

ഉൾശ്ലോം യാത്രാ വിവരണം

(മലയാളത്തിലെ ലക്ഷണമൊത്ത
ആദ്യ യാത്രാവിവരണം)

മാർ ഗ്രീഗോറിയോസ് ഗീവർഗീസ്

സോഫിയാ ബുക്സ്
കോട്ടയം

(മലയാളം)

ഉൾശ്ലോം യാത്രാ വിവരണം

(യാത്രാവിവരണം)

മാർ ഗ്രീഗോറിയോസ് ഗീവർഗീസ്

പാനം	:	ഫാ. ജോൺ തോമസ് കരിങ്ങാട്ടിൽ
കുറിപ്പുകൾ	:	എം. കുര്യൻ തോമസ്
പ്രൂഫ് വായന	:	ജോയ്സ് തോട്ടയ്ക്കാട്
ഒന്നാം പതിപ്പ്	:	1895 കർക്കടകം (ജൂലൈ - ഓഗസ്റ്റ്)
രണ്ടാം പതിപ്പ്	:	1895 നവംബർ
പ്രഥമ സോഫിയാ പതിപ്പ്	:	2002 ഏപ്രിൽ
പ്രഥമ വെബ് എഡിഷൻ	:	2005 ഒക്ടോബർ
©	:	എം. കുര്യൻ തോമസ്
കോപ്പികൾ	:	1000
പ്രസാധകർ	:	സോഫിയാ ബുക്സ്, ആസാദ് ലെയ്ൻ, കോട്ടയം - 686 001
ഡി.റ്റി.പി. & പ്രിന്റിംഗ്	:	സോഫിയാ പ്രിന്റ് ഹൗസ്, കോട്ടയം

ഊർശ്വേം യാത്രാ വിവരണം

മലങ്കര, നിരണം മുതലായ പള്ളികളുടെ

നി. വ. ദി. ശ്രീ.

മാർ ഗ്രീഗോറിയോസ് ഗീവർഗീസ്

മെത്രാപ്പോലീത്താ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു

1895 ൽ

വിശുദ്ധ സ്ഥലങ്ങളെ സന്ദർശിച്ച

വിവരത്തിനു എഴുതിയിട്ടുള്ള

ഡയറി

ഇതിൽ അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു

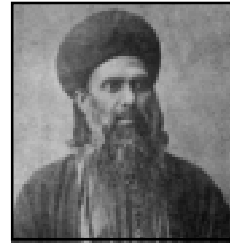

(1895)

**MAR THOMAS PRESS
KOTTAYAM**

(1895 ലെ ഒന്നാം പതിപ്പിന്റെ കവർ പേജ്)

മാർ ഗ്രീഗോറിയോസ് ഗീവർഗീസ്

എറണാകുളം ജില്ലയിൽ മുളന്തുരുത്തിയിൽ ചാത്തുരുത്തി മത്തായിയുടെയും മറിയാമ്മയുടെയും ഇളയപുത്രനായി 1848 ജൂൺ 15 ന് ജനിച്ചു.

1857 സെപ്റ്റംബർ 26 ന് കോറുയോ ആയി. 1865 ൽ കശീശായും കോറൈപ്പിസ്ക്കോപ്പായും. 1872 ഏപ്രിൽ 7 ന് റമ്പാൻ. 1876 ഡിസംബർ 10 ന് മലങ്കരസഭയിലെ മെത്രാപ്പോലീത്തായായി വാഴിച്ചു.

നിരണം, തുമ്പമൺ, കൊല്ലം ഭദ്രാസനങ്ങളുടെ മെത്രാപ്പോലീത്താ.

1895 ൽ ഊർശ്വേമിലേക്ക് തീർത്ഥാടനം നടത്തി (1895 ജനുവരി 28 ന് തിങ്കളാഴ്ച യാത്ര തിരിച്ച് ജൂൺ 6 ന് പരുമലയിൽ തിരിച്ചെത്തി).

ഊർശ്വേം തീർത്ഥാടനത്തെക്കുറിച്ച് *ഊർശ്വേം യാത്രാവിവരണം* രചിച്ച് 1895 ജൂലൈയിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു.

1902 നവംബർ 3 ന് തിങ്കളാഴ്ച വെളുപ്പിന് ഒരു മണിക്ക് കാലം ചെയ്തു. 1902 നവംബർ 4 ന് ചൊവ്വാഴ്ച പരുമല സെമിനാരിയിൽ കബറടക്കി.

സാമൂഹ്യ പരിഷ്ക്കർത്താവ്, ആധുനിക വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ പ്രചാരകൻ, ദളിത് വിഭാഗങ്ങളുടെ വിമോചകൻ, അനുഗൃഹീത പ്രഭാഷകൻ, അജപാലകൻ എന്നീ നിലകളിൽ തിളക്കമാർന്ന വ്യക്തിത്വം.

1947 നവംബർ 2 ന് മലങ്കര ഓർത്തഡോക്സ് സുറിയാനി സഭ ഇദ്ദേഹത്തെ പരിശുദ്ധനായി പ്രഖ്യാപിച്ചു.

വാങ്മുഖം

ഊർശ്ലേം യാത്രാ വിവരണത്തിന്റെ പുനരുത്ഥാനം

പരിശുദ്ധ പരുമല തിരുമേനി എന്നറിയപ്പെടുന്ന ഗീവറുഗീസ് മാർ ഗ്രീഗോറിയോസ് (1848 - 1902) എറണാകുളം ജില്ലയിൽ മുളന്തുരുത്തിയിൽ ജനിച്ചു. തിരുവല്ലായ്ക്കു സമീപം പരുമല സെമിനാരി കേന്ദ്രമാക്കി മലങ്കരസഭയെ നയിച്ചു. കേരളത്തിലെ സാമൂഹിക - സാംസ്കാരിക - മത രംഗങ്ങളിൽ പത്തൊമ്പതാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ അന്ത്യദശകങ്ങളിൽ നിറഞ്ഞുനിന്ന വ്യക്തിത്വമായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റേത്.

ആധുനിക വിദ്യാഭ്യാസത്തിനും സാമൂഹിക പരിഷ്കാരങ്ങൾക്കും ഗീവറുഗീസ് മാർ ഗ്രീഗോറിയോസ് നേതൃത്വം നൽകി. സമൂഹത്തിൽ അടിച്ചമർത്തപ്പെട്ട ദളിത് വിഭാഗത്തിന്റെ സമഗ്രമായ മുന്നേറ്റത്തിനായി വിവിധ പദ്ധതികൾ നടപ്പാക്കി. സാമൂഹിക ആദ്ധ്യാത്മിക രംഗത്ത് ചലനാത്മകമായ പല പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കും അദ്ദേഹം നേതൃത്വം നൽകി.

കേരളചരിത്രത്തിലും മലയാളഗദ്യത്തിലും ഉയർന്ന സ്ഥാനം ലഭിക്കേണ്ട വ്യക്തിത്വം പരുമല തിരുമേനിക്കുണ്ട്. മലയാളത്തിലെ ലക്ഷണമൊത്ത ആദ്യത്തെ സഞ്ചാരസാഹിത്യ കൃതിയായ 'ഊർശ്ലേം യാത്രാ വിവരണം' മലയാള സാഹിത്യത്തിൽ പരുമല തിരുമേനിക്ക് അനശ്വരമായ സ്ഥാനം ഉറപ്പിക്കുന്നു. പത്തൊമ്പതാം നൂറ്റാണ്ടിലെ ഗദ്യമാതൃകകൾ പഠിക്കുന്നവർക്ക് ഈ കൃതി ഒരു അക്ഷയഖനിയായാകുന്നു.

ഭാഷാ ഗവേഷകനും ചരിത്രകാരനുമായ ഡോ. സാമുവൽ ചന്ദനപ്പള്ളിയാണ് ഊർശ്ലേം യാത്രാ വിവരണത്തിന്റെ സാഹിത്യമൂല്യം മലയാള സാഹിത്യത്തിൽ ആദ്യമായി അവതരിപ്പിച്ചത്. പരുമല മാർ ഗ്രീഗോറിയോസിന്റെ ഊർശ്ലേം യാത്രാ വിവരണം, പ്രഭാഷണം, ഇടയലേഖനങ്ങൾ, സ്വകാര്യ കത്തുകൾ എന്നിവ ക്രോഡീകരിച്ച് ഡോ. ചന്ദനപ്പള്ളി 1980 ൽ പവിത്രരാചനകൾ എന്ന ഗ്രന്ഥം പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു.

'ഊർശ്ലേം യാത്രാ വിവരണം'ത്തിന് സഞ്ചാരസാഹിത്യത്തിലുള്ള മഹനീയ സ്ഥാനം ഉയർത്തിക്കാട്ടുവാൻ ഡോ. സാമുവൽ ചന്ദനപ്പള്ളിക്കു കഴിഞ്ഞു. പക്ഷേ അക്കാദമിക് തലത്തിൽ പോലും കാര്യമായ ചലനമൊന്നും സൃഷ്ടിക്കുവാൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശ്രമങ്ങൾക്ക് സാധിച്ചില്ല. ഡോ. സുകുമാർ അഴീക്കോടിനെ പോലെയുള്ള ഏതാനും പേരൊഴികെ സാഹിത്യ - ഗവേഷക - നിരൂപകവൃന്ദം ഈ കൃതിയെ കണ്ടില്ല എന്നു നടിച്ച്. 'കണ്ടവർ' തന്നെ വായിച്ചു നോക്കുവാൻ മിനക്കടാതെ അഭിപ്രായങ്ങൾ എഴുതി.

ഈ പരിതസ്ഥിതിയിലാണ് ഈ കൃതിയെ 'മലയാളത്തിൽ അച്ചടിച്ച ആദ്യത്തെ

യാത്രാവിവരണം' എന്ന വിശേഷണത്തോടെ 1996 ൽ പത്രപ്രവർത്തകനായ പോൾ മണലിൽ അവതരിപ്പിച്ചത്. കറന്റ് ബുക്സ് വിതരണം ചെയ്ത ആ 'ശതാബ്ദി പതിപ്പ്' സംവാദങ്ങൾക്കും നിരൂപണങ്ങൾക്കും വേദിയൊരുക്കി.

1895 -ൽ പരുമല മാർ ഗ്രീഗോറിയോസ് സ്വന്തം പേരിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച കൃതിയാണ് ഊർശ്ലേം യാത്രാ വിവരണം. അതിനു ആ വർഷം തന്നെ രണ്ടാം പതിപ്പ് ഉണ്ടായി. 1902 -ന് ശേഷം വിവിധ പ്രസാധകർ നിരവധി പ്രാവീശ്യം ഊർശ്ലേം യാത്രാ വിവരണം പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു. ഇങ്ങനെ പ്രസിദ്ധീകരിക്കപ്പെട്ട പതിപ്പുകളിലെ ഭാഷയിൽ, പ്രസാധകരും പ്രസ്തുക്കാരും നിരവധി മാറ്റങ്ങൾ അറിഞ്ഞും അറിയാതെയും വരുത്തി. ഇത്തരത്തിൽ ഭാഷാ ദോഷം സംഭവിച്ച ഒരു പതിപ്പിൽ നിന്നാണ് (മാരേട്ട് തോമസ് റമ്പാൻ 1952 ൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചത്) ഡോ. സാമുവൽ ചന്ദനപ്പള്ളി ഊർശ്ലേം യാത്രാ വിവരണം മലയാള ഗദ്യത്തിനു സമർപ്പിച്ചത്. ഡോ. സാമുവൽ ചന്ദനപ്പള്ളി അവലംബമാക്കിയ പതിപ്പിലുള്ള തിന്നേക്കാൾ നിരവധി തെറ്റുകൾ അദ്ദേഹം സമാഹരിച്ച പതിപ്പിലും വന്നു.

ഊർശ്ലേം യാത്രാവിവരണത്തിന്റെ മൂലകൃതിയിൽ അദ്ധ്യായ വിഭജനമോ ഉപശീർഷകങ്ങളോ ഇല്ല. ഖണ്ഡികകളായി തിരിച്ചുള്ള പ്രതിപാദനമാണ് പരുമല മാർ ഗ്രീഗോറിയോസ് സ്വീകരിച്ചിരിക്കുന്നത്. വായനാ സൗകര്യത്തിന്റെ പേരിൽ ഡോ. സാമുവൽ ചന്ദനപ്പള്ളി ഊർശ്ലേം യാത്രാ വിവരണത്തിന് അദ്ധ്യായങ്ങളും ഉപശീർഷകങ്ങളും നൽകി. ഈ പതിപ്പാണ് മധുര കാമരാജ് സർവ്വകലാശാലയിലും കോട്ടയം മഹാത്മാഗാന്ധി സർവ്വകലാശാലയിലും എം.എ. യ്ക്ക് പാഠപുസ്തകമായത്.

പല എഴുത്തുകാരും അവരവരുടെ പേരിൽ ഊർശ്ലേം യാത്രാ വിവരണം പ്രസിദ്ധീകരിച്ചതോടെ പരുമല മാർ ഗ്രീഗോറിയോസ് അച്ചടിച്ചു പ്രസിദ്ധീകരിച്ച ഊർശ്ലേം യാത്രാ വിവരണത്തിന്റെ മൂലകൃതി മലയാള സാഹിത്യത്തിൽ വിസ്മയമായി.

ഊർശ്ലേം യാത്രാ വിവരണത്തിന്റെ ശതാബ്ദിയായപ്പോൾ (1996) പുസ്തകത്തിന്റെ പേരിനു പോലും മാറ്റം വന്നു; 'പരുമല തിരുമേനിയുടെ ഊർശ്ലേം യാത്രാ വിവരണം.' അതും എഡിറ്ററുടെ പേരിലാണ് ഇംഗ്ലീഷിലും മലയാളത്തിലുമായി നാലു പതിപ്പുകൾ പുറത്തുവന്നത്!

മലയാള സാഹിത്യചരിത്രത്തിൽ പരുമല തിരുമേനിക്ക് വേണ്ടത്ര പ്രാധാന്യം ഇന്നും ലഭ്യമായിട്ടില്ല. എന്തിന്, സഭാചരിത്രകാരന്മാർ പോലും പരുമല തിരുമേനിയുടെ ഊർശ്ലേം യാത്രാ വിവരണത്തെക്കുറിച്ചുള്ള പരാമർശം രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല.

പരുമല തിരുമേനിയുടെ ജീവിതവും സംഭാവനകളും കേരളത്തിന്റെ സാമൂഹിക പശ്ചാത്തലത്തിൽ വിശകലനം ചെയ്ത് മലയാള സാഹിത്യത്തിൽ ഊർശ്ലേം യാത്രാ വിവരണത്തിന്റെ സ്ഥാനം പുനർനിർണ്ണയം ചെയ്യുവാനുള്ള ശ്രമത്തിനിടയിൽ, ഇന്ന് ലഭ്യമായ ഊർശ്ലേം യാത്രാ വിവരണത്തിലെ ഭാഷയെക്കുറിച്ചു ഞാൻ ഉന്നയിച്ച ചില സംശയങ്ങളിൽ നിന്നാണ് ഈ ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ മൂലകൃതി കണ്ടെടുക്കുവാനുള്ള ശ്രമം ആരംഭിച്ചത്. ഈ ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ മൂല

കൃതി അന്വേഷിച്ച് വിവിധ ഗ്രന്ഥപ്പുരകളും സെമിനാരികളും ഞങ്ങൾ കയറിയിറങ്ങി. ഒടുവിൽ ഇന്ത്യയിലെ ഏറ്റവും അമൂല്യ സുറിയാനി ഗ്രന്ഥപ്പുരയായ പാമ്പാക്കുടയിലെ കോനാട്ടു നിന്നും, 1895 ൽ കോട്ടയം മാർത്തോമസ് പ്രസ്സിൽ അച്ചടിച്ച *ഊർശ്ലേം യാത്രാ വിവരണത്തിന്റെ* മൂലകൃതി ഫാ. ഡോ. ജോൺസ് ഏബ്രഹാം കോനാട്ടിന്റെ സഹായത്തോടെ സഭാചരിത്ര ഗവേഷകനായ എം. കുര്യൻ തോമസ് കണ്ടെത്തി. മൂലകൃതിയ്ക്ക് വിശദമായ അടിക്കുറിപ്പുകളോടെ അദ്ദേഹം അതിന്റെ പകർപ്പ് സോഫിയാ ബുക്സിനു കൈമാറി. ഈ കുറിപ്പുകൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിന് വർഗീസ് ജോൺ തോട്ടപ്പുഴയുടെ വിലയേറിയ സഹായവും അദ്ദേഹത്തിന് ലഭ്യമായിട്ടുണ്ട്. പ. പരുമല തിരുമേനിയുടെ സാമൂഹിക സാംസ്കാരിക പശ്ചാത്തലത്തെയും രചനാ കാലഘട്ടത്തെയും അടിസ്ഥാനമാക്കി ഈ കൃതിക്ക് ഒരു പഠനം തയ്യാറാക്കിയത് ഫാ. ജോൺ തോമസ് കരിങ്ങാട്ടിൽ ആണ്. സമഗ്രമായ ഒരു പഠനം എന്ന നിലയിലല്ല ഒരു നവീന പുനർവായന രീതിയിലാണ് ലേഖനം ക്രമപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്. ഇവർ നാലു പേരോടുമുള്ള അകൈതവമായ നന്ദി മലയാള ഭാഷയുടെ പേരിൽ രേഖപ്പെടുത്തുന്നു.

ഊർശ്ലേം യാത്രാ വിവരണത്തിന്റെ മൂലകൃതിയിലെപ്പോലെ ഈ പതിപ്പിലും അദ്ധ്യായവിഭജനമോ ഉപശീർഷകങ്ങളോ ഇല്ല. വാചകങ്ങൾക്കിടയിലെ വാക്കുകൾ തമ്മിലുള്ള അകലവും മറ്റും മൂലകൃതിയിലെപ്പോലെ തന്നെ ഈ പതിപ്പിലും നിലനിർത്തുവാൻ പരമാവധി ശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ട്. മൂലകൃതിയിലേതുപോലെ തന്നെ ഗ്രന്ഥകാരന്റെ പേര് *മാർ ഗ്രീഗോറിയോസ് ഗീവർഗീസ്* എന്ന് ഈ പുനഃപ്രസിദ്ധീകരണത്തിലും കൊടുത്തിരിക്കുന്നു. പ്രഥമ പതിപ്പിലെ *ശുദ്ധപത്രവും* അതേപടി ഈ പതിപ്പിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ മൂലകൃതിയിലെ മലയാള അക്കങ്ങൾ സൗകര്യാർത്ഥം ഇംഗ്ലീഷ് അക്കങ്ങളിലേക്ക് മാറ്റിയിട്ടുണ്ട്.

‘യു. എ. ഇ. യിലെ പരുമലപ്പള്ളി’ എന്നറിയപ്പെടുന്ന ഷാർജ പള്ളിയിലെ സെന്റ് ഗ്രീഗോറിയോസ് യൂത്ത് മൂവ്മെന്റ് പരുമല തിരുമേനിയുടെ ചരമ ശതാബ്ദിയിൽ വിവിധ പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിച്ചു നടപ്പാക്കുകയാണ്. ഈ ചരമ ശതാബ്ദിയിൽ സാഹിത്യലോകത്തിന് നൽകുന്ന ഏറ്റവും വലിയ സംഭാവനയായിരിക്കും ഈ കൃതി എന്നു മനസ്സിലാക്കി ഇതിൽ പങ്കാളിത്തം വഹിക്കുവാൻ അവർ സന്മനസ്സു കാണിച്ചു. ഷാർജ യൂത്ത് മൂവ്മെന്റ് പ്രവർത്തകർക്കും നേതൃത്വം നൽകുന്ന ബ. ഫാ. ജോൺ ഡാനിയേൽ പെരിങ്ങനാടിനും “സോഫിയാ ബുക്സി”ന്റെ സഹായവും കടപ്പാടും അറിയിക്കുന്നു.

ഊർശ്ലേം യാത്രാ വിവരണത്തിന്റെ സാഹിത്യമൂല്യം വിശകലനം ചെയ്യുവാനും കൂടുതൽ ഗവേഷണ പഠനം നടത്തുവാനുമായി ഇപ്പോൾ ഈ ഗ്രന്ഥം മൂലരൂപത്തിൽ തന്നെ ലഭ്യമായിരിക്കുന്നു. സോഫിയാ ബുക്സ് മലയാള ഗദ്യ സാഹിത്യത്തിന് *ഊർശ്ലേം യാത്രാ വിവരണം* അഭിമാനപൂർവ്വം സമർപ്പിക്കുന്നു.

കോട്ടയം **ജോയ്സ് തോട്ടയ്ക്കാട്**
30 ഏപ്രിൽ 2002 (കാര്യദർശി, സോഫിയാ ബുക്സ്)

ഉള്ളടക്കം

വാങ്മൂഖം

ഊർശ്ലേം യാത്രാ വിവരണത്തിന്റെ പുനരുത്ഥാനം
ജോയ്സ് തോട്ടയ്ക്കാട് 5

മൂലരൂപം

ഊർശ്ലേം യാത്രാ വിവരണം
1895 ലെ മൂലകൃതി
മാർ ഗ്രീഗോറിയോസ് ഗീവർഗീസ് 10

അനുബന്ധം

ഊർശ്ലേം യാത്രാ വിവരണം: കുറിപ്പുകൾ
എം. കുര്യൻ തോമസ് 58

മലയാള ഗദ്യത്തിൽ വിശുദ്ധിയുടെ സുഗന്ധം
ഫാ. ജോൺ തോമസ് കരിങ്ങാട്ടിൽ 71

(1895 ലെ ഒന്നാം പതിപ്പിന്റെ പ്രഥമ പേജ്. പാമ്പാക്കൂട കോനാട്ട് ലൈബ്രറി. നമ്പർ 188)

ഉൾശ്ശേം യാത്രാ വിവരണം

വിശുദ്ധ വേദപുസ്തകത്തിൽ അടങ്ങിയിരിക്കുന്ന പ്രധാന ചരിത്ര സംഭവങ്ങൾ നടന്ന സ്ഥലവും ദാവീദ മുതലായ മഹാരാജാക്കന്മാരുടെ രാജധാനിയും ലോകരക്ഷകനായ യേശു മിശിഹായുടെ കാല്പാദങ്ങളാലും അതിശയപ്രവൃത്തികളാലും ലോകത്തിൻ പാപങ്ങളെ നീക്കിക്കളയുന്ന ദിവ്യ കുഞ്ഞാടിൻ¹ ജീവബലിയാലും ശുദ്ധീകരിയ്ക്കപ്പെട്ടതുമായ ഉൾശ്ശേം² പട്ടണവും അതിൽസ്ഥാപിച്ചിട്ടുള്ള വിലയേറിയ മാണിക്കങ്ങളാകുന്ന കർത്താവിൻ കബർ മുതലായ പരിശുദ്ധ സ്ഥലങ്ങളും സന്ദർശിച്ചു അനുഗ്രഹങ്ങളെ പ്രാപിക്കണമെന്നു വളരെക്കാലമായി നമ്മിൽ ആഗ്രഹം ജനിച്ചിരുന്നു. ഉൾശ്ശേമിലെ നി. വ. ദി. ശ്രീ.³ മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ ഗീവറുഗീസ⁴ ബാവ⁵ മുതലായ പല പിതാക്കന്മാരുടെ എഴുത്തുകൾ ഈ ആഗ്രഹത്തെ വർദ്ധിപ്പിച്ചുവന്നിരുന്നു. എങ്കിലും റം⁶ അഭീഷ്ടസാധ്യത്തിനു പ്രതിബന്ധങ്ങളായി പല കാരണങ്ങളും തുടരെ തുടരെ നേരിട്ടിരുന്നതിനാൽ അവധി കുറിച്ചു വരുമ്പോൾ പരിശുദ്ധപിതാവായ 3-ാമത്തെ പത്രോസ ഇഗ്നാത്യോസ പാത്രിയർക്കീസുബാവ⁷ തിരുമനസ്സിലെ ദേഹവിയോഗത്തെക്കുറിച്ചു കിട്ടിയ വ്യസനകരമായ വർത്തമാനം നമ്മുടെ പരമാഗ്രഹത്തെ കുറെ കാലത്തേക്കു ക്ഷയിപ്പിച്ചു കളഞ്ഞു. എന്നാലും മരണം വ്യഭന്മാരെ എന്നപോലെ യുവാക്കളേയും പിടികൂടുന്ന ഒരു ദയയില്ലാത്ത ക്രൂരനാണെന്നുള്ള ഓർമ്മ നമ്മുടെ പുറപ്പാടിനെ പെട്ടെന്നു പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കയാൽ ഏതു പ്രകാരവും 1895-ലെ കഷ്ടാനുഭവ ആഴ്ചയിൽ⁸ വിശുദ്ധ സ്ഥലത്തു എത്തണമെന്നു നിശ്ചയിച്ചു നി. വ. ദി. ശ്രീ. മാർ ദീവന്നാസ്യോസ മെത്രാപ്പോലീത്താ അവർകളേയും⁹ സഹോദരന്മാരായ ശേഷം മേല്പട്ടക്കാറേയും¹⁰ വിവരം എഴുത്തുമൂലം ഗ്രഹിപ്പിക്കയും മലങ്കരയുള്ള¹¹ പള്ളികളിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തു. അഭൂതപൂർവമായ ഈ യാത്രയ്ക്കു അവശ്യം അപേക്ഷിതമായ ഒരുക്കത്തിനു സമയം മതിയായിരുന്നില്ല. എങ്കിലും ഉണ്ടായിരുന്ന അല്പകാലത്തിനിടയിൽ റാന്നി, മൈലപ്രാ, കുന്ദപ്പ, മാക്കാംകുന്ന്, ഓമല്ലൂർ, വാഴമുട്ടം, ചന്ദനപ്പള്ളി, കൈപ്പട്ടൂർ, തുമ്മമൺ, കണ്ണൻകോടു, കടമ്പനാടു, കല്ലട, കായംകുളം, മാവേലിക്കര പുതിയകാവു, ടി. പുത്തൻപള്ളി, തോനയ്ക്കാടു, തിരുവല്ലാ, കല്ലപ്പാറ, കല്ലശ്ശേരി, നിരണം, വളത്തവട്ടം, വെളിയനാടു, മേപ്രാ

പുത്തൻപള്ളി, നീലംപേരൂർ, കുറിച്ചി, പുതുപ്പള്ളി, കോട്ടയം, മുളന്തുരുത്തി, കണ്ടനാടു, കരിങ്ങാശ്രം, തൃപ്പൂണിത്തുറ, കൊച്ചി, ശ്രാധി,¹² പഴഞ്ഞി, ചാലശ്ശേരി, ഈ പള്ളികളിൽ നാം തന്നെ സഞ്ചരിക്കുകയും മണർകാടു, പാറമ്പുഴ, മീനടം, തോട്ടയ്ക്കാടു, അഞ്ചേരി, പുതുശേരി, നാലന്നാക്കൽ, ചിങ്ങോനം, പള്ളം, പാക്കിൽ, കുമാരം, വാഗത്താനം, കല്ലങ്കൽ, ആലപ്പുഴ, (കൊല്ലാടു)¹³ ചെങ്ങളം ഈപള്ളികളിൽ നമ്മുടെപൊലുസു റെമ്പാച്ചനും,¹⁴ കോലഞ്ചേരി, കടമറം, മഴവന്നൂർ, രാമംഗലം, മാമ്മലശേരി, നെച്ചൂർ, പിറവം, മുളക്കുളം, വടകര, പാലക്കുഴ, മാറാട്ടിൽ, റാക്കാടു, കാരക്കുന്നം, കോതമംഗലത്തു വലിയ പള്ളി, ടി. ചെറിയപള്ളി, ചേലാടു, മഞ്ഞപ്ര, അങ്കമാലി, അകപ്പറമ്പു, പീച്ചാ നിക്കാടു, പൊയ്ക്കാട്ടുശേരി, കുന്നക്കുരുടി, പുററുമാനൂർ, ഈ പള്ളികളിൽ നമ്മുടെ ശിഷ്യൻ കടമ്പിനിട്ട പുത്തൻ പുരയ്ക്കൽ ഗീവറുഗീസകത്തനാരും സാധനങ്ങളോടുകൂടെ¹⁵ സഞ്ചരിക്കുകയും എല്ലാവരും ശക്തിയ്ക്കും ഭക്തിയ്ക്കും തക്കപോലെ വഴിപാടു മുതലായതു തരികയും ചെയ്തു. മേല്പറഞ്ഞ പള്ളികളെ കൂടാതെ തെക്കും വടക്കുമുള്ള മറ്റുപള്ളിക്കാരും കൽപന അനുസരിച്ചു വഴിപാടുകളും കൈമുത്തും¹⁶ കൊണ്ടുവന്നു തരികയൊ കൊടുത്തയയ്ക്കയൊ ചെയ്തു.

ഇങ്ങനെ മൊത്തത്തിൽ നമ്മുടെ യാത്രാചിലവും കുർബ്ബാന വഴിപാടു വകയും ഉൾപ്പെടെ അയ്യായിരത്തിൽ പരം രൂപാ നമ്മുടെ സമുദായത്തിൽ നിന്നും മൂന്നു മാസക്കാലത്തിനുള്ളിൽ പിരിഞ്ഞുകിട്ടി. മറ്റൊരോ സംഗതികൾക്കു ദ്രവ്യശേഖരം ചെയ്യാൻ കണ്ടുവരുന്ന പ്രയാസങ്ങളോടു ഇതിനെ അനുരൂപിച്ചാൽ വിശുദ്ധസ്ഥലങ്ങളിന്മേൽ നമ്മുടെ സമുദായത്തിനുള്ള അസാമാന്യ ഭക്തി പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നതാകുന്നു.

ഇതിനിടയിൽ പരുമലസിമ്മനാരി പള്ളിയുടെ പണി കുറവു തീർന്നില്ലങ്കിലും¹⁷ ഈ പരദേശയാത്രയ്ക്കു മുമ്പു അതിൽ കുർബ്ബാന ചൊല്ലണമെന്നു ഒരു വലിയ ആഗ്രഹം നമുക്കുണ്ടായിരുന്നു. 1895 - മകരം 15-ാംനു ന്നി. വ. ദി. ശ്രീ. മാർ ദീവന്നാസ്യോസ മെത്രാപ്പോലീത്താ അവർകളോടുകൂടി പരുമല പള്ളി നാം കൂദാശചെയ്തു.¹⁸ അടുത്ത ദിവസം പരുമലനിന്നു നാം പുറപ്പെട്ടു വഴിയ്ക്കുള്ള പള്ളികളിൽ സഞ്ചരിച്ചു കോട്ടയം വഴിയായി മകരം 26-ാംനു മുളന്തുരുത്തിയിൽ എത്തി. മാർ ദീവന്നാസ്യോസ മെത്രാപ്പോലീത്താ അവർകളെ കണ്ടു. അവിടുന്നുഒരുമിച്ചു സമീപമുള്ള ചിലപള്ളികളിൽ ചുറ്റി കുംഭം 4-ാംനു കൊച്ചിയിൽപ്രവേശിച്ചു. ഈകൊല്ലം ഊർശ്വേമിൽ ശീതം അതി കഠിനമാകയാൽ നല്ല ഉടുപ്പുകൾ കരുതിയിരിക്കണമെന്നും പാസ്‌പോർട്ട് അത്യാവശ്യമാണെന്നും ഊർശ്വേമിലെ ബാവാരുടെ ഒരു കല്പന കിട്ടിയതിനാൽ ശീതരാജ്യത്തേക്കു ആവശ്യപ്പെട്ട ഏതാനും ഉടുപ്പുകൾ ഇവിടെവെച്ചു ശേഖരിച്ചതു കൂടാതെ പാസ്‌പോർട്ടു വാങ്ങുവാൻ ബൊമ്പായിൽ പൊലീറ്റിക്കൽ ഡിപ്പാർട്ടുമെന്റിലെ ഗവർണ്മെന്റു സിക്രട്ടെറിക്കു കൊടുപ്പാൻ

തയ്യാറാക്കിയിരുന്ന ഹർജിയെ സാക്ഷിച്ചു ബാറിസ്‌തർ മിസ്‌തർ ഗോവർസായ്പ്¹⁹ അവർകളുടെ ഒരു സർട്ടിപ്പിക്കറും വാങ്ങിച്ചു. വലിയ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു²⁰ നമ്മുടെ യാത്രയ്ക്കു വളരെ സഹായങ്ങൾ ചെയ്കയും ബുദ്ധിമുട്ടുകൾ സഹിക്കുകയും ചെയ്തു. ദ്രവ്യശേഖരത്തെ പൂഷ്ടിപ്പെടുത്തുവാൻ അവിടന്നു വളരെ ശ്രമങ്ങൾ ചെയ്തതു കൂടാതെ വേണ്ട ആലോചനകൾ പറഞ്ഞുതരികയും²¹ വഴിയാത്രയിൽ പണം മതിയാകാതെ വന്നാൽ ഉടൻ കമ്പി അടിച്ചാൽ വേണ്ടത്തോളം പണം അയച്ചുതരാമെന്നു ഉറപ്പായ വാഗ്ദത്തത്താൽ നമ്മെ അത്യന്തം ധൈര്യപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തു. സഹോദരന്മാരായ ശേഷം മെത്രാപ്പോലീത്തന്മാരിൽ മാർ അത്താനാസ്യോസമെത്രാപ്പോലീത്താ²² അവർകൾ ദ്രവ്യ സഹായത്താലും മാർ ഈവാനിയോസ മെത്രാപ്പോലീത്താ²³ അവർകൾ സ്നേഹപുരസ്സരം വിലയേറിയ ആലോചനകൾ അടങ്ങിയ എഴുത്തുകളാലും നമ്മെ ധൈര്യപ്പെടുത്തി.

ഇങ്ങനെ 1895 കുംഭമാസം 9-ാംനു വ്യാഴാഴ്ച²⁴ അന്യോന്യ വിലാപത്തോടും സ്നേഹചുംബനങ്ങളോടുംകൂടി കൊച്ചിയിൽ വെച്ചു വലിയ തിരുമനസ്സിലെ അടുക്കൽ നിന്നും യാത്ര പിരിഞ്ഞു. ഈ സമയത്തു ഞങ്ങൾ രണ്ടാളുകളുടേയും കൂടിയുണ്ടായിരുന്ന നമ്മുടെ ജനങ്ങളുടെയും വ്യസനം പറഞ്ഞു ധരിപ്പിക്കുവാൻ തക്കതല്ലായിരുന്നു.

നാം മലയാളത്തു അവസാനം പ്രവേശിച്ച പള്ളി ചാലശ്ശേരിയായിരുന്നു. കുംഭം 18-ാംനു ഇവിടെ നിന്നു പുറപ്പെട്ടു പട്ടാമ്പിയിൽ തീവണ്ടി കയറി.²⁵ നമ്മോടു കൂടി പൊലോസ റെമ്പാച്ചൻ, മല്പാൻ വട്ടശ്ശേരിൽ ഗീവറുഗീസകത്തനാർ, തെക്കൻപറവൂർ തോപ്പിൽ ലൂക്കോസുകോറി, തുമ്മമൻ കരിങ്ങാട്ടിൽ സ്കറിയാ കത്തനാർ, കടമ്പിനിട്ട പുത്തൻപുരയ്ക്കൽ ഗീവറുഗീസകത്തനാർ, എന്നീ അഞ്ചു ആളുകൾ ഉണ്ടായിരുന്നു. ഇവരെ കൂടാതെ ശീമക്കാരൻ സ്ലീബാശെമ്മാച്ചനെയും പരുമല തോപ്പിൽ പീലിപ്പോസ എന്ന കൊച്ചനെയും മുമ്പിൽകൂട്ടി ബൊമ്പായിക്കു അയച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നു.²⁶ സർവശക്തനായദൈവത്തിന്റെ കരുണയിൽ മാത്രം ആശ്രയിച്ചുകൊണ്ടു ഞങ്ങൾ യാത്ര ആരംഭിച്ചു.

മദ്രാസ തീവണ്ടി പാഥയിൽ ഉലവക്കോട്ടു²⁷ സ്റ്റേഷനിൽവെച്ചു കുന്നം കുളങ്ങരക്കാരായ ഏതാനും പാലക്കാട്ടു വ്യാപാരികൾ വഴിപാടുകൾ സമതം നമ്മെ എതിരേറ്റു. വഴിമദ്ധ്യസുറിയാനിക്കാരുടെ²⁸ ഒരുസംഘക്കാഴ്ച നമ്മുടെമനസ്സിൽ അസാമാന്യ സന്തോഷവും ആശ്വാസവും ജനിപ്പിച്ചു. അനന്തരം മദ്രാസു വണ്ടിയിൽ നിന്നു ബൊമ്പായിക്കുള്ള ഗ്രേറ്റർ ഇണ്ട്യൻ പെനിൻസലർ റെയിൽവെ വണ്ടിയിൽ പ്രവേശിച്ചു.²⁹ റെയിച്ചൂർ സ്റ്റേഷനിൽവെച്ചു³⁰ ഞങ്ങളുടെ സാമാനങ്ങളിൽ കൂലി തീർത്തു ഏല്പിച്ചവ പോകെ ഞങ്ങളുടെ കൈവശമുണ്ടായിരുന്നവ ഓരോ ആവശ്യങ്ങൾക്കായി

അഴിച്ചു പലകെട്ടുകളായി കെട്ടിയിരുന്നതിനാൽ അധിക സാമാനങ്ങൾ ഉണ്ടെന്നു തീവണ്ടിക്കാർ തെറ്റായി ധരിച്ചു കൂടുതൽ കൂലി ഒടുക്കണമെന്നു നിർബ്ബന്ധിച്ചു. കെട്ടിന്റെ എണ്ണത്തിൽ അല്ലാതെ തൂക്കത്തിൽ കൂടുതൽ ഇല്ലെന്നുള്ള ഞങ്ങളുടെ സമാധാനം അവർ കൈക്കൊണ്ടില്ല. വണ്ടി പുറപ്പെടുന്ന സമയം അടുത്തുപോകയും തർക്കിച്ചു തീരുമാനിച്ചിരുന്നതിനാൽ യാത്ര മുടങ്ങുകയും ചെയ്യുമല്ലോ എന്നുവെച്ചു അവർ പറഞ്ഞടത്തോളം കൂലി കൂടുതൽ കൊടുക്കേണ്ടി വന്നു.

പട്ടാമ്പി മുതൽ ആർക്കോണംവരെ³¹ വഴി വടക്കുകിഴക്കായും അവിടം മുതൽ ബൊമ്പാവരെ വടക്കു പടിഞ്ഞാറായും ആകുന്നു. ബൊമ്പായി വണ്ടി മദ്രാസവണ്ടിയേക്കാൾ വേഗത കൂടുന്നതും അടുത്തടുത്ത സ്റ്റേഷൻ ഇല്ലാത്തതിനാൽ ഇടയ്ക്കു അധികം താമസം ഇല്ലാത്തതും മുറികൾ വിസ്താരമുള്ളതും ആകുന്നു. കൃഷ്ണാ മുതലായ നദികളും ഇടയ്ക്കിടെ വലിയ പാലങ്ങളും പല തുരങ്കങ്ങളും ഈ വഴിയിൽ ഉണ്ടു. വളരെ ഭംഗിയും രസവുമുള്ള റോം കാഴ്ചകൾകണ്ടു കുറേം 210നു ബൊമ്പായി³² ഹൈസ്റ്റേഷനിൽ എത്തി. ബൊമ്പായിൽ ഒരുവീടു ശട്ടം കെട്ടുവാൻ സ്ലീബാ ശെമ്മാച്ചനെ മുമ്പിൽകൂട്ടി അയച്ചിരുന്നു. തീവണ്ടി സ്റ്റേഷനിൽ അയാളും നാവും, മൻസൂർ, എന്നു രണ്ടു മുസൽക്കാരും³³ ഞങ്ങളെ എതിരേല്പാൻ ഹാജരായിരുന്നു. ഇവരിൽ നാവും ഇപ്പോൾ ചർച്ചമിഷ്യനോടു ചേർന്ന ഒരു ഉപദേശിയാണെങ്കിലും ജനനത്താൽ ഒരു സുറിയാനിക്കാരൻ ആയിരുന്നു.³⁴ മൻസൂർ കൽദായക്കാരനും³⁵ കപ്പലിൽ പണിക്കാരനുമത്രെ. ബൊമ്പായിലെ അർമ്മനായപള്ളിയിൽ³⁶ ഞങ്ങൾക്കു താമസിപ്പാൻ ഒരുസ്ഥലം ചോദിച്ചിട്ടു അനുവദിക്കാത്തതിനാൽ ഒരു വെള്ളക്കാരന്റെ അലങ്കരിക്കപ്പെട്ട ഒരുമുറി സ്ലീബാ ശെമ്മാച്ചൻ കൂലിക്കു വാങ്ങിച്ചിരുന്നു. 21-ാംനു മുതൽ മീനം 5-ാംനു വരെ³⁷ ഞങ്ങൾ ഈ ഭവനത്തിൽ താമസിച്ചു.

ബൊമ്പായിൽ ഞങ്ങൾക്കു വിചാരിച്ചിരുന്നതിൽ അധികം താമസം നേരിട്ടതിനാൽ പട്ടണത്തിന്റെ എല്ലാ ഭാഗങ്ങളേയും സഞ്ചരിച്ചു കാണാൻ സമയം ധാരാളംകിട്ടി. കാഴ്ചയ്ക്കുഇത്രയും മനോഹരവും വലിപ്പവുമായ ഒരുപട്ടണം ഞങ്ങളുടെ യാത്രയിൽ എങ്ങും കണ്ടില്ല. തുറമുഖം ഇൻഡ്യയിൽ പ്രഥമഗണനീയമാകുന്നു. പട്ടണം സമുദ്രത്തിലോട്ടു നീണ്ടുകിടക്കുന്നതുകൊണ്ടു മൂന്നുഭാഗവും ചുറ്റിയിരിക്കുന്ന ആഴമേറിയ ഉൾക്കടലിൽ ഏതുസമയവും കപ്പലുകൾ കിടക്കുന്നതിനു ഏനം ഉണ്ടു. ഇതു മാത്രവുമല്ല വടക്കുഭാഗത്തുകപ്പലുകൾ കയറി കരയോടുചേർത്തും സമുദ്രത്തിന്റെ കൊടുങ്കാറ്റിന്റെ ഉപദ്രവം തട്ടാതെയും നംകൂരം ഇട്ടു കിടപ്പാൻ തക്കവണ്ണം വിസ്താരമുള്ള പല കുളങ്ങളായി തിരിച്ചു ബലമായ ചിറകളാൽ മറയ്ക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഈ ചിറകളുടെ ഇരുവശങ്ങളിലും വണ്ടികൾ ഓടുവാൻതക്ക റോട്ടുകൾ ഉണ്ടു. കുളത്തിലോട്ടു കപ്പൽകയറുവാൻ

പുഴകളും അവയിൽ ഇരിമ്പു പാലങ്ങളുംഉണ്ടു. കപ്പൽ കയറുകയോ ഇറക്കുകയോ ചെയ്യാൻ ആവശ്യപ്പെടുമ്പോൾ യന്ത്രങ്ങളാൽ പാലങ്ങൾ നീക്കാവുന്നതാണ്. കപ്പലിലേക്കു കേവലം ഒരുകോവണി വഴി കരയിൽനിന്നു ഇറങ്ങുവാൻ തക്കവണ്ണം അവ കരയോടു അത്ര ചേർന്നുകിടക്കുന്നു. ചിലപ്പോൾ കോവണികൂടാതെ ഒരു ഒറ്റ പലക വച്ചാലും കരയിൽനിന്നു കപ്പലിലേക്കു പ്രവേശിക്കാം. കപ്പലുകൾ ചരക്കുകയറി താണുകിടക്കുമ്പോൾ കരയും കപ്പലിന്റെതട്ടും സമനിരപ്പായി വരുന്നതാകയാൽ അപ്പോൾ കോവണിയും പലകയും കൂടാതെ കരയ്ക്കുനിന്നു കപ്പലിലേക്കു ഇറങ്ങാവുന്നതാണ്. ഈകുളങ്ങളും ഉൾക്കടലുകളും രാവുപകലും എല്ലാദിവസവും അനേകം കപ്പലുകളാൽ നിറഞ്ഞിരിക്കും. രാത്രി ഇവയിലെ വിളക്കുകൾകൊണ്ടു കടൽമുഴുവൻ പ്രകാശിക്കുന്നു. ഇവയുടെ പാമരങ്ങളും ചിമ്മിനികളും ദൂരയ്ക്കുകണ്ടാൽ ശിഖരങ്ങൾ ചേദിച്ച വ്യക്തങ്ങളാൽ നിബിഡമായ ഒരുവലിയവനമൊ എന്നു തോന്നിപ്പോകും.

പട്ടണം മുഴുവൻ ബ്രഹ്മാണ്ഡമായ കെട്ടിടങ്ങളാൽ നിറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. പട്ടണത്തിനുപുറമെയുള്ള ഗ്രാമങ്ങളിൽ അല്ലാതെ ഉള്ളിൽ ഒറ്റനില ഭവനങ്ങൾ കാണാൻ പ്രയാസമാണ്. വീടുകൾ മിക്കവാറും 4. 5. 6. നിലകൾ ഉള്ളവയാണ്. ഏഴുനിലയുള്ളവയും ഇല്ലെന്നില്ല. പണികൾപ്രായേണ കരികല്ലുകൊണ്ടാണ്. മിക്ക ഭവനങ്ങൾക്കും നിലകളുടെ എണ്ണപ്രകാരം വരാന്തകളും ഉണ്ടു. അവയുടെ ക്രാസികൾ ഇരിമ്പുകൊണ്ടു തീർത്തു തങ്കമൊ ചായമൊ ഇട്ടതാണ്. മേച്ചിലുകൾ മിക്കവാറും മട്ടുപ്പാവാണ്. വലിയ കെട്ടിടങ്ങളേയും അലങ്കാരമുള്ള പണികളേയും കണ്ടിട്ടില്ലാത്ത നമ്മുടെ നാട്ടുകാർക്കു ഇവകണ്ടാൽ നോക്കിനില്ക്കുവാനെ തോന്നുകയൊള്ളു. മിക്കകെട്ടിടങ്ങൾക്കും മുകളിൽ കുമ്പുകൾ, ക്രാസികൾ, പൂക്കൾ, കുരിശുകൾ മുതലായ ചിത്രപ്പണികളും മണിമാളികകളും ഉണ്ടു. കെട്ടിടങ്ങൾ ഒന്നോടൊന്നു ചേർന്നു നിരയായി നില്ക്കുന്നതു കാണാനുള്ളഭംഗി അവർണ്ണനീയമാകുന്നു. ഏതുഭവനവും തിരിച്ചറിവാൻ തക്കവണ്ണം പുറമെ അവയുടെ പേർ തങ്കാക്ഷരത്തിൽ എഴുതിവെച്ചിട്ടുണ്ടു. ഈകെട്ടിടങ്ങൾ മാർബിൾതുണുകൾ, മാർബിൾത്തറകൾ വിലയേറിയ വീട്ടുസാമാനങ്ങൾ ഇത്യാദികളാൽനിറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അപ്പൊലൊ ഹൊററൽ, ഹൈസ്റ്റേഷൻ, ജെനറൽഹോസ്പിറ്ററൽ, വിക്ടോറിയ ഗാർഡൻ മുതലായവ അത്ഭുതകരമായ പണികൾ ആകുന്നു. ഗാർഡൻ എന്നുപറഞ്ഞതു കാഴ്ചബംഗ്ലാവുതന്നെ. ഇതു ദാവീദുസാസുൻ³⁸ ചക്രവർത്തിനിക്കു സമ്മാനിച്ചതാണ്. ഈ കാഴ്ച സ്ഥലത്തു പക്ഷി മൃഗാദികൾ തിരുവനന്തപുരത്തെ പോലെയില്ലെങ്കിലും കെട്ടിടത്തിന്റെ മാഹാത്മ്യം അല്പമല്ല. ചക്രവർത്തിനിയുടേയും ഭർത്താവിന്റെയും ദാവീദുസാസുന്റെയും ചിത്രങ്ങൾ മാർബിൾ കല്ലിൽ കൊത്തി ഇവിടെ വെച്ചിട്ടുണ്ടു. ഈ കാഴ്ചബംഗ്ലാവിൽ സൂക്ഷിച്ചിരിക്കുന്ന സാമാനങ്ങളിൽ നിന്നുവ, അസുറിയാ എന്നസ്ഥലങ്ങളിൽനിന്നു വരുത്തിയിട്ടുള്ള പല പ്രാചീനവിഗ്രഹങ്ങളൊ

അവയുടെ പ്രതിമകളോ ഉണ്ടു.

ഹൈസ്റ്റേഷ്യൻ എന്നതു പ്രധാന തീവണ്ടി സ്റ്റേഷ്യൻആകുന്നു. ചിത്രപ്പണികൾക്കു എന്നമാത്രമല്ല, വലിപ്പത്തിലും ഇതൊരു പ്രസിദ്ധകെട്ടിടം ആകുന്നു. ഇതിന്റെ മുൻവശത്തുള്ള ഒരുകെട്ടിടത്തിൽ പതിനാറു ട്രൈൻ ഒരേ സമയത്തു നില്പാൻതക്ക വിസ്താരമുണ്ടു. ദാവീദസാസുന്റെ വകയായി പട്ടുനൂൽ നൂല്ക്കയും പട്ടു നെയ്കയും ചെയ്യുന്ന ഒരു യന്ത്രശാലയുണ്ടു. പണിനെയിത്തു യന്ത്രശാലകൾ പലതുണ്ടെങ്കിലും പട്ടുനൂൽ ആപ്പീസ ഇതൊന്നുമാത്രമേയുള്ളു. ഷാപ്പുകളെക്കുറിച്ചും മറ്റും പറവാൻ ആരംഭിച്ചാൽ സ്ഥലം മതിയാകയില്ല. തെരുവുകൾ വിസ്താരമുള്ളവയാണു. പട്ടണത്തിന്റെഏതുഭാഗത്തും ഏതു സമയത്തും ചുരുങ്ങിയ ചിലവുമേൽ സഞ്ചിപ്പാൻ 'ട്രാം' എന്നൊരു വക കുതിരവണ്ടികൾ ധാരാളം ഉണ്ടു. ഈ വണ്ടികൾ ഓടിക്കുന്നതു ഇരിമ്പു റെയിലിൽകൂടിയാകയാൽ 30-ം 40-ം 50-ം ആളുകൾക്കു കയറാവുന്ന വലിയ വണ്ടികൾക്കു രണ്ടുംമൂന്നും കുതിരകളിൽ അധികം ആവശ്യമില്ല. പാഥകളിൽമദ്ധ്യ ട്രാം വണ്ടികൾക്കു നാലിൽ കുറയാതെ റെയിലുകൾ ഉള്ളതും അവയ്ക്കുപുറമെ മറ്റു കുതിരവണ്ടികൾ ഓടിപ്പാൻവിസ്താരമുള്ളതും കൂടാതെ പാദചാരികളുടെ³⁹ ആവശ്യത്തിനു ഇതിനുപുറമെ ഇരുവശങ്ങളിലുംകരിങ്കൽത്തളങ്ങൾ ഉണ്ടു. ഇതുകൊണ്ടു റോട്ടിന്റെ വീതി ഊഹിക്കാവുന്നതാണല്ലോ.

ഭവനങ്ങളിൽ സ്നാനപാനാദികൾക്കു കൃത്യവഴി ശുദ്ധജലം വരുന്നു. പ്രധാനസ്ഥലങ്ങളിലെ വിളക്കുകൾഎല്ലാം വിദ്യുശക്തിയാൽ പ്രകാശിക്കപ്പെടുന്നവയാണു. കമ്പിആപ്പീസുകൾ അനവധിഉണ്ടു. പ്രധാന ഷാപ്പുകളിൽ കൂടിയും കമ്പിയിട്ടിട്ടുണ്ടു. ഇവിടെവസിക്കുന്നവർ മിക്കവാറും ഹിന്ദുക്കളും മുസൽമാന്മാരും പാർസികളും ആകുന്നു. ക്രിസ്ത്യാനികളും യൂദന്മാരും ഇല്ലുന്നില്ല. അർമ്മനായ ക്രിസ്ത്യാനികൾക്കു ഒരുപള്ളിയും പട്ടക്കാറനും ഉണ്ടെങ്കിലും അഞ്ചു വീട്ടുകാരെ ഉള്ളു.⁴⁰ പട്ടക്കാറനു ധാരാളം ശമ്പളം കിട്ടുവാൻ തക്കമുതൽ പള്ളിയ്ക്കുണ്ടു. സുറിയാനിക്കാർക്കു⁴¹ പള്ളിയും പട്ടക്കാറും ഇല്ലകിലും മുസൽക്കാരും ബഗ്ദാദുകാരുമായി അനേകം യാക്കോബായക്കാരും⁴² കൽദായക്കാരും ഇവിടെ കച്ചവടത്തിനും വേലയ്ക്കും വന്നുപാർക്കുന്നുണ്ടു. നമ്മുടെ ഒരു പള്ളിയും പട്ടക്കാറനും ഉണ്ടായിരുന്നാൽ ക്രമേണ ഒരു നല്ല ഇടവകയായിതീരുന്നതിനു സംശയമില്ല. ഞങ്ങളിൽ ചിലർ ഇവിടത്തെ ഒരുഹൈചർച്ച ഇംഗ്ലീഷ് പള്ളിപോയികണ്ടു.⁴³ അതിൽ നമ്മുടെ സുറിയാനി പള്ളികളിലെപ്പോലെ മൂന്നു ട്രോണൊസുകളും⁴⁴ കുരിശുകളും മെഴുകുതിരികളും മാർബിൾകല്ലുകൊണ്ടുള്ള അനേക ബിംബങ്ങളും ഉണ്ടു. ഹൈക്കലായിൽ⁴⁵ ഒരു ബിഷൊപ്പിന്റെ കബറും അതിന്മീതെ സ്ഥാനവസ്ത്രഭൂഷണത്തൊടു കൂടി മാർബിൾകല്ലിൽ ബിഷൊപ്പിന്റെ ഒരു രൂപവും വയ്ക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.⁴⁶ ഈ

പള്ളിയുടെ മദ്ധ്യബഹായുടെ വളവു ഏകദേശം പരുമല പള്ളിയുടെ വളവു പോലെയാണു.⁴⁷

കുംഭം 26നു ഞായറാഴ്ച നാം അർമ്മനായ പള്ളിയിൽ പോയി. അവിടെ അന്നു കുർബ്ബാന ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ജനത്തിന്റെ ചുരുക്കം നിമിത്തം ചില ആഴ്ചയിൽ കുർബ്ബാന ഇല്ലെന്നു പട്ടക്കാറൻ പറകയുണ്ടായി. പള്ളിയുടെ മാതൃക സുറിയാനിപള്ളിയുടേതുതന്നെ. നമുക്കു താമസിപ്പാൻ സ്റ്റീബാ ശെമ്മാച്ചൻ സ്ഥലം ചോദിച്ചപ്പോൾ അനുവദിക്കാത്തതു പല വഞ്ചകന്മാരും വന്നു താമസിച്ചു ആക്ഷേപിച്ചുപോക പതിവുള്ളതാകയാൽ വിസമ്മതിച്ചു താണെന്നും ആൾ അറിഞ്ഞപ്പോൾ വളരെ മനസ്താപപ്പെടുന്നു എന്നും പറഞ്ഞു ആ പട്ടക്കാറൻ നമ്മോടു മാപ്പു ചോദിച്ചു. മീനം 5-നു ഞായറാഴ്ച ഞങ്ങളുടെബംക്ലാവിൽതന്നെ ഒരുസ്ഥലം ഒരുക്കി നാം കുർബ്ബാന ചൊല്ലുകയും കൂടെയുള്ളവർ കുമ്പസാരിച്ചു⁴⁸ കുർബ്ബാന കൈക്കൊള്ളുകയും ചെയ്തു.

ഇനി ഞങ്ങളുടെ താമസ ഹേതു പറയട്ടെ. നാം ബൊമ്പായിൽഎത്തിയതു കുംഭം 21നു ചൊവ്വാഴ്ച ആയിരുന്നു. മുൻപേർപറഞ്ഞ നാവുമിന്റെ ആജ്ഞാപ്രകാരം മുശ എനൊരു യഹൂദൻ അന്നെദിവസംതന്നെ നമ്മുടെ മുമ്പാകെവന്നു കപ്പൽ ശട്ടംകെട്ടുകയും ആവശ്യപ്പെട്ട സ്വാതന്ത്ര്യം കപ്പലിൽ കിട്ടേണ്ടതിനു കപ്പിത്താനെ സമ്മതിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യേണ്ട ചുമതല ഏറ്റു കൊണ്ടുപോയി. ബുധനാഴ്ച സന്ധ്യക്കു അബ്ദൽ റഹമ്മാൻ എന്ന ഒരു മഹമ്മദുകാരൻ വന്നു കപ്പൽ ചട്ടംകെട്ടുവാൻ ദാവീദസാസുൻ ആലോചിച്ചിട്ടുള്ളതു അയാളോടാണെന്നു പറഞ്ഞു. രണ്ടാളുകളും ഞങ്ങൾക്കു അപരിചിതന്മാരാകയാൽ സാസുനോടു ആലോചിച്ചു സ്ഥിരപ്പെടുത്തുക എന്നു റച്ചു. അടുത്ത ദിവസം സാസുന്റെ ആപ്പീസിൽപോയി. അവർ ഞങ്ങളെ വളരെ ബഹുമാനിക്കുകയും വേണ്ടസഹായങ്ങൾ ചെയ്യാമെന്നു വാഗ്ദത്തം തരികയുംചെയ്തു. അവരുടെ ആലോചനപ്രകാരം അബ്ദൽറഹമ്മാനോടു കൂടി നമ്മുടെ ആളുകളെയും അയച്ചു ഹാക്സബി എന്ന തീക്കപ്പലിലെക്കു⁴⁹ വാലീസ കമ്പനി മുഖാന്തിരം എട്ടു ടിക്കററുവാങ്ങിച്ചു. മുമ്പിൽ കൂക്കുകമ്പനി മുഖാന്തിരം ചട്ടം കെട്ടിയിരുന്ന കപ്പലിനേക്കാൾ ഇതു കൂലിസഹായവും സ്വാതന്ത്ര്യവും ഉള്ളതായിരുന്നു എങ്കിലും യാത്രയ്ക്കു വളരെ താമസം നേരിട്ടതിനാൽ ബൊമ്പായിൽ അധികചിലവും ഊർശ്വേമിൽ സമയത്തു എത്തുമൊ എന്നു ഭയവും ഉണ്ടായി. ഇങ്ങനെ കപ്പൽമാറിയതു പുതിയ കപ്പലിൽ അധികം സ്വാതന്ത്ര്യം ഉള്ളതുകൊണ്ടും പാസ്പോർട്ട് കിട്ടാനുള്ള താമസം കൊണ്ടുമായിരുന്നു.

പാസ്പോർട്ടു വാങ്ങുവാൻ മല്പാനെയും സ്റ്റീബാ ശെമ്മാശിനെയും ഗവർമ്മെണ്ടു സിക്രട്ടേരിയുടെ പക്കൽ അയച്ചു. സിക്രട്ടേരി ഇവരെ അസാമാന്യം ബഹുമാനിക്ക മാത്രമല്ല ഒരു ഉററസ്നേഹിതൻ എന്നപോലെ

വിനോദങ്ങൾ പറകകൂടെ ഉണ്ടായി. മെസ്തർ ഗോവർ സായ്പിന്റെ സർട്ടിപ്പിക്കറിൽ ഞങ്ങളിൽ ഓരോരുത്തരുടെ ജനനസ്ഥലം വിവരിച്ചിട്ടില്ലാത്തതുകൊണ്ടു മദ്രാസ ഗവർണ്മെന്റിൽ അപേക്ഷിച്ചു വാങ്ങേണ്ടതാണെന്നും സ്റ്റീബാശെമ്മാച്ചൻ ബ്രിട്ടീഷ് കുടിയാൻ⁵¹ അല്ലാത്തതിനാൽ പാസ്‌പോർട്ടു തീരെ കിട്ടുന്നതല്ലെന്നും അദ്ദേഹം അഭിപ്രായപ്പെട്ടതിൽ വളരെ വ്യസനമുണ്ടായി. ഞങ്ങളുടെ യാത്രയുടെ ഡയറിയിലും ഗ്രഹിച്ചപ്പോൾ റസിഡെന്റിന്റെയൊ⁵¹ ദിവാന്ജിയുടെയൊ ഒരു കമ്പി സിക്രട്ടെരിക്കു നേരിട്ടു വരുത്തികൊടുത്താൽ പാസ്‌പോർട്ടു തരാമെന്നു സമ്മതിച്ചു. തിരുവിതാംകൂർ ബ്രിട്ടീഷ് രാജ്യംപൊലെ എല്ലായിടങ്ങളിലും കമ്പി ഇല്ലാതിരിക്കുന്ന സ്ഥിതിക്കു മേൽപറഞ്ഞ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർ സർക്കാരിൽപോയിരുന്നാൽ സമയത്തു മറുപടി കിട്ടുന്നതു അസാധ്യമെന്നു മാത്രമല്ല ഞങ്ങളിൽ എല്ലാവരുടെയും ജനനസ്ഥലം അവർക്കു അറിഞ്ഞുകൂടാത്തതിനാൽ ഉടൻ മറുപടി അയച്ചുതരുവാൻ ഇടയില്ലെന്നും വലിയ മെത്രാച്ചൻ മുഖാന്തിരം ഇവരുടെ സർട്ടിപ്പിക്കറുവരുത്താമെന്നു വച്ചാലും കാലതാമസം ഉണ്ടാകുമെന്നും ഗ്രഹിച്ചപ്പോൾ മെസ്തർഗോവറിന്റെ മറുപടി കിട്ടിയാലും മതിയെന്നു സിക്രട്ടെരിസമ്മതിച്ചതനുസരിച്ചു ഗോവർ സായ്പിനു കമ്പിഅടിച്ചു. സ്റ്റീബാശെമ്മാച്ചനു തുർക്കിരാജ്യത്തെ ഒരാളിന്റെ സർട്ടിപ്പിക്കറു വേണമെന്നു പറഞ്ഞു തുർക്കി കൊൻസലും പാസ്‌പോർട്ടു തരുവാൻ നിഷേധിച്ചു. ഇങ്ങനെ ശെമ്മാച്ചനെകൊണ്ടുപോകുന്ന കാർത്യം സംശയസ്ഥിതിയിലായി. ശെമ്മാശു സ്വദേശത്തിനു പോകുന്നയാൾ ആകകൊണ്ടു പാസ്‌പോർട്ടു ഇല്ലകിലും വിരോധമില്ലെന്നു പലരും പ്രത്യേകം സിക്രട്ടെരിയും തുർക്കി കൊൻസലും പറഞ്ഞു എങ്കിലും ശെമ്മാശിനു ഭയമായിരുന്നു.

25-ാന്നു സന്ധ്യവരെ കാത്തിരുന്നിട്ടും മെസ്തർ ഗോവറിന്റെ മറുപടി കിട്ടാഴികയാൽ കോട്ടയം പേഷ്കാർക്കുകൂടെ⁵² ഞങ്ങൾകമ്പിഅടിച്ചു. കോട്ടയത്തുവെച്ചു നാം പേഷ്കാറെ കണ്ടപ്പോൾ ആവശ്യപ്പെട്ടു കമ്പി അടിച്ചാൽ മറുപടി അയക്കാമെന്നു അഭിമുഖമായി നമ്മോടുപറഞ്ഞിരുന്നതിനെ അനുസരിച്ചാണ അദ്ദേഹത്തിനു കമ്പിഅടിച്ചതു. എന്നാൽ ഇതിനിടയിൽ പേഷ്കാർ രാജാരാമരായർ അവർകൾ അവധിക്കു പോയിരുന്നതിനാൽ കാർത്യം വിചാരിച്ചിരുന്ന പിറവി പെരുമാൾപിള്ള അവർകൾ കേവലം ഞങ്ങളുടെ അപേക്ഷയെ മാത്രം പ്രമാണിച്ചു സിക്രട്ടെരിക്കു മറുപടികൊടുപ്പാൻ ഇടയില്ലെന്നു വ്യസനകരമായ ഒരു മറുപടിയാണ ഞങ്ങൾക്കു അയച്ചുതന്നതു. എങ്കിലും അതിനു മുമ്പായി മെസ്തർ ഗോവറിന്റെ കമ്പി ഞങ്ങൾക്കും സിക്രട്ടെരിക്കും വന്നിരുന്നതിനാൽ ഞങ്ങളുടെ ആവശ്യത്തിനു സമാധാനം ഉണ്ടായി. അടുത്തനാൾ കച്ചേരി ഒഴിവായിരുന്നതിനാൽ 28-ാം നു പീസൊടുക്കിച്ച്⁵³ ആറുപേർക്കു പാസ്‌പോർട്ടുവാങ്ങി. സ്റ്റീബാശെമ്മാച്ചനെ നമ്മുടെ ദിഭാഷിയായും പീലിപ്പോസിനെ ഭൃത്യനായിട്ടും നമ്മുടെപാസ്‌പോർട്ടിൽ വിവരിച്ചിരുന്നതുകൊണ്ടു ശെമ്മാശിന്റെ യാത്രയ്ക്കുള്ളതടസ്സവും ഒരുവിധം

തീർന്നു. ഇതുകൊണ്ടും മതിയായിരുന്നില്ല. ഞങ്ങളുടെയാത്ര തുർക്കിരാജ്യത്തിലെക്കു ആയിരുന്നതിനാൽ തുർക്കി കൊൻസലിന്റെ പീസാ⁵⁴ ആവശ്യമായിരുന്നു. പീസാ എന്നുവെച്ചാൽ കൊൻസൽപാസ്‌പോർട്ടുകളെ പരിശോധിച്ചു സാക്ഷിപ്പെടുത്തുക എന്നാണ. ബ്രിട്ടീഷ് പാസ്‌പോർട്ടു ഒന്നിനു ഒരു രൂപയും കൊൻസലിന്റെ പീസായിക്കു 3 രൂപ 6 അണ 6 പൈയും പീസു കൊടുത്തു. മീനം 1-ാംനു പീസായും ലഭിച്ചു.

അനന്തരം യാത്രയുടെ തിടുക്കമായി. ഞങ്ങൾ ഏർപ്പെട്ട കപ്പൽ കാർഗൊ (കച്ചവട) കപ്പൽആയിരുന്നതിനാൽ തഫാൽ കപ്പൽ പോലെ⁵⁵ സമയക്ലിപ്തം ഇതിനില്ലായിരുന്നു. ഇന്നു പോകും നാളെപോകും എന്നുപറഞ്ഞു 7-ാംനുവരെ താമസിച്ച്. ഇവർക്കു ആൾ ഏർപ്പെടുത്തികൊടുക്കുന്ന വകയ്ക്കു ദല്ലാലന്മാർക്കു ചിലകമ്മീഷ്യൻ പതിവുള്ളതു കൊണ്ടാണ മേൽപറഞ്ഞതു പോലെ മുശയും അബ്ദൽറഹ്മാനും തമ്മിൽ ദല്ലാൽ⁵⁶ സ്ഥാനത്തിനു തർക്കമുണ്ടായതു. ഇതിനിടയിൽ ഡാക്തർ ഞങ്ങളുടെ ദേഹപരിശോധന ചെയ്യുമെന്നും അതിനു പീസുണ്ടെന്നുംപറഞ്ഞു ആൾക്കുഒരുരൂപ വീതം 8 രൂപ അബ്ദൽ റഹ്മാൻ വാങ്ങിച്ചുകൊണ്ടുപോയി. കപ്പൽ പുറപ്പെട്ടസമയം ഡാക്തർ ഞങ്ങളെ പരിശോധിക്കുകയുണ്ടായി. എങ്കിലും പീസു സാക്ഷാൽ അയാൾക്കു ചെല്ലെണ്ടതൊ ദല്ലാൽ അപഹരിച്ചതൊ എന്നു സംശയിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. 7-ാന്നു കപ്പൽ നീക്കുമെന്നു ഉറപ്പായി ദല്ലാലും കമ്പനിക്കാരും പറഞ്ഞതനുസരിച്ചു ഞങ്ങൾ സാമാനങ്ങളോടു കൂടി തുറമുഖത്തു എത്തി കപ്പിത്താനെ കണ്ടപ്പോൾ കപ്പൽ അടുത്ത ദിവസം മാത്രമേ നീക്കത്തൊള്ളു എന്നു കേട്ടു കുറെക്കൂടെ ഞങ്ങൾക്കു ഇച്ഛാഭംഗമുണ്ടായി. ഈ അസ്ഥിരതയെക്കുറിച്ചു മുസൽക്കാരൻ നാവും അബ്ദൽറഹ്മാനും തമ്മിൽ ശകാരവും കലശലും ഉണ്ടായി പരസ്പരം ഒന്നും രണ്ടും പ്രഹരണം നടന്നപ്പോൾ നാം വളരെ ബുദ്ധിമുട്ടി സമാധാനപ്പെടുത്തി. നാവും ഇപ്പോൾ ഇംഗ്ലീഷ്‌മതത്തിൽ ചേർന്നുനടക്കുന്നു എങ്കിലും അവനിലുള്ള സുറിയാരക്തം ഞങ്ങളെ വളരെ സ്നേഹിച്ചു. വാക്കുവ്യത്യാസവും ഞങ്ങളുടെ ഇച്ഛാഭംഗവുകൊണ്ടു അവൻ ദല്ലാലിനൊടു കലശൽകൂടിയതാണ. എന്നാൽ അബ്ദൽറഹ്മാനും പരമാർത്ഥമായിട്ടത്രെ പ്രവൃത്തിച്ചതു. കപ്പലിൽ ചരക്കു കയറി തീരാത്തതിനാൽ അവധി മാറിവെച്ചു എന്നല്ലാതെ ഈ കാർത്യത്തിൽ അവൻ ഒരു ചതിവും ചെയ്തിരുന്നില്ല.

ഏതായാലും ഇനി തിരികെ പൊകുന്നില്ലെന്നുറച്ചു കപ്പിത്താനെ അറിയിച്ചു ഞങ്ങൾക്കായി ഒരുമുറി കപ്പലിൽ ഒരുക്കിച്ച് 7-ാന്നു തന്നെഞങ്ങൾ കപ്പലിൽ പ്രവേശിച്ചു. മീനം8-ാന്നു അഞ്ചരമണിക്കു കപ്പൽ പുറപ്പെടുന്നതുവരെ നാവും, മുശ, മൻസൂർ മുതലായവർ ഒക്കെയും ഞങ്ങളെ വന്നുകാണുകയും ആവശ്യങ്ങളെ അന്വേഷിച്ചു തരികയും ചെയ്തു. കപ്പൽ പുറപ്പെട്ടപ്പോൾ ജലപ്രളയത്തിൽനിന്നുനൊഹിന്റെയുംകുഡുംബത്തിന്റെയും

അവസ്ഥ ഞങ്ങൾക്കു ഓർമ്മവന്നു. പെട്ടിയിൽ എട്ടാത്മക്കളെ പ്രളയത്തിൽനിന്നു രക്ഷിച്ച കർത്താവു ഈ കപ്പലിൽ ഉള്ള ഞങ്ങൾ എട്ടാത്മാക്കളെ സമുദ്രത്തിന്റെ വായിൽനിന്നു രക്ഷിക്കുവാൻ വേണ്ടി ഞങ്ങൾ വ്യസനപൂർവ്വം പ്രാർത്ഥിച്ചു.⁵⁷ ബലഹീനന്മാരും പാപികളുമായ ഞങ്ങളുടെ പ്രാർത്ഥനകളെ ചെവിക്കൊണ്ടു ക്ഷേമത്തോടെ ഞങ്ങളെ സകലഅപകടങ്ങളിൽനിന്നു രക്ഷിച്ച കർത്താവിനു എന്നുമെന്നേക്കും മഹത്വമുണ്ടാകട്ടെ.

കപ്പൽ പുറപ്പെട്ടിട്ടു 12ാംനു വരെ യാത്രാ സുഖക്കേടും ഉണ്ടായില്ല. കപ്പൽ ശരിയായും ഇളക്കം കൂടാതെയും ഓടിക്കൊണ്ടിരുന്നതിനാൽ ഞങ്ങൾ ഒരു ഭവനത്തിൽ താമസിച്ചതുപോലെ തോന്നി. കപ്പലിൽ കഞ്ഞി വെയ്ക്കുവാൻ പ്രയാസമെന്നു വിചാരിച്ചു ആവശ്യപ്പെട്ടപ്പോഴൊന്നും അരിശേഖരിച്ചു കൊണ്ടുപൊരാഞ്ഞതു ഭോഷത്വമായി എന്നു തോന്നി. ഉള്ള അരി കൊണ്ടു ഒരു നേരം മാത്രം ചോറുവെച്ചുണ്ടാക്കുകയും ശേഷം സമയങ്ങൾ തേയില, റൊട്ടി, ബിസ്കൂട്ട്,⁵⁸ റൊള്ളം മുതലായവകൊണ്ടു കഴിച്ചുകൂട്ടുകയും ചെയ്തു. ചോറും കറിയും പാകംചെയ്യാൻ രണ്ടു ഇരിമ്പുപ്പാത്രം ആവശ്യപ്പെട്ട വിറകും വാലീസു കമ്പനി ശട്ടംകെട്ടിത്തന്നിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. വേണ്ടടത്തോളം വെള്ളം എടുത്തുകൊള്ളുവാൻ കപ്പിത്താനും അനുവദിച്ചിരുന്നു. ഒരു അരകല്ലുകൂടെ ഞങ്ങൾ വിലയ്ക്കു വാങ്ങിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നതിനാൽ ഭക്ഷണ പാചകത്തിൽ ഒരു ബുദ്ധിമുട്ടും ഉണ്ടായില്ല. വലിയനോമ്പിനെ ലംഘിപ്പാനും ഇടവന്നില്ല.⁵⁹ ഇങ്ങനെ കപ്പൽയാത്ര വളരെ സുഖകരമായ ഒരു സംഗതിയെന്നു ഞങ്ങൾവിശ്വസിച്ചിരിക്കുമ്പോൾ 12ാംനു ഞായറാഴ്ച കാലത്തു ഒരു ചാറൽ മഴ ഉണ്ടായി. കപ്പൽ ഓളത്താൽ പൊങ്ങുവാനും താഴുവാനും ഓളംവെട്ടി കപ്പലിൽ വെള്ളം കയറുവാനും തുടങ്ങി. (വെള്ളം കേറിയാലും അതു പുറത്തെക്കു ഒഴുകി പോകുവാൻ ഓവുകളും ദ്വാരങ്ങളും ഉണ്ടു) അപ്പൊൾ ഞങ്ങൾ എല്ലാവർക്കും ഭയംകൊണ്ടു തലയ്ക്കു മന്ദം പിടിച്ചു. റെമ്പാനും ലുക്കോസുകോറിയും ഒഴികെ എല്ലാവരും ഒന്നും രണ്ടും മൂന്നും പ്രാവശ്യം ചർദ്ദിച്ചു. ആ ദിവസം കഞ്ഞിവയ്പനും കുടിപ്പാനും കഴിഞ്ഞില്ല. അർദ്ധരാത്രിമുതൽ സമുദ്രത്തിലെ ഇളക്കം ശമിച്ചുതുടങ്ങിയതൊടു കൂടി ഞങ്ങൾക്കും ആശ്വാസമുണ്ടായി. 14ാംനു മുതൽ കാറ്റും ഓളവും വീണ്ടും ഉണ്ടായി. എങ്കിലും കപ്പലിന്റെ ഗമനത്തിനു അനുകൂലമായിട്ടായിരുന്നതിനാൽ ഇളക്കം ഉണ്ടായില്ല. ഇതെവരെ അറബികടൽവഴി കരകാണാതെ ഒടിയുന്ന കപ്പൽ 15ാംനു ഉച്ച കഴിഞ്ഞപ്പോൾ എയിഡൻ ഉൾക്കടലിൽ പ്രവേശിച്ചു. 16ാംനു അറബിയായുടെ തെക്കെതീരത്തു ഇംഗ്ലീഷ്കാരുടെ വകയായ ഏഡൻ എന്ന സ്ഥലം കാണപ്പെട്ടു. കപ്പൽ ഇവിടെ അടുത്തില്ല. കരയോടു ഒട്ടുസമീപിച്ചപ്പോൾ ഇന്ന കപ്പൽ ഇന്നദിവസം ഏഡൻ കടന്നു എന്ന സൂയസിലെക്കും ഇംഗ്ലാണ്ടിലെക്കും കമ്പി അടിക്കുവാൻവേണ്ടി കപ്പലിൽ നിന്നു ഒരു കൊടി ഉയർത്തി. ഏഡൻ കടലൊരത്തു ഏതാനും പർവ്വതനിരകളും മദ്ധ്യേ ഒരു മൈതാനവും ഒരു മലയിൽ ഒരു

വെളിച്ചമാളികയും⁶⁰ മാത്രം ഞങ്ങൾ കണ്ടു. ഇവിടം മുതൽ ഒരുമണിക്കൂർ നേരത്തോളം ഞങ്ങളുടെ വടക്കുഭാഗത്തു അറബിയാ തീരത്തുള്ള ചില ഉയർന്ന പർവതങ്ങളെ കണ്ടുകണ്ടത്രേപോയതു. പിന്നെ കുറെ മണിക്കൂർ വരെ കരകാണാനില്ലായിരുന്നു. അന്നുരാത്രി 10- മണിക്കു അറബിയായുടെ തെക്കുകോണും അബിസിനിയായുടെ⁶¹ പടിഞ്ഞാറെ കോണുംതമ്മിൽ അടുത്തുകിടക്കുന്ന ബാബൽമണ്ടെബ് എന്ന ഇടുക്കുകടൽ കഴിഞ്ഞു. ഈ ഇടുക്കു ചിലപ്പോൾ കപ്പൽക്കാർക്കു വളരെ അപകടം വരത്തക്കതാകയാൽ “കണ്ണൂനീരിന്റെ വാതിൽ” എന്നർത്ഥമുള്ള ബാബൽ മണ്ടെബ്⁶² എന്നു വിളിക്കപ്പെടുന്നു. ഇവിടെ തെക്കുവശത്തു രണ്ടു വിളക്കുമരങ്ങൾ ഉണ്ടു. ഇവയ്ക്കു തെക്കുപടിഞ്ഞാറു മാറി വേറൊരുവിളക്കുമരവും അകലത്തിൽ കണ്ടു. ഇവിടംവരെ ബൊമ്പായിൽ നിന്നുള്ള ആഗമനം നേരെ പടിഞ്ഞാറായിട്ടായിരുന്നു. ഇവിടം മുതൽ ക്രമേണ വടക്കോട്ടു തിരിയുകയാണു. ഇങ്ങനെ ഓടിച്ചു 17ാംനു ജാബെൽസ്ഗാർ⁶³ എന്ന ഒരു ദ്വീപു കാണപ്പെട്ടു. ഇതു കേവലം പാറക്കൂട്ടമെന്നല്ലാതെ ഒന്നും പറവാനില്ല. ചില വൃക്ഷങ്ങൾ ഞങ്ങളുടെ നഗ്നത കണ്ണുകൾക്കു പുള്ളുകൾ എന്നപോലെ തോന്നി. ഇവിടെയും ഏഡനിലുംവെച്ചു കപ്പൽക്കാർ കുഴൽകണ്ണാടി കൊണ്ടുവന്നു ദൂരകാഴ്ചകൾ കാണിച്ചുതന്നു. അനന്തരം ഉച്ചകഴിഞ്ഞപ്പോൾ കപ്പൽക്കാർ പന്ത്രണ്ടു അപ്പോസ്തോലന്മാർ എന്നുപറയുന്ന ചെറിയ ദ്വീപുകൾ കാണാനായി. ഇവയ്ക്കു പുസ്തകത്തിൽ പറയുന്ന പേർ കമറാൻ ദ്വീപുകൾ⁶⁴ എന്നായിരിക്കാമെന്നു ഇഞ്ചിനീർ⁶⁵ പറയുകയുണ്ടായി. ഇവയും പന്ത്രണ്ടു പാറക്കൂട്ടങ്ങൾ മാത്രമാണു. ഇതുകൾ എല്ലാം ബാബെൽ മണ്ടെബ് എന്നുപറയപ്പെടുന്ന ദുർഘടസ്ഥലത്തുള്ളവയും അനേകം കപ്പൽക്കാരെ ആഴം കാണിച്ചവയും ആകയാൽ കപ്പൽ പാറമേൽ അടിക്കാതിരിപ്പാൻ കപ്പിത്താന്റെ ദൃഷ്ടി അധികം ഇവിടെ വെച്ചുണ്ടായി. ഇങ്ങനെ ചെങ്കടലിൽ ഞങ്ങൾ പ്രവേശിച്ചു. ഇനി ഞങ്ങളുടെ ഓട്ടം നേരെ വടക്കോട്ടാകുന്നു. 17-ാംനു കാലത്തു 8 മണിമുതൽ 2-മണിവരെ സമുദ്രം അസാമാന്യം കോപിച്ചിരുന്നതിനാൽ കപ്പലിനു വളരെ ഇളക്കമുണ്ടായി. ചിലപ്പോൾ കപ്പലിന്റെ മേൽതട്ടിൽ മുട്ടുന്നീർ വെള്ളം വരെ തട്ടിക്കയറിയിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. കപ്പൽയാത്രയിൽ അപരിചിതന്മാരായ ഞങ്ങൾക്കുമാത്രമല്ല, മറുപലർക്കും ഈസന്ദർഭത്തിൽ ഭയംതട്ടി. ഞങ്ങളുടെ ആശ്രയംമുഴുവൻ ദൈവത്തിൽ വെച്ചു.⁶⁶ അറബിക്കടലിൽവെച്ചുണ്ടായ തായി മുൻപറഞ്ഞ ഇളക്കത്തേക്കാൾ ഇതുകഠിനമായിരുന്നു എങ്കിലും എട്ടു പത്തു ദിവസത്തെ പരിചയംകൊണ്ടായിരിക്കാം, ഈപ്രാവശ്യം ഞങ്ങളിൽ ആർക്കും ചർദ്ദിയും തലതിരിച്ചിലും ഉണ്ടായില്ല. അതുകൂടെ ഉണ്ടായെങ്കിൽ കഥ കഴിഞ്ഞേനെ. മുമ്പിലത്തെ ഇളക്കത്തിൽ ചർദ്ദിക്കാതിരുന്ന റെമ്പാനും ലുക്കോസുകോറിയും ഈ പ്രാവശ്യം വളരെ വ്യസനിക്കുകയുണ്ടായി. എങ്കിലും കപ്പിത്താൻ, ഇഞ്ചിനീർ, സ്റ്റീവോർഡ്, ചീഫ് ഓവർസിയർ, എന്നീ പ്രധാന ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർ ഞങ്ങളുടെ മേൽ അസാമാന്യ ദയയോടെ പെരുമാറുകയും

ഞങ്ങളെ വളരെ ആശ്വസിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. ഞങ്ങൾക്കു പകൽ ഇരിപ്പാൻ അമരത്തോടടുത്തു ഉയർന്ന ഒരു സ്ഥലത്തു കപ്പൽപ്പാകൊണ്ടു ഒരുമേല്പുര കെട്ടി ഒരുക്കിതരികയും രാത്രിയിലും മഴയുള്ളപ്പൊഴും സഞ്ചരിപ്പാൻ നടു ഭാഗത്തു വെള്ളംതട്ടിക്കയറാത്ത ഒരുനല്ല സ്ഥലം തയ്യാറാക്കി തരികയും ചെയ്തിരുന്നു. കപ്പിത്താൻ ഞങ്ങളുടെ അടുക്കൽ സദാവന്നു ഞങ്ങളുടെ ക്ഷേമാദികളെ അന്വേഷിക്കുകയും ഇളക്കസമയത്തു ഞങ്ങളെ ധൈര്യപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്ക പതിവായിരുന്നു. കപ്പലിൽ ഏതുഭാഗത്തും സഞ്ചരിപ്പാനും ആവശ്യംപോലെവെള്ളം എടുത്തുകൊള്ളുവാനും ഞങ്ങൾക്കു സ്വാതന്ത്ര്യം ഉണ്ടായിരുന്നു.

മുൻ പറഞ്ഞ ഇളക്കം രണ്ടു മണിക്കൂ അടങ്ങി. 18ാംനു യും ഒരുഇളക്കം ഉണ്ടായിരുന്നതിനാൽ രാത്രിയിൽ പലരും ഉറങ്ങിയിട്ടില്ല. 19-ാംനു ഞായറാഴ്ച ആഫ്രിക്കായുടെ കിഴക്കെ തീരത്തുള്ള ബെർനീസ്⁶⁷ എന്ന തുറമുഖം കടന്നു എന്ന കപ്പിത്താൻ പ്രസ്താവിച്ചു. 20-ാം നു രാത്രി ഡെഡ്ലെസ്സ് എന്നൊരു പാറക്കൂട്ടംകണ്ടു. ഇതും അനേകം കപ്പലുകളെ നശിപ്പിച്ച ഒരു ദുർഘടസ്ഥലമാണെന്നു കപ്പൽക്കാർ പറയുന്നുണ്ടായി. 21ാംനു മുതൽ സൂര്യസിൽ എത്തുന്നതുവരെ ഇജിപ്തിന്റെ കിഴക്കെതീരത്തുള്ള പർവ്വതനിരകൾ തുടരെ കണ്ടിരുന്നു. അവ മിക്കവാറും കല്മലകൾ ആണ. കാടും പുല്ലും കാണാനില്ലായിരുന്നു. ഇടയ്ക്കിട ചിലതാഴ്വരകളും ഉണ്ട. അന്നു രാത്രി പന്ത്രണ്ടു മണിക്കൂ സൂര്യസ ഉൾക്കടലിൽ പ്രവേശിച്ചു. സീനാ ഉപദ്വീപിന്റെ⁶⁸ കിഴക്കുവശത്തുള്ള അക്കാബാ എന്ന ഉൾക്കടലിന്റെ വായും ഇവിടെയാണ്. യോർദ്ദനാൻനദി വീഴുന്ന ചാവുകടലിൽനിന്നു ഈ അക്കാബാ ഉൾക്കടലിലെക്കു ഒരു കൈവഴി വേട്ടിതുറക്കുന്നതിനു ഏമൊൻ രാജാവു ഉത്സാഹിച്ചപ്രകാരം പാരമ്പര്യ വാർത്തയുണ്ടെന്നു കപ്പിത്താൻ ഞങ്ങളോടു പറഞ്ഞു.

22-ാം നു ബുധനാഴ്ച അഞ്ചുമണിക്കൂ സീനായി പർവതനിരകൾ കാണപ്പെട്ടു. ദൈവം മോശയ്ക്കു ന്യായപ്രമാണം കല്പിച്ചുകൊടുത്ത പർവതം ഇതാണെന്നു പറഞ്ഞു ഇവയിൽ ഉയരമുള്ള ഒരു പർവതം കപ്പൽക്കാർ ഞങ്ങൾക്കു കാണിച്ചുതന്നു.⁶⁹ റം പർവതങ്ങൾ എല്ലാം കൽമലകൾ ആണ. വൃക്ഷങ്ങൾ കാണാനില്ലായിരുന്നു. അന്നു രാത്രി ഏഴു മണിക്കൂ സൂര്യസ തോട്ടുമുഖത്തു എത്തി നംകുരം ഇട്ടു.⁷⁰ പത്തുമണിവരെ ഇവിടെതാമസിച്ചു. അതിനിടയിൽ സൂര്യസിൽനിന്നു ഡാക്കർവന്നു എല്ലാവരെയും പരിശോധിച്ചു. കപ്പൽകമ്പനിക്കാരുടെ ഏജണ്ടുവന്നു കപ്പിത്താനുമായി സംഭാഷണം നടത്തുകയും തോട്ടിൽ കപ്പലിന്റെ ഉപയോഗത്തിനായി വിദ്യുശക്തിയാൽ പ്രകാശിപ്പിക്കുന്ന ഒരുബ്രഹ്മാണ്ഡമായവിളക്കൊടുക്കുടി അതിനെപ്രവൃത്തിപ്പിക്കുന്ന മൂന്നാളുകൾ കപ്പലിൽ പ്രവേശിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇതു കേവലം ഒരു വിളക്കല്ല, ഒരുവലിയത്രമെന്നുവേണംപറവാൻ. ഒരു മൈലിൽ അധികം

അകലെ പുസ്തകം വായിക്കുവാൻ തക്കവണ്ണം വിളക്കിനു പ്രകാശം ഉണ്ടു. വിളക്കു പ്രകാശിച്ചപ്പൊൾ പട്ടണത്തിൽ⁷¹ ഉള്ള പല ഭവനങ്ങളും കപ്പലിൽ ഇരുന്ന ഞങ്ങൾക്കു വെടിപ്പായി കാണാനായി. തോടിന്റെ കിടപ്പു തെക്കു വടക്കും ഞങ്ങളുടെ യാത്ര വടക്കോട്ടും ആണ. തോടിനു ഏകദേശം 80 കോൽ വീതിയും 90 നാഴിക നീളവും കാണും. ഇത്രയും വിസ്താരം ഇരുന്നാലും ഒരുകപ്പൽ എതിരെ വന്നാൽ അതുകടന്നുപോകുന്നതുവരെ മറേത്തു അടുത്തു കിടക്കുകപതിവാകുന്നു. തോട്ടിന്റെ ഇരുകരയും നോട്ടംഎത്താത്തവണ്ണം വിരിപ്പിനിലംപോലെയുള്ള വിളവില്ലാത്ത മണൽഭൂമിയാകുന്നു. പടിഞ്ഞാറുവശത്തു ദൂരെ ചില ഗ്രാമങ്ങളും വൃക്ഷങ്ങളും ഉണ്ടു. തോട്ടരികിൽ ചിലകുടിപ്പുകളും സ്റ്റേഷനുകളും മാത്രം അവിടവിടെ ഉണ്ടു. തോട്ടിൽ അങ്ങുമിങ്ങും ചിലബൊയികളും (പൊങ്ങുതടികൾ) വിളക്കുമരങ്ങളും സ്ഥാപിച്ചിട്ടുണ്ടു. ഇരുകരയ്ക്കും തോണ്ടികയററിയിരിക്കുന്ന മണൽചിര മഴ പെയ്താൽ ഒലിച്ചിറങ്ങുവാൻ തക്കതാകുന്നു. ഭാഗ്യവശാൽ ആദേശത്തു മഴ അപൂർവമാകുന്നു. ഇപ്പോഴും അവിടവിടെ വേലക്കാർ നിന്നു മണൽ തോണ്ടി വിസ്ഥാരപ്പെടുത്തുകയും റെയിൽവഴി മണൽ കൊണ്ടുപൊയി ചില ചെറിയ ഉൾക്കായലുകളിൽ ഇടുകയും ചെയ്തുവരുന്നു. സൂര്യസിൽനിന്നു പോർട്ടസായിഡിലെക്കും⁷² മററും തീവണ്ടിയും കമ്പിയും ഇട്ടിട്ടുണ്ടു.

23 ാനു വ്യാഴാഴ്ച പകൽ നാലു മണിക്കൂ കപ്പൽ പോർട്ടസായിഡിൽ എത്തി. പട്ടണം ചെറുതെങ്കിലും വെടിപ്പുള്ളതും ഭംഗിയുള്ളതും ആകുന്നു. 3-0 4-0 നിലയുള്ള കെട്ടിടങ്ങൾ പലതുണ്ടു. ഭൂമിക്കുകീഴെ ഒരുനില ഉൾപ്പെടെ ഒമ്പതുനിലയുള്ള ഒരു ഹൊററൽ ഇവിടെ കണ്ടു. ഹാക്സബിതീകപ്പലിലുള്ള ഞങ്ങളുടെയാത്ര ഇവിടെ അവസാനിച്ചു. ഞങ്ങൾ കപ്പൽക്കാരോടു യാത്ര പറഞ്ഞു സാമാനങ്ങൾ സഹിതം പോർട്ടസായിഡിൽ ഇറങ്ങി. ആദ്യമെ കസ്റ്റററംഹൗസിൽ (ചവുക്ക) പ്രവേശിച്ചു. അവർ ഞങ്ങളുടെ സാമാനങ്ങളെ ഓരൊന്നൊന്നായി അഴിച്ചു പരിശോധിച്ചു. പാസ്‌പോർട്ടും അവിടെ വാങ്ങി. ഇവിടെ നിന്നു ഏകദേശം മുക്കാൽ നാഴിക അകലെ ഇഗുപ്തായക്കാരുടെ⁷³ ഒരു പള്ളിയും മുറിയും ഉണ്ടു. രാത്രിതന്നെ ഞങ്ങൾ അവിടെ പോയിതാമസിച്ചു. ഇഗുപ്തായക്കാർ ആലക്കസന്ത്രയാ പാത്രിയക്കീസുബാവായുടെ അധികാരത്തിൻകീഴുള്ളവരും വിശ്വാസവിപരീതം ഇല്ലാത്തവരും സുറിയാനിക്കാരോടു ഐക്യതയിൽ ഇരിക്കുവരും ആകുന്നു.⁷⁴

പോർട്ടസായിഡിലെ ഇഗുപ്തായപള്ളി പുത്തനും പണിക്കുറതീരാത്തതും ആകുന്നു. ഇപ്പോഴും പണിനടന്നുവരുന്നു. ഇതുപണിയിക്കുന്നതു ഊർശ്വേമിലെ മാർ ബസെലിയോസ എന്ന ഇഗുപ്തായമെത്രാപ്പൊലീത്തായുടെ ഉത്സാഹത്താൽ ആകുന്നു. ധനവാന്മാരും ദരിദ്രന്മാരും ഉൾപ്പെടെ 30 വീട്ടുകാർ ഇതിൽ ചേർന്നനടക്കുന്നു. പ്രധാനിയുടെ പേർ ബർസൗ അഫണ്ടി⁷⁵ എന്നാണു. ഇപ്പോഴത്തെ പട്ടക്കാർൻ നബാറൊക്കാർൻ പത്രോസ

പാദ്രിയാണ. ഇവർ ഞങ്ങളെ വളരെ സന്തോഷത്തോടും ബഹുമാനത്തോടും കൂടി കൈക്കൊണ്ടു. വളരെഭക്തിയുള്ള ഒരു കൂട്ടം എന്നു ഇവരെ കുറിച്ചു പറയാൻ നാം ഒട്ടും സംശയിക്കുന്നില്ല. 24-ാം നു 40-ാം വെള്ളിയാഴ്ച⁶ റം പട്ടക്കാർ കൂർബ്ബാന ചൊല്ലുകയും ചിലർ കൈക്കൊള്ളുകയും ചെയ്തു. ജനത്തിനു അവർ കൂർബ്ബാനകൊടുത്തതു യോജിപ്പിച്ചു ഒന്നായിട്ടായിരുന്നു.⁷⁷ റം ദിവസം ഞങ്ങളുടെ പാസ്‌പോർട്ട് മടക്കിപ്പിടിച്ചു നന്നായി ആളയച്ചതിൽ ബ്രിട്ടീഷുകാൻസലിന്റെ പക്കൽ അയച്ചിരിക്കുന്നതിനാൽ അവിടെ നിന്നു വാങ്ങിക്കൊള്ളണമെന്നും സ്ലീബാശെമ്മാച്ചനു ഒരു പാസ്‌പോർട്ട് പ്രത്യേകം വേണമെന്നും ഇഗുപ്തായക്കാരിൽ ഒരു മഹാൻ സാക്ഷിച്ചാൽ കൊടുക്കാമെന്നും മറുപടി അറിയിച്ചു. ബ്രിട്ടീഷുകാൻസലിന്റെ മുമ്പാകെ ഞങ്ങൾ എല്ലാവരും ഹാജരായി ഒപ്പിട്ടു കൊടുക്കണമെന്നാണത്രെ ചട്ടം. അതിൻപ്രകാരം ഒപ്പിട്ടുകൊടുത്തു 25-ാം നു പാസ്‌പോർട്ട് മടക്കിവാങ്ങി. 6- രൂപാ പീസു കൊടുത്തു ശെമ്മാച്ചന്റെ പേർക്കും ഒരു പാസ്‌പോർട്ട് വാങ്ങി. നിർബ്ബന്ധത്താൽ അല്ലെങ്കിലും ഇവിടെ ഒരു റെട്ടർക്ക അഞ്ചു പ്രാങ്കു⁷⁸ (നാലു രൂപ) സമ്മാനം കൊടുത്തു. 25-ാം നു വചനിപ്പുപെരുന്താൽ⁷⁹ ആയിരുന്നതിനാൽ രാവിലെ നാം കൂർബ്ബാനചൊല്ലി. ഇഗുപ്തായക്കാരിൽ 20 പേരിൽ കുറയാതെ നമ്മോടു കൂർബ്ബാന കൈക്കൊണ്ടു. അവരുടെ കൂർബ്ബാനപൊലെതന്നെ ഭക്തിപൂർവ്വം അത്രെ കൈക്കൊണ്ടതു.

റം പള്ളിയിൽ വച്ചു വേറൊരു വിശേഷം ഉണ്ടായി. നമ്മുടെ കൈമുത്തുവാൻ ആളുകൾ അധികംകൂടിയപ്പോൾ കുറെപേർ മുത്തിയശേഷം നമുക്കു ഉപദ്രവമായെക്കുമെന്നു ശങ്കിച്ചു അവിടത്തെ പട്ടക്കാർ മറുവളവരെ വിലക്കി വെറൊരു സമയത്തു ഹാജരാകുവാൻ ആജ്ഞാപിച്ചു. ഏകദേശം 50 വയസ്സുപ്രായം കാണുന്ന ഒരു വൃദ്ധ സ്ത്രീ റം വിരോധത്തെ കൂട്ടാക്കാതെ വന്നു നമ്മുടെ കൈപിടിച്ചു എടുത്തു മുത്തി അറബിയിൽ എന്തൊ ശകാരിക്കുന്നതുകേട്ടു. വിവരം ചോദിച്ചപ്പോൾ കൈമുത്തു വിരോധിച്ച പട്ടക്കാർ നൊടു “കർത്താവു നിന്നെ അടിക്കട്ടെ എന്റെ പിതാവിന്റെ കൈ മുത്തുവാൻ നീ വിരോധിച്ചില്ലെ” എന്നു അവൾ വ്യസനപൂർവ്വം പട്ടക്കാർക്കെ ശകാരിക്കുകയായിരുന്നു എന്നു അറിഞ്ഞു. റം കൂട്ടർ നമ്മുടെ സത്യസഹോദരന്മാർ ആകുന്നു.

ഇഗുപ്തായക്കാരെ കൂടാതെ യവുനായക്കാരും⁸⁰ റോമ്മാക്കാരും⁸¹ ഇംഗ്ലീഷുകാരും⁸² റം പട്ടണത്തിൽ ഉണ്ട. അർമ്മനായക്കാരായ ചില വ്യാപാരികളും ഉണ്ടെങ്കിലും അവർക്കുപള്ളിയില്ല. അരിമുതലായ സാമാനങ്ങൾ ആവശ്യംപൊലെ വാങ്ങിപ്പാൻ റം പട്ടണത്തിൽ ഉണ്ടായിരുന്നതിനാൽ ബൊമ്പയിൽനിന്നും കരുതിയിരുന്ന അരിയും പിന്നീടു കപ്പൽക്കാരൊടു രണ്ടു രൂപായ്ക്കു വാങ്ങിയതും ചിലവായിപ്പൊയതുകൊണ്ടു ഉണ്ടായിരുന്നു.

മനസ്താപം ഇവിടെവെച്ചു തീർന്നു.

ഇഗുപ്തായക്കാരുടെ പള്ളിയിൽ ഒരു പള്ളിക്കൂടവും റഫായെൽ സലീബ ശെമ്മാശു⁸³ എന്നൊരു ഉപദേഷ്ടാവും ഉണ്ടായിരുന്നു. പട്ടക്കാർ നമ്മെ അയാളുടെ ഭവനത്തു കൊണ്ടുപൊയി സൽക്കരിച്ചു. 25-ാം നു ശനിയാഴ്ച സന്ധ്യയ്ക്കു പോർട്ടസായിഡിൽനിന്നു ഞങ്ങൾ കപ്പൽ കയറി. ഇഗുപ്തായക്കാരിൽ ചിലർ ഞങ്ങളുടെ കൂടെ വന്നു ഞങ്ങളെ കപ്പലിൽ കയറുകയും ടിക്കററുസാമാനങ്ങൾ മുതലായവ വാങ്ങിതരികയും ചെയ്തതു കൂടാതെ ഞങ്ങളെ പ്രതിയല്ലെങ്കിലും ചിലർ ഞങ്ങളോടുകൂടെ ഊർശ്വേമിനു പോരികയും ചെയ്തു. നാം 2-ാം ക്ലാസിലേക്കും മറുവളവർ 3-ാം ക്ലാസിലേക്കുമായിട്ടാണ ടിക്കററുവാങ്ങിച്ചതു. എങ്കിലും കപ്പലിലെ ഒരു പ്രധാനിയുടെ മർത്യാദയാലും കപ്പലിൽ ഒരു കൂട്ടുയാത്രക്കാരനായിരുന്ന ഹാബീബ് എന്നൊരു യവുനായക്കാരന്റെ ശുപാർശിയാലും റെമ്പാനെയും മല്പാനെയും സ്ലീബാ ശെമ്മാച്ചനേയും നമ്മുടെ മുറിയിൽ താമസിപ്പാൻ അനുവദിച്ചു. ഇവിടെ നിന്നുള്ള ഞങ്ങളുടെ യാത്ര മദ്ധ്യതരണിയാ⁸⁴ സമുദ്രത്തിൽകൂടി കിഴക്കോട്ടാകുന്നു. 26-ാം നു ഓശാനത്തൊഴ്ച⁸⁵ പകൽ പതിനൊന്നുമണിക്കു യോപ്പാ⁸⁶ തുറമുഖത്തു കപ്പൽ അടുത്തു. കപ്പലിൽനിന്നുള്ള നോട്ടത്തിൽ യോപ്പാപട്ടണം വളരെ അലങ്കാരമായ കെട്ടിടങ്ങളാൽ നിറഞ്ഞവയെന്നു തോന്നി. പട്ടണത്തിന്റെ കിടപ്പിന്റെ സ്വഭാവത്തിനു കടലോരം മുതൽ മലവരെയുള്ള കെട്ടിടങ്ങൾ ഒന്നായി കാണാവുന്നതിനാൽ ഇങ്ങനെ തോന്നിപ്പോയതാകുന്നു. കരക്കിറങ്ങിയപ്പോൾ വിചാരിച്ചത്തോളം അലങ്കാരം ഇല്ലായിരുന്നു. ലത്തീൻകാർ, യവുനായക്കാർ, ഇഗുപ്തായക്കാർ മുതലായവരുടെ പള്ളികൾ ദയാകൾ തുകൽകൊല്ലനായ ശിമൊന്റെവീടു⁸⁷ മുതലായ സ്ഥലങ്ങൾ കപ്പലിൽ നിന്നു കണ്ടതല്ലാതെ കരക്കിറങ്ങിയ ശേഷം കാണാൻ ഇടയായില്ല. അതിനുള്ള കാരണം എന്തെന്നാൽ:-

കപ്പൽ യോപ്പായിൽ നംകൂരം ഇടുന്നതിനു മുമ്പെ ഞങ്ങളുടെ ഒരു കൂട്ടുയാത്രക്കാരൻ ഞങ്ങളുടെ അടുക്കൽ വന്നു യോപ്പായിൽ അവനുവളരെ വലിയ വള്ളങ്ങൾ ഉണ്ടെന്നും യാതൊരപകടവും കൂടാതെ ഞങ്ങളേയും സാമാനങ്ങളേയും കരക്കിറക്കാമെന്നും പറഞ്ഞിരുന്നു. ഈ തുറമുഖത്തു കരക്കിറങ്ങുന്നതിൽ വളരെ അപകടം വരത്തക്ക ഒരു തുറമുഖമാണെന്നു പലരിൽ നിന്നും ഞങ്ങൾ കേട്ടിരുന്നതിനാൽ ഞങ്ങൾ ഒന്നു തീർച്ച പറയാതെ മുൻപേർപറഞ്ഞ സ്നേഹിതൻ ഹാബീബിന്റെ അടുക്കൽ ഇവനെ പറഞ്ഞയച്ചു. ഹാബീബും ഭാർയ്യയും ഊർശ്വേമിനു പോകുന്ന പുണ്യയാത്രക്കാരായിരുന്നു. ഇവർ വളരെ അന്തസ്സിൽ ഇരിക്കുന്നവരും ദയാലുക്കളും ആയിരുന്നതുകൂടാതെ വിശുദ്ധപട്ടണംവരെ ഞങ്ങളുടെ കാർയ്യങ്ങൾ എല്ലാം അമ്പെഷിച്ചുകൊള്ളാമെന്നു വാക്കുതന്നിട്ടും ഉണ്ടായിരുന്നതിനാലത്രെ ഈ മനുഷ്യനെ അങ്ങോട്ടയച്ചതു. ഹാബീബ് ഇവന്റെ അപേക്ഷയെ

അനുവദിക്കുന്നതിനു കുറെ സംശയിച്ച ശേഷം നിർബ്ബന്ധം മൂലം ഒടുവിൽ സമ്മതിച്ചു. നംകൂരം ഇടുന്നതിനു മുമ്പു തന്നെ യോപ്പായിൽനിന്നു വള്ളങ്ങൾ വന്നു തുടങ്ങി. അവയിൽ ഒന്നു ഞങ്ങളെ കരയ്ക്കിക്കൊമ്മെന്നു കരാർചെയ്ത മനുഷ്യന്റെ സഹോദരന്റെ വള്ളമായിരുന്നു. ഇവർ സാമാനങ്ങൾ എടുത്തു വള്ളത്തിൽ കയറുവാൻ ആരംഭിച്ചപ്പോൾ വേറൊരു വള്ളക്കാരൻവന്നു അവൻ സുറിയാനിക്കാരനാണെന്നും ഞങ്ങൾ ചെല്ലുമ്പോൾ കരക്കിറക്കുവാൻ ഊർശ്വേമിലെ ബാവാ അവനെ ചട്ടംകെട്ടിയിട്ടുണ്ടെന്നും പറഞ്ഞു മറുവരുമായി സാമാനങ്ങൾക്കു പിടി തുടങ്ങി. ഞങ്ങൾക്കു ഭാഷ അറിഞ്ഞുകൂടാത്തതിനാൽ പറയുന്നതു മനസ്സിലാകയില്ല. സ്ത്രീബാഗെമ്മാച്ചൻ പറഞ്ഞതിൽ അയാളെ അവർ അനുസരിക്കുകയുമില്ലാതായി. സാമാനങ്ങൾ ആരും തൊടരുതെന്നു പറഞ്ഞിട്ടു കൂട്ടാക്കാതെ കയ്യിൽ കിട്ടിയവർ ഓരോസാമാനങ്ങൾ അങ്ങോട്ടും ഇങ്ങോട്ടും കൊണ്ടുപോയി. വള്ളക്കാരിൽ ഓരോഭാഗത്തു എട്ടുപത്തും ആളുകൾ ഉണ്ടായിരുന്നതിനാൽ സാമാനങ്ങൾ കൊണ്ടുപോകുന്നവർ ആരാണെന്നുപോലും ഞങ്ങൾക്കു അറിഞ്ഞുകൂടാ. കപ്പലിൽ ഉണ്ടായിരുന്നവർ എല്ലാം അവരവരുടെ സാമാനങ്ങളോടുകൂടെ കരക്കിറങ്ങുവാൻ ശ്രമിക്കുന്ന സമയമായിരുന്നതിനാൽ ഞങ്ങളുടെ സഹായത്തിനു ആരും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ഹാബീബുവന്നു ഞങ്ങൾക്കുവേണ്ടി വളരെ പറഞ്ഞിട്ടും ആരാണ കൂട്ടാക്കുന്നതു. കപ്പിത്താനെ അമ്പെഷിച്ചപ്പോൾ അദ്ദേഹംകരക്കിറങ്ങി പോയതായി അറിഞ്ഞു. ഓരോ കോവണിക്കൽ പലവള്ളങ്ങൾവീതം ഉണ്ടായിരുന്നതിനാൽ ഞങ്ങളുടെ സാമാനങ്ങൾ ഏതുവള്ളങ്ങളിൽ എന്നുപോലും അറിവാൻ കഴിയാതിരുന്നു. ഞങ്ങളുടെ ചെക്കുമുതലായ⁸⁸ പണം അടങ്ങിയിരുന്ന കൈപ്പെട്ടി പോലും കൈവിട്ടു പോയി. ഈ സന്ദർഭത്തിൽ ഞങ്ങളുടെവ്യസനം എന്തുമാത്രമെന്നു ഊഹിക്കാമല്ലോ. സാമാനങ്ങൾക്കു അടിപിടി കൂട്ടുകയും ബലവാൻ കരസ്ഥമാക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നതിനാൽ വള്ളക്കാരൻ ആരെന്നോ കലഹം ആരെല്ലാം തമ്മിൽ എന്നോ ഒന്നും തന്നെ ഞങ്ങൾക്കു മനസ്സിലായില്ല.

കടശി⁸⁹ സുറിയാനിക്കാരൻ എന്നു പറഞ്ഞവൻവന്നു സാമാനങ്ങൾ എല്ലാം അവന്റെവള്ളത്തിൽ ഉണ്ടെന്നും ഞങ്ങൾ കയറിയാൽ മാത്രമതിയെന്നും പറഞ്ഞതു കേട്ടു അവന്റെ വള്ളത്തിൽ ചെന്നു നോക്കിയപ്പോൾ സകല സാമാനങ്ങളും അതിൽ ഉണ്ടായിരുന്നു. അപ്പോൾ കുറെ ആശ്വാസം ഞങ്ങൾക്കുണ്ടായി എങ്കിലും ഉടനെ മുമ്പിലത്തേതിൽ അധികം വ്യസനത്തിനു കാരണംജനിച്ചു. എന്തെന്നാൽ വള്ളത്തിൽ പ്രവേശിച്ചപ്പോൾ ഗീവറുഗീസു മല്പാനേയും ലൂക്കോസു കോറിയേയും കാണാനില്ലായിരുന്നു. വള്ളങ്ങളിലും കപ്പലിലും എന്നല്ലാ സകല മുറികളിലും മറപ്പുരയിലുംകൂടെ നോക്കിയിട്ടും ഇവരെ കാണാനില്ലായിരുന്നു. കടലിൽ പോയിരിക്കാമെന്നല്ലാതെ മറ്റൊന്നാണ ഈ സമയത്തു ഊഹിക്കേണ്ടതു. ഏതായാലും കരയ്ക്കു ചെന്നുതിരക്കി കണ്ടില്ലെങ്കിൽ ഒരിക്കൽകൂടി കപ്പലിൽ മടങ്ങിവന്നു

നോക്കാമെന്നുവെച്ചു വള്ളംനീക്കിച്ചു. ഞങ്ങൾ കരയ്ക്കടുത്തപ്പോൾ മല്പാനും കോറിയും കരയ്ക്കുണ്ടായിരുന്നു. ഇവരെ കണ്ടുകിട്ടിയപ്പോൾ വളരെസന്തോഷമുണ്ടായി എങ്കിലും പറയാതെപോന്നതിനെക്കുറിച്ചു അവരുടെമേൽ നമുക്കു വളരെ കോപം ജ്വലിച്ചു. അവർ പറഞ്ഞ സമാധാനം കേൾക്കേണ്ടതു തന്നെ.

വള്ളക്കാർ തമ്മിൽ സാമാനങ്ങൾക്കു പിടിച്ചു കണ്ടവരെല്ലാം കൊണ്ടുപോകുന്നതു കണ്ടപ്പോൾ ഇവർവ്യസനിച്ചു സാമാനങ്ങൾ കയറുന്ന വള്ളങ്ങളെങ്കിലും കണ്ടിരിക്കാമെന്നു വിചാരിച്ചു ഒരു കോവണിക്കൽ ഇവർ ചെന്നു നോക്കിനില്ക്കുമ്പോൾ വേറൊരു വള്ളക്കാരൻ അവരുടെ വള്ളത്തിൽ പ്രവേശിക്കണമെന്നു ഇവരോടപേക്ഷിച്ചു. ഞങ്ങളുടെ സാമാനങ്ങൾ കയറിയ വള്ളത്തിൽ മാത്രമെ ഞങ്ങൾ പ്രവേശിക്കയുള്ളൂ എന്നു ഇവർ ഉത്തരംപറഞ്ഞപ്പോൾ സാമാനങ്ങൾ ആവള്ളത്തിൽ ഉണ്ടെന്നു അവർ മറുപടി പറഞ്ഞു. അതിന്റെ വാസ്തവം അറിവാൻ ഇവർ കോവണി ഇറങ്ങി നോക്കിയപ്പോൾ സാമാനങ്ങൾഒന്നും ഇല്ലെന്നുകാണുകയാൽ അവർ വീണ്ടും കപ്പലിലേക്ക് പ്രവേശിക്കുവാൻ ഭാവിച്ച സമയം അവരുടെ സമ്മതം കൂടാതെ ആ വള്ളക്കാർ അവരെ കോരിയെടുത്തു വള്ളത്തിൽഇട്ടു കരയ്ക്കു കൊണ്ടുവന്നതായിരുന്നു. ഇവരെ ബലത്താൽ വള്ളത്തിൽ കയറി പുറപ്പെട്ടപ്പോൾ എന്റെ പിതാവു കഴുതകളെക്കുറിച്ചുള്ള വിചാരം വിട്ടു എന്നെക്കുറിച്ചു വ്യസനിക്കുമെന്നു ശൌലിനുമുണ്ടായ വിചാരം⁹⁰ ഇവർക്കും ഉണ്ടായി. ഞങ്ങളെ ഗ്രഹിപ്പിക്കുവാൻ ഉച്ചത്തിൽ വിളിക്കുകയും നിലവിളിക്കുകയും ചെയ്തു എന്നും കേൾക്കാഴികയാൽ കരക്കിറങ്ങിയാൽ ഉടൻ കപ്പലിലേക്കു തിരിച്ചു വരണമെന്നു നിശ്ചയിച്ചു ശ്രമിക്കുകയായിരുന്നുഎന്നും ഇവർപറഞ്ഞു. ഈവള്ളക്കാർ ഇവരെഇങ്ങനെ ബലത്താൽകൊണ്ടുപോയതിന്റെ ഉദ്ദേശം ഇറക്കുകൂലി കിട്ടുമെന്നുള്ള ആഗ്രഹംമാത്രമായിരുന്നു. കരയ്ക്കിറങ്ങി അവിടെ ഉണ്ടായിരുന്ന ഇംഗ്ലീഷറിയായുന്ന ചില ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരെകണ്ടു സംഗതി ഗ്രഹിപ്പിച്ചപ്പോൾ അവർ വള്ളക്കാരെ ശാസിക്കുകയും കൂലികൂടാതെ മല്പാൻ മുതൽപേരെ വീണ്ടും കപ്പലിൽ ആക്കണമെന്നു നിർബ്ബന്ധിക്കുകയും വള്ളക്കാർസമ്മതിച്ചു പുറപ്പെടുവാൻ ഭാവിക്കയും ചെയ്തപ്പോൾ ആയിരുന്നു ഞങ്ങൾ ഇവരെ കണ്ടതു.

സുറിയാനിക്കാരൻ എന്നുപറഞ്ഞു ഞങ്ങളെകരക്കിറക്കിയവനും സാക്ഷാൽ ഉപായിയും ഒരു മുസൽമാനും ആയിരുന്നു. ഞങ്ങളെ എതിരേല്പാനായി രണ്ടുദിവസംമുമ്പു ഊർശ്വേമിലെബാവാ ഒരുറെമ്പാനെ യോപ്പായിലേക്കു അയച്ചിരുന്നതിനാൽ ഞങ്ങളുടെ വരവിനെക്കുറിച്ചു അദ്ദേഹത്തിൽനിന്നു കിട്ടിയ അറിവിൻപ്രകാരം ഇവൻ ഞങ്ങളെ ക്ഷണിച്ചു എന്നേയുള്ളൂ. യോപ്പാകടൽ പതിവുവിട്ടു ഈ ലഹള സമയം വളരെ ശാന്തമായിരുന്നതു ഒരു വലിയ ആശ്വാസമായിരുന്നു. ഇവിടത്തെ സമ്പ്രദായം

അറിഞ്ഞിരുന്നെങ്കിൽ സാമാനങ്ങൾ കണ്ണിൽകണ്ടവർ എടുത്തുകൊണ്ടുപോയതിൽ ഞങ്ങൾക്കു വ്യസനിച്ചാൻ ആവശ്യമില്ലായിരുന്നു. എന്തെന്നാൽ ആരു കൊണ്ടുപോയാലും ഒന്നും മോഷണം പോകയില്ല. ഏതുവള്ളവും തുറമുഖത്തു ചവുക്കസ്ഥലത്തു അടുത്തു സാമാനങ്ങൾ അവിടെഇറക്കി വച്ചു പരിശോധിച്ചു ഉടമസ്ഥനെ ഏല്പിക്കണമെന്നു നിർബ്ബന്ധമുള്ളതിനാൽ വള്ളക്കാർക്കു ഒന്നും പ്രവൃത്തിപ്പാൻ പാടില്ലായിരുന്നു. പോർട്ടസായിഡി ലെപ്പോലെ ഇവിടെയും ബന്തോവസ്തും⁹¹ പരിശോധനയും വളരെ കണിശമാകുന്നു. യവനായക്കാരൻ ഹാബീബിന്റെ ത്രാണിയും ശുപാർശിയും കൈക്കൂലിയുംകൊണ്ടു ഇവിടെ ഞങ്ങളുടെ സാമാനങ്ങളെ പ്രത്യേകം പ്രത്യേകം അഴിച്ചു ശോധനചെയ്യാനൊ ഞങ്ങളുടെ പാസ്പോർട്ടു പരിശോധിച്ചാണൊ ആവശ്യപ്പെട്ടില്ല. ഊർശ്ശേംവരെ ഹാബീബ് ഞങ്ങളുടെ സകലകാർയ്യങ്ങളും അന്വേഷിച്ചു. ഇവൻ ഒരുവിശ്വസ്ഥനായിത്തന്നെ ഞങ്ങൾക്കു കാണപ്പെട്ടു.

യോപ്പാതുറമുഖത്തു കപ്പലിൽവെച്ചുണ്ടായ വ്യസനംപോലെതന്നെ കരയ്ക്കുവെച്ചും ഒരുവ്യസനത്തിനു ഹെതുവുണ്ടായി. ചവുക്ക സ്ഥലത്തു നിന്നും സാമാനങ്ങൾ എടുത്തു തീവണ്ടി സ്റ്റേഷനിലേക്കു കൊണ്ടുപോകുവാൻ വന്ന ചുമട്ടുകാർ പലവഴിയായും പലസമയത്തായും ഇവയെ എടുത്തു കൊണ്ടുപോകുവാൻ ആരംഭിച്ചു. ഇവരുടെ പോക്കും ഭാവവും കണ്ടിട്ടു ഞങ്ങൾക്കു ഇവരെക്കുറിച്ചു വിശ്വാസമില്ലാതായി. എന്നാൽ അവരെ പൂർണ്ണ വിശ്വസ്ഥന്മാർ എന്നപോലെ ഭാവിച്ചു. ഇവർ പലവഴിയായി പോകുന്നതിനാൽ ഞങ്ങളിൽ ഓരോരുത്തർ ഓരൊ ചുമട്ടുകാരന്റെ പിന്നാലെ പോകേണ്ടിവന്നു. എന്നിട്ടും എല്ലാവരേയും പിന്തുടരുവാൻ ഞങ്ങളുടെ സംഖ്യ മതിയായിരുന്നില്ല. ഈസംഭവങ്ങളാൽ ഞങ്ങൾ മുമ്പിൽകൂട്ടി കരുതിയിരുന്നതുപോലെ പട്ടണമാകട്ടെ തുകൽകൊല്ലനായ ശീമോന്റെ ഭവനമാകട്ടെ ദർശിപ്പാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. തീവണ്ടി പുറപ്പെട്ടതു അന്നുപകൽ രണ്ടു മണിക്കായിരുന്നു. വഴിനേരെ കിഴക്കോട്ടാകുന്നു. അഞ്ചര മണിക്കു ഊർശ്ശേം സ്റ്റേഷനിൽ ഞങ്ങൾ എത്തി. യോപ്പാമുതൽ കുറെ ഇട തീർന്നാറെ, ചെറുനാരകം, മുന്തിരി ഇവകളുടെ തോട്ടങ്ങളും വളരെവിസ്താരവും ഫലവത്തു മുളള ഒരു മൈതാനവും കണ്ടു. ഷാരോൻസമഭൂമിയാണെന്നാണു⁹² ഇതിനെക്കുറിച്ചു കിട്ടിയഅറിവു. ഇവിടെ യവം, കോതമ്പു ഈകൃഷികൾ ധാരാളം ഉണ്ടായിരുന്നു. ഈ വഴിമേൽ ഉള്ള സ്ഥലങ്ങളെക്കുറിച്ചു സ്ത്രീബാശെമ്മാച്ചനിൽ നിന്നു കിട്ടാവുന്ന അല്പം അറിവല്ലാതെ വിവരമായവസ്തുത മനസ്സിലാക്കുവാൻ ആരും ഇല്ലായിരുന്നു. ഈ സമഭൂമികഴിഞ്ഞാൽ പല താഴ്വരകളും പർവതനിരകളും ഉണ്ടു. താഴ്വരകളിൽഒന്നു വേദത്തിൽ പറയുന്ന അയാലോൻ താഴ്വരയും⁹³ പർവതങ്ങൾ യെഹൂദായിലെ പർവതങ്ങളും ആയിരിക്കാം. വിശുദ്ധ പട്ടണത്തോടു അടുക്കുന്നോറും പർവതങ്ങൾ കൂടിക്കൂടിവന്നു. അവമിക്കവാറും കിഴക്കോംതൂക്കവും കുമ്മായകല്ലുകളാൽ

നിറഞ്ഞവയും ചിലതു പാഴുഭൂമികളും ആയിരുന്നു. ചിലതിന്റെ ഇറക്കങ്ങളിൽ സൈത്തു (ഒലിവു) വൃക്ഷങ്ങളും അടിവാരങ്ങളിൽ മുന്തിരിത്തോട്ടങ്ങളും ഉണ്ടായിരുന്നു. ഞങ്ങളുടെ യാത്രാസമയം വൃക്ഷങ്ങളുടെ ഫലകാലമല്ലായിരുന്നതിനാൽ മുന്തിരിത്തോട്ടങ്ങളുടെ ഭംഗി കാണാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. ചില വൃക്ഷങ്ങൾ തിളിർത്തും ചിലതു പൂഷ്പിച്ചും ചിലതു ഇളങ്കാകളോടു കൂടിയും ഇരുന്നു. പ്രധാന വൃക്ഷം സൈത്താണു. അതും നമ്മുടെ കേരളത്തിലെ വൃക്ഷങ്ങൾപോലെ അത്ര വലിപ്പമാകുന്നവയല്ല. ദെക്ലാവൃക്ഷം യോപ്പായിൽ ഉണ്ടു. ഊർശ്ശേമിൽ തീത്താ, തൂത്താ, ലൂസാ, ഹാറുബാ മുതലായ ചില വൃക്ഷങ്ങൾ സൈത്തുകൾ പോലെ ഇല്ലെങ്കിലും അപൂർവമല്ല. പർവ്വതങ്ങൾ കാഴ്ചയ്ക്കു പാഴുഭൂമികൾ എന്നു തോന്നിയാലും തക്കകാലത്തു കോതമ്പുണ്ടാകുമത്രെ. യോപ്പായിൽ നിന്നുള്ള വഴിയിൽ ചിലചെറിയ ഗ്രാമങ്ങൾ ഉണ്ടെങ്കിലും 20 മുതൽ 40 വരെ ഭവനങ്ങളിൽ അധികം ഒന്നിലുംഇല്ല. അവ ദരിദ്രന്മാരുടെ ഭവനങ്ങൾ എന്നുതോന്നുന്നു. എല്ലാം മട്ടുപ്പാവു പണികളാണു. വഴിയിൽ ഗൃഹകൾ വളരെ കാണാനുണ്ടു. അവയിൽഒന്നു അനേകനാഴിക വിസ്താരമുള്ളതാണെന്നു പറഞ്ഞു കേട്ടു.

തീവണ്ടി വളരെ വളവും ഏറമിറക്കവും ഉള്ള വഴിയിൽകൂടിയാകയാൽ ഓട്ടം സാവധാനവും അഞ്ചാറു ട്രെയിനിൽ അധികം കൂട്ടിച്ചേർക്കപ്പെടാത്തതും ആകുന്നു. ഊർശ്ശേമിലെ തീവണ്ടിസ്റ്റേഷൻ പട്ടണത്തിനുപുറത്തു ഏകദേശം ഒരു നാഴിക തെക്കുപടിഞ്ഞാറാകുന്നു. ഞങ്ങൾ യോപ്പായിൽ നിന്നു പുറപ്പെടുന്ന സമയം പത്രോസ അഫണ്ടി എന്നൊരു സുറിയാനിക്കാരൻ മുൻശട്ടംകെട്ടനുസരിച്ചു ഊർശ്ശേമിലെ ബാവായ്ക്കു കമ്പി അടിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നതിനാൽ ഊർശ്ശേം സ്റ്റേഷനിൽ ഞങ്ങൾ എത്തിയപ്പോൾ റെമ്പാന്മാർ, ശെമ്മാശന്മാർ, അന്വേനികൾ⁹⁴ ഉൾപ്പെട്ട സുറിയാനിക്കാരുടെ ഒരു വലിയസംഘം കുതിര വണ്ടികളോടു കൂടി ഞങ്ങളെ എതിരേല്പാൻ സ്റ്റേഷനിൽ ഹാജരുണ്ടായിരുന്നു. ഇവരിൽപലരും ആമ്മീദ, മർദ്ദേൻ, തുറബ്ദീൻ⁹⁵ മുതലായസ്ഥലങ്ങളിൽനിന്നും വിശുദ്ധ കബറുകൾ വന്ദിപ്പാൻ വന്നിരുന്ന ഭക്തന്മാർ ആയിരുന്നു.

വണ്ടിയിൽവെച്ചു യൌനായക്കാരൻ ഹാബീബിനോടു യാത്രപറഞ്ഞു. ആ മനുഷ്യൻ അടുത്തദിവസം ഞങ്ങളെ കാണാൻ വരാമെന്നു പറഞ്ഞിരുന്നു എങ്കിലും പിന്നീടു വരികയുണ്ടായില്ല.

ഞങ്ങൾ എല്ലാവരും വണ്ടികളിൽ പ്രവേശിച്ചു സുറിയാനിക്കാരുടെ സംഘത്തോടുകൂടി പട്ടണത്തിന്റെ പടിഞ്ഞാറെ കോട്ടവാതിലിൽ വന്നു. ഇവിടെനിന്നു കാൽനടയായി പുറപ്പെട്ടു സെഹോൻ മാളിക എന്നുകൂടി വിളിക്കപ്പെടുന്ന മർക്കോസിന്റെ ഭവനമാകുന്ന സുറിയാനിക്കാരുടെ ദയറായിൽ⁹⁶ എത്തിയപ്പോൾ മാർ ഗ്രീഗോറിയോസ ബാവാവന്നു ഞങ്ങളെ എതിരേററു നമ്മെ ചുംബിക്കയും നമ്മെയും കൂടെയുണ്ടായിരുന്ന

റെമ്പാനെയും പട്ടക്കാറെയും കസവുകാപ്പുകൾ⁹⁷ ധരിപ്പിച്ചും അവിടെ ഉണ്ടായിരുന്ന വൈദികഗണങ്ങൾ എല്ലാം മെഴുകുതിരികൾ പിടിച്ചും സംഗീതങ്ങൾ പാടിക്കൊണ്ടു പള്ളിയകത്തേക്കു പ്രവേശിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. പതിവു പോലെയുള്ള ലുത്തനിയായ്⁹⁸ കഴിഞ്ഞശേഷം ബാവാ ഞങ്ങളുടെ വരവിനെ കുറിച്ചു ചുരുക്കത്തിൽ കൃതാർത്ഥസൂചകമായ ഒരുപ്രസംഗം പറഞ്ഞു. അനന്തരം പള്ളിയകത്തുള്ള ഒരു വിശുദ്ധസ്ഥലം ഞങ്ങളെ കാണിച്ചശേഷം അലങ്കാരത്തൊടുകൂടി ദയറായുടെ മേൽനിലയിൽ ഉള്ള കുടിക്കാഴ്ചമുറിയിലേക്കു ഞങ്ങളെ കൊണ്ടുപോകയും ഇവിടെ വെച്ചും ബാവാ ഒരു ചുരുങ്ങിയ പ്രസംഗത്തോടുകൂടി എല്ലാവരെയും അന്യഗ്രഹിക്കയും ദേശാചാരപ്രകാരമുള്ള സ്നേഹപാനീയങ്ങളാൽ ഞങ്ങളെ സൽക്കരിക്കുകയും ചെയ്തു.

27-ാംനു മുതൽ കഷ്ടാനുഭവ ആഴ്ചയായിരുന്നതു കൊണ്ടു വിശുദ്ധ കമ്പനിടം മുതലായ ക്യാന്തായിലെ⁹⁹ സ്ഥലങ്ങൾ അല്ലാതെ വേറെസ്ഥലങ്ങളെ കാണാൻ ഉത്സാഹിച്ചില്ല.

മർക്കോസിന്റെ ഭവനമെന്നു പറയുന്നതു പൂർവകാലം മുതലേ സുറിയാനിക്കാരുടെ കൈവശം ഇരിക്കുന്നു. ഇതു ഏകദേശം പട്ടണമദ്ധ്യത്തിൽ അല്പം തെക്കുപടിഞ്ഞാറു മാറി ഉദ്ദേശം 50 കോൽനീളവും, 40 കോൽ വീതിയുമുള്ള ഒരു വലിയ കെട്ടിടമാകുന്നു. ഒന്നും രണ്ടും മൂന്നും നിലകൾ ഉള്ള വെണ്ണാടപ്പണിയാകുന്നു. മുഴുവനും കരിങ്കല്ലുപോലെ ബലമുള്ള ഒരു വക വെള്ളക്കല്ലിനാൽ പണിയപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഈ കല്ലു മിനുക്കിയാൽ മാർബിൾ പോലെ തോന്നിക്കും. ഊർശ്വേമിലെ കെട്ടിടങ്ങൾ മിക്കവാറും ഈ തരം കല്ലുകൾ കൊണ്ടു പണിയപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

ദയറായുടെ തെക്കും വടക്കും ഭാഗങ്ങളിലുള്ള രണ്ടുകെട്ടുകൾ കിഴക്കു മുതൽ പടിഞ്ഞാട്ടു മുക്കാൽഭാഗവും മൂന്നു നിലയാകുന്നു. നടുവിൽ വിലങ്ങെ മൂന്നുനിലയുള്ള ഒരു കെട്ടിനാൽ ഈ രണ്ടു കെട്ടുകളെയും തമ്മിൽ യൊജിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. വിലങ്ങുകളുടെ കെട്ടിന്റെ പടിഞ്ഞാറഭാഗത്തുള്ള ശേഷം കെട്ടിടങ്ങൾ രണ്ടു നിലയും കിഴക്കുവശത്തുള്ളവ ഒറ്റ നിലയും ആകുന്നു. തെക്കുവശത്തു കിഴക്കു പടിഞ്ഞാറുള്ള വലിയ കെട്ടിടത്തിന്റെ മദ്ധ്യഭാഗമാണ സെഹ്യാൻമാളികയെന്നു വിളിക്കപ്പെടുന്ന മർക്കോസിന്റെ ഭവനം. ഇതു ഇപ്പോൾ ഒറ്റനിലയിൽ പള്ളിയായി ഉപയോഗിച്ചുവരുന്ന ഒരു വലിയ മുറിയാകുന്നു. നമ്മുടെ കർത്താവു യെഹൂദപെസഹായെ ആചരിച്ചു ക്രിസ്തീയ പെസഹായാകുന്ന ശുദ്ധ: കുർബ്ബാനയെ സ്ഥാപിച്ചതും¹⁰⁰ ശുദ്ധ ശ്ലീഹന്മാരുടെമേൽ തീനാമ്പിന്റെ സാദൃശത്തിൽ പാറക്കീത്താ¹⁰¹ ഇറങ്ങിയതും ഉയർപ്പിന്റെ ശേഷം താൻ ശ്ലീഹന്മാർക്കു കാണപ്പെട്ടതും¹⁰² മാർ യാക്കോബുശ്ലീഹാ ആദ്യം കുർബ്ബാനചൊല്ലിയതും¹⁰³ ബന്ധനത്തിൽ നിന്നു മാലാകായാൽ വിടപ്പെട്ട ശേഷം ശുദ്ധ:പത്രോസു വന്നുപ്രവേശിച്ചതും¹⁰⁴ കന്യാസ്ത്രീ അമ്മയെ ജ്ഞാനസ്നാനപ്പെടുത്തിയതു മാതിരി¹⁰⁵

രക്ഷയ്ക്കടുത്ത അനേകം അതിശയപ്രവൃത്തികൾ നടന്ന ശുദ്ധസ്ഥലം ഇതാകുന്നു. ഈ പള്ളി ദൈവമാതാവിന്റെ നാമത്തിൽ വിളിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.¹⁰⁶ വെള്ളവിളക്കുകൾ മുതലായവകളാലും ക്ദൊൾക്കുദിശായൊടുകൂടി¹⁰⁷ തങ്കവേലയാലും അലങ്കരിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. മദ്യബഹായുടെ വടക്കെ അരികിൽ ഒരു പഴയകസേര സ്ഥാപിച്ചിരിക്കുന്നതു മാർ യാക്കോബുശ്ലീഹായുടെ സിംഹാസനമെന്നാണ വിശ്വസിച്ചുവരുന്നതു.¹⁰⁸ കസേര വളരെ പഴക്കവും കാഴ്ചയ്ക്കു അത്രഭംഗിയില്ലാത്തതും ആകുന്നു. എങ്കിലും അപ്പസ്തോല ശിഷ്യമെന്നുള്ള ഭക്തികൊണ്ടു പുറമെ പുതുതായി പല അലങ്കാരപ്പണികളും തങ്കവേലകളും അതോടുചേർത്തു ഭംഗിയാക്കിയിട്ടുണ്ടു. മർക്കോസിന്റെ ഭവനം ഈ ദയറായിൽ¹⁰⁹ ആണെന്നുള്ളതിനെപ്പറ്റി അന്യമതക്കാരായ ക്രിസ്ത്യാനികളും തർക്കിക്കുന്നില്ല.

മദ്യബഹായുടെ കിഴക്കു ഭാഗത്തു ക്ദൊൾക്കുദിശായുടെ മീതെ പൈതലായ യേശുവിന്റെയും തന്റെ മാതാവിന്റെയും ഒരു ചിത്രം പസ്ക്കി¹¹⁰ കൂട്ടി വച്ചിരിക്കുന്നു. ഇതു ലൂക്കോസ ഏവൻഗേലിസ്തായാൽ എഴുതപ്പെട്ടതെന്നാണ പാരമ്പര്യമായി വിശ്വസിച്ചുവരുന്നതു.¹¹¹ ചിത്രം കാഴ്ചയ്ക്കു വളരെ പഴക്കം തോന്നിക്കുന്നു. പസ്ക്കിമേൽ പുതിയ തങ്കപ്പണികളും അലങ്കാരങ്ങളും വളരെ ചെയ്തിട്ടുണ്ടു. ഹൈക്കലായുടെ മദ്ധ്യത്തിൽ തെക്കെ ഭിത്തിയോടു ചേർന്നു ഒരു ത്രോണോസും അലംകൃതമായ ഒരു ക്ദൊൾക്കുദിശായും ഉണ്ടു. ത്രോണോസിന്റെ മുകൾഭാഗം വെള്ളക്കല്ലിൽ ഉള്ള മാമോദീസാക്കല്ലാകുന്നു.¹¹² ഇതിന്റെ കൂഴി ചിത്രവേലകളോടുകൂടിയ വെള്ളിപ്പലകകൊണ്ടു മൂടിയിരിക്കുന്നു. ഇതു ദൈവമാതാവിനെയും ലാസറിനെയും അവന്റെ സഹോദരിമാരെയും മററുപല പരിശുദ്ധന്മാരെയും ജ്ഞാനസ്നാനപ്പെടുത്തിയ കല്ലാകുന്നു. ഈ ത്രോണോസിലും കുർബ്ബാനചൊല്ലുക പതിവുണ്ടു. അഴിക്കേത്തുതെക്കെഭിത്തിയിൽ അനേകം പരിശുദ്ധന്മാരുടെ അസ്ഥികളും കർത്താവിന്റെ വിശുദ്ധ കുരിശിന്റെ തുലാം ലഘുവായ ഒരംശവും പ്രത്യേകം പ്രത്യേകം മേലേഴുത്തൊടു കൂടെ സൂക്ഷിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. നമ്മുടെ പ്രത്യേക അപേക്ഷയാൽ അവയിൽ ചിലതു ബാവാ നമ്മുക്കു തന്നു.¹¹³

ഹൈക്കലായുടെ കീഴു ആഴം കുറഞ്ഞതെങ്കിലും വിസ്താരമുള്ളതും ദൈവമാതാവിന്റെ പേർ വിളിക്കപ്പെടുന്നതുമായ ഒരു കിണർ ഉണ്ടു. ഇതു കൂടാതെ ദയറായുടെ മററുമുറികളുടെ കീഴായി വെറെ മൂന്നു കിണറുകളും ഉണ്ടു. ഇവയിലെവെള്ളം ഉറവവെള്ളമല്ല. മട്ടുപ്പാവുകൾ വെടിപ്പായി സൂക്ഷിക്കുകയും അവയിൽ വീഴുന്ന മഴവെള്ളം കൂഴൽവഴിയായി ഈ കിണറുകളിൽ വരികയും ചെയ്യുന്നു. കിണറുകൾക്കു കതകുംപുട്ടും ഉണ്ടു. ഊർശ്വേമിൽ മിക്ക സ്ഥലങ്ങളിലും വെള്ളം സൂക്ഷിക്കുന്നതു ഇപ്രകാരമാകുന്നു. ഉറവകളും ചില സ്ഥലങ്ങളിൽ ഇല്ലന്നില്ല. പള്ളിയുടെ പടിഞ്ഞാറേ ഭാഗത്തു താഴത്തെ

നിലയിൽ ഉള്ള ഒരു മുറിയിൽ മാർ ബെഹനാൻ സഹദായുടെ നാമത്തിൽ ഒരു ത്രോണോസുണ്ടു. ഇവിടെയും കുർബ്ബാനചൊല്ലുക പതിവാണു. ഈ ദയറായിൽ എല്ലാ നിലകളിലുംകൂടി നാല്പതു മുറികളൊളം ഉണ്ടു. കഷ്ടാനുഭവ ആഴ്ചയിൽ മർദ്ദീൻ, തുറബ്ദീൻ, ആമ്മീദ, മുസൽ മുതലായി 20 മുതൽ 30 വരെ ദിവസങ്ങളുടെ വഴിദൂരമുള്ള സ്ഥലങ്ങളിൽനിന്നു വരുന്ന സുറിയാനിക്കാർ എല്ലാം താമസിക്കുന്നതു ഈ ദയറായിൽ ആകുന്നു. ഈ കൊല്ലം ദൂരദേശക്കാരായി നൂറിൽപരം സുറിയാനിക്കാർ വന്നിരുന്നു. അവരിൽ തുറബ്ദീനിൽ നിന്നും കഴിഞ്ഞുപോയ മലങ്കരമെത്രാൻ മാർകുറിലൊസയൊയാക്കീംബാവായുടെ¹¹⁴ ചാർച്ചക്കാരനായി റെമ്പാൻ¹¹⁵ ആഹൊ എന്നും ദർമ്മസൊക്കിൽനിന്നു റമ്പാൻ മല്ക്കെ എന്നും രണ്ടു റമ്പാന്മാർ വന്നിട്ടുണ്ടായിരുന്നു.

ദയറായൊടു ഒട്ടുചെർന്നു പടിഞ്ഞാറുഭാഗത്തുദയറാവകയായി ഒരു കെട്ടിടം ഉള്ളതു ഇപ്പൊൾ ആസ്ത്രീക്കു വാടകയ്ക്കു കൊടുത്തിരിക്കുന്നു. ദയറാവകയായി കോട്ടയ്ക്കുപുറത്തു രണ്ടു മുന്തിരി തോട്ടങ്ങളും വലിയതും ചെറിയതുമായി അഞ്ചുകെട്ടിടങ്ങളുംഉണ്ടു. ഒന്നു സാമാന്യം വലിപ്പവും ഭംഗിയും ഉള്ളതു തന്നെ. അതു അമ്മെറിക്കാ¹¹⁶ കൊൻസൽ ആണ്ടിൽ 90 പവൻ വാടകയ്ക്കു എടുത്തു താമസിച്ചുവരുന്നു. ശേഷം കെട്ടിടങ്ങളും കൂലിക്കു കൊടുത്തിരിക്കയാണു. വഴിപാടുകളും നെർച്ചുകളും കൂടാതെ ദയറായിക്കുള്ള സ്ഥിരവരവു കെട്ടിടങ്ങളുടെ കൂലിയും മുന്തിരിത്തോട്ടങ്ങളുടെ പാവുമാകുന്നു. ഈ രണ്ടു ഇനങ്ങളിൽ ആണ്ടിൽ 250 പ്രെഞ്ചുപവനിൽ കുറയാതെ മുതലെടുപ്പുണ്ടു. ഒരുപ്രെഞ്ചുപവനു 109 ക്രൂശും ഇംഗ്ലീഷ് പവനു 137 ക്രൂശുമാണു ഇവിടത്തെ വില. ദയറാപള്ളിക്കു കസവുകാപ്പകൾ, കാസാ, പീലാസാ,¹¹⁷ ധൂപക്കുററി, മെഴുകുതിരിക്കാലുകൾ മുതലായി പൊന്നും വെള്ളിയും കൊണ്ടുള്ള പള്ളിസാമാനങ്ങൾ വളരെയുണ്ടു. ഒരു കസവുശീല മുടി¹¹⁸ ഞങ്ങളുടെ കണ്ണിനു വളരെ കൌതുകമായിരുന്നു എന്നു ബാവായകണ്ടപ്പൊൾ അദ്ദേഹം അതുഎടുത്തു നമുക്കു സമ്മാനമായിതന്നു. ദയറാവക സമ്മാനം വാങ്ങുന്നതു യുക്തമല്ലെന്നു വിചാരിച്ചു വില വാങ്ങണമെന്നു നാം വളരെ സിദ്ധാന്തിച്ചിട്ടും ബാവായസമ്മതിച്ചില്ല. മററുള്ളവരിൽനിന്നും അതിന്റെ ഉദ്ദേശവില ചോദിച്ചറിഞ്ഞു, ആ സംഖ്യ ബാവായെ ഏല്പിക്കുവാൻ അബ്ദുള്ളാ റമ്പാൻവശം നാം പോന്നപ്പൊൾ കൊടുത്തു.

ഈ ദയറായിൽ സ്ഥിരവാസികളായി ഇപ്പൊൾ മാർ ഗ്രീഗൊറിയൊസ് ഗീവറുഗിസു ബാവായും നാലു റമ്പാന്മാരും ഒരു ശർബായ¹¹⁹ റമ്പാനും ആറു ശെമ്മാശന്മാരും വേലക്കാരായി മൂന്നു പുരുഷന്മാരും വൃദ്ധകളായി രണ്ടു സ്ത്രീകളുമുണ്ടു. ഇവരെല്ലാവരും ദയറായിൽ നിന്നു ഉപജീവിക്കുന്നു. ഇവരെ കൂടാതെ ശമ്പളത്തൊടുകൂടിയ ഒരു മുസൽമാൻ ശിപായിയുണ്ടു. ബാവായൊ നാമൊ ദയറായിൽനിന്നു പുറത്തുനടപ്പാൻ ഇറങ്ങിയാൽ

ഈ ശിപായി അരയിൽ വാളുകെട്ടിയും ഒരുതരം വില്ലാധരിച്ചും വെള്ളികെട്ടിയ ഒരു അധികാര വടികൊണ്ടു നിലത്തു ഉച്ചത്തിൽ ഇടിച്ചും മുമ്പിൽ നടക്കുക പതിവായിരുന്നു. ബാവായ്ക്കു ഇപ്പൊൾ 70 വയസ്സു പ്രായമുണ്ടു. ദേഹം ശോഷിച്ച ആൾ ആണു. വളരെ സൌമ്യനും ഭക്തനും ജനസമ്മതനും തന്നെ. ഇത്രയും പ്രായമായിട്ടും കഷ്ടാനുഭവ ആഴ്ചയിൽ യാതൊന്നും ഭക്ഷിക്കാതെ സന്ധ്യ വരെ ഉപവസിക്കുകയായിരുന്നു. ഊർശ്ശേമിൽ ഉള്ള മററു ജാതിക്കാരായ വൈദികന്മാരുടെയും സർക്കാരുദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെയും പരദേശ കോയ്മ പ്രതിനിധികളുടെയും¹²⁰ ഇടയിൽ ബാവായൊ ഒരുമാന്യനും സമ്മതനുമായി ശോഭിക്കുന്നു. ഈ മഹാന്മാർ ഒക്കെയും ദയറായിൽവന്നു ബാവായെ കാണുകയും ബാവായൊ അവരെ കാണുകയും പതിവുണ്ടു. റമ്പാന്മാരിൽ പ്രധാനി 70-നു മേൽ പ്രായമുള്ള അബ്ദുള്ളാ റെമ്പാൻ ആകുന്നു. 1032-മാണ്ടിടക്കു മലയാളത്തുവന്ന ഊർശ്ശേമിന്റെ മാർ ഗ്രീഗൊറിയൊസ അബ്ദൽനൂർ ബാവായുടെ¹²¹ കൂടെ ഈനാട്ടിൽവന്നു ആളാകകൊണ്ടു ഈ റെമ്പായനെ കണ്ടറിയുന്ന വൃദ്ധന്മാർ മലയാള സുറിയാനിക്കാരിൽ ധാരാളം ഉണ്ടായിരിക്കണം. അന്നുമലയാളത്തുനിന്നുപിരിഞ്ഞുകിട്ടിയ വഴിപാടുകളും സുറിയാനിയിൽ¹²² നിന്നു പിരിച്ചു വഴിപാടുകളും കൊണ്ടു ദയറായിൽ ചിലകെട്ടിടങ്ങൾ പണിയിക്കുകയും പള്ളിയിൽ ചിലതങ്കപ്പണികൾ നടത്തുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ടു. മലയാളത്തെയും സുറിയാനിയെയും പിരിവുകൊണ്ടു ഇന്നാരാൽഇന്ന കാലത്തു ഇന്നതു പണിയിക്കപ്പെട്ടു എന്നു വെള്ളക്കല്ലിൽ കൊത്തി കെട്ടിടങ്ങളുടെ ഭിത്തികളിലും ത്രോണോസിന്മേലും വെച്ചിട്ടുണ്ടു. ദയറായിലെ സ്ഥിരവാസികളായ ശേഷം റെമ്പാന്മാർ അപ്രെം, സൊഹദൊ, ഗബ്രിയേൽ എന്നിവരും ശർബായറമ്പാൻ ബർസൌമ്മായുമാകുന്നു. ശെമ്മാശന്മാർ, യാക്കോബ, ഇസ്ഹാക്ക, ഗബ്രിയേൽ, മികായേൽ, ബർസൌമ്മാ, ശെമ്മൊൻ ഇവർ ആകുന്നു. സൊഹദൊ റമ്പാനും ഗബ്രിയേൽ റമ്പാനും ബർസൌമ്മാ ശെമ്മാശും ശെമ്മൊൻ ശെമ്മാശും ധർമ്മശെഖരപിരിവനായി മിസ്രെൻ കൂശു മുതലായ സ്ഥലങ്ങളിലേക്കു പോയിരുന്നതിനാൽ ഇവരെ കാണാൻ ഞങ്ങൾക്കു കഴിഞ്ഞില്ല. ആലക്കുസന്ത്രിയ സിംഹാസനവും അന്ത്യോഖ്യാ സിംഹാസനവുംതമ്മിൽ പൂർണ്ണസന്തോഷത്തിലും വിശ്വാസ വിപരീതം കൂടാതെയും ഇരിക്കുന്നതിനാൽ രണ്ടുകൂട്ടരും പരസ്പരം ധർമ്മ ശെഖരം പിരിക്കുകയും കൊടുക്കുകയും അവിടങ്ങളിൽ സഹജമാണു.¹²³

വേദം പറയുന്നതുപോലെ ഊർശ്ശേം പർവതങ്ങളാൽ ചുറ്റപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.¹²⁴ കൊട്ടയ്ക്കുപുറത്തുള്ള കെട്ടിടങ്ങൾ പുതുതായി പണിയിച്ചപ്പോൾ യാകയാൽ കൊട്ടയ്ക്കുള്ളിലെ കെട്ടിടങ്ങളെക്കാൾ ഭംഗിയും വലിപ്പവുമുണ്ടു. പുറത്തുള്ള തെരുവുകൾ വിസ്താരമുള്ളതും വണ്ടിസഞ്ചാരമുള്ളതുമാകുന്നു. നെരെമറിച്ചു കൊട്ടയ്ക്കുള്ളിൽവഴികൾ ഇടുക്കും കയററമിറക്കുമായി കല്പടകൾ വെച്ചിട്ടുള്ളതും ആകുന്നതിനാൽ വണ്ടിഓട്ടം തീരെയില്ല. ഈവഴികളെല്ലാം വെള്ളക്കല്ലുകളാൽ തളിരും ഇടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ചില

കമ്പോളങ്ങൾ മുഴുവൻ വെണ്മാടമായി വളച്ചിരിക്കുന്നതിനാൽ തുരങ്കങ്ങൾ പൊലെ തൊന്നിക്കും. വെളിച്ചത്തിനായി മുകളിൽ ദ്വാരങ്ങൾ വച്ചിട്ടുണ്ട്. തുരങ്കങ്ങൾ പൊലയുള്ള തെരുവുകളിൽ ഇരുപുറവുമുള്ള ഷാപ്പുകൾ ഭിത്തിയിൽ തുരന്നുണ്ടാക്കിയ അളകൾ എന്നപൊലെ തോന്നും.

കോട്ടയ്ക്കു ഏകദേശം മൂന്നുനാഴിക ചുറ്റളവു കാണും. ഇതു വളരെ കനമുള്ളതും 10- 12- കോൽ ഉയരമുള്ളതും വലിയകല്ലുകളാൽ പണിയപ്പെട്ടതും ആകുന്നു. ചില ഭാഗങ്ങൾ പുതുപ്പണിയാണങ്കിലും പഴയ കോട്ടയുടെ ശിഷ്യങ്ങൾ ചില സ്ഥലങ്ങളിലുണ്ടു. കോട്ടയിൽനിന്നും നാലുഭാഗത്തേക്കും ഓരോ കോട്ടവാതിൽ ഉണ്ടു. പടിഞ്ഞാറേതു യോപ്പാ വാതിൽ എന്നും കിഴക്കേതു എസ്തപ്പാനോസ വാതിൽ എന്നും തെക്കേതു സീയോൻ വാതിൽ എന്നും വടക്കേതു ബാബേൽ ആമ്മൂദ് അല്ലെങ്കിൽ ദർമ്മസോക്ക് വാതിൽ എന്നും പറയപ്പെടുന്നു.¹²⁵ പലഗോപുരങ്ങൾ ഉള്ളതിൽ യോപ്പാ വാതിലിനോടു അടുത്തുള്ളതിനു ദാവീദിന്റെ ഗോപുരം എന്നു പേർപറകയും ദാവീദിനാൽ പണിയപ്പെട്ടതെന്നു വിശ്വസിക്കയും ചെയ്യുന്നു. ഇതിന്മേൽ ഞങ്ങൾ കയറി. വളരെ ബലവും ഉയരവും ഉള്ള ഒരു പഴയ പണിയാകുന്നു. ചുറ്റും കിടങ്ങുകളും കാണാനുണ്ടു. ഇതു ഇപ്പൊൾ തുർക്കിപട്ടാളത്തിന്റെ ആയുധശാലയാകുന്നു. വീരകികൾ ഇതിന്റെ ഉയരത്തിൽ സ്ഥാപിച്ചിട്ടുണ്ടു.

കോട്ടയ്ക്കുള്ളിലുള്ള കെട്ടിടങ്ങളും തെരുവുകളും പുറമെയുള്ള പുതിയ പണികളൊളം കാഴ്ചയ്ക്കു ഭംഗിയും അലങ്കാരവും ഉള്ളവയല്ലെങ്കിലും വിശുദ്ധ കബർ സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന ക്യോന്താ പള്ളിയും ശ്ലേമ്മൊന്റെൻ¹²⁶ ആലയം ഇരുന്നസ്ഥലത്തു ഇപ്പൊൾ ഉള്ള മുഹമ്മദീയ പള്ളിയും അതൊടു സമീപിച്ചിരിക്കുന്ന അക്സാ¹²⁷ എന്ന കെട്ടിടവും യൌനായക്കാർ സുറിയാനിക്കാർ അർമ്മനായക്കാർ ലത്തീൻകാർ ഇഗൂപ്തായക്കാർ ഈ ക്രിസ്തീയസമുദായങ്ങളുടെ പള്ളികൾ ദയറാകൾ മുതലായവയും യുദപള്ളിയും വലിപ്പത്തിലും ഭംഗിയിലും അലങ്കാരത്തിലും ഏറ്റവും പ്രശംസനീയങ്ങളാകയാൽ ഇവ കോട്ടയ്ക്കകത്തുള്ള കെട്ടിടങ്ങളുടെ ന്യൂനതകളെ മുടിക്കുകയെന്നു എന്നു പറയാം.

ഇവയിൽ കർത്താവിന്റെ ശുദ്ധ കബർ ഇരിക്കുന്ന ക്യോന്താ എന്ന കെട്ടിടം¹²⁸ ഇപ്പൊഴത്തെ കോട്ടയ്ക്കകത്തു ശുദ്ധ മർക്കൊസിന്റെ ദയറായ്ക്കുവടക്കുഭാഗത്താകുന്നു. ഊർശ്വേമിലുള്ള സകലകെട്ടിടങ്ങളെക്കാൾ ഇതു വലിപ്പവും ഏറ്റവും അലങ്കരിക്കപ്പെട്ടതും തന്നെ. എല്ലാക്രിസ്ത്യാനി ശാഖകളും ഇതിനെ ഭക്തിപൂർവ്വംബഹുമാനിച്ചുവരുന്നു. ഇതിലെക്കുള്ള പ്രവേശനം തെക്കുവശത്തുനിന്നുള്ള ഒരുപ്രധാനവാതിലിൽകൂടിയാകുന്നു. യൌനായക്കാർക്കും അർമ്മനായക്കാർക്കും സുറിയാനിക്കാർക്കും ലത്തീൻകാർക്കും ഇഗൂപ്തായക്കാർക്കും പള്ളികളും മുറികളും ഇതിനുള്ളിൽ ഉണ്ടു.¹²⁹ വിശുദ്ധകബറിടം, ഗൊഗുൽത്തൊ,¹³⁰ ഹെലനിരാജ്ഞി വിശുദ്ധ

കുരിശിനെ കണ്ടെടുത്ത സ്ഥലം¹³¹ മുതലായവയെല്ലാം ഇതിനുള്ളിൽ ആകുന്നു. മുൻപറഞ്ഞപ്രധാന വാതിലിൽ തുർക്കിപട്ടാളം എപ്പൊളും കാവലുള്ളതും താക്കോൽ അവരുടെ കൈവശവും ആകുന്നു.¹³² എന്നാലും ആർക്കും എപ്പൊഴും ഇതിൽപ്രവേശിച്ചു ആരാധന കഴിപ്പാൻ തക്കവാനു സ്വാതന്ത്ര്യത്തിൽ എപ്പൊഴും തുറന്നിരിക്കുന്നു. ഈ വലിയ വാതിലിനു മുമ്പിൽ ഒരു മുററവും ഉണ്ടു. ഇവിടെയും എപ്പൊഴും പട്ടാളക്കാരുടെ കാവൽ ഉണ്ടു. അനേകം കെട്ടിടങ്ങൾ ഒരിക്കൽ ഒരാളാൽ പണിയപ്പെട്ടവയെന്ന പൊലെ ഒന്നിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന ഈ കെട്ടിടങ്ങൾക്കു ഒട്ടുക്കു ക്യോന്താ (ഉയർപ്പ) എന്നാണ പേർ വിളിക്കപ്പെടുന്നതു. എങ്കിലും ആനാമം പ്രധാനമായി പ്രയോഗിക്കുന്നതു ഇതിൽ പടിഞ്ഞാറു അടുത്തു മദ്ധ്യഭാഗത്തു വളരെ ഉയരത്തിൽ ഉള്ള വൃത്തകൂടാരമായ വലിയ കൂടാരത്തിനാകുന്നു. അതെ ക്യോന്തായിലെ പല കെട്ടിടങ്ങളിൽവെച്ചു അത്യുത്തമായിരിക്കുന്നതും ഇതു തന്നെ. ഇതിന്റെ ഉള്ളു 100 കോലിൽമേൽ ചുറ്റളവും 70 കോലിൽ മേൽ ഉയരവും കാണും. ഇതിലെ വളവുവാതിലുകളും തങ്കവേലകളും അലങ്കാരങ്ങളും കണ്ടാൽ സ്വർഗ്ഗലോകമൊ എന്നു സംശയിച്ചുപോകും. ഭക്തന്മാരായിരുന്ന ഓരോ മഹാരാജാക്കന്മാരാൽ പല കാലങ്ങളിൽ ചെയ്യപ്പെട്ട വേലകളുടെയും അലങ്കാരങ്ങളുടെയും പ്രഥമയാണ ഇവിടെ കാണാനുള്ള വിശേഷങ്ങൾ. ശുദ്ധ സ്വർണ്ണവും വെള്ളിയുംകോണ്ടുതന്നെ ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ട വിളക്കുകൾ അണിയണിയായി തൂക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതും അവ സ്വർണ്ണ തൂടലുകളിലും വെള്ളി തൂടലുകളിലും തൂങ്ങിപ്രകാശിക്കുന്നതും കണ്ടാൽ കണ്ണു മഞ്ചുമെന്നല്ലാതെ ഒന്നും പറവാനില്ല. ഇതിൽ രാവ്യം പകലും കത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന അനേകം മെഴുകുതിരികളുടെയും വിളക്കുകളുടെയും പ്രകാശം സൂര്യനെ തോല്പിക്കുമൊ എന്നു തോന്നിപ്പോകും. കൂടാരത്തിന്റെ മേൽഭാഗത്തുള്ള മദ്ധ്യം ഒരു വലിയ വീച്ചുവലയുടെ വൃത്തം കണ്ണാടി കൊണ്ടു മുടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതിനാൽ പുറത്തുനിന്നു സൂര്യന്റെ രശ്മിയും അകമെന്നിന്നു അനേകായിരം ദീപങ്ങളുടെ പ്രകാശവും ഈ കണ്ണാടിയിൽ അടിക്കുമ്പൊൾ ഉള്ള ഭംഗി അവർണ്ണനീയമാകുന്നു. ഈ കൂടാരം എല്ലാ ക്രിസ്ത്യാനികൾക്കും പൊതുപ്പെട്ട ഒരു കെട്ടിടമാകുന്നു.¹³³ ഇതൊടു ചേർന്നു നാലുവശത്തൊട്ടുമാണ ഓരോ സമുദായങ്ങളുടെ പള്ളികൾ നില്ക്കുന്നതു. നേരെ കിഴക്കുവശം യൌനായക്കാരുടെ അലങ്കാരമേറിയ പള്ളിയും വടക്കു ലത്തീൻകാരുടെയും പടിഞ്ഞാറു സുറിയാനിക്കാരുടെയും തെക്കുവശത്തുള്ള കെട്ടിടത്തിന്റെ രണ്ടാംനിലയിൽ അർമ്മനായക്കാരുടെയും പള്ളികൾ ആകുന്നു. ഓരോ കൂട്ടരുടെ പള്ളികളൊടു അടുത്തു മേലും താഴെയുമായി മുറികളും ഉണ്ടു.

പ്രധാന ക്യോന്താ എന്ന പറയപ്പെടുന്ന വൃത്ത കൂടാരത്തിന്റെ നടുവിൽ കിഴക്കുപടിഞ്ഞാറായി ഏകദേശം 14 കോൽ നീളവും 4 കോൽ വീതിയും അകമെയും പുറമെയും അലങ്കാരവും ഉള്ള ഒരു ചെറിയ കെട്ടിടം

ഉണ്ടു. ഇതും സാദാനേരവും വിളക്കുകളാലും മെഴുകുതിരികളാലും പ്രകാശിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. ഈ കെട്ടിടം രണ്ടു മുറികളായി തിരിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. പടിഞ്ഞാറെ ചെറിയമുറിയിൽ വടക്കരികിൽ കിഴക്കു പടിഞ്ഞാറായിട്ടാണു വിശുദ്ധ കബർ ഇരിക്കുന്നതു. കബറിൻമുറികൾ മാർബ്ബിൾകല്ലുകൊണ്ടു മുടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. എല്ലാവരും കർത്താവിനെ വിളിക്കയും പ്രാർത്ഥിക്കയും ചെയ്യുന്നതു ഈ സ്ഥലത്താകുന്നു. ഇതിലെക്കു പ്രവേശിക്കുവാൻ കിഴക്കെ മുറിയിൽനിന്നു ഒരുചെറിയവാതിലും കിഴക്കെമുറിക്കു ക്യാന്താകൂടാരത്തിൽ നിന്നു പ്രവേശിക്കുവാൻ കിഴക്കുവശത്തു ഒരുവാതിലും ഉണ്ടു. ഈ കിഴക്കെമുറിയിൽ ഒരു വെള്ളക്കല്ലുള്ളതു കർത്താവിന്റെ കബറിൻ വാതുക്കൽ വച്ചിരുന്നതും ദൈവദൂതന്മാർ ഇരുന്നതുമായ ആകല്ലാകുന്നു.¹³⁴ ഈ മുറികൾ രണ്ടും മാർബ്ബിൾ കല്ലുകൊണ്ടു പണിയപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ക്യാന്തായിൽ ഇഗുപ്തായക്കാർക്കു പള്ളിയെന്ന പറയപ്പെടാവുന്ന ഒരു പ്രത്യേക കെട്ടിടം ഇല്ലെങ്കിലും വൃത്തകൂടാരത്തിൽ വിശുദ്ധ കബറിൻമുറിയുടെ പടിഞ്ഞാറെ ഭിത്തിയൊടുചേർത്തു ക്വെർട്ടാൾകൂടാരം എന്നപണികളൊടുക്കിയ ഒരു ത്രോണോസു മാത്രം ഉണ്ടു.

ക്യാന്തായുടെ പടിഞ്ഞാറുവശത്തുള്ള പള്ളിയും അതൊടു ചേർന്നു മേലും താഴെയും ഉള്ള മുറികളും സുറിയാനിക്കാരായ നമ്മുടെ വകയും ഇപ്പൊഴും നമ്മുടെ കൈവശം ഇരിക്കുന്നതും ആകുന്നു.¹³⁵ കുറച്ചുകാലം മുമ്പു കുറെനാളെക്കു ഈ സ്ഥലം അർമ്മനായക്കാർക്കു ശുശ്രൂഷ ചെയ്യാൻ വിട്ടുകൊടുത്തിരുന്ന അവകാശംപറഞ്ഞു അതു അവരുടെതാണെന്നു വാദിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും വ്യവഹാരം സുറിയാനിക്കാർക്കു അനുകൂലമായിരിക്കുന്നതുമാത്രമല്ല ഇപ്പൊഴും നമ്മുടെ കൈവശവും ആകുന്നു.¹³⁶ ഈ പള്ളിയുടെ തെക്കെ ഭിത്തിമേൽ ഉള്ള ഒരു വാതിൽ തുറന്നാൽ ഒരുഗുഹയും അതിൽ രണ്ടു കല്ലറകളും ഒന്നുരണ്ടു കുഴികളും കാണാം. കല്ലറകളിൽ ഒന്നു നീക്കൊടീമുസിന്റെയും മറേറതു അറിമതിയാക്കാൻയൌസെപ്പിന്റെയും കബറുകൾ ആകുന്നു.¹³⁷ പ്രധാന ക്യാന്തായിലേക്കുള്ള തെക്കെ വലിയ വാതിൽകടന്നു അകത്തേക്കു പ്രവേശിക്കുന്ന സ്ഥലത്തു ഒരു വെള്ളക്കല്ലുണ്ടു. അതു കർത്താവിനെ കുരിശിൽനിന്നിറക്കിവെച്ചു കുളിപ്പിച്ച കല്ലാകുന്നു. കർത്താവിനെ കുളിപ്പിച്ച സമയം കന്യാസ്ത്രീ അമ്മ കരഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്ന സ്ഥലം ഇതിനു പടിഞ്ഞാറു വശത്താകുന്നു. കർത്താവിനെ കുരിശിൽ തൂക്കിയ ഗോഗുൽത്തൊ പള്ളി അർമ്മനായക്കാരുടെ മുൻപറഞ്ഞ പള്ളിയുടെ നേരെ കിഴക്കുവശത്താകുന്നു. ഇതുക്യാന്തായുടെ തറനിരപ്പിൽനിന്നു എട്ടുപത്തു കോൽ ഉയർന്നാകുന്നു. ഇതിൽ വടക്കുകിഴക്കെഅരികിൽ ഉള്ള ത്രോണോസിന്റെകീഴു ഒരുമാർബ്ബിൾകല്ലും അതിന്റെ നടുവിൽ കീഴോട്ടു ഒരു ദ്വാരവും ഉണ്ടു. കർത്താവിന്റെ കുരിശുനാട്ടിയ കല്ലും അതിന്റെ ദ്വാരവും ഈ മാർബ്ബിളിൽ നേരെ കീഴാകുന്നു. ആവിശുദ്ധ സ്ഥലത്തിന്റെ ബഹുമാനത്തിനുവേണ്ടി മാർബ്ബിൾകൊണ്ടു മുടിവെച്ചിരിക്കു

ന്നതാണു. കുരിശുനാട്ടിയ ദ്വാരം വെള്ളിഅടപ്പുകൊണ്ടു അടച്ചിരിക്കുന്നു. ഈ അടപ്പു തുറന്നു കയ്യിട്ടുനോക്കുന്നതിനും വിരോധമില്ല. ഇതിനു തെക്കു വശത്തു കുരിശുമരണസമയത്തു അന്ത്യതമായിപിളർന്ന പാറയും അതിന്റെ വിടവും കാണാനുണ്ടു.¹³⁸ ഇതും ബഹുമാനത്തിനായി വിടവുള്ള ഒരു മാർബ്ബിൾ കല്ലിനാലും വിടവു പിത്തളതകിടിനാലും മുടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. തകിടു നീക്കിനോക്കിയാൽ സാക്ഷാൽ പാറ പിളർന്നിരിക്കുന്നതു ധാരാളം കാണാം. ഈ പാറയുടെ അടിയിൽ ഒരു കല്ലടാവു പള്ളിയുണ്ടു. അതിൽ ഇറങ്ങി മേല്പട്ടു നോക്കിയാൽ ഈ പാറയുടെ അടിവരെ എത്തിയിരിക്കുന്നതു സ്പഷ്ടമായി കാണാവുന്നതാണു.

ഈ കല്ലടാവു പള്ളിയിലെ ത്രോണോസിന്റെ കിഴക്കെ ഭിത്തിയാകുന്ന പാറയിൽ ആദാമിന്റെ തലയോടു വെച്ചിരുന്നു എന്നും മല്ക്കിസ്ദെക്കു അവിടെ അപ്പവും വീഞ്ഞും കൊണ്ടു ബലി കഴിച്ചിരുന്നു¹³⁹ എന്നും മനുഷ്യ വർഗ്ഗത്തിന്റെ രക്ഷയ്ക്കായി കർത്താവിന്റെ വിലാവിൽനിന്നു ഒഴുകിയ രക്തം പാറപിളർന്ന വിടവിൽകൂടി ഒഴുകി മനുഷ്യജാതിയുടെ പിതാവായ ആദാമിന്റെശിരസ്സിൽ വീണു എന്നും പ്രാചീന ക്രിസ്തീയ പാരമ്പര്യം പഠിപ്പിക്കുന്നു.

പിളർന്ന പാറമേൽ സ്ഥാപിച്ചിരിക്കുന്ന മേല്പറഞ്ഞ മാർബ്ബിൾ കല്ലിനു തെക്കുവശത്തു ഒരു ത്രോണോസും അതിന്മേൽ മാർബ്ബിളിൽ കൊത്തിയുണ്ടാക്കിയ ദൈവമാതാവിന്റെ ഒരുരൂപവും ഉണ്ടു. ഈ രൂപം വിലയേറിയ രത്നങ്ങളാൽ അലങ്കരിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഇതിനും തെക്കു ദൈവമാതാവിന്റെ നാമത്തിൽ ഒരു ത്രോണോസുണ്ടു. കുരിശുമരണത്തുക്കൽ മാതാവും യോഹന്നാൻ ഏവൻഗെലിസ്ഥായും¹⁴⁰ നിന്നിരുന്നതു ഈ സ്ഥലത്തായിരുന്നു എന്നു പറയുന്നു.

യൌനായപള്ളിയുടെ കിഴക്കുവശത്തു ക്യാന്തായുടെ തറനിരപ്പിൽ നിന്നു എട്ടുപത്തു കോൽ താണ ഹെലനി രാജ്ഞിയുടെതെന്നു പറയപ്പെടുന്ന പള്ളിയും അതിനു തെക്കു കിഴക്കായി 8. 10. കോൽ താഴ്ചയിൽ ശുദ്ധകുരിശു കണ്ടെത്തിയ ഗുഹ എന്നു പറയപ്പെടുന്ന പള്ളിയും നില്ക്കുന്നു. ഇവിടെയുള്ള ത്രോണോസിന്മേൽ ഹെലേനി ശുദ്ധ കുരിശു പിടിച്ചുകൊണ്ടു നില്ക്കുന്ന ഒരു രൂപം മാർബ്ബിളിൽ കൊത്തി വെച്ചിട്ടുണ്ടു. ഉയർപ്പിന്റെശേഷം കർത്താവു മറിയംമഗ്ദലൈത്തായ്ക്കു കാണപ്പെട്ട സ്ഥലം¹⁴¹ പ്രധാന ക്യാന്തായ്ക്കും ലത്തീൻപള്ളിയ്ക്കും ഇടയിൽ ആകുന്നു. ലത്തീൻ പള്ളിയിൽഉള്ള ഒരു ത്രോണോസിന്റെ ഒരുഭാഗത്തു ഒരുകൽതുണുണ്ടു. ഇതു കഷ്ടാനുഭവബുധനാഴ്ചമാത്രമെ തുറക്കപ്പെടുകയുള്ളു. അടച്ചിരിക്കുമ്പോഴും ഒരു ദ്വാരത്തിൽ കൂടി കാണാവുന്നതും ആ ദ്വാരത്തിൽ ഒരുകോൽ ഇട്ടിരിപ്പുള്ളതും ആകുന്നു. കർത്താവിനെ കെട്ടിയതുൺ എന്നു ഇതിനെക്കുറിച്ചു പറയപ്പെടുന്നു. ശതാധിപനായ

ലൊഞ്ചീനോസിനെ ശിരശ്ചേരണം ചെയ്ത സ്ഥലം, കർത്താവിന്റെ വസ്ത്രം ചിട്ടിയിട്ടസ്ഥലം മുതലായി¹⁴² പലതും കുറിക്കുന്ന മുറികൾ യവുനായ പള്ളിക്കും ലത്തീൻപള്ളിക്കും ഇടയിൽ ആകുന്നു. ഇവയിൽ ഓരോ ത്രോണോസും ഉണ്ടു. ഈ പറഞ്ഞ കെട്ടിടങ്ങളെല്ലാം ക്യാന്താ എന്ന പൊതുപ്പേരിൽ ഉൾപ്പെട്ട ബ്രഹ്മാണയ കെട്ടിടങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെട്ടവയാകുന്നു. വിശുദ്ധ കബറും ഗോഗുൽത്തായും ഇപ്പോൾ യവുനായക്കാർ, അർമ്മനായക്കാർ, സുറിയാനിക്കാർ, ലത്തീൻകാർ, ഇഗുപ്തായക്കാർ ഈ സമൂഹങ്ങൾക്കു കർമ്മം കഴിപ്പാൻ തുല്യഅവകാശമുള്ള പൊതുസ്ഥലങ്ങൾ ആകുന്നു. മാനോനായക്കാർക്കും¹⁴³ നെസ്തോർകാർക്കും¹⁴⁴ ക്യാന്തായിൽ ചില അവകാശങ്ങളും സ്ഥലങ്ങളും മുൻകാലങ്ങളിൽ ഉണ്ടായിരുന്നു. ഇപ്പോൾ അവർക്കും ഇംഗ്ലീഷുകാർക്കും ഒരു സംബന്ധവും അവകാശവുമില്ല. ഇംഗ്ലീഷുകാർക്കു സീയോനിലും മറും ചില മിഷ്യൻപള്ളികളും സ്കൂളുകളുമുണ്ടു. ക്യാന്തായിക്കു പുറത്തേക്കിലും അധികം അകലമല്ലാതെ യൌനായക്കാർക്കും ലത്തീൻകാർക്കും ഇഗുപ്തായക്കാർക്കും അർമ്മനായക്കാർക്കും വലിയ പള്ളികളും ദയറാകളും വേറെയും ഉണ്ടു.

ഇഗുപ്തായക്കാരുടെ ദയറായുടെ മുൻവശത്തു ഒരു സൈത്തുവ്യക്ഷം കാണാനുള്ളതു അബ്രഹാം ഇസ്ഹാക്കിനെ ബലികഴിപ്പാൻ ഭാവിച്ചപ്പോൾ ആട്ടുകൊറൻ ബന്ധിക്കപ്പെട്ടതായികണ്ട ആവ്യക്ഷമാണന്നു പറയുന്നു.¹⁴⁵ ഇപ്പോൾകാണാനുള്ളതു ആ വ്യക്ഷമെന്നല്ല ഒരു പഴയ വ്യക്ഷത്തിന്റെ മൂട്ടിൽ കിളിർത്തുവന്ന വലിയതും ചെറിയതുമായ പലവ്യക്ഷങ്ങളുടെ ശേഖരമായിട്ടത്രെ ഇപ്പോൾ കാണുന്നതു. ഇതിന്റെ ശിഖരങ്ങളിൽ ചിലതു നാം ഒടിച്ചെടുത്തു.

ശ്ലേമ്മോന്റെ ദേവാലയം പട്ടണത്തിന്റെ തെക്കു കിഴക്കെ കോണിൽ മോറിയാ മലമേൽ ആയിരുന്നു. ഈ സ്ഥലത്തു ഇപ്പോൾ ഒരു വലിയ മതിൽകെട്ടും ഉള്ളിൽ മഹമ്മദു പള്ളിയും നില്ക്കുന്നു. കിഴക്കും തെക്കും മുളള മതിൽ കോട്ട തന്നെയാകുന്നു. കിഴക്കോട്ടുബാബേൽദ്ഹറിയൊ (എന്നേക്കുമുള്ള വാതിൽ) എന്നുപറയപ്പെടുന്ന ഒരുവലിയ വാതിൽ ഉണ്ടായിരുന്നതു ഇപ്പോൾ കെട്ടി അടച്ചിരിക്കുന്നു.¹⁴⁶ കർത്താവു കഴുതമേൽ വാഹനമേറി ദൈവാലയത്തിലേക്കു എഴുന്നള്ളിയതു ഈ വാതിൽ വഴിയായിരുന്നു എന്നു പറയുന്നു.¹⁴⁷ ഇസ്രായേലിന്റെ പ്രധാന ദൈവാരാധനസ്ഥലവും കർത്താവിനെ കാഴ്ചവെച്ചതും താൻ പലപ്പോഴും ഇരുന്നു പഠിപ്പിച്ചതുമായ ആ ദേവാലയം ഇരുന്നസ്ഥലത്തു ഇപ്പോൾ നില്ക്കുന്ന മഹമ്മദു പള്ളി എട്ടു പട്ടത്തിൽ വിശേഷമായി തീർക്കപ്പെട്ട ഒരു വെണ്മാടകെട്ടിടമാകുന്നു.¹⁴⁸ ഓരോ പട്ടത്തിനു 30 - 40 കോൽനീളംകാണും. ഇതിന്റെ ഉൾഭാഗം രണ്ടുപതി തൂണുകളാൽ വൃത്തമായി തിരിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന രണ്ടുഉൾഭാഗങ്ങളും അതിനുള്ളു 60 കോലിൽ കുറയാതെ ഉയരമുള്ള ഒരുവൃത്തകൂടാരവും

ആകുന്നു. ഇതിനുള്ളിൽ തറനിരപ്പിൽനിന്നു ഏകദേശം കഴുത്തോളം ഉയരത്തിൽ ഒരുവലിയ പറയുള്ളതിനെക്കുറിച്ചു മഹമ്മദു സ്വർഗ്ഗാരോഹണം ചെയ്തപ്പോൾ ഈ പറയും മേല്പോട്ടു ഉയർന്നു എന്നും ഗബ്രിയേൽ മലുക്കു¹⁴⁹ പിടിച്ചുനിർത്തി വളരെകാലത്തോളം നിലംതൊടാതെ നിന്നു എന്നും പിന്നീടു കീഴെ ഭിത്തികെട്ടി ഉറപ്പിച്ചതാണെന്നും മഹമ്മദുകാർ ഒരു വ്യാജപ്പഴമ പറക പതിവുള്ളതു നമ്മോടും പറഞ്ഞു.¹⁵⁰ ഗബ്രിയേൽ പിടിച്ചപ്പോൾ പതിഞ്ഞതെന്നുപറയുന്ന കൈവിരലുകളുടെ അടയാളവും ഇതിന്മേൽ രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ടു. ഈ പറയുടെകീഴു ഒരുഗുഹയുള്ളതു നിബിമാരുടെ¹⁵¹ പ്രാർത്ഥനസ്ഥലമായിരുന്നു പോലും. ഗുഹയുടെ മദ്ധ്യത്തിൽ വാതിൽ അടച്ചിരിക്കുന്ന ഒരു കിണർ ഉണ്ടു. ഇസ്രായേൽ ബലികഴിച്ചതു ഈപാറമേൽ ആയിരുന്നു എന്നും മൃഗങ്ങളുടെ രക്തം ഒലിച്ചു ഈ കിണറിനിലേക്കു വീണിരുന്നു എന്നും മഹമ്മദുകാർ പറയുന്നു. ഈ പള്ളിയുടെതെക്കു ഈമതിൽകെട്ടിൽതന്നെ കോട്ടയോടുചേർത്തു അക്സാപള്ളി¹⁵² എന്നുപറയപ്പെടുന്ന ഒരു വലിയ കെട്ടിടം ഉണ്ടു. മിശിഹായുടെ കാല്പാദം പതിഞ്ഞ പാറ, ഓമ്മാറു¹⁵³ ഊർശ്ശേമിലേക്കു പ്രവേശിച്ചപ്പോൾ ആദ്യംഇരുന്നു പ്രാർത്ഥിച്ചസ്ഥലം മുതലായവ ഞങ്ങളെ കാണിച്ചു. അനന്തരം ഇതിനു കീഴുള്ള ഒരു മുറിയിലേക്കും അവിടെ നിന്നു കൽത്തൂൺ നിരകളാൽ നിറഞ്ഞ ഒരു വലിയ പാതാളമുറിയിലേക്കും അവർത്തങ്ങളെ കൊണ്ടുപോയി കാണിച്ചു. തൂണുകളുടെചുവട്ടിൽ ഓരോ ദ്വാരം ഉള്ളതു കുരിശുതുല്യമാക്കാർ¹⁵⁴ കുതിരകളെ കെട്ടിയതാണെന്നുപറയുന്നു. ഇപ്പോൾ മൂന്നുനിൽകുറയാതെത്തൂണുകൾ ഉണ്ടു. മൂന്നു മുവായിരം ഉണ്ടായിരുന്നു പോലും. ഇതിനു വടക്കുഭാഗത്തു വെള്ളം സൂക്ഷിക്കുന്ന കിണറുകൾ വളരെ ഉണ്ടെന്നും പാതാളമുറി ശ്ലേമ്മോൻതന്നെ പണിയിച്ചതാണെന്നും പറച്ചിൽഉണ്ടു. ഇതുകൂടാതെ മതിലകത്തു വടക്കടുത്തു കിഴക്കെ കോട്ടയോടുചേർന്നു ഒരുചെറിയ കെട്ടിടം ഉള്ളതു ശ്ലേമ്മോന്റെ ഇരിപ്പിടമായിരുന്നു എന്നും സുഭാഷിതങ്ങൾ¹⁵⁵ എഴുതിയതു ഇവിടെവെച്ചായിരുന്നു എന്നുംപറയുന്നു.

സീയോൻ വാതിൽ എന്നു വിളിക്കപ്പെടുന്ന തെക്കെ കോട്ടവാതലിനോടുത്തു തെക്കുവശത്തു കയ്യാപ്പായുടെ വീടു¹⁵⁶ എന്നു പറയപ്പെടുന്നതു അർമ്മനായക്കാരുടെ കൈവശമിരിക്കുന്നു. അവരുടെ ഒരു പള്ളിയും ചില റമ്പാന്മാരുടെ താമസവും ഇവിടെഉണ്ടു. കർത്താവിനെ കാരാഗ്രഹത്തിൽ ഇട്ടസ്ഥലം ഇവിടെയാകുന്നു. അർമ്മനായക്കാർ, ഇഗുപ്തായക്കാർ, സുറിയാനിക്കാർ എന്നിവരുടെ ശ്മശാനസ്ഥലങ്ങൾ ഇതിനു പടിഞ്ഞാറാകുന്നു. അതിനപ്പുറം യവുനായക്കാരുടെ ശ്മശാനമാകുന്നു. കയ്യാപ്പായുടെ വീട്ടിൽ അർമ്മനായ പാത്രിയർക്കീസന്മാരുടെ¹⁵⁷ വളരെ കബറുകൾ ഉണ്ടു. അവ മിക്കതും മാർബിൾകല്ലുകളാൽ അലങ്കരിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. കയ്യാപ്പായുടെവീടിനു അല്പംതെക്കോണു ദാവീദിന്റെ കല്ലറ. ഇവിടെ രണ്ടുനിലയിൽ ഒരുകെട്ടിടംഉണ്ടു. കൈവശംമുസൽമാന്മാർക്കാണു. അവർ പ്രാർത്ഥന

സ്ഥലമായി ഉപയോഗിച്ചുവരുന്നു. ദാവീദിന്റെ കല്ലറ (കബർ) അഞ്ചുകോൽ നീളം കാണുന്നതും മുകൾ ഉരുണ്ടതുകൊണ്ടും. ഏഴുപാലാൽ ദൈവാലയ സ്ഥലത്തെ മുഹമ്മദുപള്ളിയും ദാവീദിന്റെ കബറും കാണുന്നതിനു ഞങ്ങൾക്കു ഒരുപവൻ ചിലവുണ്ടായി. മറുപള്ളി സ്ഥലങ്ങൾ കാണുന്നതിനു ഇന്നതു കൊടുക്കണമെന്നില്ല. മനസ്സുപോലെ വഴിപാടും വാതിൽ കാവൽക്കാർക്കു ചുരുങ്ങിയ സമ്മാനവും കൊടുത്തതെള്ളു. ഏഴുപാലാൽ ദൈവാലയത്തിന്റെ വടക്കെ മതിൽകെട്ടിനു പുറത്തു പീലാത്തോസിന്റെ¹⁵⁸ വീടിനു വടക്കുകിഴക്കു ഒരു കുളം ഉണ്ടു. ഇതാണു അത്യന്തമനോഹരമായ രോഗ ശാന്തി നടത്തി വന്നിരുന്ന ബെതസൈദാകുളം.¹⁵⁹ ഇപ്പോൾ ഇതു ലത്തീൻ കാരുടെ കൈവശമത്രെ. ഞങ്ങൾ ഇതിൽ ഇറങ്ങി വെള്ളം കുടിക്കുകയും മുഖം കഴുകുകയും ചെയ്തു. ഈ കുളത്തിനു ഏകദേശം 15. കോൽ കുഴികാണാം. ഇതിലേക്കു ഇറങ്ങുന്നതു രണ്ടാളുകൾക്കു ഒരുമിച്ചു കഴിച്ചു ഇറങ്ങുവാൻ തക്കവണ്ണം ഇടുക്കായി വെച്ചും ചായിച്ചും വെട്ടിക്കുഴിച്ചു ദ്വാരങ്ങൾ പോലെ യുള്ള മാർഗ്ഗേണ കൈപ്പടകളിൽ കുടിയാകുന്നു. മെഴുകുതിരി കത്തിച്ചു പിടിച്ചുകൊണ്ടു ഇറങ്ങിയില്ലെങ്കിൽ ഉള്ളിൽ പ്രകാശം കാണുകയില്ല. കുളത്തിനു മീതെയും ചുറ്റിലും കുത്തിവെച്ചുകൊണ്ടു പഴക്കമുള്ള പലപണികൾ ഉണ്ടു. കുളത്തിന്റെ ആദ്യാവസ്ഥ അറിവാൻ പാടില്ലാത്തവണ്ണം മുഴുവൻ തെളിക്കാതെ കിടക്കുന്നു. ഇപ്പോൾവെള്ളം കിടക്കുന്ന സ്ഥലത്തു എത്തുവാൻ തക്കവണ്ണം ഒരുവഴി ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുണ്ടെന്നു മാത്രമേ ഉള്ളൂ.

ഇതോടടുത്തു കിഴക്കു വശത്തു ലത്തീൻകാർക്കു ഒരു പള്ളിയുള്ളതു തുർക്കി സുൽത്താൻ നാപ്പോലിയാനു¹⁶⁰ ദാനമായി കൊടുത്തതാണത്രെ. ഈപള്ളിയുടെ മദ്ധ്യഭാഗത്തു കീഴു ഒരു ഗൃഹമുണ്ടു. അതു കന്യാസ്ത്രീ മറിയത്തിന്റെ മാതാപിതാക്കന്മാരായ ഹന്നായുടെയും യൂയാക്കിമിന്റെയും വാസസ്ഥലം ആയിരുന്നു എന്നു പറയുന്നു. സുവിശേഷത്തിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന ധനവാന്റെയും ലാസറിന്റെയും ഉപമ¹⁶¹ സാക്ഷാൽ ഒരു സംഭവമാണെന്നു പല മഹാന്മാരും അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതിനു അനുരൂപമായി ആധനവാന്റെ പടിവാതിലും ദരിദ്രനായ ലാസർ ഇരുന്നകല്ലും പട്ടണത്തിന്റെ ഉള്ളിൽ വേറൊരുസ്ഥലത്തു ഞങ്ങൾക്കു കാണിച്ചുതന്നു.

കിഴക്കെ കോട്ടവാതിലിനു സ്തേപ്പാനോസിന്റെ വാതിലെന്നു പേർ പറയുന്നപ്രകാരം മുഖെ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. ഇതിനുപടിഞ്ഞാറും ഏഴുപാലാൽ ആലയസ്ഥലത്തിന്റെ വടക്കെമതിലിനു പുറത്തു പടിഞ്ഞാറു മാറിയും ഉള്ള ഒരു സ്ഥലം പീലാത്തോസിന്റെഭവനം എന്നു വിളിക്കപ്പെടുന്നു. ആ നാടുവാഴി നമ്മുടെ രക്ഷകനെ വിസ്തരിച്ചപ്പോൾ കർത്താവു നിന്ന സ്ഥലവും ഞങ്ങൾക്കുണ്ടു. ഈ കെട്ടിടം ഇപ്പോൾ തുർക്കി പട്ടാളത്തിന്റെ പാളയമാകുന്നു. ലോകസൃഷ്ടാവിനെ വിസ്തരിച്ചസ്ഥലം ലോകത്തിലേക്കും കൾമലന്മാരായ പട്ടാളത്തിന്റെ പാളയമാക്കി തീർത്തിരി

ക്കുന്നതു എന്തൊ ഒരു ദൈവവിചാരണയാണെന്നു തോന്നിപ്പോകുന്നു. കോട്ടയുടെ കിഴക്കും തെക്കും പടിഞ്ഞാറും ഭാഗങ്ങൾ വലിയ ചരിവുകൾ ആകുന്നു. കിഴക്കെ താഴ്വര യഹോശാപ്പാത്തു താഴ്വര എന്നും¹⁶² തെക്കേതു ഹിന്നോൻ താഴ്വര എന്നും പടിഞ്ഞാറേതു ഗീഹോൻതാഴ്വര എന്നും വിളിക്കപ്പെടുന്നു. യഹോശാപ്പാത്തിന്റെ ഒരുഭാഗത്താണു കിദ്രോൻ തോടു¹⁶³ കിടക്കുന്നതു. നമ്മുടെ കർത്താവു കുരുടെൻ കണ്ണിൽ കളിമണ്ണു തേച്ചു നീ പോയി കഴുകുക എന്നു പറഞ്ഞ¹⁶⁴ ശീലോഹാമെന്ന കുളം ഹിന്നോൻ താഴ്വരയിൽ ആകുന്നു. ഞങ്ങൾ ഈ കുളത്തിലും ഇറങ്ങി വെള്ളം കോരി കുടിക്കുകയും മുഖം കഴുകുകയും ചെയ്തു. ഇതിന്റെ ആഴവും ഇതിലേക്കു ഇറങ്ങുന്ന വഴിയും മിക്കവാറും ബെതസൈദാ കുളം പോലെയാകുന്നു.

സ്തേപ്പാനോസു കോട്ട വാതിൽ കടന്നു കിഴക്കോട്ടു യഹോശാപ്പാത്തു താഴ്വരയിലേക്കുള്ള ഇറക്കത്തിൽ വഴിയുടെ വലത്തു ഭാഗത്തു രണ്ടുഭാഗവും അത്രയുൾച്ചയില്ലാത്ത പാറകളാൽ ചുറ്റപ്പെട്ട ഒരുസ്ഥലം ഉണ്ടു. സഹദേന്മാരുടെ ആദ്യജാതനായ മാർ സ്തേപ്പാനോസിനെകല്ലെറിഞ്ഞതു ഇവിടെ വച്ചായിരുന്നു.¹⁶⁵ ഏറുകാരുടെവസ്ത്രങ്ങളെ സൂക്ഷിച്ചുകൊണ്ടു ശൌൽ¹⁶⁶ നിന്ന സ്ഥലം ഇവിടെ തെക്കുകിഴക്കുമാറിയാകുന്നു. ഈ താഴ്വരയിൽനിന്നു ഒലിവുപർവതത്തിലേക്കു കരേറുന്ന വഴിയുടെ വടക്കുഭാഗത്തുള്ള ഒരുകല്ലടാവിൽ അത്രെ പരിശുദ്ധ കന്യാസ്ത്രീ അമ്മയുടെ തിരുശരീരം അടക്കിയതു. ഇതുഇപ്പോൾ ഒരുവലിയ പള്ളിയാക്കിയിരിക്കുന്നു. ഇതിലേക്കു ഇറങ്ങുവാൻ 48 കല്പടൾ ഉണ്ടെന്നു പറയുമ്പോൾ നിലനിരപ്പിൽനിന്നുള്ള താഴ്ച ഏകദേശം ഊഹിക്കാമല്ലോ. ഏതാനും കല്പടകൾ ഇറങ്ങുമ്പോൾ കിഴക്കരികിൽ യൂയാക്കിമിന്റെയും ഹന്നായുടെയും കബറുകളും കുറെയുടെ ഇറങ്ങുമ്പോൾ പടിഞ്ഞാറുഭാഗത്തു നീതിമാനായ യൌസേപ്പിന്റെ കബറും കാണാം.¹⁶⁷ അടിയിൽ പള്ളിയുടെ കിഴക്കെ അരികിൽ യൌനായക്കാർക്കു തനിച്ചു ഒരു ത്രോണോസുണ്ടു. അതിനുപടിഞ്ഞാറുമാറി ദൈവമാതാവിന്റെ കബറും അതിനുമേലായി ഒരു ചെറിയ വളവും ഉണ്ടു. ആ വളവോടു ചേർത്തു പടിഞ്ഞാറുവശത്തു യവൂനായക്കാർക്കും അർമ്മനായക്കാർക്കും കുടി ഒരു ത്രോണോസും വടക്കു ഭാഗത്തു സുറിയാനിക്കാരായ നമ്മുടെ തനിച്ചു ഒരു ത്രോണോസും ഉണ്ടു. എല്ലാബുധനാഴ്ചയും ഇവിടെ കുർബ്ബാന ചൊല്ലുക പതിവുണ്ടു.¹⁶⁸ വലിയനോമ്പു വീടിവന്ന ഒന്നാമത്തെ ബുധനാഴ്ച ഈസ്ഥലത്തു കുർബ്ബാനചൊല്ലിയതു നാമായിരുന്നു.¹⁶⁹ ഇതുപ്തായക്കാരുടെ ത്രോണോസു പള്ളിയുടെ പടിഞ്ഞാറടുത്താകുന്നു. യവൂനായക്കാർ രാവിലെയും അനന്തരം മറുപള്ളിമതക്കാർ ഒരുസമയത്തും കുർബ്ബാന ചൊല്ലുക പതിവാകുന്നു. ഈപള്ളിയും പരിശുദ്ധമാതാവിന്റെ കബറും വളരെ മനോഹരമായി അലങ്കരിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. പള്ളിയുടെ പേർ ഗെദ്സീമ്മോൻപള്ളി എന്നാകുന്നു. ഈപള്ളിയുടെ പടിഞ്ഞാറു ഒരു സൈത്തുവൃക്ഷത്തോടു ഉണ്ടു. നാം കുർബ്ബാന കഴിഞ്ഞു ഈ തോട്ടത്തി

ലുള്ളതിൽ ഒരു സൈത്തുവൃക്ഷത്തിൻകീഴിരുന്നു ഭക്ഷണം കഴിച്ചശേഷം സൈത്തുപർവതത്തിലെ ശുദ്ധസ്ഥലങ്ങളെ ദർശിപ്പാൻപോയി.

ഗെദ്സീമ്മോൻ പള്ളിയ്ക്കു തെക്കുകിഴക്കു ഉദ്ദേശം എട്ടുപത്തു ദണ്ഡു അകലെ ഇപ്പൊൾ പള്ളിയാക്കി തീർത്തിരിക്കുന്ന ഒരുഗുഹയുണ്ടു. നമ്മുടെ രക്ഷകൻ ഗെദ്സീമ്മോൻ തോട്ടത്തിൽ പ്രാർത്ഥിപ്പാൻ പോയപ്പൊൾ പത്രോസും യാക്കോബും യോഹന്നാനും ഇരുന്നതു ഈ ഗുഹയിൽ ആയിരുന്നു.¹⁷⁰ ഇതു ഇപ്പൊൾ ലത്തീൻകാരുടെ കൈവശം ആകുന്നു. കർത്താവു പ്രാർത്ഥിച്ച സ്ഥലം (ഗെദ്സീമ്മോൻതോട്ടം) ഇതിനടുത്തു വഴിക്കു തെക്കു വശത്തും സൈത്തുപർവതത്തിന്റെ പടിഞ്ഞാറെ ചരിവിലും ആകുന്നു. ഇപ്പൊൾ ഈ തോട്ടത്തിൽ ശർവൈനാ, സൈത്തു മുതലായവൃക്ഷങ്ങൾ കൂടാതെ വളരെ പുച്ചെടികൾ നട്ടുവളർത്തിയിരിക്കുന്നു. ഇതും ലത്തീൻ കാരുടെ കൈവശമാണു. കഷ്ടാനുഭവആഴ്ചയിൽ കർത്താവുസഹിച്ചതും പ്രവൃത്തിച്ചതുമായി തോട്ടത്തിൽ വച്ചു പിടിച്ചതുമുതൽ കുരിശിൽ തറച്ചതു വരെയുള്ള സംഭവങ്ങളിൽ ഓരൊന്നു ചിത്രമായി കൊത്തിയ മാർബിൾ തൂണുകൾ ഇവിടെ സ്ഥാപിച്ചിരിക്കുന്നു. കർത്താവു ആകാശത്തിലുള്ള ഞങ്ങളുടെ ബാവ¹⁷¹ എന്നാരംഭിക്കുന്ന ഇമ്പകരമായ പ്രാർത്ഥന തന്റെ ശിഷ്യന്മാരെ പഠിപ്പിച്ചതു ഇതിനു കിഴക്കുവശത്തുള്ള ഒരു പാറയിന്മേൽ ഇരുന്നുകൊണ്ടായിരുന്നു. ആപാറ ഇപ്പൊഴും കാണാനുണ്ടു. ഇതിനു അല്പംകിഴക്കുമാറി ഒരു പ്രഞ്ചുമദാമ്മ കുറെസ്ഥലം വിലയ്ക്കു വാങ്ങിച്ചു ഒരുവലിയ കെട്ടിടം പണിയിച്ചു അതിന്റെ ഭിത്തികളിൽ 30 -ൽ കുറയാതെ ഭാഷകളിൽ കർത്താവിന്റെ പ്രാർത്ഥന ബഹു ചിത്രമായി ഓരൊ മാർബിൾ കല്ലിൽ കൊത്തിച്ചു വച്ചിട്ടുണ്ടു.¹⁷² ഇതിൽ ഒന്നിന്റെ തലവാചകത്തിൽ സംസ്കൃതം എന്നെഴുതിയിരിക്കുന്നതു കണ്ടു സൂക്ഷിച്ചുനൊക്കിയപ്പൊൾ കർത്താവിന്റെ പ്രാർത്ഥന ഇംഗ്ലീഷ അക്ഷരത്തിൽ മലയാള വാചകമായി എഴുതിയിരിക്കുന്നതു കണ്ടു.

കർത്താവു തോട്ടത്തിൽ പ്രാർത്ഥിപ്പാൻപോയപ്പൊൾ ശ്ലീഹന്മാർ ഇരുന്ന സ്ഥലം, സ്തേപ്പാനൊസിനെ കല്ലെറിഞ്ഞപ്പോൾ വാഴ്ത്തപ്പെട്ട കന്യാസ്ത്രീ അമ്മ കരഞ്ഞുംകൊണ്ടു നിന്നസ്ഥലം, കർത്താവു കഴുതപ്പുറത്തു പ്രവേശിച്ച സ്ഥലം മുതലായി വെറെയും പലവിശേഷങ്ങൾ ഓർപ്പിക്കുന്ന സ്ഥലങ്ങൾ സൈത്തു മലയുടെ പടിഞ്ഞാറെ ചരിവിൽ ഗെദ്സീമ്മോൻ തൊട്ടത്തിനു സമീപമായി ഞങ്ങൾക്കു കാണിച്ചുതന്നു. സൈത്തു മലയിൽ സൈത്തു, ലൂസാ, ഹാറൂബാ മുതലായ വൃക്ഷങ്ങൾധാരാളമായിട്ടില്ല കിലും കാണാനുണ്ടു. പർവതത്തിന്റെ ഉച്ചത്തിൽ ഒരുചെറിയ കെട്ടിടവും മതിൽക്കെട്ടും ഉള്ളതിനു സുലാക്കാ (സ്വർഗ്ഗാരോഹണം) എന്നാണു പേർപറയുന്നതു. ഈ കെട്ടിടത്തിന്റെ ഉൾഭാഗത്തു ഒരുചെറിയപാറയുള്ളതിൽ നിന്നു കർത്താവു സ്വർഗ്ഗാരോഹണം ചെയ്തുഎന്നു വിശ്വസിച്ചു വരുന്നു.

ഇതിന്മേൽ കാൽചുവടിന്റെ ശരിയായ മാതൃകയിൽ അല്ലെങ്കിലും ചെറിയ കുഴിപൊലെ പാടുകാണാനുണ്ടു. അതിനു കർത്താവിന്റെ കാൽചുവടു എന്നു പെർപറഞ്ഞുവരുന്നു. ഈകെട്ടിടത്തിന്റെതാക്കോൽ മുസൽമാന്മാരുടെ കൈവശമാകുന്നു. കെട്ടിടത്തിനു പുറത്തു കിഴക്കുവശത്തു മതിലൊടു ചെർന്നു യവുനായക്കാർക്കും അർമ്മനായക്കാർക്കും ഇഗൂപ്തായക്കാർക്കും സുറിയാനിക്കാർക്കും ഓരൊ ത്രോണോസുണ്ടു. പ്രതിവർഷം സ്വർഗ്ഗാരോഹണനാൾ ഈ സ്ഥലത്തു കുർബ്ബാനചൊല്ലുക പതിവുണ്ടു. ലത്തീൻകാർ ചൊല്ലുന്നതു കെട്ടിടത്തിനകത്തു മേശയിട്ടും മററുള്ളവർ പുറത്തുള്ള ത്രോണോസുകളിന്മേൽ കൂടാരം അടിച്ചും ആകുന്നു.

ഇതിനു അല്പം തെക്കു കിഴക്കു മാറി റഷ്യാക്കാരുടെ¹⁷³ ഒരു വലിയ പള്ളിയും മണിമാളികയും ഉണ്ടു. ഞങ്ങൾ റം മണിമാളികയുടെ മുകളിൽ കയറി അവിടെ നിന്നു യോർദ്ദനാൻ നദിയും യെറിഹൊ പട്ടണവും ഗിലയാദ് പർവ്വതനിരകളും ചാവുകടലും മററും നോക്കി കണ്ടു. യോർദ്ദനാൻ യെറുശ്ശലീമിൽനിന്നു 15. മൈൽ കിഴക്കാകുന്നു. വഴി അല്പം ദൂർഘടവും കള്ളന്മാരുടെ ഉപദ്രവവും ഉള്ളതുകൊണ്ടു അവിടെക്കു പോകണമെന്നുണ്ടായിരുന്ന ഉദ്ദേശം ബാവായുടെ വിരോധത്താൽ ഉപേക്ഷിക്കേണ്ടിവന്നു. സൈത്തുമലയൊടു അടുത്ത വടക്കുഭാഗത്തു ഗലീലിയാ പർവതമെന്നു പേരിൽ ഒരു മലയുണ്ടു. കർത്താവു ഉയർത്തെഴുന്നേറശേഷം ശ്ലീഹന്മാർക്കു മുമ്പായി ഗലീലിയായിലെക്കു പോകുമെന്നു കല്പിച്ചതു¹⁷⁴ വടക്കുള്ള സാക്ഷാൽ ഗലീലിയാദേശമല്ലാ ഊർശ്വേമിനു സമീപമുള്ള റം ഗലീലിയാ മലയിലെക്കണന്നു പറയുന്നു. ഇവിടെയും ചില പള്ളികളും കെട്ടിടങ്ങളും ഉണ്ടു. സൈത്തുമലയിൽ മുൻപറഞ്ഞവ കൂടാതെ റഷ്യാക്കാരുടെ വകയായി വിശേഷമേറിയ പള്ളികളും ദയറാകളും ഉണ്ടു.

സൈത്തുമലയൊടുചേർന്നു തെക്കുകിഴക്കു ഒരു ചെറിയമലയുണ്ടു. റം രണ്ടു മലകൾക്കും മദ്ധ്യയുള്ള സ്ഥലമാണു ബെസ്പാഗെ എന്ന ഗ്രാമം. റം ചെറിയ മലയുടെ കിഴക്കെ അടിവാരത്തു ബെതാനിയാ ഗ്രാമം ഇരിക്കുന്നു. ബെസ്പാഗയിൽ ലത്തീൻകാർക്കു ഒരുകെട്ടിടം ഉണ്ടു. ബെതാനിയായിൽ ഇപ്പൊൾ 30 മുസൽമാൻ വീടുകൾ മാത്രം കാണും. ഇവർ ദരിദ്രന്മാരുമാകുന്നു. വിശുദ്ധ പട്ടണത്തിൽനിന്നു ഇവിടെക്കു രണ്ടുമയിലിൽ അധികംഇല്ല. റം ഗ്രാമത്തിൽ കിഴക്കുപടിഞ്ഞാറായിട്ടുള്ള വഴിയുടെ തെക്കെ അരികിൽഅത്രെ ലാസറിനെ ഉയിർപ്പിച്ച ശവക്കല്ലറ ഇരിക്കുന്നതു.¹⁷⁵ ഇതു പത്തുപന്ത്രണ്ടുകോൽ ആഴമുള്ള ഒരു ഗുഹയാകുന്നു. ഇതിൽ ഞങ്ങൾ ഇറങ്ങികണ്ടതു മെഴുകുതിരികളുടെ പ്രകാശത്താൽ ആയിരുന്നു. മാർത്തായുടെയും മറിയത്തിന്റെയും ഭവനം¹⁷⁶ ഇതിനു സമീപം തെക്കുവശത്തായിരുന്നു. ആസ്ഥലത്തു മുമ്പിൽ ഒരുപള്ളി ഉണ്ടായിരുന്നതു നശിച്ചുപോയിരിക്കുന്നു. ഇപ്പൊൾ അടിത്തറയും ഭിത്തികളുടെ ചില ഭാഗങ്ങളും മാത്രം

കാണാനുണ്ടു. റംസ്ഥലം മുസൽമാന്മാരുടെ കൈവശംഇരിക്കുന്നു. മാർത്താ കർത്താവിനെ എതിരേറ്റ സ്ഥലത്തു യവുനായക്കാരുടെ ഒരു പള്ളിയുണ്ടു.

ഗെദസീമ്മോൻ തോട്ടത്തിന്റെ തെക്കുത്തുള്ള സ്ഥലം ഇപ്പൊൾ യെഹൂദന്മാരുടെ ശ്മശാനമാകുന്നു. ഇതിനു പടിഞ്ഞാറുള്ള താഴ്വരയിൽ മൂന്നാലു കൽത്തൂണുകൾ ഉള്ളവയിൽ ഒന്നു അബശാലൊമിന്റെ തൂണു¹⁷⁷ എന്ന പറഞ്ഞുവരുന്നു. ഹ്കൽദ്മൊ¹⁷⁸ എന്ന രക്തനിലം യഹൂദശ്മശാനസ്ഥലത്തിന്റെ തെക്കുപടിഞ്ഞാറടുത്താകുന്നു. പട്ടണത്തിന്റെ വടക്കെ കോട്ടയ്ക്കു പുറത്തു ഒരു ഗൃഹ ഞങ്ങൾ കണ്ടു. ഇതു ഒരുവലിയ പാറയുടെ ഉള്ളിൽ കൊത്തി ഉണ്ടാക്കിയിരിക്കുന്നതും ഒരു വാതിലിൽകൂടി മാത്രം ഉള്ളിലേക്കു കടക്കാവുന്നതായിരുന്നാലും അകത്തുപ്രവേശിക്കുമ്പോൾ ഒന്നിൽനിന്നു ഒന്നിലേക്കു പ്രവേശിക്കാവുന്ന ഇരുപതോളം ഗൃഹകളും ഓരോന്നിൽ രണ്ടുമൂന്നു കബറിടക്കുഴികളും ഉള്ളതുമാകുന്നു. ഇവയുടെ വാതിലുകൾ എല്ലാം കതകു തൊടുകുവാൻതക്ക സ്തിതിയിൽ ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഇവയ്ക്കു മൊത്തമായി രാജാക്കളുടെ കബറുകൾ എന്നു പേർ പറയപ്പെടുന്നു. യഹൂദായിലെ രാജാക്കന്മാരുടെ ശ്മശാനസ്ഥലങ്ങൾ ആയിരിക്കാം.

ഇങ്ങനെ വിശുദ്ധ പട്ടണത്തിനു അകമെയും പുറമെയും സമീപവും ഉള്ള പ്രധാനസ്ഥലങ്ങളെയും കെട്ടിടങ്ങളെയും ഞങ്ങൾക്കുകാണാൻ കഴിഞ്ഞു. റം എല്ലാ സ്ഥലങ്ങളെയും സഞ്ചരിച്ചു കാണുന്നതിനു ബാവാ യുടെയും റെമ്പാച്ചന്മാരുടെയും സഹായം ഞങ്ങൾക്കു വളരെ ഉണ്ടായി. ഇവർ ഞങ്ങളുടെയുടെ എല്ലാ സ്ഥലങ്ങളിലും സഞ്ചരിക്കയും സകലവും ഞങ്ങൾക്കു കാണിച്ചുതരികയും ഞങ്ങളെപ്രതി വളരെ ബുദ്ധിമുട്ടുകയും ചെയ്തു.

അനന്തരം കർത്താവിന്റെ ജനനസ്ഥലമായ ബേതലഹേം പട്ടണത്തിനു ഞങ്ങൾ പോയി. ഇതു ഊർശ്വേമിൽനിന്നു തെക്കു ഏകദേശം അഞ്ചുനാഴിക അകലെയുള്ള ഒരു പട്ടണമാകുന്നു. രണ്ടു പട്ടണങ്ങൾക്കും മദ്ധ്യേ വഴിയരികിൽ യൌനായക്കാരുടെ വകയായി ഏലിയായുടെ നാമത്തിൽ വിളിക്കപ്പെടുന്ന ഒരു ദയാറ കണ്ടു. ഇതൊടു ഒട്ടുഅടുത്തു വഴിയരികെ കൌക്ബോയുടെ (നക്ഷത്രങ്ങളുടെ) എന്നു വിളിക്കപ്പെടുന്ന ഒരു കിണർ ഉണ്ടു. മ്ഗുശെന്മാർ¹⁷⁹ ശിശുവായ യേശുവിനെ വന്ദിപ്പാൻ പൊയപ്പൊൾ നക്ഷത്രം മറയപ്പെട്ട ശേഷം വീണ്ടും കാണപ്പെട്ടതു റം സ്ഥലത്തു വച്ചാക കൊണ്ടു ഇങ്ങനെ പേർ ഉണ്ടായതാണെന്നു പറഞ്ഞുവരുന്നു. ഇവിടെനിന്നു ഒരുനാഴിക തെക്കു വഴിയരികെ റാഹെലിന്റെ¹⁸⁰ കബർ കണ്ടു. ഇതിൻമീതെ ഒരുചെറിയ കെട്ടിടവും ഒരുവൃത്തകൂടാരവും ഉള്ളതും അവ യഹൂദന്മാരുടെ കൈവശവും ആകുന്നു. ഇതുകൂടിപാർപ്പില്ലാത്ത ഒരു മലംപ്രദേശമാകുന്നു. റം കെട്ടിടം തുറന്നു കാണിപ്പാൻ അവിടെ ആരും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല.

ബേതലഹേം പട്ടണം തെക്കുവടക്കായി കിടക്കുന്ന ഒരു മലമെൽ സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. പട്ടണത്തിന്റെ വടക്കെഅരികിൽ വഴിക്കുകിഴക്കുവശത്തു ഒരു കിണറും സമീപമായി ഒരുചെറിയ കെട്ടിടവുംഉണ്ടു. ഫലസ്ത്യാക്കാരുടെ പാളയം കിടക്കുമ്പോൾ ദാവീദ കൂടിപ്പാൻ ആഗ്രഹിച്ചതും അവന്റെ രാക്ഷസന്മാർ പൊയി കൊണ്ടുവന്നതും അനന്തരം അവൻ പാനം ചെയ്യാതെ കർത്താവിന്റെ മുമ്പാകെ വീഴ്ത്തിയതുമായ ജലം റം കിണറിലെതായിരുന്നു. ഇതു അടിവിസ്ഥാരമുള്ളതും വായ് ചൂടിയതുമാകുന്നു.¹⁸¹ പുതുതായി ഉണ്ടാക്കപ്പെട്ടതൂൾപ്പെട്ട ഇപ്പോൾ റം കിണറിനു രണ്ടുവാതിലുകൾ ഉണ്ടു. റം കൂപത്തൊടു മിക്കവാറും അടുത്തു കിഴക്കുഭാഗത്തു ഭൂമിക്കുള്ളിൽ ഒരു പഴയ പള്ളി ഉള്ളതായി ഇപ്പൊൾ കണ്ടുപിടിച്ചിരിക്കുന്നു. താമസിയാതെ അതു തുരന്നു വെളിപ്പെടുത്തുവാൻ നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്നു എന്ന കാവൽക്കാർ പറയുന്നുണ്ടായി. ദാവീദിന്റെ പിതാവായ റംശായിയുടെ ഭവനം ഇതൊടടുത്തു തെക്കുപടിഞ്ഞാറു വശത്തായിരുന്നു. എന്നാൽ ബേതലഹേമിലെ എല്ലാ സ്ഥലങ്ങളിലും വച്ചു പ്രധാനമായതു കർത്താവിന്റെ ജനനസ്ഥലമാകുന്നുവല്ലോ. അതു പട്ടണത്തിന്റെ തെക്കുകിഴക്കെ കോണിൽ ആകുന്നു. അവിടെ യൌനായക്കാരുടെ വകയായി ഒരു വലിയ പള്ളിയുണ്ടു. ഈ പള്ളിയുടെ തൂണുകളിന്മേൽ അവിടെവിടെ രക്തം പുരട്ടിയിരിക്കുന്നതായി കണ്ടു കാരണം ചൊദിച്ചതിൽ യുദ്ധകാലത്തു ശത്രുക്കളിൽ മുറിവെല്ക്കപ്പെട്ടവർ സാക്ഷിക്കായി തൂണുകളിൽ രക്തം പുരട്ടിയതാണെന്നു അവർ പറഞ്ഞു. റം പള്ളിയുടെ കിഴക്കുവശത്തു ഒരുഗൃഹയും അതിൽ ഒരുത്രൊണൊസും ഉണ്ടു. കർത്താവു ജനിച്ചതു റം സ്ഥലത്താകുന്നു. റം ത്രൊണൊസിന്മേൽ യൌനായക്കാരും അർമ്മനായക്കാരും കുർബ്ബാന ചൊല്ലുന്നുണ്ടു. ഇതൊടടുത്തു തെക്കുപടിഞ്ഞാറു വെറൊരു ഗൃഹയും അതിൽ ഒരു ത്രൊണൊസും ഉള്ളതു കർത്താവിനെ തന്റെ ജനനശേഷം കിടത്തിയ പൂൽക്കൂടാകുന്നു. ഇതു ലത്തീൻകാരുടെ കൈവശമിരിക്കുന്നു. ഈ രണ്ടു സ്ഥലങ്ങളും വളരെ അലങ്കരിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. റം ഗൃഹകളുടെ വടക്കുവശത്തു മുകളിൽ അർമ്മനായക്കാർക്കും ഇഗൂപ്തായക്കാർക്കും സുറിയാനിക്കാർക്കും ത്രൊണൊസുകൾ ഉണ്ടു. വചനീപ്പു പെരുന്നാളിലും ജനനപ്പെരുന്നാളിലും സുറിയാനിക്കാർ ഇവിടെ കുർബ്ബാന ചൊല്ലുക സഹജമാകുന്നു. ലത്തീൻകാർക്കും യൌനായക്കാർക്കും അർമ്മനായക്കാർക്കും ഇവിടെ പള്ളികളും ദയാറകളും ഉണ്ടു. ലത്തീൻ പള്ളിയുടെ തെക്കെ അരികിൽ അടിയ്ക്കു മിശിഹായ്ക്കുവെണ്ടി കൂലയേററ ശിശുക്കളെ¹⁸² ഇട്ട സ്ഥലം എന്നു പറയപ്പെടുന്ന ഒരു ഗൃഹ ഉണ്ടു. ഇതിനു തെക്കുള്ള വെറൊരു ഗൃഹ ദൈവദൂതൻ നീതിമാനായ യൌസെപ്പിനു കാണപ്പെട്ടു പൈതലിനെയും അവന്റെ മാതാവിനെയും കൂട്ടിക്കൊണ്ടു മിസ്രമിലേക്കു നി ഓടി ഒളിക്ക എന്നപറഞ്ഞ സ്ഥലമാകുന്നു.¹⁸³ ഇതിനടുത്തു പടിഞ്ഞാറുവശത്തു രണ്ടുമൂന്നു ഗൃഹകൾ ഉള്ളതിൽ ഒന്നു യൌസെബിയൊസിന്റെ¹⁸⁴ കബർ ആണത്രെ. കന്യാസ്ത്രീഅമ്മ പൈതലിനെയും

കൊണ്ടു മിസ്രെമിലെക്കു പുറപ്പെട്ട ശേഷം ഇവിടെ നിന്നു അര നാഴിക അകലെ കാണാനുള്ള വേറൊരു ഗൃഹയിൽ ആദ്യം പ്രവേശിച്ചു ഒളിച്ചിരുന്നു എന്നും അവിടെ നിന്നു മിസ്രെമിലെക്കു പോയി എന്നും പറയുന്നു. പ്രസിദ്ധസ്ത്രീകൾക്കു മുഖപ്പാൽ ഇല്ലാതിരുന്നാൽ റം സ്ഥലത്തെക്കു വഴിപാടുകേരുകയും ഇവിടെനിന്നു ബുർക്ക്സാ¹⁸⁵ വാങ്ങി ഭക്ഷിക്കുകയും സഹജമാകുന്നു. ബുർക്ക്സായിൽ കുറച്ചു ഞങ്ങൾക്കു തനയച്ചു.

ബെതലഹെം മലയുടെ കിഴക്കെ ചരിവിൽ നിന്നു തെക്കോട്ടു നോക്കിയാൽ അകലെ കാണാനുള്ള ഒരു ഉയർന്ന മലയുടെ തെക്കെ അടിവാരം ദാവീദ ഗോലിയായിനെ കൊന്ന ഏലാം താഴ്വരയാകുന്നു¹⁸⁶ എന്ന ഞങ്ങളുടെകൂട്ടുകാർപറഞ്ഞു. കർത്താവിന്റെ ജനന സമയത്തു ഇടയന്മാർ ആടുകളെ സൂക്ഷിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നതും ദൈവദൂതന്മാരുടെസംഘം ഇറങ്ങി ഉയരങ്ങളിൽ ദൈവത്തിന്നു സ്തുതി ഭൂമിയിൽ സമാധാനം മനുഷ്യർക്കു സപ്രീതി എന്നു പാടിയതുമായ സ്ഥലം ഞങ്ങൾ നിന്നിരുന്ന മലയുടെ കിഴക്കെ മൈതാനത്തു ഇപ്പൊൾ ഉള്ള ബെതസാവൊർ¹⁸⁷ എന്നഗ്രാമമാകുന്നു. ഇവിടെയും ഒരു ഗൃഹവും പള്ളിയും യൗനായക്കാർക്കുണ്ടു. ബെതലഹെം പട്ടണത്തിന്റെ ഉള്ളിൽ സുറിയാനിക്കാർക്കും ഒരു കെട്ടിടം ഉണ്ടു. അതിൽ ഒരു മാളികമുറി സാമാന്യം നല്ലതും ശേഷമുള്ളപണികൾ വളരെപഴക്കവും ആകുന്നു. നാനൂറുപവൻ വിലയ്ക്കു ഈ കെട്ടിടം രണ്ടു കൊല്ലങ്ങൾക്കു മുമ്പു വിലയ്ക്കു വാങ്ങിച്ചതാകുന്നു. ഇപ്പൊൾവാടകയ്ക്കുകൊടുത്തിരിക്കുന്നു. നാം ഇവിടെ കുറെനേരം ഇരുന്നു ആശ്വസിച്ചു.

ബെതലഹെം ഇപ്പൊൾ ക്രിസ്ത്യാനികളുടെ ഒരു പട്ടണമാകുന്നു. മുസൽമാന്മാർ അവിടെ ഇല്ലെന്നുതന്നെ പറയാം. ക്രിസ്ത്യാനികളിൽ അധികവും യൗനായക്കാരാകുന്നു. അർമ്മനായക്കാരും ലത്തീൻകാരും അത്രത്തൊളുമില്ലെങ്കിലും ധാരാളം ഉണ്ടു. സുറിയാനിക്കാരും മുപ്പതൊന്നാല്പതൊളം ഉണ്ടു. അവർ കച്ചവടങ്ങൾക്കായി വന്നുതാമസിക്കുന്നവർ എന്നല്ലാതെ പൂർവകുടികൾ¹⁸⁸ ആണെന്നു തോന്നുന്നില്ല.

ഊർശ്വേമിൽ ക്രിസ്ത്യാനികളുടെ ബഹുതം യൗനായക്കാർ ആകുന്നു. പിന്നത്തെ വലിയ ക്രിസ്ത്യാനിസംഘം ലത്തീൻകാർ അത്രെ. അർമ്മനായക്കാരും ഇഗൂപ്തായക്കാരും ചുരുക്കം ഉണ്ടു. സുറിയാനിക്കാർ വളരെ ചുരുക്കമാകുന്നു. മുസൽമാന്മാർ ധാരാളം ഉണ്ടു. യഹൂദന്മാരുടെ കുടിയേറ്റം യെറുശ്ശലൈം ഇപ്പൊൾ വളരെഉണ്ടാകുന്നുണ്ടു.¹⁸⁹ അവരിൽ ചില ധനവാന്മാർ ഉണ്ടെങ്കിലും ഭിക്ഷക്കാരായ യഹൂദന്മാരുടെ സംഖ്യ അല്പമല്ല.

വിശുദ്ധ: പട്ടണത്തിലും ബെതലഹേമിലും നാം കണ്ട പ്രധാനകാഴ്ച സ്ഥലങ്ങളുടെ വിവരം പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഇനി പറയാൻപോകുന്നതു ദൈവശുശ്രൂഷകളെക്കുറിച്ചാകുന്നു.

മീനം 26ാനു ഓശാനമുതൽ¹⁹⁰ മെടം 18ാനു ബുധനാഴ്ചവരെ വിശുദ്ധ സ്ഥലത്തു ഞങ്ങൾതാമസിച്ചു. നമ്മുടെ ജനത്തിന്നു വെണ്ടി നാമും നമ്മോടു കൂടിയുള്ള വൈദികന്മാരും ശുദ്ധകുർബ്ബാനകളും പ്രാർത്ഥനകളും അണയ്ക്കയും അണപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. നമ്മുടെ ജനത്തിന്റെ വഴിപാടുകൾ എല്ലാം ബാവാവയെ ഏല്പിക്കുകയും അനുഗ്രഹങ്ങളുടെ മഹാസമുദ്രമായ കർത്താവു അവരുടെനെർച്ചകളെയും വഴിപാടുകളെയും കൈക്കൊണ്ടു സകല അപകടങ്ങളിൽനിന്നും അവരെ കാത്തുകൊള്ളുവാൻവെണ്ടി നാം പ്രത്യേകം പ്രാർത്ഥിക്കുകയും ചെയ്തു. നമ്മുടെ ദയറാ പള്ളിയിലും ക്യാന്താ പള്ളിയിലും ഗെദസീമ്മൊൻ പള്ളിയിലും ഈ പ്രധാനദിവസങ്ങളിൽ ഉള്ള കുർബ്ബാന മുതലായ മിക്ക ശുശ്രൂഷകളും ഈ ആണ്ടിൽ നടത്തിച്ചതു ബലഹീനനായ നമ്മെക്കൊണ്ടായിരുന്നു. നാമും നമ്മുടെ കൂട്ടയാത്രക്കാരായ റമ്പാനും പട്ടക്കാരും ക്യാന്തായിലും ദയറായിലും ദൈവമാതാവിന്റെയും മാർബഹനാം സഹദായുടെയും ത്രൊണൊസുകളിലും മാറിമാറി കുർബ്ബാന ചൊല്ലി. ഈ ഭാഗ്യത്തിന്നു ഞങ്ങളെ യോഗ്യന്മാരാക്കിയകർത്താവിന്നു എന്നു മനേക്കും മഹത്വമുണ്ടായിരിക്കട്ടെ.

ഹാശായുടെ¹⁹¹ തിങ്കളാഴ്ചമുതൽ പെസഹാവരെയുള്ള¹⁹² നമസ്ക്കാരം മുതലായ ശുശ്രൂഷകൾ നടത്തിയതു ദയറാ പള്ളിയിൽ ആയിരുന്നു. പെസഹായ്ക്കു നാം ദയറാപള്ളിയിൽ ചൊല്ലുകയും ബാവാ കാലുകഴുകൽ ക്രമം¹⁹³ കഴിക്കുകയും ചെയ്തു. അന്നെദിവസം ക്യാന്താപള്ളിയിൽ ചൊല്ലിയതു റമ്പാന്മാരിൽ ഒരാൾ ആയിരുന്നു. കാലുകഴുകൽ ശുശ്രൂഷയ്ക്കു മുമ്പു ബാവാ ആവശ്യപ്പെട്ടവർക്കു കന്തീലായുടെ¹⁹⁴ ക്രമംകഴിക്കുകയും ഞങ്ങൾ എല്ലാവർക്കും അവസാനം ബാവായ്ക്കും സൈത്തു പുശുകയുംചെയ്തു.¹⁹⁵ ദുഃഖവെള്ളിയാഴ്ച നമസ്ക്കാരവും സ്കീപ്പുസായുടെ¹⁹⁶ ക്രമം മുഴുവനും ദയറാ പള്ളിയിൽ വച്ചു നിവർത്തിച്ചശേഷം, ഇരുപത്തുരണ്ടരയ്ക്കു¹⁹⁷ മുമ്പായി എല്ലാവരും ക്യാന്താപള്ളിയിൽ കൂടി അവിടെയും ഒരു ചുരുങ്ങിയ ക്രമംകഴിച്ചു. പ്രധാന ക്യാന്തായ്ക്കകത്തുള്ള ഈദിവസത്തെ പ്രദക്ഷണക്രമം ആദ്യം സുറിയാനിക്കാർക്കും പിന്നാലെ ഇഗൂപ്തായക്കാർക്കും അന്നന്തരം അർമ്മനായക്കാർക്കും അവസാനം യവുനായക്കാർക്കുംആകുന്നു. ക്യാന്തായിലുള്ള നമ്മുടെ പള്ളിയിൽ നിന്നും ഞങ്ങൾ ഒരുങ്ങി ഇറങ്ങി വിശുദ്ധകബറിന്റെ വടക്കുവശത്തുകൂടെ പ്രദക്ഷണം പുറപ്പെട്ടു വടക്കുഭാഗത്തുചെന്നു ഗാഗുൽത്തായിൽകരേറി. തക്സായുടെ¹⁹⁸ മിക്കഭാഗവും ഇവിടെവെച്ചുകഴിച്ചു. അവസാനം “ഹൌദ് മാലാഹെ”¹⁹⁹ ചൊല്ലി കുരിശുയർത്തിയശേഷം അവിടെനിന്നിറങ്ങി കർത്താവിനെ കുളിപ്പിച്ചു കല്ലുകൾവന്നു കുരിശിന്മേൽ പനിനീരും സുഗന്ധവർഗ്ഗങ്ങളും ഇട്ടു²⁰⁰ അതിലേക്കുള്ള ഏവൻഗേലിവായനയും കഴിച്ചു അവിടെ നിന്നു പുറപ്പെട്ടു ശുദ്ധ കബറിൽ പ്രവേശിച്ചു. അടക്കത്തിന്റെ ക്രമം കബറുകൾ കഴിച്ചു. ഇവിടെനിന്നു പുറപ്പെട്ടു തെക്കുവശത്തുകൂടി പടിഞ്ഞാറു

ചെന്നു നമ്മുടെപള്ളിയിൽ പ്രവേശിച്ചു അടക്കം ചെയ്തു.

ദുഃഖഗണിയാഴ്ച നമസ്കാരം മുതലായതു ദയനായിൽ കഴിച്ചുകൊണ്ടു ഇരുപത്തുരണ്ടരയ്ക്കു²⁰¹ മുമ്പു ഞങ്ങൾ എല്ലാവരും ക്യാന്റായിൽ കൂടി. ഈ ദിവസം ക്യാന്റായിലെ പ്രദക്ഷണക്രമം ആദ്യം യവനായക്കാർക്കും പിന്നാലെ സുറിയാനിക്കാർ, അർമ്മനായക്കാർ, ഇഗ്യാപ്തായക്കാർ ഇവർ എല്ലാവർക്കുംകൂടി ഒരുമിച്ചും ആകുന്നു.

പ്രദക്ഷണത്തിന്റെ അലങ്കാരമെല്ലാം ഈദിവസം ആകുന്നു. അരയിൽ വാളും കയ്യിൽ തോക്കുംധരിച്ചു തുർക്കിപട്ടാളം പ്രധാന ക്യാന്റായ്ക്കകത്തു വിശുദ്ധ കബറിൻ മുറിക്കു ചുറ്റും രണ്ടുനിരയായി അണിയിട്ടു നിന്നിരുന്നു. തെക്കു വശത്തുള്ള മുററത്തും അവിടെ നിന്നു ക്യാന്റായിലേക്കുള്ള പ്രവേശനംവരെയും പട്ടാളം രണ്ടുനിരയായി നില്പുണ്ടായിരുന്നു. കെട്ടിടങ്ങളുടെ എല്ലാ നിലകളും മുറികളും നിരനിരയായുള്ള വരാനകളും ക്യാന്റായിലെ എല്ലാ പള്ളികളും പ്രധാനക്യാന്റായുടെ ഉൾഭാഗവും എല്ലാവക ക്രിസ്ത്യാനികളായ ഭക്തന്മാരെക്കൊണ്ടു നിറഞ്ഞിരുന്നു. പുത്തൻ തീയിറങ്ങുവാനുള്ള²⁰² ആഗ്രഹത്തോടും സന്തോഷത്തോടുംകൂടി ജനങ്ങളിൽ ആർപ്പും സംഗീതവും കൈകൊട്ടും ഉണ്ടായിരുന്നു. ഈ സമയത്തു യവനായപാത്രിയർക്കീസും²⁰³ മെത്രാന്മാരും നൂറോളം റമ്പാന്മാരും പട്ടക്കാരും വിശേഷതരമായ ഭൂഷണങ്ങളോടുകൂടി പ്രദക്ഷണത്തിനുആരംഭിച്ചു. ഞങ്ങൾ ഈസമയത്തു ക്യാന്റായിലെ നമ്മുടെ പള്ളിയുടെ മേലത്തെ മുറിയുടെ കിഴക്കെ വലിയവാതുക്കൽ ഇതൊക്കെയും കാണാൻതക്ക ഒരുസ്ഥലത്തു ഇരുന്നിരുന്നു. പ്രദക്ഷണം ആരംഭിച്ചപ്പോൾ എല്ലാവരുടെയും ആർപ്പും പാട്ടും സ്തുതിയും കൈകൊട്ടും നിന്നു. രണ്ടണിയാതിന്നിന്നിരുന്ന പട്ടാളക്കാരുടെ നടുവിൽകൂടിയാണ പ്രദക്ഷണം ചെയ്തതു. ശുദ്ധകബറിനുമുന്നൂപ്രാവശ്യം പ്രദക്ഷണം ചെയ്തശേഷം യവനായപാത്രിയർക്കീസ വിശുദ്ധകബറിൻ മുറിയിൽപ്രവേശിച്ചു. അപ്പോൾ തൊട്ടു സകല ജനത്തിന്റെയും കാത്തിരിപ്പു വളരെ ഭക്തിയോടുകൂടി പുത്തൻ തീയ്ക്കായിട്ടായിരുന്നു. ഓരോസംഘക്കാർക്കു പുത്തൻ തീ വാങ്ങി കൊടുക്കുവാൻ അർമ്മനായക്കാരുടെയും ഇഗ്യാപ്തായക്കാരുടെയും സുറിയാനിക്കാരുടെയും ഓരോ പ്രതിപുരുഷന്മാർക്കുടെ വിശുദ്ധ കബറിൻ മുറിയുടെ കിഴക്കെ മുറിയിൽ പ്രവേശിച്ചു. കബർ ഇരിക്കുന്ന കെട്ടിടം രണ്ടുമുറികളായി തിരിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു എന്നും അതിൽ പടിഞ്ഞാറെമുറിയിൽ കബർ സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു എന്നും രണ്ടുമുറികൾക്കും ഇടയിൽ ഒരുവാതിൽ ഉണ്ടെന്നും ഇതിനു മുമ്പിൽ കെട്ടിടത്തെക്കുറിച്ചു വർണ്ണിച്ച സ്ഥലത്തു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടല്ലോ. സാക്ഷാൽ കബർ ഇരിക്കുന്ന പടിഞ്ഞാറെമുറിയിൽ പാത്രിയർക്കീസുമാത്രം പ്രവേശിക്കും. പ്രതിപുരുഷന്മാർ കിഴക്കെമുറിയിൽ നില്ക്കുന്നുഎങ്കിലും പാത്രിയർക്കീസ ചെയ്യുന്ന സകല ക്രിയകളും ഇവർക്കും കാണാവുന്നതാണ്. അതാതു

സംഘക്കാരുടെ പ്രതിപുരുഷനായി ആരെയെങ്കിലും അയക്കാവുന്നതാണ്. ഈയുണ്ടു സുറിയാനിക്കാരുടെപ്രതിപുരുഷനായി പ്രവേശിച്ചതു മുമ്പിൽ പേർപറഞ്ഞിട്ടുള്ള വ്യഭനായ അബ്ദുള്ളാറമ്പാച്ചൻ ആയിരുന്നു. പ്രതിപുരുഷന്മാർ ചിലശുശ്രൂഷകൾ ചെയ്യാനുള്ളതാകയാൽ അറബിഭാഷ അറിയാമായിരുന്നു എങ്കിൽ സുറിയാനിക്കാരുടെ പ്രതിപുരുഷനായി ഞങ്ങളിൽ ഒരാളെ നിയമിക്കുന്നതിനു നമ്മുടെ ബാവാ സന്നദ്ധനായിരുന്നു. ഞങ്ങളുടെ ഭാഷാപരിജ്ഞാനക്കുറവുകൊണ്ടും ഒന്നിൽ അധികം പ്രതിപുരുഷനെ പ്രവേശിപ്പിക്കുവാൻ അനുവാദവും കീഴുനടപ്പും ഇല്ലാത്തതുകൊണ്ടും അന്യമത പ്രതിപുരുഷന്മാർക്കു സുറിയാനി അറിഞ്ഞുകൂടാത്തതുകൊണ്ടും മാത്രം മലയാളത്തുനിന്നും ചെന്നിരുന്ന ഞങ്ങളിൽ ആർക്കും പ്രതിപുരുഷസ്ഥാനം വഹിക്കുവാൻ കഴിയാതെപോയതായിരുന്നു.

പാത്രിയർക്കീസ അകത്തുപ്രവേശിച്ചു ഏകദേശം ഒരു നാഴികയിൽ കുറയാതെ സമയം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ കത്തുന്ന ഒരു കെട്ടു ചെറിയ മെഴുകുതിരികൾ കബറിന്റെ ഉള്ളിൽ നിന്നും ഒരുദൂരത്തിൽകൂടി വടക്കോട്ടു യവനായക്കാരുടെ സംഘത്തിലേക്കു കൊടുക്കപ്പെടുന്നതു കണ്ടു. മെഴുകുതിരി വാങ്ങിയവനെ തൂക്കിപ്പുതുത്തുകൊണ്ടു പലർക്കു വടക്കെ കെട്ടിലേക്കു ഓടിപ്പോയി. അതോടുകൂടെതന്നെ മററുള്ള സംഘക്കാർക്കും ഓരോ കെട്ടു കത്തുന്ന തിരികൾ കൊടുക്കപ്പെട്ടു. വാങ്ങിക്കൊണ്ടു പോകുവാൻ പ്രത്യേകം ചട്ടംകെട്ടി ആൾ നിയമിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നതിനാൽ അവരവർ അവരുടെ സംഘത്തിലേക്കു കൊണ്ടുവന്നു. അബ്ദുള്ളാ റമ്പാച്ചനോടു പുത്തൻതീ വാങ്ങി നമ്മുടെ കൂട്ടത്തിലേക്കു കൊണ്ടുവന്നതു യൌസേപ്പു എന്നൊരു യുവാവായിരുന്നു. ഇവനിൽ നിന്നു എല്ലാവരും അവരവരുടെ കയ്യിൽ ഇരുന്ന ഓരോകെട്ടു മെഴുകുതിരികൾ വാഴ്വിനായി കത്തിച്ചു. ഞങ്ങളും മുമ്പിൽ കൂട്ടി മെഴുകുതിരികൾ കരുതിയിരുന്നതിനാൽ അതിന്മേൽ കത്തിച്ചുവാങ്ങി.

പുത്തൻതീയേക്കുറിച്ചു വിശുദ്ധ കബറിൽനിന്നു താണെ ഉണ്ടാകുന്ന ഒരു അത്ഭുതമെന്നാണ കിഴക്കൻ ക്രിസ്ത്യാനികൾ²⁰⁴ എല്ലാവരും ഭക്തിപൂർവ്വം വിശ്വസിച്ചു വരുന്നതു. ക്രിസ്ത്യാനികൾക്കു മാത്രമല്ലാ മഹമ്മദുകാർക്കും ഈ കാർത്യത്തിൽ അവിശ്വാസവും സംശയവും ഇല്ല. മുബ്ബാറുകാലം നിർദ്ധനന്മാരായ ക്രിസ്ത്യാനികളെ ക്യാന്റായിൽ പ്രവേശിപ്പിക്കാതെ ധനവാന്മാരും പ്രഭുക്കന്മാരുംമാത്രം ഉള്ളിൽപ്രവേശിച്ചു സാധുക്കളെ വെളിക്കു നിർത്തിയതിനാൽ അവർനിന്നിരുന്ന വെളിയിലെക്കുള്ള പൂട്ടപ്പെട്ടിരുന്ന വാതിലിന്റെ ഒരു കൽത്തൂണു നടവെ പിളർന്നു അഗ്നി പുറത്തേക്കു ആദ്യം പുറപ്പെട്ടു കയും അകത്തു നിന്നിരുന്ന പ്രമാണികൾ പുറത്തുനിന്നു പുത്തൻതീയ വാങ്ങിക്കയും ചെയ്തുഎന്നു ഒരു ചരിത്രം ഉണ്ടു. പിളർന്നതായി പറയുന്ന കൽത്തൂണും പിളർപ്പും ഞങ്ങൾകണ്ടു. ഇതു ക്യാന്റായിൽനിന്നു തെക്കോട്ടുള്ള പ്രധാനവാതലിന്റെ പടിഞ്ഞാറെ ഭിത്തിയുടെ ഒരു തൂണാകുന്നു.

പിളർപ്പു കണ്ടാൽ ഒരു അത്ഭുതമായി തോന്നും.

പുത്തൻതീ പ്രാപിച്ചശേഷം അർമ്മനായക്കാരും ഇഗുപ്തായക്കാരും സുറിയാനിക്കാരുംകൂടി മുന്യൂപിമ്പായി ഒരസമയത്തു ഒരുപ്രദക്ഷണം കഴിച്ചു. അതും തുർക്കിപട്ടാളത്തിന്റെ നിരകൾക്കു മദ്ധ്യേ കൂടെയും വളരെ അലങ്കാരമായിട്ടും ആയിരുന്നു. അതാതു ജാതികൾ അവരവരുടെകൊടികൾ, കുരിശുകൾ, വെള്ളിക്കവർ ഇട്ട ഏവൻഗേലികൾ മുതലായ അനേകതരം സാമാനങ്ങളോടും പട്ടക്കാർ എല്ലാവരും കസവു കാപ്പയും ശിരസ്സിൽ ഒരു തരം മുടിയും ധരിച്ചും മേല്പട്ടക്കാർ സ്ഥാനഭൃഷണങ്ങൾ അംശവടി സ്ത്രീബാകളോടുകൂടിയും ആയിരുന്നു. നമ്മുടെവക ഒരുകാസായും പീലാസായും അംശവടിയും സ്വർണ്ണപൂശിച്ചു ഊർശ്ശേമിൽ നാം കാഴ്ചവെച്ചിരുന്നതിനാൽ പ്രദക്ഷണസമയം പിടിച്ചിരുന്നതു ഈവടിയായിരുന്നു. യവനായക്കാരും, അർമ്മനായക്കാരും ഉൾപ്പെട്ട ഇതര മതക്കാരുടെ കൺകളിൽ ഈ വടി വളരെ കൌതുകമുള്ളതും വിലയേറിയതും ആയിരുന്നു. എല്ലാകൂട്ടരും വെള്ളിയും പൊന്നുംകൊണ്ടുള്ള കുരിശുകൾ പ്രദക്ഷണസമയം പിടിച്ചിരുന്നു. അവയിൽ ഒന്നും മലയാളത്തുള്ള കുരിശുകളോടു സാമ്യമല്ലായിരുന്നു. മലയാളത്തെ പണിയിൽ ഒരുകുരിശുകൂടെ ഈ കൂട്ടത്തിൽ പിടിപ്പാൻ ഉണ്ടായിരുന്നു എങ്കിൽ മലയാള സുറിയാനിക്കാരെയും ഈ ദേശത്തെ പണിവാസനയെയുംകുറിച്ചു അനല്പം ബഹുമാനവും പുകഴ്ചയും അന്യമതക്കാരുടെ ഇടയിൽ ഉണ്ടായേനെ എന്നു ഞങ്ങൾക്കു തോന്നി. ഞങ്ങൾ ഒരു കുരിശുകൂടെ കൊണ്ടുപോകുവാൻ ഇടവരാഞ്ഞതു ഓർത്തു ആ സമയം നമുക്കു മനസ്താപം ഉണ്ടായി. അതു നാം ഓർക്കാഴികയല്ല. ഒരു കുരിശു പുതുതായി തീർപ്പിച്ചു കൊണ്ടുപോകുവാൻ സമയം ഇല്ലാഞ്ഞതിനാലും വല്ല പള്ളിയിലെയും കുരിശു വിലയ്ക്കു വാങ്ങിച്ചു കൊണ്ടുപൊകുന്നതു എളുപ്പമല്ലാഞ്ഞതിനാലും ഇടയായില്ലെന്ന ഉള്ളു. ഈ പ്രദക്ഷണം കഴിഞ്ഞശേഷം മൂന്നുശാഖക്കാരും അവരവരുടെ പള്ളിയിൽ കുർബ്ബാന ചൊല്ലി. നമ്മുടെപള്ളിയിൽ അന്നു ചൊല്ലിയതു നമ്മുടെ പൌലുസ റമ്പാച്ചൻ ആയിരുന്നു.

ഉയർപ്പുപെരുന്നളിൽ പാതിരാത്രിക്കു മുമ്പായി ദയറാ പള്ളിയിൽ ഉയർപ്പിന്റെ ഒരു ചെറിയ ക്രമം കഴിച്ചുകൊണ്ടു ഞങ്ങൾഎല്ലാവരുംകൊത്തായിൽ പോയി നമസ്കാരവും ഉയർപ്പിന്റെ ക്രമവും കുർബ്ബാനയുംകഴിച്ചു. ഈ ദിവസം യവനായക്കാരുടെ പ്രദക്ഷണം നമ്മുടെ നമസ്കാരസമയത്തായിരുന്നു. നമ്മുടെ കുർബ്ബാന കഴിഞ്ഞശേഷം അർമ്മനായക്കാരും ഇഗുപ്തായക്കാരും സുറിയാനിക്കാരും ഒരുമിച്ചു മുന്യൂപുറകായി ഒരു പ്രദക്ഷണം കഴിച്ചു.²⁰⁵ അടുത്ത ദിവസമായ തിങ്കളാഴ്ച ബാവാ ദയറാ പള്ളിയിൽ ചൊല്ലി കരിങ്ങാട്ടിൽ സ്കറിയാ കത്തനാർക്കു കോറിസ്ഥാനം²⁰⁶ കൊടുത്തു.

ഉയർപ്പു പെരുന്നളിന്റെ ശേഷം ബാവായും ഞങ്ങളും ഒരുമിച്ചു യവനായ

പാത്രിയർക്കീസ, അർമ്മനായപാത്രിയർക്കീസ, ലത്തീൻപാത്രിയർക്കീസ,* ഇഗുപ്തായമെത്രാൻ, മാറോനായമെത്രാൻ, പരദേശകോയ്മ പ്രതിനിധികളായ കൊൻസലന്മാർ²⁰⁷ മുതലായവരെ ചെന്നുകാണുകയും അവരുടെയും റഷ്യർ, കൂശായക്കാർ,²⁰⁸ മുതലായവരുടെയും പള്ളികളും ദയറാകളും ദർശിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇവർ ഞങ്ങളെ സന്തോഷപൂർവ്വം ബഹുമാനിക്കുകയും ആദേശാചാരപ്രകാരം കാപ്പി, വൈൻ പലഹാരങ്ങൾ മുതലായവ തന്നു ഞങ്ങളെ സല്ക്കരിക്കുകയും ചെയ്തു. യവനായ പാത്രിയർക്കീസും അർമ്മനായ പാത്രിയർക്കീസും മെത്രാന്മാരെ അയച്ചും ഇഗുപ്തായ മെത്രാനും മാറോനായ മെത്രാനും കൊൻസലന്മാരും അവരവർതന്നെയും നമ്മുടെ ദയറായിൽവന്നു ഞങ്ങളെ കാണുകയും ഞങ്ങളാൽ ബഹുമാനപൂർവ്വം ആദരിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്തു. ഊർശ്ശേമിന്റെ ഇഗുപ്തായമെത്രാൻ ബസേലിയോസ എന്നു സ്ഥാനപ്പേരുള്ള ഒരു മഹാ വ്യഭനാകുന്നു. ഇദ്ദേഹം പ്രായാധിക്യത്താലും ക്ഷീണത്താലും സ്ഥിരവാസസ്ഥലമായ യോപ്പായിൽനിന്നു പോരാതെ ആലക്കസന്ത്രിയായിലെ²⁰⁹ ഈവാനിയോസു മെത്രാനെ ഊർശ്ശേമിലേക്കു ആൾപ്പേരായി അയച്ചിരുന്നതിനാൽ ഞങ്ങൾ പോയി കാണുകയും ഞങ്ങളെ വന്നുകാണുകയും ചെയ്തതു ഇദ്ദേഹമായിരുന്നു. ഇദ്ദേഹം രണ്ടു പ്രാവശ്യം ഞങ്ങളെ വന്നു കണ്ടു.

മർദ്ദീൻ മുതലായ സ്ഥലങ്ങളിലെപ്പോലെ ഊർശ്ശേമിൽ ശീതമില്ലകിലും മലയാളത്തോടു താരതമ്യപ്പെടുത്തിയാൽ വലിയ ശീതരാജ്യമാകുന്നു. ഞങ്ങൾ അവിടെ താമസിച്ചതു വലിയശീതകാലം അവസാനിച്ച സമയമായിരുന്നു. ഞങ്ങളിൽ ഒന്നുരണ്ടാൾക്കു ചില ചില്ലറ സുഖക്കേടുണ്ടായി എന്നല്ലാതെ ദൈവകൃപയാൽ ആർക്കും വലിയ സുഖക്കേടു ഉണ്ടായില്ല. ഉണ്ടായ സുഖഹീനതയും കപ്പൽയാത്രയിൽ സംഭവിച്ച ഭക്ഷണദോഷ ഫലമെന്നല്ലാതെ ഊർശ്ശേമിലെ ദേശാവസ്ഥയുടെ ഫലമെന്നു വിചാരിപ്പാൻ പാടില്ല.

ഊർശ്ശേമിന്റെ മാർ ഗ്രീഗോറിയോസുബാവാ വളരെ സൌമ്യനും താഴ്മശീലനും ആകുന്നു എങ്കിലും വളരെ അഭിമാനവും പുറമെയുള്ള അന്യമതക്കാരുടെയും സർക്കാർ ഉദ്യോഗസ്തന്മാരുടെയും ഇടയിൽ വളരെ മതിപ്പും ഉള്ള ഒരു ആൾആകുന്നു. അവർ എല്ലാവരും ബാവാവയെ വളരെ ആദരവായി വിചാരിച്ചു വരുന്നു.

ഇങ്ങനെ പ്രധാന ദിവസങ്ങളിലെ ദൈവശുശ്രൂഷകളും വിശുദ്ധ സ്ഥലങ്ങളുടെ ദർശനവും കഴിച്ച ശേഷം മലയാളത്തേക്കുള്ള മടക്ക യാത്രയ്ക്കു ഞങ്ങൾ ഒരുങ്ങി. ബാവാവും ഞങ്ങളും അന്യോന്യം പിരിവാൻ യാത്ര

* യറൂശലേമിലെ യവനായ (ഗ്രീക്ക്) പാത്രിയർക്കീസ്: Gerasimos II (1891 - 1897). യറൂശലേമിലെ അർമ്മനായ (അർമേനിയൻ) പാത്രിയർക്കീസ്: Harootian Vehabedian (1889 - 1910). "Patriarch of the Apostolic Throne of St. James" എന്നാണ് ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ഔദ്യോഗിക സ്ഥാനപ്പേര്. യറൂശലേമിലെ ലത്തീൻ പാത്രിയർക്കീസ്: Luigi Piavi o. f. m. (1889 - 1905).

പറഞ്ഞപ്പോൾ സന്തോഷബാഷ്പങ്ങളൊടുകൂടി കൃതജ്ഞതാ സൂചകമായ ഒരു പ്രസംഗംപറഞ്ഞു ബാവാ ഞങ്ങളെ കെട്ടിപ്പിടിച്ചു കരകയും എല്ലാവരെയും അനുഗ്രഹിക്കുകയും ചെയ്തു. പ്രസംഗത്തിൽ ബാവാ ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞു: മലയാളത്തു സുറിയാനിക്കാരുടെ ഒരുവലിയസംഘം ഉണ്ടെന്നു കേൾവിയില്ലാതെ ആരെയും ഒരിക്കലും ഊർശ്ശേമിൽ കണ്ടിട്ടില്ലാത്തതിനാൽ അർമ്മനായക്കാർ, യവനായക്കാർ മുതലായവർ ഈ വർത്തമാനത്തെ വ്യാജ സംസാരമായി വിചാരിച്ചിരുന്നു. ഇപ്പോൾ നിങ്ങളുടെ വരവു ഊർശ്ശേമിൽ സ്ഥിരവാസികളായ ഞങ്ങൾക്കു മാത്രമല്ല നമ്മുടെ സമുദായത്തിനുട്ടെക്കു വളരെ പ്രശംസയായിരിക്കുന്നു. മെത്രാൻ, റമ്പാൻ, കോറി, കശീശാ, ശെമ്മാശു, അന്തെനി²¹⁰ എന്നീ നാനാസ്ഥാനികൾ ഉൾപ്പെട്ട ഈ പുണ്യ യാത്രയാൽ യാത്രക്കാർക്കു എത്രത്തോളം അറിവിലും വിശ്വാസത്തിലും ഭക്തിയിലും വർദ്ധനവുണ്ടായിട്ടുണ്ടോ അതിൽ അധികം ബഹുമാനം ഞങ്ങൾക്കും ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടു. നിങ്ങൾ കൊണ്ടുവന്നു നമുക്കു ദാനമായി തന്നിരിക്കുന്ന വടി മുതലായ സാമാനങ്ങൾ പ്രദക്ഷണ സമയം പിടിച്ചപ്പോൾ അതു സാക്ഷാൽ പൊന്നാണെന്നാണ അന്യമതക്കാർ എല്ലാം ധരിച്ചിരിക്കുന്നതു. നിങ്ങൾ നിമിത്തം ഞങ്ങൾക്കു അവരുടെ കൺകളിൽ വളരെ ബഹുമാനം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നു. എന്നിപ്രകാരവും മറ്റും പറഞ്ഞ ശേഷം ഞങ്ങളുടെ വേർപിരിവിനെക്കുറിച്ചു കരകയും വഴിപാടുകൾ കൊടുത്തയച്ച മലയാളത്തെ സകല ജനങ്ങളേയും ബാവാ അനുഗ്രഹിക്കുകയും കർത്താവു അവരെ അനുഗ്രഹിക്കുവാനായി അവർക്കുവെണ്ടി പ്രത്യേകം അപ്പൊഴും പ്രാർത്ഥിക്കുകയും ചെയ്തു. വെള്ളിമെൽ പൊന്നുപുശിയ ഒരു കാസായും പീലാസായും ഒരു അംശവടിയും ഓരോരുത്തർ തന്നയച്ചിരുന്ന പൊന്നും വെള്ളിയുംകൊണ്ടുള്ള പല ചില്ലറ സാമാനങ്ങളും വഴിപാടുവക പണമായിട്ടു ബാവാക്കു ഏല്പിച്ചതും ദയറായിലുള്ള റമ്പാന്മാർ, ശെമ്മാശന്മാർ, വെലക്കാർമുതലായവർക്കു സമ്മാനം കൊടുത്തതും ഉൾപ്പെടെ ഏകദേശം രണ്ടായിരം രൂപയൊളം നാം കൊടുത്തു. ഇതു കൂടാതെ ഓരോ പള്ളികളിൽ പ്രത്യേകം പ്രത്യേകം നെർച്ചകൾ കൊടുത്തിട്ടുണ്ടു. ഈസംഖ്യയിൽ 1700 രൂപയൊളം മലയാളത്തുള്ള നമ്മുടെ ജനങ്ങൾ വിശുദ്ധകബറുകൾക്കു വഴിപാടായി തന്നയച്ചതാകുന്നു. രൂപാ പവനായി മാറിക്കൊണ്ടു പൊകയും ഊർശ്ശേമിൽ ചെന്നശേഷം അവിടത്തെ പല നാണയങ്ങളായി ചിലവുചെയ്കയും ചെയ്തതുകൊണ്ടു ഞങ്ങളുടെ യാത്രച്ചിലവു, വഴിപാടു കൊടുത്തതു മുതലായ പല ഇനങ്ങളെ രൂപായാക്കി ശരിയായ സംഖ്യ പ്രത്യേകം പ്രത്യേകം പറയുന്നതു എളുപ്പമല്ലാത്തതിനാൽ എല്ലാ ഇനങ്ങളിലും ഉദ്ദേശമായി പറഞ്ഞിരിക്കുന്നതാകുന്നു. നാണയവ്യത്യാസവും അതാതു സ്ഥലത്തു നാണയങ്ങളുടെ മാറ്റത്തിൽ ഉണ്ടായ ഭേദവും കൊണ്ടുള്ള അസൗകര്യംമൂലം ഓരോ ഇനത്തിലുള്ള ചിലവുകളെ പ്രത്യേകം പ്രത്യേകം കാണിച്ചു ഇതൊടുകൂടി ഒരുകണക്കു പ്രസിദ്ധപ്പെ

ടുത്തണമെന്നു നമുക്കുണ്ടായിരുന്ന ആഗ്രഹം സാധിക്കാത്തതാകുന്നു.

ഇങ്ങനെ മെട്രാസം 12-ാംനു ബുധനാഴ്ച കാലത്ത എട്ടു മണിക്കു ഞങ്ങൾ ഊർശ്ശേമിൽ നിന്നു പുറപ്പെട്ടു. തീവണ്ടിസ്റ്റേഷൻ വരെ ബാവാ ഞങ്ങളോടുകൂടെ വന്നു. അബ്ദുള്ളാ റമ്പാച്ചനും യാക്കോബു ശെമ്മാശും യൊപ്പാവരെവന്നു ഞങ്ങളെ കപ്പലിൽ കയറിയ ശേഷം മാത്രമെ പോയൊള്ളു. ഞങ്ങൾ ഊർശ്ശേം വണ്ടിസ്റ്റേഷനിൽ നില്ക്കുമ്പോൾ അവിടെ നിന്നു പടിഞ്ഞാറു ഒരു കുന്നിന്മേൽ ഒരു കെട്ടിടംകണ്ടു. ചൊദിച്ചപ്പോൾ വ്യഭനായ ശെമ്മാന്റെ കബറാണെന്നും²¹¹ ഇപ്പോൾ യവനായക്കാരുടെ ഒരു ദയറാഉണ്ടെന്നും പറഞ്ഞറിഞ്ഞു.

ഉച്ചയ്ക്കു മുമ്പു ഞങ്ങൾ യൊപ്പായിൽ എത്തി. ഊർശ്ശേമിലെ ഇഗൂപ്തായ മെത്രാൻ മാർ ബസേലിയൊസിനൊടു ഒരുമിച്ചു അദ്ദേഹത്തിന്റെ ദയറായിൽ താമസിച്ചു. ഈ മെല്പട്ടക്കാർ മഹാവ്യഭനും ക്ഷീണനും സാധുവും സുശീലനുംമാകുന്നു. ഈ ദയറാ യൊപ്പാപട്ടണത്തിനു പുറത്താകുന്നു. മാർ പത്രോസ സ്റ്റീഹായാൽ ഉയർപ്പിച്ച ത്ബീതൊ എന്ന സ്ത്രീയുടെവീടു²¹² ഇവിടെനിന്നു ഏകദേശം ഒരുനാഴിക തെക്കുകിഴക്കു നാട്ടുപുറത്തായിരുന്നു. ആ സ്ഥലത്തു ഇപ്പോൾ റഷ്യരുടെ ഒരു പള്ളിയും ദയറായും ഉണ്ട്. അപ്പൊ സ്തൊലൻ വളരെക്കാലം താമസിക്കുകയും പുറജാതികളിലെക്കുള്ള സുവിശേഷവെലയ്ക്കു കൊർണ്ണേലിയൊസിന്റെ ആളുകളാൽ ക്ഷണിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്ത തുകൽക്കൊല്ലനായ ശിമോന്റെ വീടു കടൽതീരത്താകുന്നു. ആദ്യവീടിന്റെ ചിലഭാഗങ്ങൾ ഇപ്പൊഴും ഉണ്ട്. ഇതിന്റെ തൽക്കാല കൈവശം മുസൽമാന്മാർക്കാകുന്നു. യവനായക്കാരുടെയും ലത്തീൻകാരുടെയും ദയറാകൾ ഇതിനു സമീപം തന്നെ.

ഞങ്ങൾ 13-ാംനു വ്യാഴാഴ്ച ഉച്ച കഴിഞ്ഞു യൊപ്പായിൽനിന്നു കപ്പലിൽ പ്രവേശിച്ചു. ടിക്കററുവാങ്ങുക മുതലായ പലസഹായങ്ങൾ മുൻ പെർ പറഞ്ഞിട്ടുള്ള സുറിയാനിക്കാർ പത്രോസ അഫണ്ടി ഞങ്ങൾക്കു ചെയ്തു തന്നു. ഈ പ്രാവശ്യം യൊപ്പാസമുദ്രം അതിന്റെ സഹജമായ ക്രമപ്രകാരം കൊപിച്ചിരുന്നു. പർവതം പൊലയുള്ള തിരകൾ വളളത്തെ മെല്പൊട്ടു യർത്തി താഴൊട്ടു ഇടുമ്പോൾ വളളം താണുപൊകുമെന്നും ഞങ്ങൾ തെറിച്ച് പൊകുമെന്നും തൊന്നിപ്പൊയി. ഞങ്ങൾ അന്യോന്യം ഓരോ കൈ പിടിച്ചും മറെറ കൈ വളളത്തിന്റെ പടിമെൽ പിടിച്ചും ഒരുവിധം ഉറപ്പിച്ചിരുന്നെന്ന ഉള്ളു. ഓളങ്ങളുടെ കലശൽകൊണ്ടു ഞങ്ങൾക്കു വളളത്തിൽ നിന്നു എഴുന്നേറ്റു കപ്പലിന്റെ കൊവണിമെൽ കയറുവാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. വളളക്കാരിൽ രണ്ടുനാലുപെർ കൊവണിമെൽ ചാടിക്കയറിനിന്നുകൊണ്ടു ഞങ്ങളിൽ ഓരൊരുത്തരുടെ കൈക്കു പിടിച്ചുപൊക്കി കപ്പലിൽ കയറി. അവരുടെ സാമർത്ഥ്യവും പരിചയവും ഉത്സാഹവും കണ്ടിട്ടു പറഞ്ഞു ബൊധിച്ചിരുന്നതിൽ അധികം പ്രതിഫലം ഞങ്ങൾക്കൊടുത്തു.

നാലുമണിക്കു കപ്പൽ പുറപ്പെട്ടു. 14-ാന്നു വെള്ളിയാഴ്ച ഏഴുമണിക്കു പൊർട്ട സായിഡിൽ എത്തി. മുമ്പിലത്തെ ക്രമപ്രകാരം കരയ്ക്കിറങ്ങി ഇഗ്നപ്തായ പള്ളിയിൽപൊയി താമസിച്ചു. ആപള്ളിക്കാർ ഇത്തവണയും ഞങ്ങൾക്കു വെണ്ട സഹായവും ബഹുമാനവും ചെയ്തു. ഇവിടെ പാസ്‌പൊർട്ടു പരിശോധന മുഖമ്പ്രകാരം പിന്നയും ഉണ്ടായി. ബൊമ്പായിക്കുള്ള കപ്പൽ തയ്യാറില്ലാഞ്ഞതിനാൽ പതിനെട്ടാം തീയതി വരെ ഞങ്ങൾ ഇവിടെ താമസിച്ചു. 16-ാന്നു ഞായറാഴ്ച നാം ആ പള്ളിയിൽ കുർബ്ബാനചൊല്ലുകയും പ്രസംഗിക്കുകയും ചെയ്തു. തർജ്ജമചെയ്തതു സ്ലീബാശെമ്മാച്ചൻ ആയിരുന്നു. ഈയ്യാൾ ഞങ്ങളോടുകൂടി ഉണ്ടായിരുന്നതിനാൽ തർജ്ജമയ്ക്കു ഉപകരിച്ചതു കൂടാതെ പല സ്നേഹിതന്മാരുമായി പരിചയത്തിനും സ്ഥലസന്ദർശനങ്ങൾക്കും വളരെ എളുപ്പമുണ്ടായിരുന്നു.

18-ാന്നു ചൊവ്വാഴ്ച സിങ്കപ്പൂരു എന്ന മെയിൽ കപ്പലിൽ ഞങ്ങൾ ബൊമ്പായിക്കു പുറപ്പെട്ടു. മുമ്പിൽ ഓടിച്ചിരുന്ന ഒരു കപ്പൽ സുയസ തൊട്ടിൽ ഉറച്ചിരുന്നതിനാൽ ഞങ്ങളുടെ കപ്പൽ അന്നുരാത്രി പത്തുമണിക്കു തോട്ടിൽ ഒരുഭാഗത്തു അടുത്തു കിടക്കേണ്ടിവന്നു. ഉറച്ചകപ്പൽ മറുനാൾ പത്തുമണിക്കുമാത്രം ഇളകി ഓടിയപ്പോൾ ഞങ്ങളുടെ കപ്പലും പുറപ്പെട്ടു. ഉച്ചതിരിഞ്ഞപ്പോൾ ആ കപ്പൽ വീണ്ടും ഉറച്ചതിനാൽ ഞങ്ങളുടെ ഓട്ടം പിന്നെയും തടസ്സപ്പെട്ടു. പിന്നെ നാലുമണിയോടുകൂടെ വീണ്ടും ഇളകി 19ാന്നു രാത്രി പത്തുമണിക്കു സുയസിൽ അടുത്തു. ഇവിടെ കപ്പലിൽ നിന്നു ചരക്കിറക്കുവാനും കയററുവാനും ഉണ്ടായിരുന്നതിനാൽ മറുനാൾ പത്തുമണി വരെ താമസിച്ചു.

24-ാന്നു ഏയിഡനിൽ²¹³ അടുത്തപ്പോൾ ഒരു കപ്പൽ പാറമെൽമുട്ടി ഉടഞ്ഞുകിടക്കുന്നതു കണ്ടു അനല്പം വ്യസനംതോന്നി. ഉടഞ്ഞകപ്പലിന്റെ രണ്ടു പാമരപുഷ്പമാത്രം കാണാനുണ്ടായിരുന്നു.

ഇവിടെ ചില കറത്ത കുട്ടികൾ കരയിൽനിന്നും ചെറുവള്ളങ്ങളിൽവന്നു കടലിൽ ചാടി കപ്പലിനു ചുറ്റും നീന്തി നടക്കുകയും കപ്പൽക്കാർ വെള്ളത്തിലെക്കു കാശു എറിയുമ്പോൾ ഇവർ അതൊടുകൂടി മുങ്ങിപിടിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ഒരു കാഴ്ച വളരെ നേരമ്പൊക്കായിരുന്നു. ഞങ്ങളും കുറെ കാശു എറിഞ്ഞുകൊടുത്തു. ചില കുട്ടികൾ കപ്പലിൽ കയറിവന്നു കാശു എറിഞ്ഞു കൊടുക്കണമെന്നു അപേക്ഷിച്ചതനുസരിച്ചു എറിഞ്ഞപ്പോൾ വെള്ളത്തിൽ നിന്നു ഏഴെട്ടുകൊൽ ഉയരമുള്ള കപ്പലിന്റെ തട്ടിൽനിന്നു അവർ ചാടി മുങ്ങി പിടിച്ചു. ഈ തുറമുഖത്തും ചരക്കിറക്കുവാനുണ്ടായിരുന്നതിനാൽ മറുനാൾ പത്തു മണിക്കു പുറപ്പെട്ടു ഇടവം 10നു തിങ്കളാഴ്ച രാവിലെ ബൊമ്പായി തുറമുഖത്തു അടുത്തു. പകൽ പത്തുമണിയൊടുകൂടെ ഞങ്ങൾ കരയ്ക്കിറങ്ങി മുൻ താമസിച്ചവീട്ടിൽ താമസിച്ചുകൊണ്ടു കോട്ടയത്തെക്കു കമ്പി അടിച്ചു. അന്നുതന്നെ തീവണ്ടി കയറണമെന്നു നിശ്ചയിച്ചു ദാവീദു

സാസുന്റെ ഭവനത്തു ആളയച്ചു യാത്ര പറയിച്ചപ്പോൾ, നാമും കൂടെയുള്ള വരും ഏതാനുംപണം അപഹരിച്ചുകൊണ്ടു അന്യരാജ്യത്തെക്കു കടന്നിരിക്കുന്നു എന്നു ആരോ ഹർജ്ജി ബോധിപ്പിച്ചു ഞങ്ങളെ പിടിപ്പാൻ ബ്രിട്ടീഷുകൊച്ചിയിൽനിന്നും തിരുനൽവേലിയിൽനിന്നും വാറണ്ടു പുറപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെന്നു കേൾവിയുള്ളതായി കുന്ദംകുളങ്ങരനിന്നും ഒരു എഴുത്തുചെന്നിരുന്നതിനെ ഇവർ കാണിച്ചുതന്നു. മലയാളത്തു ഈ വിധം ദുഷ്ടന്മാർ ഉണ്ടായൊ എന്നൊർത്തു നാം വ്യസനിച്ചുഎങ്കിലും സത്യവാനായ ദൈവത്തിനു സത്യമറിയാമല്ലോ എന്നൊർത്തു ധൈര്യപ്പെട്ടു അന്നുതന്നെ തീവണ്ടി കയറി.

എന്നാൽ വാറണ്ടുകാർയും കേട്ടതു തെറ്റായി ധരിച്ചു എഴുതിയതായിരുന്നു എന്നുപിന്നീടുമനസ്സിലായി. എന്തെന്നാൽ നാം പട്ടംകൊടുത്തിട്ടുള്ള ഗോവക്കാരൻ സോവാറീസ പാട്രിയുടെ²¹⁴ മേൽ വിവാഹാക്തിനു വിരോധമായി കല്യാണം ചെയ്യിച്ചു എന്നൊരു കേസു തിരുനൽവേലിയിൽ ഉണ്ടായിരുന്നതിനാൽ ആ കെസിൽ തെളിവായി നാം ആ പാട്രിക്കു കൊടുത്തിട്ടുള്ള പട്ടക്കടലാസ അയാൾ ഹാജരാക്കിയതു വാസ്തവമൊ എന്നറിവാൻ തിരുനൽവേലിയിലെ പോലീസു സുപ്രണ്ടു എഴുതിചോദിച്ചിരുന്നതിനെ തെറ്റായി ധരിച്ചു ഇങ്ങനെ ഒരു കിംവദന്തി പുറപ്പെട്ടതായിരുന്നു.

ഇങ്ങനെ ഇടവം 5-ാന്നു വെള്ളിയാഴ്ച²¹⁵ പകൽ 12 1/2 മണിക്കു ഷൊർണ്ണൂർ സ്റ്റേഷനിൽ ഞങ്ങൾ ഇറങ്ങി. ഇവിടെ നമ്മെ എതിരെല്ക്കുവാനായി കുന്ദംകുളങ്ങരനിന്നും പുലിക്കോട്ടിൽ കുരിയതും പനയ്ക്കൽ ഇട്ടിമാത്തുവും വലിയമെത്രാച്ചന്റെ²¹⁶ കല്പന പ്രകാരം ഹാജരുണ്ടായിരുന്നു. നാം പരദേശയാത്രസമയം കുന്ദംകുളങ്ങരക്കാർ വഴിപാടുകളും ദാനങ്ങളും നമ്മുടെ റമ്പാച്ചൻ മുഖാന്തിരം പിരിച്ചയ്ക്കുകയും നമ്മുടെ ഈ യാത്രയെ ശുഭകരമാക്കുവാൻ വളരെ ശ്രമിക്കുകയും ചെയ്തതുപൊലെ നമ്മുടെ തിരിച്ചുവരവിലും നമ്മെ ബഹുമാനിക്കുവാൻ അവരുടെ രണ്ടു പ്രതിപുരുഷന്മാർ ഹാജരുണ്ടായിരുന്നതിനാൽ ഷൊർണ്ണൂർ നിന്നുള്ള പുറപ്പാടിനു വേണ്ട ചട്ടംകെട്ടുകൾ ചെയ്യുന്നതിനു നമുക്കു ഒട്ടും പ്രയാസമുണ്ടായിരുന്നില്ല. വലിയമെത്രാച്ചൻ ഈ സമയവും പഴഞ്ഞിപള്ളിയിൽ ഇരുന്നിരുന്നതായി അറിഞ്ഞതിനാൽ നാം നേരിട്ടു പഴഞ്ഞിയിലെക്കുപൊയി തമ്മിൽ കണ്ടു അന്യോന്യം ആലിംഗനംചെയ്തു. അനന്തരം കുന്ദംകുളങ്ങരക്കാരുടെ എതിരെല്പൊടുകൂടി പഴഞ്ഞിയിൽനിന്നു ചാവക്കാട്ടുഎത്തി ബോട്ടു കയറി ചക്കരക്കടവിൽ²¹⁷ വന്നപ്പോൾ വടക്കൻ പറവൂർക്കാർ മുമ്പിൽ ഇവിടെ വച്ചു നമ്മെ യാത്രയാക്കിയതുപൊലെ ഇപ്പൊഴും ഇവിടെവന്നു അവരുടെ സന്തോഷത്തെ അറിയിച്ചു. ഇവിടെനിന്നു കൊച്ചിയിലും നമ്മുടെ സ്വദേശമായ മുളത്തുരുത്തി, കണ്ടനാടു ഈ പള്ളികളിലും അവിടെനിന്നു കോട്ടയത്തും എത്തിയശേഷം, നമ്മുടെ ആസ്ഥാനമായ പരമമല

എത്തിയിരിക്കുന്നു. ഈ പിൻയാത്രയിൽ മുളന്തുരുത്തി, കണ്ടനാടു, കോട്ടയം, നിരണം ഈ പള്ളിക്കാർ അയോഗ്യനായ നമുക്കുചെയ്ത ബഹുമാനങ്ങളെ നാം വിവരിക്കുന്നില്ല.

മലയാളത്തുകാരാൽ അസാധാരണയായിവിചാരിക്കപ്പെടുന്ന ഒരുപര ദേശയാത്ര നമുക്കു യാതൊരു സുഖക്കെടും കൂടാതെ ലളിതമാക്കിതന്ന സർവശക്തനെ ഈ അവസരത്തിൽ നാംവീണ്ടും അഭിനന്ദിക്കുന്നു. തന്റെ കൃപ എന്നുമെന്നെക്കും നമ്മുടെമേലും നമ്മുടെ എല്ലാ ജനങ്ങളുടെമേലും ഉണ്ടാകട്ടെ. വിശുദ്ധ സ്ഥലങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള വാഴ്ചകളും നമ്മുടെ ജനങ്ങളുടെ മേൽ ഉണ്ടാകട്ടെ. ആമ്മീൻ.

കടശി, ഈ പരദേശ യാത്രകൊണ്ടു ആത്മീകമായി നമുക്കു ഉണ്ടായിട്ടുള്ള ചില ഗുണങ്ങളെക്കൂടെ പറയുന്നു.

കണ്ണിനു ചെവിയെക്കാൾ അധികം ഗ്രഹണശക്തിയുണ്ടെന്നുള്ളതു സർവ്വ സമ്മതമാകുന്നു. കേട്ടു വിശ്വസിക്കുന്നതിനെക്കാൾ കണ്ടുവിശ്വസിക്കുന്നതിൽ അധികം ഉറപ്പുണ്ടല്ലോ. നമ്മുടെ രക്ഷകാരന്റെ കഷ്ടാനുഭവങ്ങളെയും ഉപദേശങ്ങളെയും മരണത്തെയും മററും കുറിച്ചു വേദപുസ്തകത്തിൽനിന്നു നമുക്കു കിട്ടിയിരിക്കുന്ന അറിവുകൾ ആ സംഭവങ്ങൾ നടന്ന സ്ഥലങ്ങളെയും അവിടെ ഇപ്പൊഴും നിലനില്ക്കുന്ന അടയാളങ്ങളെയും കാണുമ്പോൾ എത്ര മനസ്സിൽ ഉറയ്ക്കുമെന്നും എത്രതീഷ്ണതയുണ്ടാകുമെന്നും അനുഭവിച്ചെങ്കിലെ അറിയൂ. പിതാവിനെ വന്ദിക്കുന്നതു റം മലയിലുമല്ല യെറുശ്ശലൈലുമല്ല ആത്മാവിലും സത്യത്തിലും വന്ദിക്കണമെന്നു നമ്മുടെ കർത്താവ ശമ്മറിയാക്കാരത്തി സ്ത്രീയൊടു കല്പിച്ചതുപൊലെ¹⁸ ക്രിസ്ത്യാനികൾക്കു ദൈവത്തെ എവിടെയും സേവിക്കാവുന്നതാണ്. എന്നാലും നാം അല്പവിശ്വാസികളും പാപികളും ആകുന്നതിനാൽ ചെവിക്കൊണ്ടു ഗ്രഹിക്കാവുന്നതിൽ അധികം കണ്ണുകൊണ്ടു ഗ്രഹിക്കുമ്പോൾ ഉണ്ടാകുന്ന വിശ്വാസസ്ഥിരതയും മനസ്സിന്റെ ഭക്തിയും യെറുശ്ശലൈലം യാത്രയിൽനിന്നു ഉത്ഭവിക്കുന്നുണ്ടെന്നു നാം രുചിച്ചറിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. കർത്താവിന്റെ ശുദ്ധ കബറിൻ മുമ്പാകെ ഞങ്ങൾ മുട്ടുകുത്തി പ്രാർത്ഥിച്ചപ്പോൾ ഞങ്ങൾ ഓരൊരുത്തരിൽ ഉണ്ടായ മനസ്സിലുടനീളവും പാപവിചാരവും അനുതാപവും ഭക്തിയും ഞങ്ങളുടെ ആയിസ്സിൽ ഒരിക്കലും ഉണ്ടായിട്ടില്ലാത്ത തീഷ്ണതയിൽ ആയിരുന്നു. ഹാ! അപ്പോൾ ഞങ്ങളുടെ മനസ്സു ദൈവത്തോടു ഒട്ടിച്ചേർന്നതുപോലെ തോന്നി. കർത്താവിന്റെ കുരിശു മരണവും കഷ്ടാനുഭവവും തന്റെ പരമവേദനകളും ഞങ്ങൾ കണ്ണുകൊണ്ടു കണ്ടതുപൊലെ തോന്നി. ഞങ്ങളുടെ ഹൃദയം ഉരുകി. തന്നൊടുള്ള പ്രാർത്ഥനയും ധ്യാനവും നിർത്തി എഴുന്നെല്ക്കുവാൻ ഞങ്ങൾക്കു മനസ്സില്ലെന്നായി. ശുദ്ധ കബറിൻമുന്നിൽതന്നെ രാവുപകൽ കിടന്നു പ്രാർത്ഥിച്ചെങ്കിലൊ എന്ന ഞങ്ങൾക്കു തോന്നി. ഹാ! അയ്യായിരം അല്ല അമ്പതിനായിരം രൂപാ

ചിലവുചെയ്താലും ഇത്ര തീഷ്ണതയെറിയതും ഇത്ര സ്ഥിരമുള്ളതുമായ ഒരു വിശ്വാസവും അനുതാപവും പാപബോധവും പ്രാപിക്കാമൊ എന്ന സംശയമാണ.

സത്യദൈവത്തെ സേവിക്കുന്നതിനു ഇന്ന സ്ഥലമെ ആവൂ എന്നില്ല.¹⁹ ആത്മാവിലും സത്യത്തിലും നാം സേവിക്കണം. എന്നാലും ആത്മാവിന്റെയും സത്യത്തിന്റെ പൂർണ്ണത പ്രാപിക്കുവാൻ കാഴ്ച ഏറ്ററവും ഉപയോഗമുള്ളതാകകൊണ്ടു നമ്മുടെ ജനങ്ങളിൽ കഴിയുന്നവർ എല്ലാം റം വിശുദ്ധ സ്ഥലങ്ങളെ സന്ദർശിക്കുന്നതായാൽ നന്നായിരിക്കുമെന്നു നാം അഭിപ്രായപ്പെടുകയും ഗുണദൊഷിയും ചെയ്യുന്നു.

ദൈവമായകർത്താവു കാണപ്പെടുവാൻ വഹിയാത്ത തന്റെ വലത്തുകൈ നീട്ടി നമ്മുടെ ജനങ്ങളെ എല്ലാം അനുഗ്രഹിക്കയും അവരെ തന്റെ കഷ്ടാനുഭവത്തിന്റെയും കുരിശുമരണത്തിന്റെയും കൂട്ടായ്മക്കാരായി തീർക്കയും ചെയ്യുമാറാകട്ടെ.²⁰

* ശുദ്ധപത്രം *

പുറം	വരി**	അദ്ധ്യായം	സുബദ്ധ്യം	പുറം***	വരി***
3	5	ചെങ്ങളം റെം പള്ളികൾ	ചെങ്ങളം കുന്ദംകുളം റെം പള്ളികൾ	11	6
15	14	തിരുവിതാംകൂർ	തിരുവിതാംകൂറിൽ	17	8
20	21	വയ്പനും	വയ്പനും	19	26
21	19	പടിഞ്ഞാറെ കോണും	കിഴക്കേകോണും	20	5
40	8	ഒരു വിശുദ്ധ സ്ഥലം	വിശുദ്ധസ്ഥലങ്ങൾ	29	6
52	15	മുറികൾ	മുറികൾ	35	4
54	8	മാർബളിൽ	മാർബളിന്റെ	35	36
"	22	റെം പാറയുടെ	റെം പിളർപ്പാറയുടെ	36	8
73	12	സപ്രീതി	സപ്രീതി	45	12
91	27	നാം	നമ്മുടെ	54	22

സുചന - റെം പുസ്തകത്തിൽ പ്രയോഗിച്ചിരിക്കുന്ന മാനുഷങ്ങളും തീയതികളും സുറിയാനി പഞ്ചാംഗപ്രകാരമുള്ളതാകുന്നു.
 (* മൂലകൃതിയിൽ ഈ ശുദ്ധപത്രം കവർ രണ്ടാം പേജിലാണ്. ** മുലകൃതിയിൽ. *** സോഫിയാ പതിപ്പിൽ)

അനുബന്ധം

1

ഊർഷ്വേം യാത്രാ വിവരണം: കുറിപ്പുകൾ

എം. കുര്യൻ തോമസ്

- ഈ വാചകം ഓർത്തഡോക്സ് സുറിയാനി ക്രിസ്ത്യാനികളുടെ രാത്രി നമസ്കാരത്തിലെ മേൽപ്പെട്ട ഉയരങ്ങളിൽ..... എന്നു തുടങ്ങുന്ന പ്രാർത്ഥനയിൽ ഉള്ളതാണ്. ഗ്രന്ഥകർത്താവിന്റെ മല്പാൻ മലയാള സ്വാധീനത്തിന്റെയും, പ്രാർത്ഥനാ പശ്ചാത്തലത്തിന്റെയും സ്വാധീനമാണ് ഈ വാചകം കാണിക്കുന്നത്.
- യേശുശലോം.
- നിതാന്ത വന്ദ്യ ദിവ്യ ശ്രീ എന്നതിന്റെ ചുരുക്കെഴുത്ത്. മലയാളത്തിൽ മെത്രാപ്പോലീത്താമാരുടെ പുജകവിശേഷണം.
- യേശുശലോമിലെ അന്ത്യോഖ്യൻ സുറിയാനിസഭയുടെ മേല്പട്ടക്കാർ. റോമാ സാമ്രാജ്യത്തിൽ നിലവിലിരുന്ന pentarchy സമ്പ്രദായത്തിൽ ഇദ്ദേഹത്തിനു അഞ്ചാം പാത്രീയർക്കീസ് എന്ന സ്ഥാനമുണ്ട്. ഈ സ്ഥാനിയുടെ സ്ഥാനനാമമാണ് ഗ്രീഗോറിയോസ്. ഗ്രന്ഥകർത്താവിന് ഈ പേരാണ് മേല്പട്ടസ്ഥാനാഭിഷേക സമയത്ത് സ്ഥാനനാമമായി നൽകിയത്.
- (= പിതാവ്) സുറിയാനി പദം. മേല്പട്ടക്കാരെയും ഗോത്രപിതാക്കളെയും ഈ പേരിൽ സുറിയാനിയിൽ സംബോധന ചെയ്തുവരുന്നു. കേരളത്തിൽ സിറിയയിൽ നിന്നും (മദ്ധ്യപൗരസ്ത്യദേശത്തു നിന്നും) വന്നിരുന്ന മേല്പട്ടക്കാരെ മുസ് ഇപ്രകാരം വിളിച്ചിരുന്നു. മലയാളികളായ ഏതാനും മേൽപട്ടക്കാരെ മാത്രമേ 1912 നു മുസ് ഇങ്ങനെ വിളിച്ചിരുന്നുള്ളൂ.
- 'ഈ' എന്ന അക്ഷരം (പഴയ മലയാളം).
- അന്ത്യോഖ്യ പാത്രീയർക്കീസായിരുന്ന മാർ ഇഗ്നാത്തിയോസ് പത്രോസ് തൃതിയൻ. 1875-ൽ കേരളത്തിൽ വന്നു. 1876 ഡിസംബർ 10 ന് വടക്കൻ പറവൂർ പള്ളിയിൽ വെച്ച് ഗ്രന്ഥകർത്താവിനു മേല്പട്ടസ്ഥാനം നൽകി. 1894 ൽ കാലം ചെയ്തു. തുർക്കിയിലെ കുർക്കുമാ ദയറായിൽ കബറടക്കി.
- ഓശാന ഞായറാഴ്ചമുതൽ ഉയിർപ്പു ഞായറാഴ്ച വരെയുള്ള എട്ടുദിവസം. യേശുക്രിസ്തുവിന്റെ യേശുശലോമിലേയ്ക്കുള്ള രാജകീയ പ്രവേശനമായ ഓശാന, അന്ത്യ അത്താഴം (പെസഹ), വിചാരണ, പീഡാനുഭവം, കുരിശുമരണം, കബറടക്കം, ഉയിർത്തെഴുന്നേൽപ്പ് (ഈസ്റ്റർ) എന്നിവയാണ് ഈ ആഴ്ചയിൽ അനുസ്മരിക്കപ്പെടുന്നത്. മാർച്ച് 21 നോ അതിനു ശേഷമോ വരുന്ന പൗർണ്ണമിയുടെ പിറ്റേ ഞായറാഴ്ചയാണ് ഈസ്റ്റർ.
- മാർ ജോസഫ് ദീവനാസ്യോസ് V, പുലിക്കോട്ടിൽ (1833- 1909). മലങ്കര മെത്രാപ്പോലീത്താ.
- അന്നു മലങ്കരസഭയിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന മുറിമറ്റത്തിൽ പൗലൂസ് മാർ ഈവാന്യോസ്, കടവിൽ പൗലൂസ് മാർ അത്താനാസ്യോസ്, അൽവാറീസ് മാർ

- 11. യൂലിയോസ് എന്നീ മേല്പട്ടക്കാർ.
- 12. കേരളത്തിന്, നസ്രാണികൾ പുരാതനമായി പറഞ്ഞുവരുന്ന പേര് മലബാർ എന്ന വാക്കിനും ഇതേ അർത്ഥമാണ് (ബാർ, കര എന്നർത്ഥമുള്ള അറബി വാക്കാണ്).
- 13. = ചെറായി. സുറിയാനിയിൽ 'ച' എന്ന അക്ഷരമില്ലാത്തതിനാൽ 'ശ്ര' എന്നാണെഴുതുക. കരിങ്ങാശ്ര, കരിങ്ങാച്ചിറയാണ്.
- 14. കൊല്ലാട് സെന്റ് പോൾസ് പള്ളി. നാട്ടകം ആലപ്പുഴപ്പള്ളി എന്നാണ് മുൻ അറിയപ്പെട്ടിരുന്നത്.
- 15. കൊച്ചുപറമ്പിൽ പൗലൂസ് റമ്പാൻ - സഹയാത്രികൻ.
- 16. കല്പന (Bull) എന്നതിന്റെ പഴയ മലയാളം.
- 17. മേല്പട്ടക്കാർക്കു കൊടുക്കുന്ന ദക്ഷിണ. മേല്പട്ടക്കാരുടെ വലതുകൈ അനുഗ്രഹത്തിനായി ചുംബിക്കുന്നതിനും കൈമുത്ത് എന്നാണ് പറയുന്നത്.
- 18. ഗ്രന്ഥകാരന്റെ ആസ്ഥാനമായിരുന്ന പരുമല സെമിനാരിയിൽ അദ്ദേഹം തന്നെ മുൻകൈ എടുത്ത് മാർ പത്രോസ്, പൗലൂസ് ശ്ലീഹന്മാരുടെ നാമത്തിൽ പള്ളിപണി പൂർത്തീകരിച്ചു വരികയായിരുന്നു.
- 19. മകരം 15 ന് വിത്തുകൾക്കുവേണ്ടിയുള്ള ദൈവമാതാവിന്റെ പെരുന്നാളാണ്. അന്ന് (1895 ജനുവരി 27) താൽക്കാലിക കുദാശ മാത്രമാണ് നടത്തിയത്. പരുമലപ്പള്ളിയുടെ സമ്പൂർണ്ണ കുദാശ 1912 ഓഗസ്റ്റ് 19 ന് അന്ത്യോച്ഛ്യാ പാത്രീയർക്കീസായിരുന്ന മാർ ഇഗ്നാത്തിയോസ് അബ്ദൽ മ്ശിഹാ ദിതീയനാണ് നടത്തിയത്.
- 20. കൊച്ചിയിലെ, പ്രശസ്തനായ ബ്രിട്ടീഷ് അഭിഭാഷകൻ. 1889 ലെ റോയൽ കോർട്ടു വിധിയിലവസാനിച്ച മലങ്കരസഭാകേസിൽ വിഘടന നവീകരണ വിഭാഗം അഭിഭാഷകനായിരുന്നു.
- 21. പുലിക്കോട്ടിൽ മാർ ജോസഫ് ദിവനാസ്യോസ് അഞ്ചാമൻ, മലങ്കര മെത്രാപ്പോലീത്താ.
- 22. മേല്പട്ടസ്ഥാനം ഏൽക്കുവാൻവേണ്ടി 1865 ൽ ടർക്കിയിലെ ആമീദ് ഡയർ ബക്കർ) വരെ യാത്രചെയ്ത അദ്ദേഹത്തിനു അതിനുള്ള പരിജ്ഞാനം ഉണ്ടായിരുന്നു.
- 23. കടവിൽ പൗലൂസ് മാർ അത്താനാസ്യോസ്, കോട്ടയം ഇടവക മെത്രാപ്പോലീത്ത. 1876 ഡിസംബർ 3 ന് വടക്കൻപറമ്പൂർ പള്ളിയിൽവെച്ച് മേൽപ്പട്ടസ്ഥാനം. 1907 നവംബർ 2 ന് കാലം ചെയ്തു. ആലുവാ തൃക്കുന്നത്തു സെമിനാരിയിൽ കബറടക്കി.
- 24. മുറിമറ്റത്തിൽ പൗലൂസ് മാർ ഈവാനിയോസ്, കണ്ടനാട് ഇടവക മെത്രാപ്പോലീത്താ. 1877 മെയ് 17 ന് ചിറളയം പള്ളിയിൽ വെച്ച് മേൽപ്പട്ടസ്ഥാനം. 1912 സെപ്റ്റംബർ 15 ന് പൗരസ്ത്യ കാതോലിക്കായായി (മാർ ബസേലിയോസ് പൗലൂസ് പ്രഥമൻ). 1913 മെയ് 2 ന് കാലം ചെയ്തു. പാമ്പാക്കുട ചെറിയപള്ളിയിൽ കബറടക്കി.
- 25. 1895 ഫെബ്രുവരി 21. ഊർശ്വേം യാത്രാ വിവരണത്തിലെ തീയതികൾ സുറിയാനി കണക്കിലാണ്.
- 26. അന്നു മലങ്കരയിൽ ഏറ്റവും വടക്കുള്ള പള്ളി ചാലിശ്ശേരിയായിരുന്നു (പാലക്കാട് ജില്ല). കൊച്ചി - തിരുവിതാംകൂർ രാജ്യങ്ങളിൽ റെയിൽ ഗതാഗതം ആരംഭിക്കാത്തതിനാൽ സമീപസ്ഥമായ മുഖ്യ റെയിൽവേ സ്റ്റേഷൻ

- മലബാറിൽ പട്ടാമ്പിയായിരുന്നു.
- 27. സഹയാത്രികർ: 1. മുളത്തുരുത്തി കൊച്ചുപറമ്പിൽ പൗലൂസ് റമ്പാൻ: 1850 ൽ ജനിച്ചു. 1908 മെയ് 31 ന് യേറൂശലേമിൽ വെച്ച് മാർ കുറിലോസ് എന്ന പേരിൽ മേല്പട്ടക്കാരനായി. 1917 ഡിസംബർ 14 ന് കാലം ചെയ്തു. കോട്ടയം പാണമ്പടി പള്ളിയിൽ കബറടക്കി.
- 2. ഗ്രന്ഥകാരന്റെ ശിഷ്യൻ. മല്ലപ്പള്ളി സ്വദേശി 1858-ൽ ജനിച്ചു. 1891-ൽ മലങ്കര മല്പാൻ. 1908-ൽ മലങ്കര മെത്രാപ്പോലീത്തായുടെ പിൻഗാമിയായി തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ടു. 1908 മെയ് 31 ന് യേറൂശലേമിൽ വെച്ച് മാർ ദീവനാസ്യോസ് ആറാമനായി വാഴിക്കപ്പെട്ടു. 1909-ൽ മലങ്കര മെത്രാപ്പോലീത്താ. 1934 ഫെബ്രുവരി 23-നു കാലം ചെയ്തു. കോട്ടയം പഴയസെമിനാരിയിൽ കബറടക്കി. 2002 ഫെബ്രുവരിയിലെ മലങ്കര ഓർത്തഡോക്സ് സഭാ സുന്നഹദോസ് ഇദ്ദേഹത്തെ പരിശുദ്ധനായി പ്രഖ്യാപിക്കുവാനുള്ള തീരുമാനം എടുത്തു.
- 3. തെക്കൻ പറവൂർ സ്വദേശി. 6-11-1023 ME ൽ ജനിച്ചു. 1933 കന്നിയിൽ ശെമ്മാശൻ. 1041 തുലാമാസത്തിൽ കത്തനാർ. തെക്കൻ പറവൂർ പള്ളിവികാരിയും മലങ്കര മാനേജിംഗ് കമ്മറ്റി അംഗവും. 10-12-1876 ൽ കോർ-എപ്പിസ്കോപ്പ. 6-7-1081 ME മരിച്ചു.
- 4. തുമ്പമൺ പള്ളി വികാരി. 1896 ജൂൺ 11 ന് അന്തരിച്ചു. തുമ്പമൺ പള്ളിയിൽ കബറടക്കി.
- 5. കടമ്മനിട്ട സ്വദേശി. തുമ്പമൺ ഭദ്രാസനത്തിലെ പ്രമുഖ വൈദികൻ.
- 6. തൂർക്കിയിലെ ഡയർബക്കർ സ്വദേശി. 1881 ൽ ശീമോൻ അത്താനാസ്യോസിന്റെ കൂടെ ശെമ്മാശനായി കേരളത്തിൽ വന്നു. 1908 ൽ ഇറാക്കിലെ മുസലിൽ വെച്ച് ഒസ്താത്തിയോസ് എന്ന പേരിൽ മെത്രാപ്പോലീത്തായായി കേരളത്തിൽ തിരിച്ചെത്തി. 1930 മാർച്ച് 19-നു കാലം ചെയ്തു. ആർത്താറ്റ് കുന്നംകുളം പുത്തൻ പള്ളിയിൽ കബറടക്കി.
- 7. പരുമല തോപ്പിൽ പീലിപ്പോസ്. ഗ്രന്ഥകർത്താവിന്റെ വാല്യക്കാരൻ.
- 28. ഒലവക്കോട്. ഇപ്പോൾ പാലക്കാട് ജംഗ്ഷൻ.
- 29. കേരളത്തിലെ പൂർവിക ക്രൈസ്തവരുടെ യഥാർത്ഥനാമം നസ്രാണികൾ എന്നായിരുന്നു. പൂർവിക ക്രൈസ്തവരെയും പോർട്ടുഗീസു കാലഘട്ടത്തിലെ മതപരിവർത്തനത്തെത്തുടർന്നുണ്ടായ പുതുക്രിസ്ത്യാനികളെയും വേർതിരിച്ചറിയേണ്ടുന്നതും ഭരണപരമായ ആവശ്യമായി മാറിയതിനാൽ ഡച്ചുകാർ അവരെ ആരാധനാ ഭാഷയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ സുറിയാനിക്കാർ എന്നും ലത്തീൻകാർ എന്നും വേർതിരിച്ചു. പിന്നീട് ആ പേര് ഉറച്ചു.
- 30. അന്ന് കേരളത്തിൽ നിന്നും ബോംബേയ്ക്ക് നേരിട്ട് തിരുവങ്ങി ഉണ്ടായിരുന്നതായി രേഖകളൊന്നുമില്ല.
- 31. റെയിച്ചൂർ സ്റ്റേഷൻ ഇന്നത്തെ കർണ്ണാടക സംസ്ഥാനത്തിന്റെ വടക്കുഭാഗത്താണ്.
- 32. മദ്രാസിനു സമീപമുള്ള ആർക്കോണത്തുനിന്നാണ് മദ്രാസ്, കോഴിക്കോട്, ബോംബെ, കൽക്കട്ട റെയിൽ പാതകൾ അന്നു പിരിഞ്ഞിരുന്നത്.
- 33. ബോംബെ (മുംബൈ).
- 34. മുസൽ ഇറാക്കിലെ ഒരു പ്രമുഖ പട്ടണമാണ്.
- 35. ആംഗ്ളിക്കൻ പ്രൊട്ടസ്റ്റന്റ് സഭയെ ആണ് ഇവിടെ പരിചിതമായ ചർച്ച്

മിഷ്യൻ സൊസൈറ്റിയായി അവതരിപ്പിക്കുന്നത്. ഇവിടെ സുറിയാനിക്കാരുടെ സിറിയ (മദ്ധ്യ പൗരസ്ത്യ ദേശം) സ്വദേശിതനെന്നാണ്.

- 35. പേർഷ്യൻ സഭാംഗങ്ങളും (നെസ്തോറിയൻ), അവരിൽ നിന്ന് പിന്നീട് റോമാസഭയിൽ ചേർന്നവരും ഉൾപ്പെട്ടവരാണ് കൽദായക്കാർ എന്നു പറയുന്നത്.
- 36. അർമീനിയൻ ഓർത്തഡോക്സ് സഭ. മലങ്കര സഭയോട് പരിപൂർണ്ണ സംസർഗ്ഗമുള്ള ഒന്നാണ്. നൂറ്റാണ്ടുകളായി പ്രമുഖ അന്തർദേശീയ വ്യാപാരികളായ അർമേനിയക്കാർക്ക് ഇന്ത്യയിൽ മുംബൈ, കോൽക്കൊത്ത, ചെന്നൈ മുതലായ സ്ഥലങ്ങളിൽ ദേവാലയങ്ങളുണ്ട്.
- 37. 1895 മാർച്ച് 5 മുതൽ 17 വരെ.
- 38. ദാവീദ് സാസുൻ. ബോംബെയിൽ താമസമാക്കിയ ഒരു യഹൂദ വർത്തക പ്രമാണി. 1875 ൽ കേരളത്തിൽ വന്ന അന്ത്യോഖ്യായുടെ പത്രോസ് ത്രിതീയൻ പാത്രിയർക്കീസിന്റെ സുഹൃത്തായിരുന്നു. പാത്രിയർക്കീസുമായുള്ള കത്തിടപാടുകൾ ഇദ്ദേഹം വഴിയാണ് നടത്തിയിരുന്നത്. അതുവഴി ഗ്രന്ഥകാരനും മലങ്കര നസ്രാണികൾക്കും പരിചിതനായി.
- 39. കാൽനടക്കാർ.
- 40. മുൻകുറിപ്പ് 36 കാണുക.
- 41. മദ്ധ്യപൗരസ്ത്യദേശത്തെ അന്ത്യോഖ്യൻ ഓർത്തഡോക്സ് സഭക്കാർ. അക്കാലത്ത് മലയാളികൾ ബോംബെയിൽ കൂടിയേറ്റു ആരംഭിച്ചിരുന്നില്ല.
- 42. അന്ത്യോഖ്യൻ ഓർത്തഡോക്സ് സഭാംഗങ്ങൾ. ഏ. ഡി. 451 ലെ കൽക്കദുന്യാ സുന്നഹദോ സിനെ തുടർന്ന് റോമാസാമ്രാജ്യത്തിലെ ക്രൈസ്തവസഭ രണ്ടായി പിളർന്നു. കൽക്കദോന്യ വിശ്വാസപ്രമാണം അംഗീകരിക്കുന്നവർ രാജകീയപിൻബലത്തോടെ അംഗീകരിക്കാത്തവരെ കീഴടക്കിത്തുടങ്ങി. മാർ യാക്കോബ് ബുർദാന എന്ന ഒരു മേൽപ്പട്ടക്കാരുടെ അക്ഷീണപരിശ്രമമാണ് കൽക്കദോന്യാവിരുദ്ധരായ അന്ത്യോഖ്യൻ സഭാംഗങ്ങളെ നിലനിർത്തിയത്. അതിനാൽ രാജകീയകക്ഷിക്കാർ അവരെ യാക്കോബായക്കാർ എന്നുപരിഹാസമായി വിളിച്ചു. പിന്നീട് ആ പേർ ഔദ്യോഗികമായി.
- 43. ആംഗ്ലിക്കൻ സഭയിൽ ഹൈചർച്ച് എന്നും ലോചർച്ച് എന്നും രണ്ടുവിഭാഗമുണ്ട്. ഹൈചർച്ചുകാർ rituals നു പ്രാധാന്യം കൊടുക്കുന്നവരാണ്. ലോചർച്ചുകാർ മറിച്ചും. കേരളത്തിലെ CMS മിഷനറിമാർ ലോചർച്ചുകാർ ആയിരുന്നു.
- 44. പള്ളികളിലെ ബലിപീഠം (Altar). മലങ്കര നസ്രാണികളെ പ്രൊട്ടസ്റ്റന്റാക്കുവാൻ പരിശ്രമിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന CMS മിഷനറിമാർക്ക് ത്രോണോസിന്റെ അലങ്കാരങ്ങളും മറ്റ് അനുഷ്ഠാനങ്ങളും പുഷ്പമായിരുന്നു. ഇംഗ്ലീഷ് സഭയിൽ ഇവയൊക്കെയും ഉണ്ടെന്ന് അനുവാചകരെ ബോധ്യപ്പെടുത്താനാണ് നവീകരണക്കാരോട് പോരാടി വന്നിരുന്ന ഗ്രന്ഥകർത്താവ് ഇത് പ്രത്യേകം ചേർത്തിരിക്കുന്നത്.
- 45. പള്ളിയുടെ ഏറ്റവും വലിയ ഭാഗം. ഈ വാക്കിന്റെ അർത്ഥം പള്ളി എന്നു തന്നെയാണ്. എന്നാൽ കേരളത്തിൽ വിവക്ഷിക്കുന്നത് മദ്ബഹാ ഒഴികെയുള്ള ഭാഗം എന്നാണ്.
- 46. മലങ്കരനസ്രാണികളുടെ ഇടയിൽ അന്ന് പ്രൊട്ടസ്റ്റന്റ് നവീകരണവാദം കൊടുമ്പിരിയെക്കൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു. പുരാതന സഭകളുടെ കൂദാശ

കളും ആചാരരീതികളും തെറ്റാണെന്ന് ആംഗ്ലിക്കൻ മിഷനറിമാർ പ്രചരിപ്പിച്ചിരുന്നു. അതിനെ ശക്തമായി എതിർത്തിരുന്ന ഗ്രന്ഥകാരൻ അവരുടെ തന്നെ പള്ളിയിൽ അവർ എതിർക്കുന്ന വസ്തുക്കൾ ഉണ്ടെന്നു ചൂണ്ടിക്കാട്ടുകയാണ്.

- 47. ആർച്ച്. 1997 ൽ പൊളിച്ചുമാറ്റിയ പരുമല പള്ളിയിലെ മദ്ബഹാ.
- 48. = Confession. വൈദികന്റെ അടുക്കൽ പാപങ്ങൾ ഏറ്റുപറയുന്ന കൂദാശ.
- 49. ആവികപ്പൽ.
- 50. പ്രജ.
- 51. തിരുവിതാംകൂറിലും കൊച്ചിയിലും അന്ന് ബ്രിട്ടീഷ് റസിഡന്റ് ഉണ്ടായിരുന്നു.
- 52. ഇന്നത്തെ ഡിസ്ട്രിക്ട് കലക്ടർക്ക് തുല്യനായ തിരുവിതാംകൂറിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ.
- 53. ഫീസ്.
- 54. വിസ.
- 55. നിശ്ചിതസമയക്രമം അനുസരിച്ച് നിശ്ചിത റൂട്ടിൽ പോകുന്ന യാത്രക്കപ്പൽ. തപാൽ ഉരുപ്പടികൾ കൊണ്ടുപോകുന്നതിനാലാണ് ഈ പേര് ലഭിച്ചത്.
- 56. ദല്ലാൾ (ബ്രോക്കർ).
- 57. നോഹയും മൂന്നു മക്കളും അവരുടെ ഭാര്യമാരുമടക്കം എട്ടുപേർ. ഇവിടെ യാത്രക്കാരും എട്ടുപേരാണ്. കൂടുതൽ വിവരങ്ങൾക്ക് ഉല്പത്തി 7:13 കാണുക.
- 58. ബിസ്ക്കറ്റ്.
- 59. ആ വർഷം (1895) ഈസ്റ്റർവരെ 50 ദിവസം നീളുന്ന വലിയ നോമ്പ് ആരംഭിച്ചത് ഫെബ്രുവരി 25 (സുറിയാനിക്കണക്കിന് കുംഭം 13) നാണ്. ആ വർഷം പൗരസ്ത്യ - പാശ്ചാത്യ സഭകൾക്ക് ഈസ്റ്റർ ഒരേ ദിവസമായിരുന്നു - ഏപ്രിൽ 14.
- 60. Light house.
- 61. എത്യോപ്യ. 1993 ൽ എറിട്രിയാ രാജ്യം രൂപീകരിച്ചതോടെ എത്യോപ്യക്കു കടൽത്തീരം നഷ്ടമായി.
- 62. അറബിക്കടലും ചെങ്കടലും യോജിക്കുന്ന ഈ സ്ഥലം ഇന്നും Babel Mandeb എന്നാണ് അറിയപ്പെടുന്നത്.
- 63. ഇത് യെമൻ അറബ് റിപ്പബ്ലിക്കിന്റെ ഭാഗമാണ്.
- 64. ചെങ്കടലിലെ Kamaran ദ്വീപുകൾ.
- 65. എൻജിനിയർ.
- 66. ഈ കടൽക്ഷോഭത്തിന്റെ സമയത്ത് കടൽയാത്രികരുടെ മദ്ധ്യസ്ഥനായി അറിയപ്പെടുന്ന മാർ ഏലിയാ പ്രവാചകന്റെ മദ്ധ്യസ്ഥത യാചിക്കുകയും അപകടം കൂടാതെ രക്ഷപെട്ടാൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ നാമത്തിൽ ഒരു പള്ളി സ്ഥാപിക്കാമെന്നു നേരുകയും ചെയ്തു. അതനുസരിച്ച് മടങ്ങിയെത്തിയ ശേഷം കോട്ടയം വുഡ്ലാന്റ് തോപ്പിൽ പണിത പള്ളി മാർ ഏലിയാ പ്രവാചകന്റെ നാമത്തിൽ 1896 ൽ കൂദാശ ചെയ്തു. ഇതാണ് ഇന്ന് പൗരസ്ത്യ കാതോലിക്കായുടെ ആസ്ഥാന ദേവാലയമായ മാർ ഏലിയാ കത്തീഡ്രൽ.

- 67. ഇത് ഈജിപ്തിലെ റാസ്ബനാസ് മൂന്നാകണം.
- 68. സീനായ് ഉപദ്വീപ്. സൂയസ്, അക്ഷബാ എന്നീ ഉൾക്കടലുകൾക്കും മെഡിറ്ററേനിയൻ കടലിനും മദ്ധ്യേ കിടക്കുന്ന ഈജിപ്തിന്റെ ഭാഗം.
- 69. സീനായ് പർവ്വതം (പുറപ്പാട് 19: 3-25).
- 70. 1869 ൽ സൂയസ് കനാൽ ഗതാഗതത്തിനു തുറന്നുകൊടുത്തിരുന്നു.
- 71. സൂയസ് പട്ടണം. സൂയസ് കനാലിന്റെ ചെങ്കടൽ കവാടം.
- 72. പോർട്ട് സെയ്ദ്. സൂയസ് കനാലിന്റെ മെഡിറ്ററേനിയൻ കവാടം.
- 73. ഈജിപ്തിലെ കോപ്റ്റിക് ഓർത്തഡോക്സ് സഭ.
- 74. ഈ സഭയ്ക്ക് മലങ്കര, അന്ത്യോഖ്യൻ സഭകളുമായി പൂർണ്ണ സംസർഗമുണ്ട്.
- 75. അഫണ്ടി ഒരു പേരല്ല. മലയാളത്തിലെ *അവർകൾ* എന്നതിനു തുല്യമായ ഒരു പ്രയോഗമാണ്.
- 76. വലിയ നോമ്പിലെ ഓശാനയ്ക്കു മുമ്പുള്ള വെള്ളിയാഴ്ച.
- 77. പൗരസ്ത്യസഭാ പാരമ്പര്യപ്രകാരം വി. കുർബാനയിൽ അപ്പവീഞ്ഞുകൾ യോജിപ്പിച്ച് ഒന്നായിട്ടാണ് വിശ്വാസികൾക്കു നൽകുന്നത്. ഇത് തെറ്റാണെന്നും, ഇവ രണ്ടായി നൽകണമെന്നുമാണ് പ്രൊട്ടസ്റ്റന്റ് സഭകളുടെ വാദം. ആ കാലത്ത് പ്രൊട്ടസ്റ്റന്റ് വിശ്വാസം സ്വീകരിച്ച മലങ്കരസഭയിലെ നവീകരണക്കാർ ഈ രീതിയിൽ കേരളത്തിൽ വൻപ്രചരണം നടത്തിയിരുന്നു. അതിനാലാണ് ഗ്രന്ഥകാരൻ ഈ വിവരം പ്രത്യേകം എടുത്തു കാണിക്കുന്നത്.
- 78. ഫ്രാങ്ക് - ഒരു ഫ്രഞ്ച് നാണയം.
- 79. സുറിയാനി കണക്കിൽ മീനം 25 (പുതിയ കണക്കിൽ മാർച്ച് 25). ദൈവമാതാവിനോട് ഗബ്രിയേൽ മാലാഖായേ ശുക്രിസ്തുവിന്റെ ജനനവാർത്ത അറിയിച്ചതിന്റെ ഓർമ്മപെരുനാൾ. ഇത് ദുഃഖവെള്ളിയാഴ്ച അടക്കം ഏതു ദിവസം വന്നാലും വി. കുർബാന അർപ്പിക്കണം.
- 80. ഗ്രീക്കുകാർ (ഗ്രീക്ക് ഓർത്തഡോക്സ് സഭാംഗങ്ങൾ)
- 81. ഇറ്റാലിക്കാർ (റോമൻ കത്തോലിക്കാ സഭാംഗങ്ങൾ).
- 82. ബ്രിട്ടീഷുകാർ (ആംഗ്ലിക്കൻ സഭാംഗങ്ങൾ).
- 83. ശെമ്മാശൻ (Deacon).
- 84. മദ്ധ്യധരണ്യാഴി, മെഡിറ്ററേനിയൻ കടൽ.
- 85. ഓശാന - യേശുക്രിസ്തു കഴുതപ്പുറത്തേറി യറൂശലേമിൽ പ്രവേശിച്ചതിന്റെ അനുസ്മരണദിനമാണ് ഓശാന.
- 86. ജാഫ - യിസ്രായേലിലെ പ്രധാന തുറമുഖം. ഇന്ന് യിസ്രായേലിലെ ഇരട്ടനഗരമായ ടെൽഅവീവ് - ജാഫയുടെ ഭാഗം.
- 87. യോപ്പാ പട്ടണത്തിൽ പത്രോസ് ശ്ലീഹായെ സ്വീകരിച്ച ആൾ (അപ്പോ. പ്രവ. 9:43).
- 88. അക്കാലത്ത് *തോമസ് കുക്ക്* കമ്പനിയുടെ ട്രാവലേഴ്സ് ചെയ്തുകൾ ഇന്ത്യയിൽ നിന്നുള്ള വിദേശയാത്രക്കാർ ഉപയോഗിച്ചിരുന്നു.
- 89. = അവസാനം.
- 90. ശൗൽ - യിസ്രായേലിലെ ഒന്നാമത്തെ രാജാവ്. പ്രസക്തഭാഗത്തിന് 1 ശമുവേൽ 9: 1-5 കാണുക.
- 91. ബന്തവസ്.

- 92. ശാരോൺ സമഭൂമി - യോപ്പാമുതൽ കർമ്മേൽ മല വരെ വ്യാപിച്ചു കിടക്കുന്ന ഫലസമൃദ്ധമായ സമതലം.
- 93. അയ്യാലോൻ താഴ്വര (യോശുവാ 10:12).
- 94. അന്വേനി- വൈദികരല്ലാത്ത വിശ്വാസികൾ. വിശ്വാസം എന്നർത്ഥമുള്ള *ഹൈമനെ* എന്ന സുറിയാനി പദത്തിൽ നിന്നാണ് ഈ വാക്കുണ്ടായത്.
- 95. ഈ സ്ഥലങ്ങൾ ടർക്കി, ഇറാക്ക്, സിറിയ അതിർത്തിയിലാണ്.
- 96. = ആശ്രമം. *സുറിയാനി പദം*
- 97. കാപ്പ. ആരാധനയിൽ പുരോഹിതൻ ധരിക്കുന്ന വർണ്ണോജ്വലമായ പുറം വസ്ത്രം. കേരളത്തിൽ വൈദിക കർമ്മങ്ങൾക്കു മാത്രമേ ഇതു ധരിക്കൂ. എന്നാൽ അന്ത്യോഖ്യൻ സഭയിൽ മേൽപ്പട്ടക്കാരെ സ്വീകരിക്കുമ്പോൾ കാപ്പ ധരിപ്പിക്കുന്ന പതിവുണ്ട്.
- 98. ലുത്തനിയ (Litany) - ഒരു പ്രാർത്ഥന. ഓർത്തഡോക്സ് മേൽപ്പട്ടക്കാർ ഒരു പള്ളിയിലേക്ക് ആദ്യം പ്രവേശിക്കുമ്പോൾ ദൈവമാതാവ്, പരിശുദ്ധന്മാർ ഇവരുടെ ലുത്തനിയകൾ നടത്തിയ ശേഷമേ മറ്റു കാര്യങ്ങൾ ചെയ്യൂ.
- 99. ഈ സുറിയാനി വാക്കിന് ഉയിർപ്പ് എന്നാണർത്ഥം. യേശുശലേമിൽ കർത്താവിന്റെ കബറിട ദേവാലയത്തെ *ക്യാന്താപള്ളി* എന്നാണ് സുറിയാനി പാരമ്പര്യത്തിൽ പറയുന്നത്.
- 100. യേശുക്രിസ്തു പഴയനിയമത്തെ ആചരിക്കുകയും പുതുക്കുകയും ചെയ്തു. അപ്രകാരം യഹൂദന്മാരുടെ പെസഹായ്ക്കു പകരം വിശുദ്ധ കുർബ്ബാന സ്ഥാപിച്ചു. ലൂക്കോസ് 22: 14-22.
- 101. = പരിശുദ്ധാന്തമാവ്. *സുറിയാനി പദം* പ്രസക്തഭാഗത്തിന് (അപ്പോ. പ്രവ. 2:1-13).
- 102. യോഹന്നാൻ 20: 19-23.
- 103. ഓർത്തഡോക്സ് സഭയുടെ പാരമ്പര്യപ്രകാരം യെരൂശലേമിലെ ഒന്നാമത്തെ എപ്പിസ്കോപ്പായ മാർ യാക്കോബാണ് ആദ്യം വിശുദ്ധ കുർബ്ബാന അർപ്പിച്ചത് (*നിരണം ഗ്രന്ഥവരി, സോഫിയാ ബ്യക്സ്, കോട്ടയം, പുറം 132*).
- 104. അപ്പോ. പ്രവ. 12:12.
- 105. മാർ യോഹന്നാൻ ശ്ലീഹാ കന്യകമറിയാമിനെ ജ്ഞാനസ്നാനപ്പെടുത്തിയെന്ന് ഓർത്തഡോക്സ് സഭയുടെ പാരമ്പര്യം (*നിരണം ഗ്രന്ഥവരി, സോഫിയാ ബ്യക്സ്, കോട്ടയം, പുറം 132*).
- 106. ആദ്യകാല പള്ളികളുടെയെല്ലാം മദ്ധ്യസ്ഥ വി. ദൈവമാതാവായിരുന്നു.
- 107. = ശുദ്ധതയുടെ ശുദ്ധസ്ഥലം. *സുറിയാനി പദം*. സാധാരണയായി ത്രോണോസിനു ചുറ്റും മരം കൊണ്ടുണ്ടാക്കുന്ന ചിത്രാലങ്കൃത കുടാരത്തിനാണ് ഈ പേർ പറയുക.
- 108. യെരൂശലേമിന്റെ ഒന്നാമത്തെ മേൽപ്പട്ടക്കാരൻ കർത്താവിന്റെ സഹോദരനായ വി: യാക്കോബ് ശ്ലീഹായാണെന്നാണ് വിശ്വാസം. യെരൂശലേമിലെ പാത്രിയർക്കീസുമാർ വി. യാക്കോബിന്റെ സിംഹാസനസ്ഥരാണ്. യെരൂശലേമിൽ ഇന്ന് മൂന്ന് പാത്രിയർക്കീസുമാരുണ്ട് (ഗ്രീക്ക് ഓർത്തഡോക്സ്, അർമേനിയൻ ഓർത്തഡോക്സ്, ലത്തീൻ കത്തോലിക്ക). ഇന്ന് യെരൂശലേമിലെ സിറിയൻ ഓർത്തഡോക്സ് മെത്രാന് *പാത്രിയർക്കീസ്* സ്ഥാനമില്ല. അന്ത്യോഖ്യയിലെ ഗ്രീക്ക് കത്തോലിക്കാ പാത്രിയർക്കീസ് അവരുടെ അലക്സാന്ത്രിയായിലെയും യെരൂശലേമിലെയും കൂടി പാത്രിയർക്കീസാണ്.

- 135. അന്ത്യോഖ്യൻ സിറിയൻ ഓർത്തഡോക്സ് സഭയുടേത്.
- 136. മുൻകുറിപ്പ് 129 കാണുക. അവകാശ തർക്കങ്ങൾ ഇപ്പോഴും തുടരുന്നു.
- 137. ഇവർ രണ്ടുപേരും ചേർന്നാണ് യേശുക്രിസ്തുവിനെ കബറടക്കിയത്. (യോഹന്നാൻ 19: 38-42).
- 138. വി. മത്തായി 27:52.
- 139. മൽക്കിസദേക്ക് ശാലോം രാജാവും അത്യുന്നതനായ ദൈവത്തിന്റെ പുരോഹിതനുമായിരുന്നു. ശാലോം യെരൂശലേം തന്നെയാണെന്ന് ചില ബൈബിൾ പണ്ഡിതർ.
- 140. = സുവിശേഷ കർത്താവ്.
- 141. വി. യോഹന്നാൻ 20:11-17.
- 142. വി. യോഹന്നാൻ 19:23.
- 143. റോമൻ കത്തോലിക്കാ സഭയിൽ ചേർന്ന മാറോനെറ്റ് സുറിയാനി സഭക്കാർ.
- 144. പൗരസ്ത്യ കൽദായ സുറിയാനി (പേർഷ്യൻ) സഭ.
- 145. ഉല്പത്തി 22:13.
- 146. ഗോൾഡൻ ഗേറ്റ് അഥവാ സ്വർണ്ണവാതിൽ. യേശുക്രിസ്തുവിന്റെ രണ്ടാമത്തെ വരവ് ഈ ഗെയ്റ്റ് വഴിയാണെന്ന് പരമ്പരാഗത വിശ്വാസം. മ്ശിഹാ ഈ ഗേറ്റിൽക്കൂടി വന്ന് സാമ്രാജ്യം സ്ഥാപിച്ച് തങ്ങളുടെ നഷ്ടപ്രതാപം വീണ്ടെടുക്കുമെന്ന് യഹൂദർ വിശ്വസിക്കുന്നു. ഇത് ഇന്നും അടച്ചിട്ടിരിക്കുകയാണ്.
- 147. ഓശാന പ്രവേശനം (വി. മത്തായി 21: 1-11).
- 148. ഡോം ഓഫ് ദി റോക്ക്. ശലോമോന്റെ ദേവാലയം ഇരുന്ന സ്ഥലത്ത് ഏ.ഡി. 636 -ൽ ഒരു ചെറിയ മുസ്ലിം ദേവാലയം സ്ഥാപിച്ചു. ഏ.ഡി. 691-ൽ ഉമായിദ് ഖലീഫാ അബ്ദുൾ മാലിഖ് ഇബിൻ മാർവാൻ അതു പുതുക്കി പണിതു. കുരിശു യുദ്ധകാലത്ത് ഇതൊരു ക്രിസ്ത്യൻ പള്ളിയായി. വീണ്ടും മുസ്ലീം ദേവാലയമായി.
- 149. ഗബ്രിയേൽ മാലാഖ.
- 150. ഇസ്ലാം മതത്തിന്റെ ഏറ്റവും പ്രധാന തീർത്ഥാടന കേന്ദ്രങ്ങളിലൊന്നാണിത്. മുഹമ്മദ് നബി സ്വർഗ്ഗത്തിലേക്ക് കയറുകയും ഇറങ്ങുകയും ചെയ്തത് ഇവിടെ നിന്നാണെന്നാണ് വിശ്വാസം.
- 151. = പ്രവാചകർ.
- 152. അൽ അക്സാ.
- 153. ഏ. ഡി 638-ൽ യെരൂശലേം പിടിച്ചടക്കിയ ഖലീഫാ ഒമാർ ഈസാ നിബി യോടുള്ള ആദരവുമൂലം ക്യന്താ പള്ളിയിൽ പ്രവേശിച്ചില്ല. പകരം പള്ളി യുടെ മുമ്പിൽ പരവതാനി വിരിച്ച് നമസ്കരിച്ചു. ഈ സ്ഥലത്താണ് ഇന്ന് ഒമാറിന്റെ പള്ളി സ്ഥിതിചെയ്യുന്നത്. താൻ പ്രവേശിച്ചാൽ പുറകെ മറ്റ് മുസ്ലീങ്ങളും അവിടെ പ്രവേശിക്കുമെന്നും അത് ക്രിസ്ത്യാനികളുടെ ഏറ്റവും വലിയ പുണ്യസ്ഥലം കലാപ ഭൂമിയാക്കി മാറ്റുമെന്നും അദ്ദേഹം ഭയപ്പെട്ടു.
- 154. മുസ്ലീം ഭരണത്തിൽ നിന്നും യെരൂശലേമിനെയും വിശുദ്ധ സ്ഥലങ്ങളെയും മോചിപ്പിക്കുവാൻ യൂറോപ്യൻ രാജ്യങ്ങൾ നടത്തിയ യുദ്ധ പരമ്പരയാണ് കുരിശു യുദ്ധങ്ങൾ.

- 155. സദൃശ്യ വാക്യങ്ങൾ, ബൈബിളിലെ ഒരു ഗ്രന്ഥം, മഹാജ്ഞാനിയായിരുന്ന ശലോമോൻ എഴുതിയത്.
- 156. കയ്യാഫാ യിസ്രായേലിന്റെ മഹാപുരോഹിതനായിരുന്നു. യേശുക്രിസ്തുവിനെ വധിക്കാനുള്ള ഗൂഢാലോചനയിലെ ഒരു മുഖ്യഅംഗം.
- 157. യെറൂശലേമിലെ അർമീനിയൻ പാട്രിയാർക്കേറ്റ് ഏ.ഡി 5-ാം ശതകത്തിൽ സ്ഥാപിച്ചു. അബ്രഹാം (638-669) ആണ് അറിയപ്പെടുന്ന ആദ്യ പാത്രിയാർക്കീസ്.
- 158. പൊന്തിയോസ് പീലാത്തോസ്. യേശുക്രിസ്തുവിന് വധശിക്ഷ വിധിച്ച യെറൂശലേമിലെ റോമാ ഗവർണർ.
- 159. വി. യോഹന്നാൻ 5:2.
- 160. നെപ്പോളിയൻ ബോണപ്പാർട്ട്(1769-1821), ഫ്രഞ്ച് ചക്രവർത്തി (1804-1814).
- 161. വി. ലൂക്കോസ് 16: 19-31.
- 162. യൊഹൊശാഫത്ത് = വിധിയുടെ താഴ്വര (യോവേൽ 3: 14). ഹിന്നോം താഴ്വര (യോശുവാ 15: 8).
- 163. കിദ്രോൻ തോട് യെറൂശലേമിന്റെ കിഴക്കുഭാഗത്താണ്. വർഷകാലത്ത് മാത്രമേ ഇതിൽ വെള്ളമുള്ളൂ.
- 164. വി. യോഹന്നാൻ 9: 1-7.
- 165. അപ്പോ. പ്രവ. 7-ാം അദ്ധ്യായം കാണുക. ഇദ്ദേഹമാണ് ക്രിസ്തുസഭയിലെ ആദ്യ രക്തസാക്ഷി.
- 166. പിന്നീട് വി. പൗലൂസ് അപ്പോസ്തോലൻ.
- 167. വി. യൗസേഫ്. വി. കന്യകമറിയാമിന് വിവാഹനിശ്ചയം ചെയ്യപ്പെട്ടിരുന്ന വ്യക്തി.
- 168. സുറിയാനി സഭയുടെ പാരമ്പര്യത്തിൽ ബുധനാഴ്ച വി. ദൈവമാതാവിനെ പ്രത്യേകം അനുസ്മരിക്കുന്ന ദിവസമാണ്.
- 169. ഹോവാറോ ബുധനാഴ്ച. സുറിയാനിസഭയുടെ പാരമ്പര്യപ്രകാരം യെറൂശലേമിലെ ഒന്നാമത്തെ എപ്പിസ്കോപ്പായ വി. യാക്കോബ് ആദ്യമായി വി. കുർബാന അണച്ചത് ഈ ദിവസമാണ് (*നിരണം ഗ്രന്ഥവരി, സോഫിയാ ബുക്സ്, പുറം 132*).
- 170. വി. മത്തായി 26: 36-46.
- 171. *സ്വർഗസ്ഥനായ ഞങ്ങളുടെ പിതാവേ* എന്നാരംഭിക്കുന്ന കർത്തു പ്രാർത്ഥന.
- 172. ഈ സ്ഥലം ഒലിവുമലയിലാണ്. ഇന്നും സംസ്കൃതം എന്ന പേരിൽ ഇംഗ്ലീഷ് അക്ഷരങ്ങളിൽ മലയാളം ഇവിടെ കാണാം.
- 173. ഈ പള്ളി 1888-ൽ റഷ്യൻ ചക്രവർത്തി അലക്സാണ്ടർ തന്റെ മാതാവിന്റെ സ്മരണയ്ക്കായി പണികഴിപ്പിച്ചതാണ്.
- 174. വി. മർക്കോസ് 16: 7.
- 175. വി. യോഹന്നാൻ 11-ാം അദ്ധ്യായം.
- 176. മുൻകുറിപ്പ് 175 കാണുക. ലാസറിന്റെ സഹോദരിമാരായിരുന്ന മാർത്തയും മറിയയും.
- 177. അബ്ശാലോം ദാവീദിന്റെ പുത്രനാണ്. പിതാവിനോട് എതിർത്തതിനെ തുടർന്ന് വധിക്കപ്പെട്ടു.
- 178. (= രക്തനിലം) യേശുക്രിസ്തുവിനെ ഒറ്റിക്കൊടുത്തതിനു ലഭിച്ച

പ്രതിഫലമായ 30 വെള്ളിക്കാശ് പള്ളിയിൽ വലിച്ചെറിഞ്ഞ് ക്രിസ്തുശിഷ്യനായിരുന്ന യൂദാ ആത്മഹത്യ ചെയ്തു. അത് രക്തത്തിന്റെ വിലയായിരുന്നതിനാൽ ഭണ്ഡാരത്തിലിടുന്നത് വിഹിതമല്ല എന്നു നിശ്ചയിച്ചു പുരോഹിതർ, പുറജാതികൾക്ക് ശ്മശാനഭൂമിവാങ്ങാൻ ആ പണം വിനിയോഗിച്ചു. ആ സ്ഥലമാണ് പിന്നീട് അക്കൽദാമ എന്നറിയപ്പെട്ടത്.

- 179. = ജ്ഞാനികൾ. പൗരസ്ത്യദേശക്കാരായ മൂന്നു ജ്ഞാനികൾ യേശു ക്രിസ്തുവിന്റെ ജനനസമയത്തുദിച്ച നക്ഷത്രം കണ്ട് അദ്ദേഹത്തെ വന്ദിപ്പാൻ എത്തിയിരുന്നു. ഇവരുടെ എണ്ണത്തെപ്പറ്റി ഏകാഭിപ്രായമില്ല.
- 180. ഗോത്രപിതാവായ യാക്കോബിന്റെ ഇഷ്ടഭാര്യ.
- 181. 1 ദിവസത്തോളം 11: 17-19. ഇസ്രായേലിലെ രീതിയനുസരിച്ച് മുകൾഭാഗം ഇടുങ്ങിയ കിണറാണിത്. 'ചുടിയ' എന്ന വാക്ക് 'ഇടുങ്ങിയ' എന്ന അർത്ഥത്തിലാണിവിടെ പ്രയോഗിച്ചിരിക്കുന്നത്. *ഊർശ്ശേം യാത്രാ വിവരണത്തിന്റെ* പിൻക്കാല പതിപ്പുകളിലൊന്നിൽ (1902 നു ശേഷം) ഈ വാക്ക് 'മുടിയ' എന്നാക്കി മാറ്റിയിട്ടുള്ളത് ഇപ്പോഴും ആവർത്തിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു (*ഊർശ്ശേം യാത്രാ വിവരണത്തിന്റെ* (കറന്റ് ബുക്സ്, കോട്ടയം) 1996, 1999 പതിപ്പുകൾ കാണുക (1996 ലെ പതിപ്പ് പേജ് 76, 1999 ലെ പതിപ്പ് പേജ് 98).
- 182. യേശുക്രിസ്തുവിനെ കണ്ടെത്താനാവാത്തതിനാൽ രണ്ടു വയസ്സിൽ താഴെ യുള്ള കുട്ടികളെയെല്ലാം വധിക്കാൻ ഹെറോദാവ് രാജാവ് ഉത്തരവിട്ടു. അപ്രകാരം വധിക്കപ്പെട്ട കുട്ടികൾ *പരിശുദ്ധ നിഷ്കളങ്കർ* (ഹോളി ഇന്നസെന്റ്സ്) എന്നാണറിയപ്പെടുന്നത്.
- 183. വി. മത്തായി 2:13.
- 184. ഏ. ഡി. 386-ൽ പണ്ഡിതനായ വി. ജറോം റോമിൽ നിന്ന് ഇവിടെ എത്തി. ഈ ഗൃഹയിൽ പാർത്തുകൊണ്ടാണ് ബൈബിളിന്റെ പ്രശസ്തമായ *വുൾഗേറ്റ്* എന്ന ലത്തീൻ പരിഭാഷ നടത്തിയത്. അദ്ദേഹത്തിനെയാണ് യൂസേബിയോസ് എന്ന പേരിൽ പ്രതിപാദിക്കുന്നത്.
- 185. = വാഴ്വ. ഇവിടെ നേർച്ച ഭക്ഷണം എന്നർത്ഥം.
- 186. 1 ശമുവേൽ 17-ാം അദ്ധ്യായം.
- 187. വി. ലൂക്കോസ് 2: 12-13.
- 188. പഴയ കുടുംബക്കാർ.
- 189. രണ്ടു സഹസ്രാബ്ദത്തിലെ പ്രവാസത്തിനുശേഷം 18-ാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ അന്ത്യപാദം മുതൽ ലോകമെങ്ങും ചിതറിപ്പിടന്നിരുന്ന യഹൂദർ യേശുലേമിലേക്ക് മടങ്ങാൻ ആരംഭിച്ചിരുന്നു. തുടർന്ന് 1897-ലാണ് സീയോണിസ്റ്റ് പ്രസ്ഥാനം ആരംഭിച്ചത്.
- 190. 1895 ഏപ്രിൽ 7.
- 191. = കഷ്ടാനുഭവ ആഴ്ച. ഓശാന ഞായർ മുതൽ ദുഃഖശനിയാഴ്ചവരെയുള്ള വാരം.
- 192. പെസഹാ (Passover) യഹൂദന്മാരുടെ പെരുനാളാണ്. തന്റെ മരണത്തിനു തൊട്ടുമുമ്പുള്ള പെസഹാ പെരുനാളിൽ യേശുക്രിസ്തു വി. കുർബ്ബാന സ്ഥാപിച്ചു എന്നതിനാൽ ക്രിസ്ത്യാനികൾക്ക് ഈ പെരുനാൾ അതി പ്രധാനമാണ്.
- 193. പെസഹാ പെരുനാളിൽ യേശുക്രിസ്തു ശിഷ്യന്മാരുടെ കാലുകൾ കഴുകിയതിനെ അനുസ്മരിക്കുന്ന ശുശ്രൂഷ.

- 194. രോഗശമനാർത്ഥം നടത്തുന്ന ശുശ്രൂഷ. ഇതിൽ സൈന്ത് പ്രത്യേക ക്രമപ്രകാരം വാഴ്ത്തി രോഗശാന്തിക്കായി പുശുന്നു.
- 195. = ഒലിവെണ്ണ. ഇവിടെ കന്യീലാ ശുശ്രൂഷയിൽ വാഴ്ത്തിയ ഒലിവെണ്ണ.
- 196. = സ്ത്രീബാ വന്ദനവ്. *സുറിയാനിപദം*
- 197. ഒരു ദിവസത്തെ 60 നാഴികയായി കണക്കാക്കുന്ന പഴയരീതിയിലുള്ള സമയം. 3.00 PM. സുറിയാനി ക്രിസ്ത്യാനികൾക്ക് ഈ സമയത്ത് ഒരു യാമപ്രാർത്ഥനയുണ്ട്.
- 198. = ക്രമം. *സുറിയാനി പദം*.
- 199. '*ദൂതർ സേവിപ്പോനെ*' എന്ന സ്ത്രീബാ ആഘോഷം.
- 200. യേശുക്രിസ്തുവിന്റെ കബറടക്കസമയത്ത് അനുഷ്ഠിച്ച നടപടികളാണ് ദുഃഖവെള്ളിയാഴ്ച *സ്ത്രീബാ വന്ദനവിന്* അനുഷ്ഠിക്കുന്നത്. അരിമത്യാക്കാരൻ ജോസഫും നിക്കോദീമോസും കർത്താവിനെ സുഗന്ധവർഗ്ഗം പുശി കബറടക്കി (വി. യോഹ. 19: 32-42).
- 201. 3.00 P. M.
- 202. യേശുക്രിസ്തുവിന്റെ കബറിടത്തിൽ ഈസ്റ്റർ രാത്രിയിൽ തീ തനിയെ കത്തുമെന്നാണ് പാരമ്പര്യവിശ്വാസം. ഇതാണ് *പുത്തൻ തീ* എന്ന് അറിയപ്പെടുന്നത്. ഇവിടെ വിവരിക്കുന്ന ചടങ്ങുകൾ ഇന്നുമുണ്ട്.
- 203. യെറൂശലേമിലെ ഗ്രീക്ക് പാത്രിയർക്കീസ് - Gerasimos II (1891 - 1897).
- 204. ബൈസന്റീൻ, ഓറിയന്റൽ ഓർത്തഡോക്സ് ക്രിസ്ത്യാനികൾ
- 205. ഈ മൂന്നു സഭകളും തമ്മിൽ വി. കുർബാന ബന്ധം ഉള്ളവയാണ്.
- 206. കോർ-എപ്പിസ്കോപ്പാ സ്ഥാനം. മലങ്കരയിൽ വിവാഹിത പട്ടക്കാരൻ ലഭിക്കാവുന്ന ഏറ്റവും ഉയർന്ന സ്ഥാനം. *കോറി* എന്ന് ചുരുക്കപ്പേര്.
- 207. അംബാസിഡർമാർ.
- 208. എത്യോപ്യൻ ഓർത്തഡോക്സ് സഭാംഗങ്ങൾ.
- 209. ഈജിപ്തിലെ അലക്സാൻഡ്രിയ.
- 210. മെത്രാൻ - ഗ്രന്ഥകർത്താവ്, റമ്പാൻ- കൊച്ചുപറമ്പിൽ പൗലോസ് റമ്പാൻ, കോറി- തോപ്പിൽ ലൂക്കോസ് കോർ-എപ്പിസ്കോപ്പ, കശ്മീശാ- മലങ്കര മല്പാൻ വട്ടശ്ശേരിൽ ഗീവർഗീസ് കത്തനാർ, കരിങ്ങാട്ടിൽ സുകറിയാ കത്തനാർ, പുത്തൻപുരയ്ക്കൽ ഗീവറുഗീസ് കത്തനാർ, ശെമ്മാശ്ശൻ -സ്ത്രീബാ ശെമ്മാശൻ, അന്തേനി - വാലുക്കാരൻ ഫിലിപ്പോസ്.
- 211. ഇദ്ദേഹത്തിന് യേശുക്രിസ്തുവിനെ നേരിട്ടു കണ്ടുനതുവരെ മരിക്കില്ല എന്നു വരം ലഭിച്ചിരുന്നു എന്ന് ഐതിഹ്യം.
- 212. അപ്പോ. പ്രവ. 9:36.
- 213. യെമനിലെ തുറമുഖ പട്ടണമായ ഈഡൻ.
- 214. 19-ാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ അന്ത്യപാദത്തിൽ ഗോവ, മംഗലാപുരം, ബ്രഹ്മവാരം, ബ്രിട്ടീഷ് കൊച്ചി, തൃശ്ശൂർ, ശ്രീലങ്ക എന്നിവിടങ്ങളിലെ അനേകായിരം റോമൻ കത്തോലിക്കർ സുറിയാനി സഭയിൽ ചേരുകയുണ്ടായി. അവരിൽപ്പെട്ട ഒരു പുരോഹിതനാണ് സോവാറീസ് പാദ്രി.
- 215. 1895 മെയ് 17.
- 216. മലങ്കര മെത്രാപ്പോലീത്താ പുലിക്കോട്ടിൽ ജോസഫ് മാർ ദിവനാസ്യോസ് (1833 - 1909).
- 217. ചെറായി.
- 218. വി. യോഹന്നാൻ 4: 7-29.
- 219. മുൻകുറിപ്പ് 218 കാണുക.
- 220. ഇത് മലങ്കരയിലെ മേല്പട്ടക്കാർ സാധാരണ കല്പനകളുടെയും പ്രസംഗങ്ങളുടെയും അവസാനം ജനത്തെ അനുഗ്രഹിക്കുന്ന വചനങ്ങളാണ്.

2

മലയാള ഗദ്യത്തിൽ വിശുദ്ധിയുടെ സുഗന്ധം

ഫാ. ജോൺ തോമസ് കരിങ്ങാട്ടിൽ

മലയാള ഗദ്യത്തിന്റെ വികാസപരിണാമങ്ങൾക്ക് ശക്തമായ ആരംഭം കുറിച്ചത് 19 -ാം നൂറ്റാണ്ടിലാണ്. മലയാള ഗദ്യത്തിന്റെ ആദ്യരൂപങ്ങൾ കാണുന്നത് കുലശേഖര രാജാക്കന്മാരുടെ (875 - 1225) അധികാരപത്രങ്ങൾ, ശിലാലിഖിതങ്ങൾ, ശാസനങ്ങൾ എന്നിവയിലാണ്. പ്രാചീന ഗ്രന്ഥങ്ങളായ ഭാഷാ കൗടലീയം, ദുതവാക്യം എന്നിവയിലും ആദ്യകാല മലയാള ഗദ്യത്തിന്റെ വളർച്ച കാണുന്നു. മണിപ്രവാളം, നമ്പ്യാർ, തമിഴ് കൃതികൾ എന്നിവയിലൂടെയും ഗദ്യപദ്യ സമ്മിശ്രമായ ഭാഷയിലൂടെയുമാണ് മലയാള ഗദ്യത്തിന്റെ വികാസപരിണാമങ്ങൾ നടന്നത്.

മിഷനറി മലയാളത്തിന്റെ വരവ്

വാമൊഴി ഭാഷയ്ക്ക് ഗദ്യരൂപം പ്രബലമാകുന്നത് പാശ്ചാത്യ മിഷനറിമാരുടെ കാലഘട്ടം മുതലാണ്. അതിനു മുമ്പുള്ള ഗദ്യത്തിന് ജീവചൈതന്യം കുറവായിരുന്നു. ഹൈന്ദവ സാധിനവും ദാർശനികതയും നിറഞ്ഞുനിന്ന മലയാളഗദ്യം സാധാരണ ജനങ്ങളിൽ നിന്നും അകന്നുനിന്നു. ഈ സാഹചര്യത്തിലാണ് മിഷനറി മലയാളത്തിന്റെ വരവ്. മിഷനറി മലയാളം സാധാരണക്കാരുടെ ഭാഷയായിരുന്നു. ആശയങ്ങൾ ലളിതമായി വിനിമയം ചെയ്യുവാൻ വ്യവഹാര ഭാഷയും നാടൻ പദപ്രയോഗങ്ങളും ഉപയോഗിച്ചു. ഇത് മലയാള ഗദ്യത്തിന് പുത്തൻ ചൈതന്യവും മഹത്ത്വവും പകർന്നു.

സാമൂഹികജീവിതത്തിന്റെ സമസ്ത മേഖലകളെയും സാധിനിക്കുന്ന ശക്തമായ ഭാഷാഗദ്യത്തിന് ജന്മം നൽകുവാൻ മിഷനറിമാർക്ക് സാധിച്ചു. അതിനാൽ മിഷനറിമാരുടെ ഗദ്യം ആധുനിക മലയാള ഗദ്യത്തിന്റെ പ്രഥമ മാതൃകകളായി. തെക്കൻ തിരുവിതാംകൂറിൽ മൈലടി കേന്ദ്രമാക്കി 'ലണ്ടൻ മിഷൻ സൊസൈറ്റി'യും (1795 +), മദ്ധ്യകേരളത്തിൽ കോട്ടയം കേന്ദ്രമാക്കി 'ചർച്ച് മിഷൻ സൊസൈറ്റി'യും (1806 +), ഉത്തര കേരളത്തിൽ തലശ്ശേരി ഇല്ലിക്കുന്ന് കേന്ദ്രമാക്കി 'ബാസൽ മിഷനും' (1839 +) ആധുനിക മലയാള ഗദ്യവികസനത്തിന് വഴിയൊരുക്കി. നിഘണ്ടു, വ്യാകരണം, അച്ചടി, പത്രപ്രവർത്തനം, വിവർത്തനം, നിരൂപണം, നോവൽ, ശാസ്ത്രസാഹിത്യം, പ്രഭാഷണം എന്നീ മേഖലകളിൽ മിഷനറിമാർ ശ്രദ്ധിച്ചുതുടങ്ങിയതോടെ മലയാളത്തിൽ വ്യവസ്ഥാപിതമായ ഭാഷാഘടന ആവിർഭവിച്ചു.

മലയാളഗദ്യത്തിന്റെ വികസനത്തിൽ മിഷനറി മലയാളത്തിന്റെ പ്രാധാന്യം വ്യക്തമാക്കുന്ന അനവധി കൃതികൾ ഉണ്ട്. ഉദയംപേരൂർ സുന്നഹദോസിന്റെ (1599) കാനോനുകൾ മുതൽ പരുമല മാർ ഗ്രിഗോറിയോസിന്റെ 'ഊർശ്വേം യാത്രാ വിവരണം' (1895) വരെയുള്ള മൂന്നു നൂറ്റാണ്ടുകളാണ് മിഷനറി മലയാളത്തിന്റെ കാലം. മിഷനറി ഗദ്യത്തിന്റെ മഹത്തായ യുഗം അഥവാ സുവർണ്ണ കാലഘട്ടം

19-ാം നൂറ്റാണ്ടാണ്. ബൈബിൾ ആദ്യമായി മലയാളത്തിലേക്ക് വിവർത്തനം ചെയ്ത കായംകുളം ഫീലിപ്പോസ് റമ്പാൻ (1807) മുതൽ 'ഊർശ്വേം യാത്രാ വിവരണം' എഴുതിയ പരുമല ഗീവർഗീസ് മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് (1895) വരെയുള്ളവർ ജീവിക്കുകയും പ്രവർത്തിക്കുകയും ചെയ്ത ഈ നൂറ്റാണ്ട് മലയാള ഗദ്യവികസനത്തിന് അഭൂതപൂർവ്വമായ പുരോഗതി ഉണ്ടാക്കി.

മലയാള ഗദ്യ സാഹിത്യത്തിന്റെ വികാസ പരിണാമങ്ങൾക്ക് പാശ്ചാത്യ മിഷനറിമാർ മാത്രമാണ് പ്രചോദകർ എന്ന നിലപാടാണ് ഭൂരിപക്ഷം സാഹിത്യചരിത്രകാരന്മാരും സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളത്. എന്നാൽ മിഷനറി സാധിനമില്ലാത്ത ഒരു മലയാള ഗദ്യസാഹിത്യ സരണി പത്തൊമ്പതാം നൂറ്റാണ്ടിൽ കേരളത്തിൽ നിലനിന്നിരുന്നു. ഈ ഭാഷാരീതിയും അതിന്റെ പ്രയോക്താക്കളായ കേരളത്തിലെ പൂർവ്വിക ക്രൈസ്തവരായ നസ്രാണികളും ഭാഷാസാഹിത്യ ചരിത്രകാരന്മാരുടെ ദൃഷ്ടിയിലെത്തിയിട്ടില്ല. മല്പാൻ മലയാളം എന്നു പേരിട്ടു വിളിക്കാവുന്ന, സുറിയാനി സാധിനമുള്ള, ഈ മലയാള ഗദ്യരീതിയുടെ ആദ്യകാല മാതൃകകൾ കായംകുളം ഫീലിപ്പോസ് റമ്പാന്റെ (-1812) കൃതികളിലും, പരുമല മാർ ഗ്രിഗോറിയോസിന്റെ (1848 - 1902) രചനകളിലും ദർശിക്കാം.

മിഷനറിമാർ ബൈബിൾ മലയാളത്തിലേക്ക് വ്യവസ്ഥാപിതമായി വിവർത്തനം ചെയ്യുന്നതിനു മുമ്പെ കേരളത്തിലെ മല്പാൻ പാഠശാലകളിൽ (മല്പാൻ ഭവനങ്ങൾ) ബൈബിൾ വിവർത്തനങ്ങൾ ഭാഗികമായി നിലനിന്നിരുന്നു എന്നതിന് തെളിവാണ് നിരണം ഗ്രന്ഥവരിയിലെ (1708 - 1829) ബൈബിൾ ഉദ്ധരണികൾ. മല്പാൻ പാഠശാലകളിൽ നിലവിലിരുന്ന ഭാഗിക ബൈബിൾ വിവർത്തനങ്ങൾ മല്പാൻ മലയാളം (മല്പാൻ ഗദ്യം) എന്ന് അറിയപ്പെട്ടു. മല്പാൻമാരുടെ (ഗുരുക്കന്മാർ) അടുക്കൽ പഠനം നടത്തിയ ശിഷ്യന്മാർ ബൈബിൾ വിവർത്തനത്തിൽ കൂടി രൂപപ്പെടുത്തിയ ഗദ്യശൈലിയാണിത്.

മലയാള ഗദ്യ മാതൃകകൾ

പരുമല മാർ ഗ്രിഗോറിയോസിന് മലയാള ഗദ്യ ചരിത്രത്തിൽ പ്രത്യേക സ്ഥാനമുണ്ട്. പത്തൊമ്പതാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ ഉത്തരാർദ്ധത്തിൽ എഴുതിയ ഊർശ്വേം യാത്രാ വിവരണം, നിരവധി ലേഖനങ്ങൾ, സ്വകാര്യ കത്തുകൾ, ഇടയലേഖനങ്ങൾ, ഉപന്യാസങ്ങൾ, പ്രഭാഷണങ്ങൾ എന്നിവ മലയാള ഗദ്യത്തെ പരിചോഷിപ്പിച്ചു. ഇവ വിവിധങ്ങളായ ഗദ്യ സാഹിത്യ രൂപങ്ങളാണ്. വിജ്ഞാനപരവും വേദശാസ്ത്രപരവുമായ കല്പനകളിൽ ഉപന്യാസത്തിന്റെ ലക്ഷണമാണുള്ളത്. മലയാള ഗദ്യശൈലിയിൽ പരുമല മാർ ഗ്രിഗോറിയോസിന്റെ രചനകൾക്ക് അസാധാരണമായ വിശുദ്ധിയുണ്ട്. ആ പവിത്രമായ രചനകളിൽ പത്തൊമ്പതാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ ഉത്തരാർദ്ധത്തിലെ മലയാള ഗദ്യത്തിന്റെ മാതൃകകൾ കണ്ടെത്താം. സ്വതന്ത്രവും ഉദാത്തവുമായ മലയാള ഗദ്യശൈലിയാണിതിൽ നിറഞ്ഞുനിൽക്കുന്നത്. പാശ്ചാത്യ വിദ്യാഭ്യാസം നേടാത്ത പരുമല മാർ ഗ്രിഗോറിയോസിന്റെ രചനകളുടെ ശൈലി സ്വതന്ത്രമായ മലയാള ഗദ്യരീതിയാണ്.

ഇംഗ്ലീഷ് വിദ്യാഭ്യാസത്തിനു ലഭിച്ച പ്രചാരം, മിഷനറിമാരുടെ നിസ്തന്ദ്രമായ പ്രയത്നത്താൽ മലയാളഭാഷയ്ക്കു ലഭിച്ച വ്യാകരണം, നിഘണ്ടു, ഭാഷാശാസ്ത്രം, ബൈബിൾ വിവർത്തനങ്ങൾ, നോവൽ, പത്രപ്രവർത്തനം തുടങ്ങിയവ മലയാള സാഹിത്യത്തിൽ വളർന്നു വന്ന കാലഘട്ടത്തിലാണ് പരുമല മാർ ഗ്രിഗോറിയോസിന്റെ 'രചനകൾ' ഉണ്ടാകുന്നത്.

ഊർശ്വേം യാത്രാ വിവരണം എഴുതുമ്പോൾ മലയാളഗദ്യം പൂർണ്ണവികാസത്തിലേക്ക് ഉയരുന്നതേയുള്ളൂ. സംസ്കൃതത്തിന്റെയും ഇംഗ്ലീഷിന്റെയും സ്വാധീനവും മലയാള തനിമയ്ക്കായുള്ള അന്വേഷണവും ഒരുപോലെ നിലനിന്ന കാലഘട്ടമായിരുന്നു അത്. അതിനാൽ രചനകളിൽ വിവിധ ഭാഷകളുടെ സ്വാധീനം പരോക്ഷമായിട്ടുണ്ട്. അത് വിലക്ഷണമായി കരുതുവാൻ കഴിയുകയില്ല.

തമിഴ്, സംസ്കൃത ഭാഷാ ബന്ധത്തിന്റെ ആഴമായ സ്വാധീനം ഊർശ്വേം യാത്രാ വിവരണത്തിലോ പരുമല തിരുമേനിയുടെ മറ്റ് രചനകളിലോ ഇല്ല. സുറിയാനി പദങ്ങൾ രചനകളിൽ അവിടവിടെ കാണുന്നുണ്ട്. അവ ആ കാലഘട്ടത്തിൽ പ്രചരിച്ചിരുന്ന പദസമൂഹങ്ങളാണ്. ബൈബിൾ സംസ്കാരം മലയാളത്തിൽ എത്തിയത് സുറിയാനി, ഇംഗ്ലീഷ് പാരമ്പര്യങ്ങൾ വഴിയാണ്. ആരാധനയുമായുള്ള ബന്ധത്തിലാണ് സുറിയാനി മലയാളസാഹിത്യത്തിൽ ശക്തിപ്പെട്ടത്. എന്നാൽ മിഷനറിമാരുടെ സ്വാധീനത്തിൽ ഇംഗ്ലീഷ്, കേരളത്തിൽ വളർന്നു വികസിച്ചു. അതിനാൽ ക്രൈസ്തവരുടെ ആദ്യകാല കൃതികളിൽ സുറിയാനി, ഇംഗ്ലീഷ് പദങ്ങളുടെ സ്വാധീനം കാണാം.

പത്തൊമ്പതാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ ഉത്തരാർദ്ധത്തിൽ മലയാളത്തിൽ വളർന്നു വികസിച്ച സംസ്കൃത പദ സമൃദ്ധവും മലയാള പദ സമൃദ്ധവുമായ രണ്ട് ഭാഷാശക്തികളെ സമന്വയിപ്പിക്കുന്നത് പത്ര സാഹിത്യത്തിന്റെ സാന്നിധ്യമാണ്.

പരുമല മാർ ഗ്രിഗോറിയോസിന്റെ ഗദ്യരചനകൾ ആരംഭിക്കുമ്പോൾ പച്ചമലയാള പ്രസ്ഥാനവും മലയാള പത്രപ്രവർത്തന ശൈലികളും വളർച്ച പ്രാപിച്ചു. പരുമല തിരുമേനിയുടെ ഊർശ്വേം യാത്രാ വിവരണത്തിലുള്ളത് വ്യവഹാര ഭാഷയുടെയും പത്രഭാഷയുടെയും സമന്വിതരൂപമാണ്. ഇത് കേരളത്തിന്റെ മദ്ധ്യോത്തര ഭാഗങ്ങളിൽ പ്രചാരം നേടിയ ലളിത ഭാഷാ രീതിയുടെ ഗദ്യമാതൃകയാണ്.

ഒരു പത്രഭാഷയുടെ ശൈലിയിൽ സൂയസ് കനാലിനെപ്പറ്റി പരുമല തിരുമേനി ഊർശ്വേം യാത്രാ വിവരണത്തിൽ ആകർഷകമായി അവതരിപ്പിക്കുന്നു: 'തോട്ടിന്റെ ഇരുകരയും നോട്ടംഎത്താത്തവണ്ണം വിരിപ്പുന്നിലംപോലെയുള്ള വിളവില്ലാത്ത മണൽഭൂമിയാകുന്നു. പടിഞ്ഞാറുവശത്തു ദൂരെ ചില ഗ്രാമങ്ങളും വൃക്ഷങ്ങളുംഉണ്ടു. തോട്ടരികിൽ ചിലകുടിലുകളും സ്നേഷ്യനുകളും മാത്രം അവിടെ ഉണ്ടു. തോട്ടിൽ അങ്ങുമിങ്ങും ചിലബൊയികളും (പൊങ്ങുതടികൾ) വിളക്കുമരങ്ങളും സ്ഥാപിച്ചിട്ടുണ്ടു' (പേജ് 22).

യാത്രയിലെ ദൃശ്യങ്ങൾ ഒരു പത്രപ്രവർത്തകന്റെ സൂക്ഷ്മതയോടെ പരുമല തിരുമേനി ജീവഭാഷയാക്കി തീർക്കുന്നു. ഇത്രയും സുന്ദരമായ ശൈലി അക്കാലത്തെ പല കൃതികളിലും കാണുന്നില്ല. ഇതിലെ വിവരണങ്ങൾ ഒരു അനുഭൂതിയാക്കിത്തീർക്കുവാൻ പരുമല തിരുമേനി ശ്രദ്ധിച്ചു.

മലയാള ഗദ്യത്തിൽ വിശുദ്ധിയുടെ സുഗന്ധം

ഒരു നൂറ്റാണ്ടിന് മുമ്പ് കേരളത്തിൽ പ്രചരിച്ചിരുന്ന ലളിതമായ ഗ്രാമ്യവ്യവഹാര ഭാഷയാണ് പരുമല തിരുമേനിയുടേത്. അന്നത്തെ ഹൃദ്യവും സീകാര്യവുമായ ഈ ഗദ്യ ശൈലിയിൽ സാഹിത്യത്തിന്റെ സൗന്ദര്യം പ്രതിഫലിക്കുന്നുണ്ട്. ആശയങ്ങൾ സംവേദിക്കുന്നതിന് ലളിതമായ ഭാഷ അനിവാര്യമാണെന്ന് പരുമല തിരുമേനി മനസ്സിലാക്കി. ആശയങ്ങൾ ഹൃദ്യമായി ക്രമീകരിക്കുന്നതിനും വസ്തുതകൾ സൂക്ഷ്മതയോടെ അപഗ്രഥിച്ച് ലളിത വാക്യങ്ങളിൽ ക്രമീകരിക്കുന്നതിനും കഴിഞ്ഞു.

ഗദ്യത്തിന്റെ രൂപശില്പത്തിന് മലയാളത്തിന്റെ പ്രാധാന്യത്തോട് പരുമല തിരുമേനിക്ക് വളരെ ആഭിമുഖ്യം ഉണ്ടായിരുന്നു. അതിനാൽ പരുമല മാർ ഗ്രിഗോറിയോസിന്റെ ഗദ്യശൈലിയിൽ സുറിയാനി, സംസ്കൃതപദങ്ങൾ കഴിയുന്നത്ര തിരസ്കരിച്ചിട്ടുണ്ട്. തെളിച്ചവും ലാളിത്യവുമുള്ള മലയാള പദാവലികൾ സ്വാംശീകരിച്ചുള്ള ഗദ്യരചനാ ശാസ്ത്രമാണ് പരുമല മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് ആവിഷ്കരിച്ചിരിക്കുന്നത്.

മലയാള സാഹിത്യത്തിലെ വിശുദ്ധൻ

മലയാള സാഹിത്യ ചരിത്രത്തിൽ അനവധി ക്രിസ്തീയ വൈദികരുടെ സേവനങ്ങൾ സ്മരിക്കുന്നുണ്ട്. മലയാള സാഹിത്യത്തിലെ വിശുദ്ധനായ എഴുത്തുകാരനും, സാമൂഹ്യ പരിഷ്കർത്താവുമായ പരുമല തിരുമേനിക്ക് ഗദ്യസാഹിത്യത്തിലും, സാംസ്കാരിക ചരിത്രത്തിലും വലിയ സ്ഥാനമുണ്ട്. മലയാള സാഹിത്യത്തിൽ സ്ഥാനം ലഭിച്ച ക്രിസ്തീയ വൈദികരായ ചാവറ കുര്യാക്കോസ് അച്ചൻ (1805 - 1871), ആർച്ചുഡീക്കൻ ഉമ്മൻ (1830 - 1904), ആർച്ചുഡീക്കൻ കോശി (1825 - 1899), റവ. ജോർജ്ജ് മാത്തൻ (1819 - 1870), നിധിയിരിക്കൽ മാണിക്കത്തനാർ (1842 - 1902), സ്മതന്നി സ്റ്റാമ്പോസ് കത്തനാർ (1836 - 1909) എന്നിവരുടെ കൂട്ടത്തിൽ ചിരപ്രതിഷ്ഠ നേടേണ്ട വ്യക്തിത്വവും പ്രതിഭയും പരുമല മാർ ഗ്രിഗോറിയോസിനും ഉണ്ട് (1848 - 1902).

കണ്ടത്തിൽ വർഗ്ഗീസ് മാപ്പിള രചിച്ച 'എബ്രായക്കുട്ടി' നാടകം (1892), ഒ. ചന്തുമേനോന്റെ നോവൽ 'ഇന്ദുലേഖ' (1891), ജോസ് മുളിയിൽ എഴുതിയ നോവൽ 'സുകുമാരി' (1897), കട്ടക്കയത്തിൽ ചെറിയാൻ മാപ്പിളയുടെ 'യുദ്ദ ജീവേശതി' (1893), ഒലിവേർ വിജയം (1895), ആദ്യത്തെ നാടകമായ ഉമ്മൻ ഫീലിപ്പോസിന്റെ 'ആൾമാറാട്ടം' (1886), മലയാളത്തിലെ ആദ്യ സാഹിത്യ ചരിത്രമായ പി. ഗോവിന്ദപിള്ളയുടെ മലയാള ഭാഷാചരിത്രം (1881)²⁷, ആദ്യനോവലായ പുല്ലേലികുഞ്ചു (1882), ടി. എം. അപ്പു നെടുങ്ങാടിയുടെ 'കുന്തലത്' (1887), സി. വി. രാമൻപിള്ളയുടെ 'മാർത്താണ്ഡവർമ്മ (1891), രാമൻകുട്ടി മേനോന്റെ പരിഹാസ നോവലായ 'പറങ്ങോടി പരിണയം' (1892), കേരള നസ്രാണികളുടെ സാമൂഹിക ആചാരങ്ങളെ ചിത്രീകരിക്കുന്ന ആദ്യ നോവലായ കൊച്ചുതൊമ്മൻ അപ്പോത്തിക്കരിയുടെ 'പരിഷ്കാരപാതീ' (1891). മലയാളത്തിലെ ആദ്യത്തെ ചരിത്രപുസ്തകം അയ്മനം പി. ജോണിന്റെ (1825 - 1893), 'ഇന്ത്യാ ചരിത്രം' (1860) എന്നിവ പരുമല മാർ ഗ്രിഗോറിയോസിന്റെ 'ഊർശ്വേം യാത്രാ വിവരണം' ത്തിന്റെ (1895) കാലഘട്ടത്തിലുള്ള പ്രധാന ഗ്രന്ഥങ്ങളാണ്. ആ കാലഘട്ടത്തിൽ വളരെ കുറച്ചു കൃതികളേ മലയാളത്തിൽ ഉണ്ടായിട്ടുള്ളൂ.

പരുമല മാർ ഗ്രിഗോറിയോസിന് മലയാള സാഹിത്യ ചരിത്രത്തിൽ സ്ഥാനം ലഭിക്കാൻ 'ഊർശ്വേം യാത്രാ വിവരണവും' 'ഭക്തവചനം' എന്ന പ്രഭാഷണകൃതിയും മാത്രം മതി. എന്നാൽ അദ്ദേഹം എത്രയോ ലഘുലേഖനങ്ങളും, ഉപന്യാസങ്ങളും എഴുതിയിരിക്കുന്നു. പലതും ഇനിയും കണ്ടെത്തിയിട്ടില്ല. മലയാള ഗദ്യസാഹിത്യത്തിൽ പരുമല തിരുമേനിയുടെ സ്ഥാനം സമൂന്നതമാണ്. മലയാള ഗദ്യത്തിന്റെ ആദ്യകാല മാതൃകകൾ അന്വേഷിക്കുമ്പോൾ 'ഊർശ്വേം യാത്രാ വിവരണവും' പ്രത്യേകം സ്ഥാനം അർഹിക്കുന്നു.

മലയാള സാഹിത്യത്തിൽ നിറഞ്ഞു നിൽക്കുന്ന ഒ. ചന്തുമേനോന്റെയും (1847-1889) കേരളവർമ്മ വലിയ കോയിതമ്പുരാന്റെയും (1845-1914), സമകാലികനാണ് പരുമല തിരുമേനി (1848-1902). ആ കാലഘട്ടത്തിലെ പ്രശസ്തരായ

എഴുത്തുകാരിൽ കാണുന്ന സവിശേഷമായ ശൈലി പ്രയോഗങ്ങൾ ഊർശ്ലേം യാത്രാവിവരണത്തിലുമുണ്ട്. പരുമല തിരുമേനിയുടെ സവിശേഷമായ പ്രയോഗങ്ങൾ, ശൈലികൾ, പദാവലികൾ എന്നിവ പ്രത്യേകം പഠനം അർഹിക്കുന്നു.

II

മലയാള ഗദ്യസാഹിത്യത്തിലെ നൂതന പ്രസ്ഥാനങ്ങളിൽ ഏറ്റവും പഴക്കമുള്ളതാണ് സഞ്ചാരസാഹിത്യം. സാഹസികതയും അന്വേഷണ വ്യഗ്രതയും സമന്വയിക്കുമ്പോൾ സഞ്ചാരം ഒരു കലയായിത്തീരും. യാത്രയിലെ അന്വേഷണങ്ങളും അനുഭവങ്ങളും ആത്മനിഷ്ഠമായ സൗന്ദര്യശില്പമാക്കി രേഖപ്പെടുത്തുന്നതാണ് സഞ്ചാരസാഹിത്യം.

സഞ്ചാരസാഹിത്യം മലയാളത്തിൽ

മലയാള സാഹിത്യത്തിൽ സഞ്ചാരസാഹിത്യം ആരംഭിക്കുന്നത് 1785-ലാണ്. മലയാളത്തിൽ ആദ്യം എഴുതിയ യാത്രാവിവരണം 1778-1786 കാലത്ത് പാരോമാക്കൽ തോമ്മാ കത്തനാർ (1736-1799) നടത്തിയ റോമായാത്രയെക്കുറിച്ചുള്ള *വർത്തമാനപുസ്തകമാണ്*. *വർത്തമാനപുസ്തകം* എഴുതിയത് 13 വർഷം കൊണ്ടാണ്. 1773 മുതൽ 1785 വരെയുള്ള കാലഘട്ടത്തെ മത-സാമൂഹ്യ ചരിത്രങ്ങളുടെ പശ്ചാത്തലമാണ് *വർത്തമാനപുസ്തകത്തിൽ* വിവരിക്കുന്നത് (*വർത്തമാനപുസ്തകം* ആദ്യമായി അച്ചടിക്കുന്നത് 1936 ൽ മാത്രമാണ്). ഇതിൽ സഞ്ചാരസാഹിത്യത്തിന്റെ സൗന്ദര്യം വളരെ കുറവാണ്. ഇത് ഭാഷാപരമായും ചരിത്രപരമായും പ്രാധാന്യം അർഹിക്കുന്നു. *വർത്തമാനപുസ്തകത്തിനു* ശേഷം മലയാളത്തിൽ ഉണ്ടായ സഞ്ചാരസാഹിത്യകൃതികളിൽ തീർത്ഥയാത്രാവിവരണങ്ങളാണ് പ്രാധാന്യം അർഹിക്കുന്നത്.

മലയാളത്തിലെ ആദ്യകാല സഞ്ചാരവിവരണങ്ങൾ അധികവും തീർത്ഥയാത്രകളെക്കുറിച്ചാണ്. യേശുവിന്റെ ജനനവും പ്രവർത്തനവും കൊണ്ട് ധന്യമായ ഊർശ്ലേമിലേക്ക് നടത്തിയ നിരവധി യാത്രാവിവരണങ്ങളുണ്ട്. ഇരുപതാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ അന്ത്യം വരെ ചെറുതും വലുതുമായ 40 ൽ പരം ഊർശ്ലേം യാത്രാവിവരണങ്ങൾ മലയാള സാഹിത്യത്തിൽ ലഭ്യമായിട്ടുണ്ട്.

ഊർശ്ലേം യാത്രാ വിവരണം

പുലിക്കോട്ടിൽ ജോസഫ് മാർ ദിവന്നാസിയോസ് അഞ്ചാമന്റെ (1833-1909) *ഓർശ്ലേം യാത്ര (ഒരു പരദേശ യാത്രയുടെ കഥ - 1865)*, പേർച്ചുഗൽ സ്വദേശിയായ യോഹന്നാൻ സന്യാസിയുടെ വിവർത്തന കൃതിയായ *ഓർശ്ലേം തിരുയാത്ര* (1880), പരുമല മാർ ഗ്രിഗോറിയോസിന്റെ *ഊർശ്ലേം യാത്രാവിവരണം* (1895) എന്നിവയാണ് ആദ്യകാല ഊർശ്ലേം യാത്രാവിവരണങ്ങൾ എന്നാണ് വിവിധ ചരിത്രകാരന്മാർ രേഖപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്. എന്നാൽ പുലിക്കോട്ടിൽ ജോസഫ് മാർ ദിവന്നാസിയോസ് അഞ്ചാമൻ യേറുശലേമിലേക്കല്ല അമീദിലേക്കാണ് (ഡയർ ബക്കർ) സഞ്ചാരം നടത്തിയത്. ആ യാത്രയുടെ സ്മരണകൾ എം. പി. വർക്കി എഴുതിയ മെത്രാപ്പോലീത്തായുടെ ജീവചരിത്രത്തിലാണ് ചേർത്തിരിക്കുന്നത്.

തിരുവല്ലായ്ക്കു സമീപമുള്ള പരുമലയിൽ നിന്നും ഗീവർഗീസ് മാർ ഗ്രിഗോറിയോസിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ ഒരു തീർത്ഥയാത്രാ സംഘം വിശുദ്ധ നഗരമായ

ഊർശ്ലേമിലേക്ക് 1895 ജനുവരി 28 ന് തിങ്കളാഴ്ച പുറപ്പെട്ട് മെയ് 13 -ന് ബോംബെയിൽ തിരിച്ചെത്തിയതു വരെയുള്ള യാത്രയുടെ അനുഭവങ്ങളും വിവരണങ്ങളും ലളിതസൗന്ദര്യമയ ഭാഷയിൽ *ഊർശ്ലേം യാത്രാ വിവരണം*ത്തിൽ അവതരിപ്പിക്കുന്നു.

ഊർശ്ലേം യാത്ര കഴിഞ്ഞ് ജൂണിൽ തിരിച്ചെത്തിയ ഉടൻ തന്നെ പരുമല മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് *ഊർശ്ലേം യാത്രാ വിവരണം* എഴുതിത്തീർത്തു. ഏതാണ്ട് ഒരു മാസം കൊണ്ട് ഇതിന്റെ രചന പൂർത്തിയാക്കി. 1895 ജൂലൈ ലക്കം *ഇടവക പത്രികയിൽ* ഊർശ്ലേം യാത്രാ വിവരണം പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നതിനെക്കുറിച്ച് പരസ്യം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. തുടർന്ന് രണ്ട് മാസത്തിനുള്ളിൽ പ്രിന്റ് ചെയ്ത 1000 കോപ്പികൾ തീർന്നു.

1895 നവംബറിൽ തന്നെ *ഊർശ്ലേം യാത്രാ വിവരണം*ത്തിന്റെ രണ്ടാം പതിപ്പ് അച്ചടിച്ചു. 19-ാം നൂറ്റാണ്ടിലെ മലയാള സാഹിത്യചരിത്രത്തിലെ ആദ്യസംഭവമാണ് ഒരു ഗ്രന്ഥത്തിന് രണ്ട് പതിപ്പുകൾ ഉണ്ടാകുന്നത്. അതും ഒരു സാഹിത്യ ഗ്രന്ഥത്തിന്. അനുഗ്രഹീത പ്രഭാഷകൻ, മെത്രാപ്പോലീത്താ, സാമൂഹ്യപരിഷ്കർത്താവ് എന്നീ നിലകളിൽ തിളക്കമാർന്ന വ്യക്തിത്വം പരുമല മാർ ഗ്രിഗോറിയോസിനു ഉണ്ടായിരുന്നതിനാൽ *ഊർശ്ലേം യാത്രാ വിവരണം* വളരെ ശ്രദ്ധിക്കപ്പെട്ടു.

ഊർശ്ലേം യാത്രാവിവരണം മലയാളസാഹിത്യത്തിൽ ലഭ്യമായിട്ട് 107 വർഷങ്ങൾ കഴിയുന്നെങ്കിലും ഈ കൃതിയുടെ സാഹിത്യമൂല്യം വിശകലനം ചെയ്തിട്ടില്ല. പരുമല തിരുമേനിയുടെ *ഊർശ്ലേം യാത്രാ വിവരണം*ത്തെപ്പറ്റി സമഗ്രമായ പഠനം ഇതുവരെ സാഹിത്യചരിത്രത്തിൽ ഉണ്ടായിട്ടില്ല.

ഒരു ലക്ഷണയുക്ത സഞ്ചാര കൃതിക്ക് ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ട സർവ്വ സവിശേഷതകളും *ഊർശ്ലേം യാത്രാ വിവരണം*ത്തിനുണ്ട്. ഇതിലെ പ്രതിപാദനരീതിയുടെ പ്രത്യേകതകൾ ശ്രദ്ധേയമത്രെ.

1. ആത്മാംശം നിറഞ്ഞ അവതരണ ശൈലി

പരുമല മാർ ഗ്രിഗോറിയോസിന്റെ യാത്രാവിവരണത്തിലെ അവതരണ ശൈലിയിൽ ആത്മാംശം നിറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. യാത്രകളും അനുഭവങ്ങളും ഒരുമിച്ച് കോർത്തിണക്കി വൈകാരികത നിറഞ്ഞ വിവരണങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുന്നു. ഊർശ്ലേമിൽ യേശുവിന്റെ കബറിൽ മുട്ടുകുത്തിയപ്പോൾ ഉണ്ടായ ഭാവതീവ്രത വിവരിക്കുന്ന രീതി ശ്രദ്ധിക്കൂ:

‘കർത്താവിന്റെ ശുദ്ധ കബറിൻ മുമ്പാകെ ഞങ്ങൾ മുട്ടുകുത്തി പ്രാർത്ഥിച്ചപ്പോൾ ഞങ്ങൾ ഓരൊരുത്തരിൽ ഉണ്ടായ മനസ്സിലുടനീളം പാപവിചാരവും അനുതാപവും ഭക്തിയും ഞങ്ങളുടെ ആയിസ്സിൽ ഒരിക്കലും ഉണ്ടായിട്ടില്ലാത്ത തീഷ്ണതയിൽ ആയിരുന്നു. ഹാ! അപ്പോൾ ഞങ്ങളുടെ മനസ്സു ദൈവത്തോടു ഒട്ടി ചേർന്നതുപോലെ തോന്നി. കർത്താവിന്റെ കുരിശുമരണവും കഷ്ടാനുഭവവും തന്റെ പരമവേദനകളും ഞങ്ങൾ കണ്ണുകൊണ്ടു കണ്ടതുപോലെ തോന്നി’ (പേജ് 55).

ദൈവത്തോടു ഒട്ടിച്ചേരുക, കണ്ണുകൊണ്ട് കണ്ടതുപോലെ തോന്നി എന്നിവ ആത്മാധിഷ്ഠിതമായ വിവരണങ്ങളാണ്. ഊർശ്ലേമിൽ കണ്ട കാഴ്ചകൾ അദ്ദേഹം ഒരു അനുഭവമാക്കിത്തീർത്തു. വർണ്ണനകളിലും വിവരണങ്ങളിലും അതി

ഭാവുകതം ഉണ്ടാകാതെ നൈസർഗ്ഗികമായ രീതിയാണ് പിൻതുടരുന്നത്.

2. അസാധാരണ അനുഭവങ്ങളുടെ ആകർഷകത

സഞ്ചാരസാഹിത്യത്തിൽ അസാധാരണ അനുഭവങ്ങളുടെ അവതരണത്തിനുള്ള സാമർത്ഥ്യം ഉണ്ടാകണം. യാത്രയിൽ എല്ലാവരും കാണുന്നതിനേക്കാൾ സൂക്ഷ്മമായും ആത്മീയമായും വീക്ഷിച്ചെങ്കിലേ അസാധാരണ അനുഭവങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുവാൻ കഴിയൂ. അവ ആകർഷകമായ ഭാഷയിൽ അവതരിപ്പിക്കുമ്പോൾ സൗന്ദര്യം നിറയുന്നു. യാത്രാവിവരണങ്ങൾക്ക് ജീവൻ നൽകി സഞ്ചാര സാഹിത്യമാക്കിത്തീർക്കുന്നത് അവയിലെ സാഹിത്യ സൗന്ദര്യവും അസാധാരണഭവങ്ങളുടെ സൂക്ഷ്മ വിവരണങ്ങളുമാണ്.

യാത്രയിൽ കണ്ട കാഴ്ചകളും അപൂർവ്വ അനുഭവങ്ങളും തന്റെ സഭയിലെ അംഗങ്ങളും ഉൾക്കൊണ്ട് വിശുദ്ധ തീർത്ഥാടനത്തിൽ പങ്കാളികൾ ആകണം എന്ന് പരുമല തിരുമേനി ആഗ്രഹിച്ചിരുന്നു. ഓരോ ദേശത്തുമുള്ള ഇതിഹാസ - നാടോടിക്കഥകൾ സാന്നിദ്ധ്യമായി കോർത്തിണക്കുന്നതിൽ പരുമല മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് പ്രത്യേക ശ്രദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഒരു സംസ്കാരത്തേയും ജീവിതത്തേയും പകർത്തുമ്പോൾ നാടോടിക്കഥകൾക്ക് സഞ്ചാരസാഹിത്യത്തിൽ പ്രത്യേക സ്ഥാനമാണുള്ളത്. ഊർശ്ലേം യാത്രാവിവരണത്തിൽ അസാധാരണമായ അനുഭവങ്ങളുടേയും കഥകളുടേയും ആകർഷകതം പ്രകാശം പരത്തുന്നു.

3. സഞ്ചാരാനുഭവങ്ങൾ ഹൃദ്യമായി സംവേദിക്കുന്നു

സഞ്ചാരസാഹിത്യത്തിന്റെ പ്രസന്നത യാത്രാനുഭവങ്ങളുടെ സംവേദനമാണ്. നൈസർഗ്ഗികമായ കാഴ്ചകളും വിവരണങ്ങളും ഉണ്ടാകുമ്പോൾ അത് കൂടുതൽ ഹൃദ്യമായിത്തീരുന്നു. *ഊർശ്ലേം യാത്രാ വിവരണത്തിൽ* അനുഭവങ്ങൾ പങ്കുവെയ്ക്കുമ്പോൾ പരുമല മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് വേദപുസ്തക വിവരണങ്ങളുടെ പശ്ചാത്തലം കൂടി വിശദീകരിക്കുവാൻ ബോധപൂർവ്വം ശ്രമിക്കുന്നുണ്ട്.

ബൈബിൾ സംഭവങ്ങളുടെ അനുസ്മരണം വായനക്കാരിൽ സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനാൽ വായന കൂടുതൽ ആഴവും ധ്യാനാത്മകവും ആകുന്നു. പരുമല മാർ ഗ്രിഗോറിയോസിന്റെ *ഊർശ്ലേം യാത്രാ വിവരണത്തിൽ* സൂക്ഷ്മതയും കൃത്യതയും പുലർത്തുന്ന ധാരാളം സന്ദർഭങ്ങളുണ്ട്:

1. പട്ടണം മുഴുവൻ ബ്രഹ്മാണ്ഡമായ കെട്ടിടങ്ങളാൽ നിറഞ്ഞിരിക്കുന്നു (പേജ് 14).
2. ചില വൃക്ഷങ്ങൾ ഞങ്ങളുടെ നഗ്നത കണ്ണുകൾക്കു പുല്ലുകൾ എന്നപോലെ തോന്നി (പേജ് 20).
3. ഭൂമിക്കുകീഴെ ഒരുനില ഉൾപ്പെടെ ഒമ്പതുനിലയുള്ള ഒരു ഹൊററൽ ഇവിടെ കണ്ടു (പേജ് 22).
4. ഞങ്ങളുടെ യാത്രാ സമയം വൃക്ഷങ്ങളുടെ ഫലകാലമല്ലായിരുന്നതിനാൽ മുന്തിരിതോട്ടങ്ങളുടെ ഭംഗി കാണാൻ കഴിഞ്ഞില്ല (പേജ് 28).
5. ഇരുദയറായിൽ എല്ലാ നിലകളിലുംകൂടി നാല്പതുമുനികളൊളം ഉണ്ടു (പേജ് 31).
6. കുരിശുനാട്ടിയ ദ്വാരം വെള്ളിഅടപ്പുകൊണ്ടു അടച്ചിരിക്കുന്നു (പേജ് 36).
7. ഞങ്ങൾ അന്ത്യോന്യം ഓരോ കൈ പിടിച്ചും മറെറ കൈ വള്ളത്തിന്റെ പടിമെൽ പിടിച്ചും ഒരുവിധം ഉറപ്പിച്ചിരുന്നെന്ന ഉള്ളു (പേജ് 52).

സഞ്ചാര അനുഭവങ്ങൾ ഹൃദ്യമായി സംവേദിക്കുമ്പോൾ കൃത്യതയും സൂക്ഷ്മതയും പാലിക്കപ്പെടണം. കണ്ട കാര്യങ്ങളിലെ അതിസൂക്ഷ്മത വിവരണങ്ങൾക്ക് തേജസ്സ് പകരുന്നു. പരുമല മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് ഒരു തീർത്ഥാടകൻ

മാത്രമല്ല കണ്ട കാര്യങ്ങൾ സൂക്ഷ്മതയോടെ വായനക്കാർക്ക് പകർത്തിക്കൊടുക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുന്ന ചിത്രകാരൻ കൂടിയാണ്. കാഴ്ചകളുടെ ദൃശ്യാവിഷ്കാരം വാക്കുകളിൽ ഒപ്പിയെടുക്കുന്നതിൽ പരുമല മാർ ഗ്രിഗോറിയോസിന്റെ കരവിരുത് അത്യാകർഷകമായി പ്രതിഫലിക്കുന്നു.

4. സംസ്കാരങ്ങളും ദേശീയതയും സമന്വയിക്കുന്നു

സന്ദർശിച്ച ജനവിഭാഗത്തിന്റെ സംസ്കാരം, ഭാഷ, ജീവിതരീതി, ആചാരങ്ങൾ, ദേശീയത തുടങ്ങിയവയുടെ വിശദാംശങ്ങൾ സഞ്ചാരസാഹിത്യത്തിൽ ആവശ്യമാണ്. 'ജനങ്ങളുടെ നാഡിമിടിപ്പും ഹൃദയസ്പന്ദനവുമാണ് ഒരു സഞ്ചാരസാഹിത്യ കൃതിയെ ആകർഷകമാക്കുന്നത്. ഓരോ നാട്ടിലും മനുഷ്യർ തങ്ങളുടെ ചരിത്രവും ഭാഗ്യയേവവും പടുത്തുയർത്തുന്നതെങ്ങനെയെന്ന് ചിത്രീകരിക്കുവാൻ സഞ്ചാര സാഹിത്യത്തിന് കഴിയണം.'

ഊർശ്ലേം യാത്രാ വിവരണത്തിൽ വിവിധ രാജ്യങ്ങളിലെ ജനവിഭാഗങ്ങളെക്കുറിച്ചും സംസ്കാരങ്ങളെക്കുറിച്ചും വ്യക്തമായി പ്രതിപാദിക്കുന്നുണ്ട്. ബേത്ലഹേം വിവരിച്ചപ്പോൾ അവിടുത്തെ ജനവിഭാഗങ്ങളെക്കുറിച്ചും പറയുന്നു: 'ബെതലഹേം ഇപ്പോൾ ക്രിസ്ത്യാനികളുടെ ഒരു പട്ടണമാകുന്നു. മുസൽമാന്മാർ അവിടെ ഇല്ലന്നുതന്നെ പറയാം. ക്രിസ്ത്യാനികളിൽ അധികവും യൗനായക്കാരാകുന്നു. അർമ്മനായക്കാരും ലത്തീൻകാരും അത്രത്തൊള്ളുമില്ലെങ്കിലും ധാരാളം ഉണ്ടു. സുറിയാനിക്കാരും മുപ്പതൊ നാല്പതൊ ഉണ്ടു. അവർ കച്ചവടങ്ങൾക്കായി വന്നുതാമസിക്കുന്നവർ എന്നല്ലാതെ പൂർവകുടികൾ ആണെന്നു തോന്നുന്നില്ല' (പേജ് 45).

ബേത്ലഹേമിലെ എല്ലാ വിഭാഗങ്ങളെക്കുറിച്ചും സാമാന്യമായ ഒരു നിരീക്ഷണമാണ് നടത്തുന്നത്. യഹൂദന്മാരിൽ ചിലർ ധനവാന്മാർ ഉണ്ടെങ്കിലും ഭിക്ഷക്കാരായ യഹൂദന്മാരും ഉണ്ടെന്ന് പരുമല മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് കണ്ടെത്തിയിട്ടുണ്ട്. വിശുദ്ധ നാട്ടിലേക്കുള്ള യാത്രയിൽ ഓരോ സ്ഥലത്തെക്കുറിച്ചും പറയുന്നു. 'കാഴ്ചയ്ക്കുതൃപ്തരും മനോഹരവും വലിപ്പവുമായ ഒരുപട്ടണം ഞങ്ങളുടെ യാത്രയിൽ എങ്ങും കണ്ടില്ല' (പേജ് 13) എന്ന് ബോംബെയെ ചിത്രീകരിക്കുന്നു. 'പൊർട്ടുഗീസായിഡിലെ' ജനങ്ങളെ 'വളരെഭക്തിയുള്ള ഒരു കൂട്ടം' (പേജ് 23) എന്നാണ് വിശേഷിപ്പിക്കുന്നത്. ഊർശ്ലേം യാത്രയിൽ യോപ്പാ മുതൽ തീൻ നാരകം, ചെറുനാരകം, മുന്തിരി ഇവകളുടെ തോട്ടങ്ങൾ കണ്ടതായി പറയുന്നു. 'വിശുദ്ധ പട്ടണത്തോടു അടുക്കുന്നതോറും പർവതങ്ങൾ കൂടിക്കൂടിവന്നു. അവ മിക്കവാറും കിഴക്കായ്ക്കുവന്നും കുമ്മായകല്ലുകളാൽ നിറഞ്ഞവയും ചിലതു പാഴുഭൂമികളും ആയിരുന്നു' (പേജ് 27-28).

വിവിധ രാജ്യങ്ങളുടെ സംസ്കാരവും ജീവിതരീതിയും പ്രകൃതി സൗന്ദര്യവും സ്ഥലങ്ങളുടെയും സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും വിസ്തൃതിയും കൃത്യമായി വെളിപ്പെടുത്തുന്നു. സന്ദർശനവേളയിൽ അദ്ദേഹം ഡയറിയിൽ നോട്ടുകൾ കുറിച്ചെടുത്തു കാണും. അതിനാലാണ് ഇത്തരം വിവരണങ്ങൾ ഈ സഞ്ചാരരൂപത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുവാൻ സാധിച്ചത്.

5. സാഹിത്യസൗന്ദര്യം നിറഞ്ഞ രചനാശില്പം

സഞ്ചാരാനുഭവങ്ങൾക്ക് ഭാവതീവ്രത പകരുന്നതിന് സാഹിത്യം ഉപകരിക്കുന്നു. വിരസമായ വിവരണങ്ങൾ ആസ്വാദ്യമാക്കുന്നതിനും സഞ്ചാര

മേഖലകളിലേക്ക് വായനക്കാരന്റെ ഭാവനയെ നയിക്കുന്നതിനും സാഹിത്യം സഹായിക്കുന്നു.

പരുമല മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് ജിഷിയും ക്രാന്തദർശിയും ആയിരുന്നു. 'ജിഷിയല്ലാത്തവൻ കവിയല്ല' എന്നു ഭാരതീയാചാര്യന്മാർ അനുശാസിക്കുന്നുണ്ട്. ആശയങ്ങൾ സമർത്ഥമായി ആവിഷ്കരിക്കുവാൻ കഴിയുന്ന കരുത്തുറ്റ ഭാഷാശൈലിയും വിശുദ്ധമായ ജീവിതവും പരുമല തിരുമേനിക്കുണ്ടായിരുന്നു. *ഊർശ്വേം യാത്രാ വിവരണത്തിൽ* സാഹിത്യസൗന്ദര്യം നിറഞ്ഞ അനേക വാചകങ്ങൾ കോർത്തിണക്കിയിട്ടുണ്ട്. 'പർവതം പൊലയുള്ള തിരകൾ വള്ളത്തെ മെല്പൊട്ടുയർത്തി താഴൊട്ടു ഇടുമ്പൊൾ വള്ളം താണുപൊകുമെന്നും ഞങ്ങൾ തെറിപ്പൊകുമെന്നും തൊന്നിപ്പൊയി' (പേജ് 52).

മികവുറ്റ വാക്കുകളും ശൈലികളും ഊർശ്വേം യാത്രാ വിവരണത്തിലുണ്ട്. മലയാള ഗദ്യസാഹിത്യത്തിന്റെ വികാസം പൂർണ്ണമാക്കാത്ത ഒരു കാലഘട്ടത്തിലുപയോഗിച്ച പല ശൈലികളും ഘടനകളും ഇന്നും അത്യധികം ആകർഷകമായിത്തീരുന്നു. തികച്ചും മലയാള പദങ്ങൾ തന്നെ വിവരണങ്ങളിൽ തേടിപിടിച്ച് ഉപയോഗിക്കുന്നതിന് ശ്രദ്ധിച്ചിരുന്നു. സംസ്കൃതം, സുറിയാനി, ഇംഗ്ലീഷ് പദങ്ങൾ ഇതിലുണ്ടെങ്കിലും മലയാളത്തിന്റെ സുഗന്ധമാണ് പ്രഭ പരത്തുന്നത്.

6. സഞ്ചാര താൽപര്യം നിറഞ്ഞ വ്യക്തിത്വം

എഴുത്തുകാരന്റെ സമ്പൂർണ്ണമായ വ്യക്തിത്വം പ്രതിഫലിക്കുന്നത് ഉത്തമ സഞ്ചാരകൃതിയുടെ പ്രത്യേകതയാണ്. ബാഹ്യമായ പ്രേരണകളോ ഭൗതികമായ പ്രശസ്തിയോ ലക്ഷ്യമാക്കിയല്ല പരുമല തിരുമേനി ഊർശ്വേം സന്ദർശിക്കുന്നതും യാത്രാവിവരണം എഴുതുന്നതും. പരുമല തിരുമേനി സഞ്ചാരത്തെ കാഴ്ചയുടെ പൂർണ്ണതയിലേക്ക് നയിക്കുവാനാഗ്രഹിക്കുന്നു:

'എന്നാലും നാം അല്പവിശ്വാസികളും പാപികളും ആകുന്നതിനാൽ ചെവി കൊണ്ടു ഗ്രഹിക്കാവുന്നതിൽ അധികം കണ്ണുകൊണ്ടു ഗ്രഹിക്കുമ്പൊൾ ഉണ്ടാകുന്ന വിശ്വാസസ്ഥിരതയും മനസ്സിന്റെ ഭക്തിയും യെരൂശ്ലേം യാത്രയിൽനിന്നു ഉരുവിക്കുന്നുണ്ടെന്നു നാം രുചിച്ചറിഞ്ഞിരിക്കുന്നു' (പേജ് 55).

ഊർശ്വേം യാത്രയിൽ കൂടി ആദ്ധ്യാത്മിക തീക്ഷ്ണതയും അഭ്യൂന്നതിയും പ്രാപിച്ച പരുമല മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് പറയുന്നു: 'എന്നാലും ആത്മാവിന്റെയും സത്യത്തിന്റെ പൂർണ്ണത പ്രാപിക്കുവാൻ കാഴ്ച ഏറ്റവും ഉപയോഗമുള്ളതാകകൊണ്ടു നമ്മുടെ ജനങ്ങളിൽ കഴിയുന്നവർ എല്ലാം റം വിശുദ്ധ സ്ഥലങ്ങളെ സന്ദർശിക്കുന്നതായാൽ നന്നായിരിക്കുമെന്നു നാം അഭിപ്രായപ്പെടുകയും ഗുണദൊഷിക്കയും ചെയ്യുന്നു.' (പേജ് 56).

പരുമല മാർ ഗ്രിഗോറിയോസിന്റെ തീർത്ഥാടനം വിശുദ്ധിയിലേക്ക് ഉയരുവാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്ന ഒരു തീർത്ഥാടകന്റെ വ്യക്തിത്വമാണ് പ്രകടമാക്കുന്നത്. കാഴ്ചയിൽ നിന്നും കാഴ്ചകളിലേക്കും അതിൽ നിന്നും പൂർണ്ണമായ കാഴ്ചയിലേക്കുമുള്ള വിശുദ്ധമായ യാത്രയുടെ അനുഭവത്തിലേക്കാണ് വായനക്കാരെ പിടിച്ചുയർത്തുന്നത്.

സഞ്ചാരതാൽപര്യം പരുമല തിരുമേനിയുടെ മുഖമുദ്രയായിരുന്നു. അജപാലന ദൗത്യവുമായി കേരളത്തിന്റെ വിവിധ ഭാഗങ്ങളിൽ നിരന്തരമായി അദ്ദേഹം സഞ്ചരിച്ചിരുന്നു. യാത്രകൾ അധികവും ജലമാർഗമായിരുന്നു. കേരളത്തിലെ

വിവിധ സ്ഥലങ്ങളും ജനവിഭാഗങ്ങളും അദ്ദേഹത്തിന് സുപരിചിതമായിരുന്നു. സഞ്ചാര കാഴ്ചകൾ അനുഭവിച്ചറിയാനുള്ള താല്പര്യവും ഊർശ്വേമിലേയ്ക്കു യാത്ര ചെയ്യുവാൻ പ്രേരിപ്പിച്ചു. ആ കാലഘട്ടത്തിൽ ഇത്ര ബഹുദൂരമുള്ള യാത്ര ഒരു സാഹസികത തന്നെയായിരുന്നു.

7. ക്രമീകൃതമായ ആഖ്യാനകല

ഊർശ്വേം യാത്രാ വിവരണത്തിൽ ക്രമീകൃതമായ ഒരു ആഖ്യാനകലയുണ്ട്. ഊർശ്വേമിലേയ്ക്കുള്ള യാത്ര, യാത്രയിലെ കാഴ്ചകൾ, ഊർശ്വേമിൽ ലഭിച്ച അനുഭവങ്ങൾ, ഊർശ്വേമിൽ നിന്നുള്ള മടക്കയാത്ര ഇങ്ങനെ *ഊർശ്വേം യാത്രാ വിവരണത്തിന്റെ* ഘടനയിൽ ക്രമീകൃതമായ ഒരു വളർച്ചയുണ്ട്. ഇതിന്റെ ആഖ്യാനത്തിൽ ആദി, മദ്ധ്യം, അന്ത്യം എന്നിങ്ങനെയുള്ള സുഘടിതമായ രചനാശില്പവും ഉണ്ട്. പരുമല മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് കണ്ടതും അനുഭവിച്ചതുമായ ആചാരങ്ങൾ, അനുഷ്ഠാനങ്ങൾ, ഐതിഹ്യങ്ങൾ, സംസ്കാരസരണികൾ എന്നിവ ഓജസ്സുള്ള ഗദ്യശൈലിയിൽ അവതരിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു.

വിശുദ്ധ ബൈബിളിലെ പ്രധാന സംഭവങ്ങൾ നടന്ന സ്ഥലം, പഴയനിയമ രാജാക്കന്മാരുടെ രാജധാനി, യേശുവിന്റെ പാദസ്പർശനം ഏറ്റു പുണ്യഭൂമിയായ ഊർശ്വേം പട്ടണം, യേശുവിനെ അടക്കിയിരുന്ന കല്ലറ തുടങ്ങിയ പുണ്യസ്ഥലങ്ങൾ സന്ദർശിച്ച് അനുഗ്രഹം പ്രാപിക്കണമെന്ന ആഗ്രഹമാണ് ആത്യന്തികമായി വിശുദ്ധ നാട്ടിലേയ്ക്ക് പോകുവാൻ പരുമല തിരുമേനിയെ പ്രേരിപ്പിച്ചത്.

പരുമല, മുളന്തൂരുത്തി വഴി കൊച്ചിയിൽ എത്തി. അവിടെ നിന്നും ബോംബെയിലും. പിന്നീട് കപ്പൽമാർഗ്ഗം യോപ്പാ വഴി ഊർശ്വേമിലും എത്തിച്ചേർന്നു. കഷ്ടാനുഭവ ആഴ്ച വിശുദ്ധ നഗരത്തിൽ ചെലവഴിച്ചു. പിന്നീട് ഊർശ്വേമിൽ നിന്നും ബോംബെയ്ക്കു തിരിച്ചു. ബോംബെയിൽ നിന്നും ട്രെയിൻ മാർഗ്ഗം ഷൊർണ്ണൂരും അവിടെ നിന്നും പരുമലയിലും എത്തിച്ചേർന്നു.

കാഴ്ചകൾ വർണ്ണിച്ചും അനുഭവങ്ങൾ വിവരിച്ചും സൂക്ഷ്മമായ കാര്യങ്ങൾ വിശദീകരിച്ചുമുള്ള *ഊർശ്വേം യാത്രാ വിവരണത്തിൽ* വിവരണങ്ങളുടെ ക്രമബദ്ധമായ ഒഴുക്കുണ്ട്. മതപരമായ കാര്യങ്ങൾക്കൊന്നിതിൽ പ്രാധാന്യം എങ്കിലും ഭൗതികകാര്യങ്ങളും വിശദീകരിക്കുന്നു.

സഞ്ചാരസാഹിത്യം എഴുതുന്നയാളിൽ ജന്മനാ ഒരു യാത്രികൻ ജനിക്കും എന്നുള്ളത് പരുമല തിരുമേനിയിൽ യാഥാർത്ഥ്യമാകുന്നു. അത് വിശുദ്ധി നിറഞ്ഞ ഒരു യാത്രികന്റെ വ്യക്തിത്വമാണ്. *ഊർശ്വേം യാത്രാ വിവരണം* വായിക്കുന്ന പ്രതീതിയല്ല, കാഴ്ചകളുടെ അനുഭവമാണ് പ്രദാനം ചെയ്യുന്നത്.

സഞ്ചാര സാഹിത്യകാരന് യാത്രാകൗതുകവും അന്വേഷണബോധവും ഉണ്ടാകണം. പുതിയ കാര്യങ്ങൾ അറിയുവാനും മനസ്സിലാക്കുവാനും പങ്കിടാനുമുള്ള സന്നദ്ധതയും വേണം. പരുമല തിരുമേനിയിൽ സഞ്ചാരസാഹിത്യകാരന് വേണ്ട എല്ലാ കൃപകളും നിറഞ്ഞുനിൽക്കുന്നു. അതിനാൽ മലയാള സഞ്ചാരസാഹിത്യത്തിലെ ലക്ഷണയുക്തമായ ആദ്യത്തെ യാത്രാവിവരണമാണ് *ഊർശ്വേം യാത്രാ വിവരണം*.

പരുമല മാർ ഗ്രിഗോറിയോസിന്റെ *ഊർശ്വേം യാത്രാ വിവരണത്തിലെ* ചില മലയാള പദങ്ങളുടെ സൗന്ദര്യം ശ്രദ്ധിക്കുക: കുഴൽവഴി, കണ്ണുനീരിന്റെ വാതിൽ, ദൂരക്കാഴ്ചകൾ, ഉൾക്കായലുകൾ, മേൽനില, വെള്ളിവിളക്ക്, വണ്ടി

സഞ്ചാരം, അണിയണിയായി, കഴുത്തോളം ഉയരത്തിൽ, കുത്തിയവളുകൾ, കരേറുന്ന വഴി, കാൽച്ചുവട്, കുടിപാർപ്പില്ലാത്ത, പുത്തൻ തീ, കൂട്ടായ്മക്കാര. ഇങ്ങനെ മനോഹരങ്ങളായ എത്രയോ മലയാള പദങ്ങളാണ് ചേർത്തിരിക്കുന്നത്. സംസ്കൃത പദങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കാവുന്ന സ്ഥാനങ്ങളിലാണ് മലയാളപദങ്ങൾ തേടിപ്പിടിച്ചു ചേർത്തിരിക്കുന്നത്.

1. സവിശേഷ പ്രയോഗങ്ങൾ

ഊർശ്വേം യാത്രാ വിവരണത്തിലെ ചില സവിശേഷ പ്രയോഗങ്ങൾ: വെളിച്ച മാളിക, ഇടുക്കു കടൽ, ശീതരാജ്യം, കണ്ണനീരിന്റെ വാതിൽ, പുണ്യയാത്രക്കാർ, പാദചാരികൾ, വെൺമാടപ്പണി, വെള്ളിവിളക്ക്, തങ്കവേലകൾ, മലയാള സുറി യാനിക്കാർ, ക്രിസ്ത്യാനി ശാഖകൾ, ശാഖക്കാർ, മഹാവ്യഭന്ദൻ, മനസ്സിലക്കം, പുത്തൻ തീ, ബോംബെ വണ്ടി ... മലയാള ഗദ്യത്തിന്റെ വളർച്ചയുടെ കാലഘട്ടത്തിലാണ് പരുമല തിരുമേനിയിൽ നിന്നും ഹൃദ്യമായ ഇത്തരം സവിശേഷ പ്രയോഗങ്ങൾ ഭാഷയ്ക്ക് ലഭിക്കുന്നത്.

2. സവിശേഷ ശൈലികൾ

പരുമല തിരുമേനി യാത്രാവിവരണത്തിൽ നിരവധി സവിശേഷ ശൈലികൾ ഉപയോഗിക്കുന്നുണ്ട്: അന്യോന്യം വിലാപത്തോട്, സ്നാനപാനാദികൾ, കണ്ടുകണ്ടത്രേ, വണ്ടി സഞ്ചാരമുള്ളത്, ഇതോട് ഒട്ട് അടുത്ത്, കാൽച്ചുവട്, എട്ടു പത്തു ദണ്ഡു, കഴുത്തോളം ഉയരത്തിൽ, വളരെ ഭക്തിയുള്ള ഒരു കൂട്ടം, ശകാ രവും കലശലും.

മലയാളത്തിൽ നിരവധി ശൈലി പ്രയോഗങ്ങളുണ്ട്. പരുമല തിരുമേനിയുടെ ശൈലികൾ സംഭാഷണ ശൈലിയിൽ നിന്നും രൂപം പ്രാപിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്. ഇത്തരം ശൈലികൾ വഴി മലയാളഭാഷ സംസ്കൃതാധിപത്യത്തിൽ നിന്നും പുറത്തുവന്നു.

3. പഴയ പദാവലികൾ

ഏനമുണ്ട്, മുൻപേർ പറഞ്ഞ, ശട്ടം കെട്ടുക, പേഷ്കാർ, മേൽനില, വിലങ്ങ, ഒട്ടുചേർന്ന്, സഹജം, കരേറി, കടശി, തക്കവാറു, ഒട്ടുക്ക്, പൊതുപ്പെട്ട, മാർഗ്ഗേണ.... തുടങ്ങിയ പഴയ പദങ്ങളും യാത്രാവിവരണത്തിലുണ്ട്. അക്കാലത്തെ മിക്ക രചനകളിലും ഇത്തരം പഴയ പദാവലികളുടെ ധാരാളിത്തം വളരെയുണ്ട്.

ഒ. ചന്തുമേനോന്റെ 'ഇന്ദുലേഖ' (1891) എന്ന നോവലിലും അനവധി പഴയ പദാവലികളുണ്ട്. ഇത് അവികസിതമായ ഗദ്യശൈലിയല്ല. അക്കാലഘട്ടത്തിലെ മനോഹരങ്ങളായ പദസമൂഹങ്ങളാണ്. ഭാഷ വികസിച്ചപ്പോൾ ഇത്തരം പ്രയോഗങ്ങൾ ലുപ്തപ്രചാരമായി.

ഓജസ്സും തേജസ്സുമുള്ള ഒരു ഗദ്യ മാതൃകയാണ് പരുമല തിരുമേനിയുടേത്. ആശയങ്ങളുടെ ക്രമബദ്ധമായ വളർച്ച, ഖണ്ഡികകളുടെ വിഭജനം, വാചകങ്ങളുടെ ഘടന, വാക്കുകളിലൂടെയുള്ള ദൃശ്യാവിഷ്കാരം, സുതാര്യമായ അവതരണം എന്നിങ്ങനെ പലതും ഈ മാതൃകയിൽ കണ്ടെത്താം. ആശയാവിഷ്കാരത്തിന് നൈസ്സർഗ്ഗികമായ വരസിദ്ധി പരുമല തിരുമേനിക്കുണ്ടായിരുന്നു. ചില അവസരങ്ങളിൽ ആരാധനാ ശൈലിയിലുള്ള ഗദ്യ രചനയും പ്രകടമാകുന്നുണ്ട്. അക്കാലത്ത് സാഹിത്യ കൃതികളുമായുള്ള സംവേദന - സംവാദങ്ങൾക്ക്

അവസരമില്ലായിരുന്നു. എന്നിട്ടും ഉദാത്തമായ ഒരു ശൈലി സൃഷ്ടിക്കുവാൻ പരുമല തിരുമേനിക്കു സാധിച്ചു.

III

മലങ്കര സഭയിലെ പ്രഖ്യാപിത പരിശുദ്ധനായ പരുമല ഗീവർഗീസ് മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് തിരുമേനി പൗരസ്ത്യ ആദ്ധ്യാത്മികത സ്വന്തം ജീവിതത്തിൽ സ്വാംശീകരിച്ച വിശുദ്ധനായിരുന്നു.

മലയാളത്തിന്റെ സുര്യതേജസ്സ്

കേരളത്തിന്റെ സമഗ്രമായ നവോത്ഥാന ഘട്ടം ആരംഭിക്കുന്നത് പത്തൊമ്പതാം നൂറ്റാണ്ടിലാണ്. മിഷനറിമാരുടെ വിവിധ പ്രവർത്തനങ്ങൾ, ഇംഗ്ലീഷ് വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ പ്രചാരം, പത്രപ്രവർത്തനം എന്നിവ സാമൂഹിക നവോത്ഥാന പ്രക്രിയക്ക് അടിത്തറയിട്ടു. മതരംഗത്തും വിവിധങ്ങളായ പരിവർത്തനങ്ങളുണ്ടായി. 19-ാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ ഉത്തരാർദ്ധമായിരുന്നു പരുമല ഗീവർഗീസ് മാർ ഗ്രിഗോറിയോസിന്റെ (1848 - 1902) കർമ്മകാലം. ഈ കാലത്ത് കേരളത്തിന്റെ സാമൂഹിക നവോത്ഥാനത്തിനും മിഷനറി ഗദ്യത്തിനും നിസ്തുല സംഭാവനകൾ നൽകിയ മഹാപ്രതിഭയായിരുന്നു പരുമല തിരുമേനി.

മലയാള സഞ്ചാരസാഹിത്യത്തിൽ പരുമല തിരുമേനിയുടെ ഊർശ്വേം യാത്രാ വിവരണം ലക്ഷണയുക്തമായ ആദ്യ ഗ്രന്ഥമാണ്. 1895 ൽ പരുമല തിരുമേനി ഊർശ്വേമിലേക്ക് യാത്ര ചെയ്തതിന്റെ വിവരണങ്ങൾ ഹൃദ്യമായ ഭാഷയിൽ ഊർശ്വേം യാത്രാ വിവരണത്തിൽ അവതരിപ്പിക്കുന്നു.

കേരളത്തിന്റെ വിവിധ ഭാഗങ്ങളിൽ ഇംഗ്ലീഷ് വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങൾ ആരംഭിക്കുന്നതിന് പരുമല തിരുമേനി പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധിച്ചു. ദലിത് വിഭാഗങ്ങളുടെ വിമോചനത്തിനായി കേരളത്തിൽ മുഴങ്ങിയ ആദ്യ ശബ്ദമായിരുന്നു പരുമല തിരുമേനിയുടേത്. സാമൂഹിക ആദ്ധ്യാത്മിക രംഗത്ത് നിരവധി പരിവർത്തനാത്മകമായ പ്രവർത്തന ശൃംഖലകളെ സമന്വയിപ്പിക്കുവാൻ പരുമല തിരുമേനിക്കു കഴിഞ്ഞു.

ജീവിതരേഖ

എറണാകുളം ജില്ലയിൽ മുളത്തൂരുത്തിയാണ് പരുമല മാർ ഗ്രിഗോറിയോസിന്റെ ജന്മസ്ഥലം. മുളത്തൂരുത്തിയിൽ ചാത്തൂരുത്തി കൊച്ചുമത്തായിയുടെയും കൊച്ചുമരിയാമ്മയുടേയും ഇളയ പുത്രനായി 1848 ജൂൺ 15 ന് ജനിച്ചു. കൊച്ചുയ്പോര എന്നായിരുന്നു ബാല്യകാല നാമം. മുത്തവരായി രണ്ടു സഹോദരന്മാരും രണ്ടു സഹോദരികളും. രണ്ട് വയസ് തികയുന്നതിനു മുമ്പ് മാതാവ് മരിച്ചു. അതിനാൽ ബാല്യകാല സംരക്ഷണം മുത്ത സഹോദരി മറിയയിൽ നിക്ഷിപ്തമായി.

ചാത്തൂരുത്തി ധാരാളം പൂർവ്വിക സ്വത്തുക്കൾ ഉണ്ടായിരുന്ന കുലീനകുടുംബമാണ്. വൈദിക പാരമ്പര്യമുള്ളതിനാൽ ആദ്ധ്യാത്മിക ജീവിത ശൈലിയും ദൈവഭക്തിയും വളരെ ചെറുപ്പത്തിൽ തന്നെ കൊച്ചുയ്പോരായ്ക്ക് ലഭ്യമായി.

അഞ്ചാം വയസ്സിൽ വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ ആദ്യാക്ഷരം കുറിച്ചു. ബാല്യകാലത്തുതന്നെ പഠനതല്പരത, ബുദ്ധിവിലാസം, സൽസ്വഭാവം എന്നിവയിൽ

അസാധാരണ പ്രാഗല്ഭ്യം പ്രകടിപ്പിച്ചു.

വെള്ളിനക്ഷത്രം പോലെ

പ്രാഥമിക വിദ്യാഭ്യാസാനന്തരം പിതൃസഹോദരൻ പള്ളിത്തട്ട ഗീവറുഗീസ് മല്പാന്റെ ശിക്ഷണത്തിൽ സുറിയാനിഭാഷാ പഠനം നടത്തി. സുറിയാനി ഭാഷയിലും ഗീതങ്ങളിലും പ്രത്യേക നൈപുണ്യം പുലർത്തി. ഒൻപതാമത്തെ വയസ്സിൽ 1857 സെപ്തംബർ 26 -ന് കരിങ്ങാശ്രമ പള്ളിയിൽ വച്ച് പാലക്കുന്നത്ത് മാത്യൂസ് മാർ അത്താനാസിയോസ് കോറുയോ പട്ടം നൽകി.

വൈദികപദവിയുടെ പ്രാരംഭമായ കോറുയോ സ്ഥാനം ലഭിച്ചതിനെ തുടർന്ന് ഗീവറുഗീസ് മല്പാന്റെ ശിക്ഷണത്തിൽ ജ്ഞാനത്തിന്റെ വിവിധ മേഖലകൾ കീഴടക്കുവാൻ തുടങ്ങി. ഗുരുമുഖത്തുനിന്നുമുള്ള ഏഴുവർഷത്തെ പഠനം അത്യഗാധമായ പാണ്ഡിത്യം നേടുവാൻ സഹായിച്ചു.

1864 -ൽ യുയാക്കിൻ മാർ കുറിലോസിൽ നിന്നും ശംശോനാ പട്ടവും കശ്ശീശാ പട്ടവുമേറ്റു. തുടർന്ന് കോർ എപ്പിസ്കോപ്പാ സ്ഥാനവും ലഭിച്ചു. ഇക്കാലത്ത് യുയാക്കിൻ മാർ കുറിലോസിന്റെ (1846-1874) സെക്രട്ടറിയായും വിവിധ പള്ളികൾ സന്ദർശിച്ചു. കോർഎപ്പിസ്കോപ്പാ ആയിരുന്നെങ്കിലും 'ചാത്തുരുത്തിൽ ഗീവർഗീസ് കത്തനാർ' എന്നാണ് അറിയപ്പെട്ടത്. മുളത്തുരുത്തിയിലും കണ്ടനാട്ടും വികാരിയായി പ്രവർത്തിച്ചു. ഇടവക ഭരണത്തേക്കാൾ ഏകാന്തതയ്ക്കും മൗനത്തിനും പ്രാധാന്യം കണ്ടെത്തിയ അദ്ദേഹം ഏകാന്ത സന്യാസിയാകുവാൻ ആഗ്രഹിച്ചു. ഇക്കാര്യം മലങ്കരമെത്രാപ്പോലീത്താ പുലിക്കോട്ടിൽ ജോസഫ് മാർ ദിവന്നാസിയോസ് അഞ്ചാമനെ അറിയിച്ചു. അദ്ദേഹം മുളത്തുരുത്തി ഇടവക പൊതുയോഗത്തിന്റെ ഏകകണ്ഠമായ ശുപാർശപ്രകാരം 1872 ഏപ്രിൽ 7 ന് ഗീവർഗീസ് കത്തനാർക്ക് റമ്പാൻ സ്ഥാനം നൽകി.

വഴിയും വെളിച്ചവും

ആദ്ധ്യാത്മിക ജീവിതത്തിന്റെ വഴിയും വെളിച്ചവും തിരിച്ചറിഞ്ഞ കാലമായിരുന്നു വെട്ടിക്കലെ താമസം. ഒരു ദയറാവാസി താമസമാക്കിയതിനാൽ വെട്ടിക്കൽ, ദയറായായി അറിയപ്പെട്ടു. ദയറാപ്രസ്ഥാന സ്ഥാപകൻ ഈജിപ്റ്റിലെ മാർ അന്തോണിയോസ് (എ. ഡി. 251-356) ആയിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആദർശപുരുഷൻ. വ്രതവിശുദ്ധിയിൽ ജീവിതത്തെ പ്രോജ്ജലിപ്പിച്ച ആ ഘട്ടത്തിൽ സുറിയാനി പഠനത്തിനായി നിരവധി ശിഷ്യന്മാർ എത്തിച്ചേർന്നു. അതോടെ വെട്ടിക്കൽ ദയറാ മല്പാൻ പാഠശാലയായി.

പ. ഇഗ്നാത്തിയോസ് പത്രോസ് തൃതീയൻ പാത്രിയർക്കീസ് ബാവാ കേരളം സന്ദർശിച്ചപ്പോൾ (1875-1877) സുറിയാനിയിലും മലയാളത്തിലും അഗാധ പാണ്ഡിത്യം നേടിയ ചാത്തുരുത്തി ഗീവറുഗീസ് റമ്പാനെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ സെക്രട്ടറിയായി നിയമിച്ചു. കേരളത്തിന്റെ വിവിധ സ്ഥലങ്ങൾ പാത്രിയർക്കീസിനോടൊപ്പം സന്ദർശിക്കുകയും പ്രസംഗങ്ങൾ മലയാളത്തിലേയ്ക്ക് പരിഭാഷപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തു. 1876 ജൂൺ 27 മുതൽ 29 വരെ നടന്ന മുളത്തുരുത്തി സുന്നഹദോസിൽ പത്രോസ് തൃതീയൻ പാത്രിയർക്കീസിന് താങ്ങും തണലുമായത് ചാത്തുരുത്തി ഗീവറുഗീസ് റമ്പാനാണ്. 1876 ആഗസ്റ്റ് 27 ന് മുളത്തുരുത്തിയിൽ നടന്ന മലങ്കരസഭയിലെ ആദ്യത്തെ മുറോൻ കുദാശയിലും ചാത്തുരുത്തി ഗീവറുഗീസ് റമ്പാൻ സജീവ പങ്കാളിത്തം വഹിച്ചു.

ചാത്തുരുത്തി ഗീവറുഗീസ് റമ്പാന്റെ സുറിയാനി ഭാഷാ പരിജ്ഞാനവും നേതൃത്വ പാടവവും ദൈവഭക്തിയും പത്രോസ് തൃതീയനെ ആകർഷിച്ചു. ചാത്തുരുത്തി ഗീവറുഗീസ് റമ്പാന്റെ ജീവിത വിശുദ്ധിയ്ക്കും ദൈവാശ്രയത്തിനും ഏതു പ്രതിസന്ധി ഘട്ടത്തേയും അതിജീവിക്കുവാൻ കഴിയുമെന്ന് മനസ്സിലാക്കിയ പത്രോസ് തൃതീയൻ 1876 ഡിസംബർ 10 ന് വടക്കൻപറവൂർ മാർത്തോമ്മൻ പള്ളിയിൽ വച്ച് 'ഗീവറുഗീസ് മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ്' എന്ന പേരിൽ മെത്രാപ്പോലീത്തായായി വാഴിച്ചു. 1877 മെയ് 5 ന് നിരണം ഭദ്രാസനത്തിന്റെ 22 പള്ളികളുടെ മെത്രാപ്പോലീത്തായായി ചുമതലയേറ്റു.

മുളത്തുരുത്തിയിൽ നിന്നും പരുമല വരെയുള്ള 28 വർഷങ്ങൾ പരുമല മാർ ഗ്രിഗോറിയോസിന്റെ ജീവിതത്തിലെ ഒന്നാം ഘട്ടമാണ് (1848-1877). വ്രതവിശുദ്ധിയിൽ യുവത്വം നിറഞ്ഞ തേജസ്സിയായ ഒരു ബ്രഹ്മജ്ഞാനിയായിരുന്നു പരുമലയിൽ എത്തിയ ഗീവറുഗീസ് മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ്. കഠിനമായ ഉപവാസം, നിരന്തരമായ പ്രാർത്ഥന, ദീർഘമായ മൗനം, ഇന്ദ്രിയസംയമനം, ധർമ്മാചരണം, ലളിതജീവിതം എന്നിവയിലൂടെ തപോനിഷ്ഠമായ ജീവിതശൈലി പരുമല തിരുമേനി വളർത്തി. പ്രാർത്ഥനയിലൂടെ ആത്മജ്ഞാനം നേടിയ സന്യാസിയായിരുന്നു അദ്ദേഹം.

പരുമല അഴിപ്പുരയിൽ

പത്തനംതിട്ട ജില്ലയിൽ മാനാറിനു സമീപം എരമല്ലിക്കര മുതൽ പന്നായി പാലം വരെയുള്ള ഏഴു ചതുരശ്ര കിലോമീറ്ററോളം വിസ്തീർണ്ണമുള്ള ദ്വീപാണ് പരുമല.

അച്ചൻകോവിലാർ ചേർന്നൊഴുകുന്ന പമ്പാനദിയാൽ ചുറ്റപ്പെട്ട പരുമല വൻകാടുകളും മരങ്ങളും നിറഞ്ഞ വനപ്രദേശമായിരുന്നു. പുലിക്കോട്ടിൽ ജോസഫ് മാർ ദിവന്നാസിയോസ് അഞ്ചാമൻ 1872 ൽ പരുമലയിൽ ഒരു പള്ളി നിർമ്മിക്കുന്നതിനെക്കുറിച്ച് ആലോചിച്ചു. പരുമലയിൽ താമസമാക്കിയ അരികു പുറത്ത് കോരള മാത്തൻ നൽകിയ സ്ഥലത്ത് അഴിപ്പുരയുടെ ഒരു പുറം പണിതു. അതാണ് പരുമലയിലെ 'അഴിപ്പുര'. കരിമ്പനക്കൂട്ടങ്ങളും യക്ഷിക്കാടുകളും നിറഞ്ഞ ഏകാന്ത സ്ഥലമായ പരുമലയിലെ 'അഴിപ്പുരയിൽ' താമസിച്ച പ്രവർത്തനം ആരംഭിച്ചതു മുതൽ ഊർശ്വേം യാത്ര വരെയുള്ള കാലം പരുമല തിരുമേനിയുടെ ജീവിതത്തിന്റെ രണ്ടാം ഘട്ടമാണ് (1877-1895). ഭദ്രാസന ഭരണം, അജപാലന ശുശ്രൂഷ, വൈദിക പരിശീലനം എന്നിങ്ങനെ നിരവധി ഉത്തരവാദിത്വങ്ങൾ ഇക്കാലത്ത് നിർവ്വഹിച്ചു. മുളത്തുരുത്തിയിൽ നിന്നും അദ്ദേഹം പരുമലയിൽ എത്തുമ്പോൾ അഴിപ്പുരയും ഒരു ചെറിയ പള്ളിയും മാത്രമാണുള്ളത്.

കേരളത്തിന്റെ തെക്കൻ ഭാഗത്ത് വൈദികരെ പരിശീലിപ്പിക്കുന്നതിനും ദയറാ പ്രസ്ഥാനം വളർത്തുന്നതിനുമായി സ്ഥാപിച്ചതാണ് 'അഴിപ്പുര.' വൈദികരെ അഭ്യസിപ്പിച്ചതിനാൽ 'പരുമല സെമിനാരി' എന്നും അറിയപ്പെട്ടു.

ഉജ്ജ്വല പ്രകാശ സ്രോതസ്സ്

കേരളത്തിലെ ക്രൈസ്തവ മതബോധനത്തിന്റെ ഉറവിടം മല്പാൻ പാഠശാലകളിലാണ്. മല്പാൻ പാഠശാലകൾക്ക് രൂപം നൽകി ധാരാളം വൈദികരെ ആദ്ധ്യാത്മിക രഹസ്യങ്ങളുടെ ആദിപാഠങ്ങൾ പഠിപ്പിക്കുന്നതിന് പരുമല മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് പ്രത്യേകം താല്പര്യം പ്രകടിപ്പിച്ചു. കേരളത്തിലെ നിരവധി ശ്രേഷ്ഠരായ

ശിഷ്യന്മാരെയാണു പരുമലയിൽ നിന്നും വാർത്തെടുത്തത്.

കേരളത്തിലെ ഉജ്ജ്വല പ്രകാശസ്രോതസായ പരുമല മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ്, വിശുദ്ധിയുടെയും പരിത്യാഗത്തിന്റെയും ശൈലികൾ ജീവിച്ചിരുന്നപ്പോൾ കാട്ടി കൊടുത്തു. അദ്ദേഹം മാതൃകയാക്കി നൽകുന്നത് സ്നേഹം, സേവനം, പരിത്യാഗം, സാമൂഹ്യസേവനം, വ്യക്തിബന്ധങ്ങൾ, സാമൂഹ്യപരിഷ്കരണം, കലാ സാഹിത്യ സേവനങ്ങൾ എന്നീ വിവിധ മേഖലകളിൽ നിരന്തരമായും പ്രതിബദ്ധതയോടുമുള്ള പ്രവർത്തന സരണികളാണ്.

പരുമല കേന്ദ്രീകരിച്ച് കേരളത്തിന്റെ തെക്കും വടക്കുമുള്ള പ്രദേശങ്ങളിൽ ആദ്ധ്യാത്മിക പ്രബോധനങ്ങൾ നൽകുന്നതിൽ പരുമല തിരുമേനി പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധിച്ചു. പരുമല തിരുമേനി തുമ്മൺ (1884-1902), കൊല്ലം (- 1902) ഭദ്രാസനങ്ങളുടെയും ചുമതല വഹിച്ചു. മലങ്കര സഭയിലെ മുഴുവൻ പള്ളികളിലേയും റശ്മിസാ പിരിവ് ശേഖരണത്തിന്റെ മുഖ്യചുമതലയും ഉണ്ടായിരുന്നതിനാൽ മലങ്കരസഭയിലെ മുഴുവൻ ഇടവകകളിലും ഒരു പരിധിവരെ അധികാരവും അവകാശവും ഉണ്ടായിരുന്നു.

പരുമല തിരുമേനിയുടെ ജീവിതത്തിന്റെ ഏറ്റവും പ്രകാശപൂർണ്ണമായ മൂന്നാംഘട്ടം (1895-1902) ഊർശ്വേമിൽ നിന്നെത്തിയതിനുശേഷമുള്ള ഏഴു വർഷങ്ങളാണ്. കേരളത്തിന്റെ സാംസ്കാരിക - നവോത്ഥാന പ്രക്രിയയ്ക്കും സാമൂഹികമാറ്റങ്ങൾക്കും ധീരമായ നേതൃത്വം നൽകുവാൻ അദ്ദേഹത്തിന് കഴിഞ്ഞു. സാഹിത്യം, വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങൾ, സാമൂഹിക വിമോചന ദർശനങ്ങൾ, ദളിത് വിഭാഗങ്ങളുടെ ഉന്നമനം, സാമൂഹിക പരിഷ്കാരങ്ങൾ എന്നിങ്ങനെ പരിവർത്തനാത്മകമായ പ്രവർത്തന ശൃംഖലകളെ സമന്വയിപ്പിക്കുവാൻ പരുമല തിരുമേനിക്കു കഴിഞ്ഞു.

പത്തൊമ്പതാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ അന്ത്യദശകങ്ങളിലും ഇരുപതാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ ആദ്യവർഷങ്ങളിലും കേരളത്തിന്റെ സാമൂഹ്യനവോത്ഥാന പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ മുഖ്യ പങ്കാളിത്തം വഹിച്ച കർമ്മയോഗിയാണ് പരുമല മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ്. ജാതീയ ചിന്തകൾക്കും സാമൂഹിക വേർതിരിവുകൾക്കും അതീതമായ സമീപനമായിരുന്നു പരുമല തിരുമേനിയുടേത്.

വ്രതാനുഷ്ഠാനങ്ങളുടെ കാഠിന്യവും കേരളത്തിന്റെ വിവിധ ഭാഗങ്ങളിലേക്കുള്ള നിരന്തരമായ സഞ്ചാരവും പരുമല തിരുമേനിയുടെ ആരോഗ്യത്തെ തളർത്തി.

1902 നവംബർ രണ്ടിന് ഞായറാഴ്ച രാവിലെ പരുമല മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് കന്തീലാ ശുശ്രൂഷ സ്വീകരിക്കുകയും വിശുദ്ധ കുർബ്ബാന അനുഭവിക്കുകയും ചെയ്തു. നവംബർ മൂന്നിന് വെളുപ്പിനെ ഒരു മണിക്ക് കാലം ചെയ്തു. നവംബർ നാലിന് ചൊവ്വാഴ്ച, മുറിമുറ്റത്തു പൗലോസ് മാർ ഈവാന്റിയോസ് മെത്രാപ്പോലീത്തായുടെ പ്രധാന കാർമ്മികത്വത്തിൽ പരുമല പള്ളിയിൽ കബറടക്കി.

IV

വിശുദ്ധിയുടെ പ്രകാശം

ജീവിച്ചിരുന്നപ്പോൾ തന്നെ വിശുദ്ധനായി അറിയപ്പെട്ടിരുന്ന പരുമല തിരുമേനിയെ, 1947 നവംബർ 2-ന് മലങ്കര ഓർത്തഡോക്സ് സഭ പരിശുദ്ധനായി

പ്രഖ്യാപിച്ചു. 'വിശുദ്ധ പദവി ലഭിച്ചാൽ കുർബ്ബാനതക്സാതിൽ ആ നാമം അനുസ്മരിക്കുന്നു. പരിശുദ്ധന്റെ മദ്ധ്യസ്ഥത യാചിക്കുന്നു. ആ പരിശുദ്ധന്റെ പേരിൽ ദേവാലയങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കുന്നു. പള്ളികളിൽ ഓർമ്മപ്പെരുനാൾ ആചരിക്കുന്നു. ബലിപീഠത്തിനു മുകളിൽ ആ വിശുദ്ധന്റെ ചിത്രം വയ്ക്കുകയും തിരുശേഷിപ്പുകൾ പ്രത്യേകം വണക്കത്തിനായി സൂക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇങ്ങനെ നിരവധി ശ്രേഷ്ഠ പദവികളാണ് സഭ വിശുദ്ധ പദവി ലഭിക്കുന്നവർക്ക് നൽകിയിട്ടുള്ളത്.' പരുമല തിരുമേനിയുടെ നാമത്തിൽ ഇന്ത്യയിലും വിദേശത്തും അനേകം ദേവാലയങ്ങൾ സ്ഥാപിച്ചിട്ടുണ്ട്.

സാമൂഹ്യ ദർശനങ്ങൾ

കേരളത്തിന്റെ സാമൂഹിക നവോത്ഥാന പ്രക്രിയയിൽ ശ്രദ്ധേയരായ വിദ്യാധിരാജ ചട്ടമ്പി സ്വാമികൾ (1853-1924), ശ്രീനാരായണ ഗുരു (1856-1928), അയ്യങ്കാളി (1863-1941) എന്നിവർ ഈ ഘട്ടത്തിലെ പ്രഗല്ഭരായ സാമൂഹ്യ നവോത്ഥാന പ്രവർത്തകരായിരുന്നു. ഇവർക്ക് സമകാലികനായ പരുമല ഗീവർഗീസ് മാർ ഗ്രിഗോറിയോസും (1848-1902) സമൂഹത്തിന്റെ നവോത്ഥാനത്തിനായി യത്നിച്ചു. കേരളത്തിന്റെ സാമൂഹിക, സാംസ്കാരിക, സാഹിത്യ, വിദ്യാഭ്യാസ രംഗങ്ങളിലും ആദ്ധ്യാത്മിക മണ്ഡലങ്ങളിലും വിപ്ലവകരമായ പരിവർത്തനത്തിന് വേദിയൊരുക്കിയ മഹാത്മാവാണ് പരുമല തിരുമേനി. സാമൂഹ്യ പരിഷ്കർത്താവ്, അജപാലകൻ, താപസവര്യൻ, വിദ്യാഭ്യാസപ്രവർത്തകൻ, സാഹിത്യകാരൻ, മനുഷ്യസ്നേഹി എന്നിങ്ങനെ നിരവധി വിശേഷണങ്ങൾ പരുമല തിരുമേനിക്കുണ്ട്. എന്നാൽ 'പരിശുദ്ധൻ' എന്ന നിലയിലാണ് ഇന്ന് അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രശസ്തി ലോകവ്യാപകമായിരിക്കുന്നത്.

കേരളത്തിലെ ദലിത് വിഭാഗങ്ങളുടെ വിമോചന ചരിത്രത്തിലെ ആദ്യ നായകൻ പരുമല മാർ ഗ്രിഗോറിയോസാണ്. പീഡനം, ചൂഷണം, അടിച്ചമർത്തൽ തുടങ്ങി നിരവധി പ്രശ്നങ്ങളോട് ക്രിയാത്മകമായി പ്രതികരിച്ചു. ഒരു നൂറ്റാണ്ടിനു മുമ്പ് ജാതീയ പ്രശ്നങ്ങൾ നിലനിന്നപ്പോൾ പരുമല തിരുമേനി സമൂഹത്തിലേക്കിറങ്ങി സ്നേഹത്തിന്റെ സ്പർശം പകർന്നു.

ബഹുമുഖ വ്യക്തിത്വം നിറഞ്ഞുനിന്ന ചൈതന്യമായിരുന്നു, പരുമല തിരുമേനി. ഒരു സമയം വിശുദ്ധിയുടെ അത്യുന്നതിയിലേക്കും സാമൂഹിക ജീവിതത്തിന്റെ യാഥാർത്ഥ്യങ്ങളിലേക്കും കയറുകയും ഇറങ്ങുകയും ചെയ്ത വിശുദ്ധനായിരുന്നു അദ്ദേഹം. മനുഷ്യരെ മനസ്സിലാക്കിയ തിരുമേനി സമൂഹത്തെ കീഴ്പ്പെടുത്തിയത് തന്റെ ജീവിത വിശുദ്ധിയിലൂടെയാണ്. പരുമല മാർ ഗ്രിഗോറിയോസിന്റെ സാമൂഹിക ദർശനങ്ങൾ മനുഷ്യവർഗ്ഗത്തിന്റെ സമഗ്രമായ വിമോചനം ലക്ഷ്യമാക്കിയുള്ളതായിരുന്നു.

ഉപസംഹാരം

പരുമല തിരുമേനിയുടെ ലളിതവും സുതാര്യവുമായ ജീവിതവിശുദ്ധി ആഴമായ മനുഷ്യസ്നേഹത്തിൽ നിറഞ്ഞിരുന്നു. മുളന്തുരുത്തിയിൽ നിന്നും പരുമലയിൽ എത്തി കേരളത്തിലെ എല്ലാ വിഭാഗം ജനങ്ങളുടേയും സമഗ്രമായ അഭിവൃദ്ധിക്കായി പ്രയത്നിച്ച പരുമല മാർ ഗ്രിഗോറിയോസ് മലയാളത്തിന്റെ സൂര്യതേജസ്സാണ്.